

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและ
แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล

นางสาวธัญญา พิทยาพิทักษ์

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PROCESS INTEGRATING
INTERTEXTUALITY THEORY WITH A LITERATURE – BASED APPROACH
TO ENHANCE CREATIVE READING ABILITY OF KINDERGARTENERS**

Miss Tanya Pittayapitak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Early Childhood Education

Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการ
ทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
ของเด็กอนุบาล

โดย

นางสาวธัญญา พิทยาพิทักษ์

สาขาวิชา

การศึกษาปฐมวัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ดันตวิวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.วรนาท รักสกุลไทย)

ธัญญา พิทยาพิทักษ์: การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบาท และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล.(A DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PROCESS INTEGRATING INTERTEXTUALITY THEORY WITH A LITERATURE – BASED APPROACH TO ENHANCE CREATIVE READING ABILITY OF KINDERGARTENERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ผศ.ดร.สร้อยสน สกกรักษ์, 234 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบาทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล และ 2) ศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบาทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ตัวอย่างประชากรคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน และกลุ่มทดลอง 20 คน ระยะเวลาในการวิจัย 16 สัปดาห์ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมการ ขั้นที่ 2 การสร้างกระบวนการฯ ฉบับร่าง ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงกระบวนการฯ ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบาทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล มีสาระสำคัญประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยมีขั้นตอนการพัฒนากระบวนการฯ 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การเตรียมการ

ระยะที่ 2 การสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง

2) ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง 3) ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์ และ 4) ขั้นต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2. หลังการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อนิติศ.....
 สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา 2553 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

4984647927: MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL PROCESS DEVELOPMENT/ INTERTEXTUALITY THEORY/LITERATURE – BASED APPROACH / CREATIVE READING

TANYA PITTAYAPITAK: A DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PROCESS INTEGRATING INTERTEXTUALITY THEORY WITH A LITERATURE – BASED APPROACH TO ENHANCE CREATIVE READING ABILITY OF KINDERGARTENERS. ADVISOR: ASST.PROF.WORAWAN HEMCHAYART, Ph.D., CO-ADVISOR: ASST.PROF. SOISON SAKOLRAK, Ph.D., 234 pp.

The purposes of this research were 1) to develop an instructional process integrating intertextuality theory with a literature - based approach to enhance creative reading ability of kindergarteners and 2) to study the effect of using the process to enhance creative reading ability of kindergarteners. The samples were 40 kindergarteners; age between 5 to 6 years old, studying in academic year 2010 of Samsen Kindergarten School, The Primary Educational Service Area Office of Bangkok. The samples were divided into two groups: 20 kindergarteners for the experiment group and 20 kindergarteners for the control group. The research duration of experiment was 16 weeks. The research methods used were four stages: 1) preparation of the process, 2) pilot study, 3) field testing and revising the process, and 4) evaluating and proposing the developed process. The research instrument was the test of creative reading ability. The data was analyzed by using arithmetic means, standard deviations, and t-test.

Research results were as follows:

1. An instructional process integrating intertextuality theory with a literature - based approach to enhance creative reading ability of kindergarteners consisted of foundation concepts, objectives, contents, operational procedures, and evaluation of the process. The two phases of instructional process were the preparation phase, and the teaching phase, consisting of 4 stages which were (1) prepare foundation for the connection, (2) make the connection, (3) enhance creative reading, and (4) heighten creative reading.
2. The post-test score on creative reading ability of the experimental group was higher than that of the control group at the .05 level.

Department : Curriculum, Instruction, and Educational Technology Student's Signature *Tanya Pittayapitak*
 Field of Study : Early Childhood Education Advisor's Signature *W. Hemchayart*
 Academic Year : 2010 Co-Advisor's Signature *Soison Sakolrak*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้เสียสละเวลาอันมีค่ากรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รวมทั้งให้กำลังใจ ชี้แนะแนวทางทั้งการทำวิทยานิพนธ์และการใช้ชีวิต รวมทั้ง สอนบทเรียนอันมีค่าอย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ร่วมพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ทุกท่าน และกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่านผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ดร.ศรินทร วิฑะสิรินันท์ อาจารย์ ดร.นฤมล เนียมหอม อาจารย์ ดร.อรชา ตูลานันท์ รองศาสตราจารย์ เกริก ยूनพันธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ รพินทร ณ ถลาง ที่กรุณาเสียสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงกระบวนการฯ และการแก้ไขเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยอย่างเอาใจใส่ รวมทั้งเป็นแบบอย่างของครูที่แท้จริง คอยให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ และ ให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ดันติวงศ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และ อาจารย์ ดร. วรนาท รักสกุลไทย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาตนของผู้วิจัยและการปรับปรุง วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์

ขอบพระคุณผู้บริหาร ครูระดับชั้นอนุบาล ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน วัดเวตวันธรรมาวาสและ โรงเรียนอนุบาลสามเสน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ อำนวยความสะดวกในทุกเรื่องตลอดระยะเวลาดำเนินการทดลอง รวมทั้งเด็กๆ ที่แบ่งปันเรื่องราวน่ารักๆ ตลอดการวิจัย

ขอบพระคุณคุณสนิท โทธิพัฒน์ สำหรับความช่วยเหลือ กำลังใจ และบทเรียนแห่งสติที่สำคัญยิ่ง ในการทำงานวิจัยชิ้นนี้จนสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.มานิตา ลีโทชลิต และนางสาวกัณฑวรรณ มีสมสาร ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจที่ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

เหนือสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว น้องชาย และขอบคุณเป็นพิเศษ สำหรับคุณธันยวิษ วิเชียรพันธ์ ผู้คอยสนับสนุน คอยให้ความช่วยเหลือในทุกๆ เรื่อง รวมทั้งมอบกำลังใจอันหนักแน่นและมั่นคงให้เสมอ อย่างไม่มีเงื่อนไข ไม่จำกัดเวลา ไม่จำกัดสถานที่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	8
วัตถุประสงค์การวิจัย	9
สมมติฐานการวิจัย	9
ขอบเขตงานวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
ข้อจำกัดของการวิจัย	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	11
วิธีดำเนินการวิจัย	13
ประโยชน์ที่ได้รับ	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
การสอนอ่านในระดับอนุบาล	18
ทฤษฎีสหบทในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาล	30
การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในระดับอนุบาล	50
การอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	82
การกำหนดประชากรและตัวอย่างประชากร	82
การพัฒนากระบวนการฯ	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
การเก็บรวบรวมข้อมูล	124
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	125
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	127
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบท และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล	128
ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการ ทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อ เสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล	133
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	147
สรุปผลการวิจัย	149
อภิปรายผล	152
ข้อสังเกตจากการวิจัย	155
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	155
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	157
รายการอ้างอิง	160
บรรณานุกรม	168
ภาคผนวก	172
ภาคผนวก ก รายชื่อนามผู้ทรงคุณวุฒิ	173

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ข	คู่มือการใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบท และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กก่อนอนุบาล	174
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างรายละเอียดหนังสือนิทานที่ใช้ในกระบวนการฯ	185
ภาคผนวก ง	คู่มือดำเนินการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์	192
ภาคผนวก จ	เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์	200
ภาคผนวก ฉ	ตัวอย่างการให้คะแนนตามเกณฑ์ความสามารถในการอ่าน เชิงสร้างสรรค์	201
ภาคผนวก ช	ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	218
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์		234

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ขั้นพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กก่อนอนุบาล	20
2	ขั้นพัฒนาการของการอ่านหนังสือนิทานขั้นต้น	21
3	การเชื่อมโยงบทอ่านตามลักษณะต่างๆ ของเด็ก	40
4	ชนิดการสร้างสบทที่ครูใช้ในชั้นเรียน	43
5	สรุปความหมายของความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์	69
6	ขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับเด็กก่อนอนุบาลและโครงสร้างคำถามในแต่ละขั้น การอ่าน	70
7	ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านในระดับอนุบาล.....	77
8	แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขึ้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และจำนวนแผน.....	90
9	หนังสือนิทานจำแนกตามสัปดาห์ ชุดคู่มือหนังสือนิทาน และรายละเอียด	101
10	หนังสือนิทานจำแนกตามสัปดาห์ ชุดคู่มือหนังสือนิทาน และคลังหนังสือนิทาน...	102
11	สรุปผลการทดลองนำร่องกระบวนการฯ ฉบับร่าง จำแนกตามประเด็นและ การปรับปรุงแก้ไข.....	108
12	แบบแผนการทดลอง	111
13	การเปรียบเทียบวุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์สอนของผู้สอนในกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม	112
14	การเปรียบเทียบลักษณะของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	116
15	การวัดอุปสงค์ของกระบวนการฯ และวัดอุปสงค์ของการวัด	118
16	การเปรียบเทียบรายละเอียดของแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของปารีสและ ปารีส (2001) และแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้าง.....	119
17	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและการปรับปรุงแก้ไข	121
18	ประเด็นในการปรับปรุงจากการทดลองนำร่อง	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	124
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	134
21	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความหมายของคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	135
22	การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	135
23	สรุปประมวลประเด็นการสังเกตระหว่างการทดลองและตัวอย่าง	141

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบระดับขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยทั่วไปและขั้นการอ่าน เพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาล.....	71
2	ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนากระบวนการฯ	83
3	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	86
4	กรอบแนวคิดของกระบวนการฯ.....	87
5	แผนการดำเนินการใช้กระบวนการฯ.....	110
6	ขั้นตอนการปรับปรุงกระบวนการฯ	115
7	ผลการสังเคราะห์หลักการของกระบวนการฯ และความสอดคล้องระหว่าง หลักการ ขั้นตอนการเรียนการสอน และความสามารถในการอ่านเชิง สร้างสรรค์	129

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประเมินสถานะการพัฒนาคคนและสังคมไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2555) พบว่า มีประเด็นสำคัญหลายประการที่ต้องเร่งแก้ไขและเสริมสร้างให้เข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ แม้การพัฒนาด้านการศึกษาในประเทศมีการขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็ว แต่ปัญหาคุณภาพการเรียนเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญอย่างสูง เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 4 วิชาหลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนไทยต่ำกว่าร้อยละ 50 มาโดยตลอด รวมทั้งยังขาดความเข้มแข็งในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงานด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ทักษะการอ่านของนักเรียนไทยส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินระดับ 2 จากทั้งหมด 5 ระดับ และแม้คนไทยได้รับโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากขึ้นแต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้สู่การใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร ขณะที่ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ยังจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านเขียนและคำนวณในเบื้องต้นที่นำไปสู่การคิดเป็นทำเป็น มีเพียงร้อยละ 60 ของประชากรทั้งหมด (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549: 48) สถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นบทบาทของสถาบันการศึกษาในการมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยให้ก้าวสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยพัฒนาทักษะพื้นฐานในการสร้างสรรค์และทักษะในการอ่าน รวมถึงการนำความรู้ทั้ง 2 ทักษะไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

การอ่านเป็นวิธีในการค้นหาข้อมูลหรือความรู้ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้วิถีในการมีชีวิต การอ่านเกี่ยวข้องกับการพัฒนาของมนุษย์ เพราะการอ่านไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะชีวิตและขยายความรู้ แต่มีความลึกซึ้งในการกำหนดวิธีซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการคิด และมีผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อพัฒนาการในด้านการสร้างจินตนาการ นอกจากนี้ ยังทรงอิทธิพลในด้าน

พัฒนาการด้านอารมณ์ สีธรรม ความฉลาดทางด้านการใช้คำศัพท์ และส่งผลต่อประเภทของบุคคลที่เด็กจะเป็นเมื่อเติบโตขึ้น (Harrison, 2004: 3)

การอ่านแม้จะถูกมองว่าเป็นกระบวนการเชิงรับ แต่การอ่านเป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์ในตัวเองและเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์อื่น เด็กจำเป็นต้องมีความพร้อมในทักษะการอ่านในระดับที่สูง เพื่อได้รับประโยชน์สูงสุดจากวัฒนธรรมและชีวิตในสังคม งานวิจัยแสดงให้เห็นว่า โอกาสในชีวิตพัฒนาขึ้นจากการอ่าน ดังนั้น การศึกษาจำเป็นต้องก้าวข้ามจากการสอนอ่านเขียนอย่างธรรมดาไปสู่การสอนให้เด็กสนุกสนานกับการอ่าน และขยายขอบเขตของการอ่านให้กว้างขวางขึ้น (Holden, 2004: 15-16) ขยายขอบเขตของการอ่านด้วยความเข้าใจดังกล่าวนี้สามารถทำได้หลายลักษณะอันนำไปสู่การอ่านเชิงสร้างสรรค์ทั้งสิ้น การอ่านเชิงสร้างสรรค์จึงถือว่าเป็นการอ่านระดับสูงที่มุ่งความเข้าใจในการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์

การสังเคราะห์เอกสารจากนักวิชาการและนักการศึกษาที่กล่าวถึงการอ่านเชิงสร้างสรรค์ (Mangieri, Bader และ Walker, 1982: 63; Miller, 1977: 7-8 และ Smith, 1969: 196) พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หมายถึง ความสามารถในการแปลความหรือขยายความสิ่งที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง การนำเสนอความคิดใหม่หรือสร้างข้อสรุปใหม่โดยเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับประสบการณ์ของตนเอง และความสามารถในการประยุกต์ใช้สิ่งที่อ่านกับชีวิตประจำวัน หรือในสถานการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหา โดยความหมายดังกล่าวสามารถสรุปเป็นความสามารถในการประยุกต์ความรู้ที่ได้จากการอ่านและความสามารถในการเขียนเรื่องใหม่

อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการเขียนเรื่องใหม่ไม่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของเด็กวัยอนุบาล เนื่องจากเด็กอนุบาลยังมีข้อจำกัดในการเขียนสื่อความหมายตามความคิดของตนเองด้วยการเขียน ผลของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในที่นี้จึงปรับเปลี่ยนเป็นความสามารถในการแสดงออกสิ่งที่ตนรู้ด้วยการเล่าเรื่องใหม่จากสิ่งที่อ่านแทน เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการสื่อความหมายตามวัย (Miller, 1977: 7-8) ดังนั้น การอ่านเชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กอนุบาลจึงหมายถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้จากการอ่านและความสามารถในการเล่าเรื่องใหม่จากสิ่งที่อ่านนั่นเอง

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์นั้นสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล โดยไม่ขัดแย้งกับลักษณะเฉพาะของการสอนอ่านในระดับอนุบาล การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์แก่เด็กอนุบาลตั้งแต่เนิ่นๆ กลับจะเป็นการวางรากฐานที่สำคัญต่อการอ่านให้กับเด็กในอนาคต เนื่องจากการสอนอ่านที่ไม่ได้ให้ความสำคัญทั้งหมดกับความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร หากแต่เป็นการสอนอ่านที่มุ่งเน้นการปูพื้นฐานทักษะย่อยต่างๆ ที่นำไปสู่ความสามารถในการอ่าน

งานวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจทางการอ่าน (Kendeou และคณะ, 2005: 91-98; Van den Broek และคณะ, 2005) ระบุว่า ทักษะพื้นฐานซึ่งเกี่ยวข้องกับภาษาที่นำไปสู่ความสามารถในการอ่านตัวอักษรจะพัฒนาควบคู่ไปกับทักษะในการเข้าใจสิ่งที่อ่านในที่สุด ดังนั้น การสอนอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการเข้าใจในระดับอนุบาลจึงไม่จำเป็นต้องรอให้เด็กสามารถอ่านตัวอักษรได้ก่อน แต่เริ่มได้จากการอ่านภาพ และเรียนรู้ที่จะเข้าใจเรื่องราวที่ได้จากการอ่านภาพนั้น

ในประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีรากฐานในการใช้มุขปาฐะมาแต่เดิมจึงอาจประสบกับความยากลำบากในการสร้างวัฒนธรรมการอ่านอยู่บ้าง แม้ทักษะการอ่านจะเป็นทักษะสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการเรียนรู้ โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย (2549) ได้บรรจุความรักในการอ่านเป็นคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหาความรู้และการทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ แต่ผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อเดือนกันยายน ปี 2548 ระบุว่า ประเทศไทยมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือถึง 22.4 ล้านคน หรือเกือบร้อยละ 40 ของประชากรทั้งประเทศ ด้วยเหตุผลว่า ชอบดูโทรทัศน์หรือฟังวิทยุมากกว่า ขณะที่เด็กที่มีอายุ 10-14 ปี กว่าร้อยละ 60 ให้เหตุผลในการไม่อ่านหนังสือว่า เพราะไม่ชอบและไม่สนใจ

นอกจากนี้ การสำรวจพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 5 ปี ของกรมอนามัยในปี 2547 (กระทรวงสาธารณสุข, 2547) พบว่า เด็กไทยมีพัฒนาการตามวัยร้อยละ 70 และร้อยละ 30 มีพัฒนาการล่าช้าผิดปกติ ส่วนใหญ่ล่าช้าด้านภาษามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 16 ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงเนื่องจากภาษาเป็นจุดเริ่มต้นของการสื่อสารความเข้าใจและมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการในการเรียนรู้ด้านอื่นๆ การวิจัยในด้านการเลี้ยงดูเด็กของแม่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 400 คน ในปีเดียวกันพบว่า แม่ร้อยละ 50 เน้นการพัฒนาสมองของบุตร ส่วนแม่ร้อยละ 46 หรือเพียง 1 ใน 4 คนเท่านั้นที่เน้นการสอนพูดและฟังด้วยการเล่านิทานหรืออ่านนิทานให้บุตรฟัง จากงานวิจัย

ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าเด็กเพียง 1 ใน 4 คนเท่านั้นที่มีความพร้อมทางประสบการณ์ภาษา และมีความรู้พื้นฐานที่เหมาะสมในการพัฒนาการอ่านก่อนเข้าโรงเรียน

ปัญหาข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนอ่านเป็นทักษะที่สมควรได้รับการสนับสนุนในการเรียนการสอนภายในโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีข้อจำกัดทางประสบการณ์ในการอ่าน รวมทั้งควรมีการสนับสนุนในเกิดการอ่านเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับการอ่านและใช้จินตนาการ ความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านเพื่อสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยจึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์และจินตนาการ เพราะการสร้างสรรค์เป็นตัวบ่งชี้หลักในการกำหนดคุณภาพของสถานศึกษาและเป็นสภาวะทางสุขภาพจิตระดับสูงของบุคคล การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้เล่นอย่างสร้างสรรค์และมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของตนเองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง (Duffy, 1998: 4)

การอ่านเชิงสร้างสรรค์ยังสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยซึ่งกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านสติปัญญาสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ดังนี้ 1) สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 2) มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย 3) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และ 4) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ กอปรกับหลักสูตรยังได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยด้านสติปัญญาของเด็กอายุ 5 ปี ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยการเล่าเรื่องใหม่ ดังนี้ 1) ทหารู้แก้ปัญหาด้วยตนเอง 2) สามารถสนทนาโต้ตอบและเล่าเป็นเรื่องราวได้ 3) สร้างผลงานตามความคิดตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่ 4) รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” และ “อย่างไร” และ 5) เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม (กรมวิชาการ, 2546: 31, 34-35)

แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางคือ แนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กเนื่องจากเน้นการสร้างความหมายในการอ่านสรุปเป็นหลักการสำคัญในการจัดการเรียนการสอน (Cullinan 1990; Tompkins และ McGee, 1993 อ้างถึงใน Morrow และ Temlock – Fields, 2004: 83; Nicoll และ Roberts, 1993; Galda, Rayburn และ Stanzi, 2000: 86)

ดังนี้

1. การให้โอกาสผู้อ่านเลือกอ่านในสิ่งที่สนใจหลากหลายประเภท ชนิด และระดับ ความยากด้วยตนเอง ทำให้ผู้อ่านต้องการอ่านและสามารถเลือกสิ่งที่อ่านได้
2. การสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นต้นแบบสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนได้ เนื่องจากการเรียนรู้จากภาษาในวรรณกรรม
3. การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนช่วยพัฒนา ทักษะการอ่านและการสร้างความหมายของผู้เรียน
4. การจัดกิจกรรมอิสระและกิจกรรมกลุ่มในการอ่านวรรณกรรมอย่างสม่ำเสมอทำให้ ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางการอ่านได้ครบถ้วน
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่มีวรรณกรรมเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนอ่านและพัฒนาทักษะในการอ่าน

แนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน แม้จะได้ผลที่ดีในด้านการพัฒนา ความสามารถในการเรียบเรียงเรื่องราว การสร้างความพึงพอใจในการอ่านและการเขียน (เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2540) รวมทั้งพัฒนาทักษะจำเป็นเพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านก็ตาม (วารสิ ถนอมชาติ, 2549) แต่ก็ยังไม่ปรากฏว่ามีการคำนึงถึงการเชื่อมโยงประสบการณ์ทางการอ่านของ เด็กเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้นหรือเพื่อให้เกิดความสามารถในการอ่านเชิง สร้างสรรค์

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎีสหบทให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความสามารถใน การเข้าใจการอ่านในระดับที่สูงขึ้น โดยทฤษฎีสหบทสนับสนุนให้ผู้อ่านมีอิสระในการตีความ ตัวบทได้อย่างหลากหลายมากเท่ากับประสบการณ์ของผู้อ่านเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำจำกัดความ ของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนาความเข้าใจที่เกิดขึ้นโดยตรงอย่างจำกัดจากสื่อที่อ่านไปสู่ ความเข้าใจในระดับที่ผู้อ่านสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง นอกเหนือไปจากอิทธิพลของผู้เขียนและ สื่อที่อ่าน (ตรีศิลป์ บุญขจร 2546: 105; Allen, 2000: 1) นอกจากนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับสหบทพบว่า เด็กใช้การเชื่อมโยงทางสหบทเพื่อ 2 จุดประสงค์หลักคือ เพื่อการแปลความหมายและเพื่อ การสร้างสรรค์ ในการแปลความหมายนั้น เด็กใช้การเชื่อมโยงตัวบทเพื่อแปลความหรือวิเคราะห์ เรื่องราว สร้างหลักกว้างๆ เกี่ยวกับประเภทและโครงเรื่อง ส่วนในการสร้างสรรค์เด็กใช้ การเชื่อมโยงตัวบทเพื่อเข้าถึงหนังสือ การเล่น การแสดง และเพื่อสร้างเรื่องใหม่โดยรวมหรือ

เชื่อมโยงเรื่องราวเข้าด้วยกัน (Sipe, 2000) เด็กจะสามารถอ่านได้อย่างสนุกสนานก็ต่อเมื่อเด็กมีความสามารถในการจำและเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับตัวบทที่อ่านอยู่ได้ (Torr, 2007) ผู้ใหญ่สามารถบูรณาการวิธีการสร้างความเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กเพื่อนำไปสู่การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดที่แตกต่างกันไป การตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการการสร้างความเชื่อมโยงทางตัวบทในการสร้างความหมายของเด็กทำให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาปฐมวัยมีกรอบในการวางแผนการพัฒนาภาษาและการอ่านเขียนอย่างเป็นระบบในชั้นเรียนของตนเอง

หลักการสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยนำทฤษฎีสหบทมาใช้ในงานวิจัยนี้ พัฒนารูปร่างจากทฤษฎีสหบท (Transtextuality Theory) ของ Gérard Genette ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทอย่างเป็นระบบผ่านลักษณะของการเชื่อมโยงตัวบท 4 ลักษณะตามลำดับ (Allen, 2000: 101 – 115) ดังนี้

1. อินเตอร์เท็กซ์ชวลลิตี (Intertextuality) หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท 2 ตัวบท หรือหลายตัวบทที่ปรากฏร่วมกัน โดยมีตัวบทหนึ่งปรากฏอยู่ในอีกตัวบทหนึ่ง ซึ่งเป็นเพียงหนึ่งในลักษณะย่อยของสหบทที่มีความหมายลดลงเหลือเพียงเป็นสัมพันธ์ภาพของข้อความ (Quotation plagiarism) หรือปฏิรูปพจน์ (Allusion) ซึ่งหมายถึงการอ้างถึงบุคคล ข้อความ หรือเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งจากรรณกรรมเล่มอื่นที่ปรากฏในตัวบทสองตัวบทหรือตัวบทจำนวนมาก นับเป็นการปรากฏของข้อความที่ชัดเจนและตรงไปตรงมาของตัวบทหนึ่งในตัวบทอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายของตัวบท (Textual signification) แต่เป็นเพียงการเชื่อมโยงองค์ประกอบเฉพาะหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ของตัวบทหนึ่งๆ เท่านั้น

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางสหบทตามทฤษฎีสหบทคือ ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่ปรากฏอยู่ในตัวบทที่อ่าน ซึ่งอาจเป็นข้อความคำพูด ลักษณะของตัวละคร หรือชื่อตัวละครซึ่งมีความชัดเจนและสามารถรู้ได้ในทันทีว่านำมาจากตัวบทใด เช่น เมื่อมีการกล่าวถึงชื่อ “หนูน้อยหมวกแดง” ในตัวบทใด ผู้อ่านสามารถรู้ได้ในทันทีว่าชื่อนี้มาจากนิทานพื้นบ้านซึ่งหนูน้อยเดินไปเยี่ยมคุณยาย เจอหมาป่า ถูกหมาป่ากลืนลงท้อง และมีคนตัดไม้มาช่วย

2. พาราเท็กซ์ชวลลิตี (Paratextuality) หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบทกับองค์ประกอบโดยรอบแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ภายใน (Peritext) ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อบท คำนำ และทุกสิ่งสร้างขึ้นมาเพื่อเสนอตัวบทในรูปแบบหนังสือ และภายนอก (Epitext) หมายถึง ข้อมูลแวดล้อม

อื่นๆ ที่เชื่อมโยงมาที่ตัวบทได้ แต่ไม่ได้เกี่ยวกับตัวบทโดยตรง ได้แก่ บทสัมภาษณ์ คำวิจารณ์ และจดหมายส่วนตัว ซึ่งมีส่วนในการชี้แนะการสร้างความหมายของตัวบทให้แก่ผู้อ่าน

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางพาราทกซ์ชาวลิติตามทฤษฎีสหบทคือ การเชื่อมโยงของตัวบทกับองค์ประกอบต่างๆ ที่แวดล้อมตัวบทที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของตัวบทเพิ่มมากขึ้น ในการอ่านระดับปฐมวัยหมายถึงภาพประกอบ ภาพส่วนนำเรื่อง และเสียงเล่าของผู้เล่าเรื่อง

3. ไฮเพอร์เทกซ์ชาวลิตี (Hypertextuality) หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ที่รวมตัวบท ข (Hypertext) เข้ากับตัวบท ก หรือ ตัวบทแรกเริ่ม (Hypotext) โดยไม่มีลักษณะของการวิจารณ์หรือลักษณะของการอธิบายเพิ่มเติมเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เป็นการเลียนแบบและปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป็นผลงานเลียนแบบ (Pastiche)

ลักษณะความสัมพันธ์ทางตัวบทต่อยอดตามทฤษฎีสหบทคือ ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่ล้อเลียนหรือปรับเปลี่ยนตัวบทเดิม โดยที่ยังคงสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าตัวบทที่สร้างขึ้นนั้นล้อเลียนตัวบทใด เช่น นิทานเรื่องหนูน้อยหมวกแดงโดย ชาคร รุจิระชาคร ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนเรื่องให้แตกต่างจากนิทานภาพเรื่องเดิม โดยให้คุณยายถูกจับขัง และหนูน้อยหมวกแดงไม่โดนหมาป่ากลืนลงท้อง แต่สามารถทราบได้ทันทีว่า ปรับเปลี่ยนเรื่องมาจากนิทานภาพเรื่องหนูน้อยหมวกแดงเรื่องเดิม

4. อาร์คิตอกซ์ชาวลิตี (Architextuality) หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบทกับการจัดประเภทของตัวบท เป็นการเชื่อมโยงซึ่งมีความเหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่อง หรือองค์ประกอบของเรื่อง

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางอาร์คิตอกซ์ชาวลิตี ตามทฤษฎีสหบท คือ ลักษณะการเชื่อมโยงความเหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่อง หรือองค์ประกอบของเรื่อง เช่น ลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างนิทานภาพเรื่องหนูน้อยหมวกแดงและนิทานภาพขนมของแม่ ซึ่งมีภารกิจหลักที่ตัวละครต้องทำเหมือนกันคือ การนำของไปเยี่ยมผู้ใหญ่ด้วยตนเอง

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการใช้ทฤษฎีสหบทในการเรียนการสอนพบว่า สามารถนำทฤษฎีสหบทมาใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการอ่านวรรณกรรมให้เด็ก เพื่อเชื่อมประสบการณ์ทางภาษาของเด็กในการอ่านตัวบท และเชื่อมตัวบทที่มีความเกี่ยวข้องกันในด้าน

ต่างๆ ได้ ซึ่งความสามารถในการเชื่อมประสบการณ์ที่มีต่อตัวบทดังกล่าวทำให้เด็กสามารถเข้าใจตัวบทได้ดีขึ้น และมีความสุขกับการสร้างความหมายหรือการอ่าน อันนำไปสู่การอ่านเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการสร้างความหมายของวรรณกรรมผ่านประสบการณ์ของตนเอง และประสบการณ์ที่มีต่อตัวบทอย่างมีหลักเกณฑ์ดังที่งานวิจัย (Torr, 2007) ชี้ให้เห็นว่า เด็กจะอ่านได้อย่างสนุกสนานเมื่อสามารถจำและเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับตัวบทที่อ่านได้

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสารการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยพบว่า ยังไม่มีผู้ใดจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ และยังไม่มีการนำความรู้ทางด้านการเชื่อมโยงทางสหพหุมาใช้ในการออกแบบจัดกระบวนการสอนภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลมาก่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนากระบวนการสอนภาษาโดยบูรณาการทฤษฎีสหพหุและแนวการสอนภาษาโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก อันจะเป็นประโยชน์ในการวางรากฐานทักษะย่อยสำคัญต่างๆ ที่นำไปสู่ความสามารถในการอ่านให้กับเด็กไทยในอนาคตต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีคำถามการวิจัย 2 ข้อ ได้แก่

1. กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหพหุและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลควรเป็นอย่างไร
2. กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหพหุและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลได้หรือไม่ (อย่างไร)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล

สมมติฐานการวิจัย

Sipe (2000) ทำงานวิจัยเรื่องศึกษาการเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็ก 3 กลุ่ม ได้แก่ เด็กอนุบาล เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในช่วงเวลาการอ่านนิทานออกเสียงให้ฟังพบว่า เด็กใช้การเชื่อมโยงตัวบทเพื่อ 2 จุดประสงค์คือ เพื่อแปลความหมายในลักษณะของการแปลความ การวิเคราะห์เรื่องราว และการสร้างความเข้าใจหลักการกว้างๆ เกี่ยวกับประเภทและโครงเรื่อง และเพื่อการสร้างสรรคในลักษณะของการเข้าถึงหนังสือ การเล่น การแสดง และการสร้างเรื่องราวใหม่โดยการผสมหรือเชื่อมโยงเรื่องราวเข้าด้วยกัน

Gregory (2002) ทำการทดลองการจัดการเรียนการสอนอ่านโดยใช้บทสนทนาเป็นฐานพบว่า การสร้างสหบทมีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก โดยเด็กที่ได้รับการเรียนการสอนโดยใช้บทสนทนาเป็นฐาน สามารถพัฒนาความหมายที่หลากหลายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับตัวบทได้ดีกว่า นอกจากนี้ เด็กยังสามารถสร้างสหบทในปริมาณที่เพิ่มขึ้น และสามารถสร้างประเภทของการสร้างความเชื่อมโยงทางสหบทที่หลากหลายขึ้นเมื่อเด็กพัฒนาความสามารถในการรู้จักตัวเองและผู้อื่น

Torr (2007) ศึกษาการสร้างเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กอายุ 4 ปี ในระหว่างการอ่านร่วมกันกับผู้ใหญ่ที่เป็นแม่และครูอนุบาลพบว่า เด็กกระตือรือร้นในการนำความรู้ของสื่อและประสบการณ์ในชีวิตจริงมาใช้ในการสร้างความหมายขณะที่อ่านหนังสือภาพที่ตนไม่คุ้นเคย การสร้างความเชื่อมโยงทางตัวบทดังกล่าวของเด็กสามารถจัดระดับได้ โดยเริ่มจากระดับธรรมดาคือความรู้สึกสนุกสนานเมื่อจำได้ จนกระทั่งระดับสูงคือ การเปรียบเทียบระหว่างสื่อที่อ่านในแง่มุม

ของแก่นเรื่องและโครงเรื่อง ซึ่งผู้ใหญ่มิสามารถบูรณาการความสามารถในการสร้างความเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กเพื่อนำไปสู่การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดที่แตกต่างกันไป

ผลการสรุปจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยคือ กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังได้รับการเรียนการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรต้นคือ กระบวนการเรียนการสอน ได้แก่
 - 3.1.1) กระบวนการเรียนการสอนปกติ
 - 3.1.2) กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน
 - 3.2 ตัวแปรตามคือ ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
4. ระยะเวลาในการวิจัย 16 สัปดาห์

ข้อตกลงเบื้องต้น

ทฤษฎีสหบทของ Gérard Genette คือ ทรานส์เทกซ์ชวลลิตี (Transtextuality) กล่าวถึงความเชื่อมโยงทางสหบท 5 ลักษณะ คือ 1) อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี 2) พาราเทกซ์ชวลลิตี 3) เมตาเทกซ์ชวลลิตี 4) ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี และ 5) อาร์คีเทกซ์ชวลลิตี ทฤษฎีสหบทที่ใช้ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ทฤษฎีสหบทของ Gérard Genette โดยเลือกใช้ความเชื่อมโยงทางสหบท 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี 2) พาราเทกซ์ชวลลิตี 3) ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี และ

4) อาร์คิเทกซ์ชวลลิตี เพื่อให้มีความเหมาะสมในการใช้สอนเด็กอนุบาล โดยตัวบทที่นำมาใช้เลือกเฉพาะหนังสือนิทานที่มีความสัมพันธ์กันดังลักษณะข้างต้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ทฤษฎีสหบทจำเป็นต้องใช้หนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงกันเป็นชุดๆ อย่างน้อยชุดละ 2 เรื่อง แต่หนังสือนิทานทั่วไปมีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมโยงทางสหบทไม่ครอบคลุมตามที่กำหนด จึงทำให้ต้องมีการปรับภาพ คำ และรายละเอียดบางส่วนของกับเรื่อง que เลือกมาใช้ในกระบวนการฯ เพื่อให้เหมาะสมการใช้สอนเด็กอนุบาล ดังนั้นหนังสือนิทาน que เลือกใช้จึงไม่ใช่หนังสือนิทานทั่วไปตามแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่เป็นระบบสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้ของกระบวนการเรียนการสอนอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยประกอบด้วยทฤษฎี หลักการ และขั้นตอนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำผู้เรียนวัยอนุบาลไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่กระบวนการเรียนการสอนทางภาษาที่กำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

ทฤษฎีสหบท หมายถึง การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของตัวบทที่เป็นเรื่องจากหนังสือนิทานหนึ่งเรื่อง หรือตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไป โดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในลักษณะที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องและสร้างความหมายใหม่เฉพาะตัวของเด็กวัยอนุบาล ประกอบด้วยการอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องจากหนังสือนิทาน 4 ลักษณะที่มีความเหมาะสมในการปูพื้นฐานการเรียนรู้การอ่านเชิงสร้างสรรค์ระดับเบื้องต้นสำหรับเด็กอนุบาล ได้แก่

อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงของเรื่องจากหนังสือนิทานที่มีข้อความ ลักษณะของตัวละคร หรือชื่อตัวละครซึ่งมีความชัดเจนและสามารถรู้ได้ในทันทีว่ามาจากเรื่องใด

พาราเท็กซ์ชาวลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงของเรื่องจากหนังสือ
นิทานกับองค์ประกอบที่แวดล้อมเรื่องจากหนังสือนิทานที่ให้เกิดความหมายที่ต่างไป

ไฮเพอร์เท็กซ์ชาวลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงของเรื่องจากหนังสือ
นิทานที่ล้อเลียนหรือปรับเปลี่ยนเรื่องเดิม โดยที่ยังคงสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าเรื่องจาก
หนังสือนิทานที่สร้างขึ้นนั้น ล้อเลียนเรื่องใด

อาร์คิเท็กซ์ชาวลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงเรื่องจากนิทานซึ่งมีความ
เหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่องหรือองค์ประกอบของเรื่อง

แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน หมายถึง แนวทางในการใช้หนังสือนิทาน
สำหรับเด็กจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการอ่าน โดยมีหลักการคือ การสอนโดยใช้นิทาน
เป็นต้นแบบทำให้เด็กพัฒนาการอ่านโดยเรียนรู้จากภาษาในนิทาน การสอนโดยให้เด็กเลือกอ่านใน
สิ่งที่สนใจซึ่งมีหลากหลายประเภท ชนิด และระดับความยากด้วยตนเอง และการสอนโดยให้เด็ก
ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม ได้แก่ การสนทนา การให้เด็กเลือกอ่านอย่างอิสระ การจัด
กิจกรรมกลุ่มในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ การจัดสภาพแวดล้อมที่มีนิทานเพียงพอ และการเป็น
แบบอย่างทางการอ่านของผู้สอน

**กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้
วรรณกรรมเป็นฐาน** หมายถึง ขั้นตอนในการจัดประสบการณ์สอนที่ประสานสัมพันธ์หลักการสอน
อ่านโดยใช้ทฤษฎีสหบทและหลักการการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อให้เด็กมี
ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอน 2 ระยะ ได้แก่ ระยะการเตรียมการ และ
ระยะการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง ขั้นนำสู่การ
เชื่อมโยง ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์ และขั้นต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์

กระบวนการเรียนการสอนแบบปกติ หมายถึง ขั้นตอนในการจัดประสบการณ์ที่ครูใช้ในการ
การสอนเด็กอนุบาล โดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป

ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของเด็กอนุบาลในการเล่า
เรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่ โดยแสดงความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิมที่ครูเคยอ่านให้ฟังมา
ก่อน 3 ลักษณะคือ (1) องค์ประกอบของเรื่อง (2) รายละเอียดของเรื่อง และ (3) ประเภท และแก่น

เรื่อง ทั้งนี้วัดความสามารถได้ด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยปรับปรุงมาจาก Paris และ Paris (2001) และทฤษฎีสหบท

เด็กอนุบาล หมายถึง เด็กอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและตัวอย่างประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปีที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

1.2 ตัวอย่างประชากรคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปีที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้การจากสุ่มตัวอย่างห้องเรียนอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก โดยห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/1 เป็นกลุ่มทดลอง และห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/3 เป็นกลุ่มควบคุม จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยการจับฉลากอีกครั้งได้กลุ่มทดลองจำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 40 คน

2. การพัฒนากระบวนการฯ

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ (R₁) มีวิธีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสอนอ่านในระดับอนุบาล ทฤษฎีสหบท

แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.2 ศึกษาสภาพการเรียนการสอนอ่านในระดับอนุบาลในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานและโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ

ขั้นที่ 2 การสร้างกระบวนการฯ ฉบับร่าง (D₁) มีวิธีการตามลำดับดังนี้

- 2.1 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย กรอบแนวคิดของกระบวนการ กำหนดแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ลักษณะกิจกรรม ระยะเวลา การดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลกระบวนการ
- 2.2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพกระบวนการ และแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงกระบวนการฯ ครั้งที่ 1 (R₂)

- 3.1 กำหนดแบบแผนการทดลองใช้กระบวนการฯ
- 3.2 เก็บข้อมูลระยะก่อนการทดลอง (pre-test)
- 3.3 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 1
- 3.4 แก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ครั้งที่ 1
- 3.5 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 2
- 3.6 แก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ครั้งที่ 2
- 3.7 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 3
- 3.8 แก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

- 4.1 เก็บข้อมูลระยะหลังการทดลอง (post-test)
- 4.2 นำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยคู่มือดำเนินการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์และเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 16 สัปดาห์

แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

- 4.1 ระยะก่อนการทดลอง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนการทดลอง (pre-test) เป็นรายบุคคล ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์
- 4.2 ระหว่างทดลอง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง โดยกลุ่มทดลองใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สอน และกลุ่มควบคุมใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบปกติ โดยมีครู

ประจำชั้นเป็นผู้สอน ทั้งสองกลุ่มดำเนินการวันละ 45 นาที ในสัปดาห์ที่ 3-14 ใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์

4.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลอง (post-test) เป็นรายบุคคล ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test dependent) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้แนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล อันเป็นรากฐานสำคัญที่นำไปสู่การสร้างสรรค์จากการอ่าน การนำสิ่งที่อ่านไปใช้ในชีวิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล มีดังต่อไปนี้

1. การสอนอ่านในระดับอนุบาล
 - 1.1. พัฒนาการทางภาษาในระดับอนุบาล
 - 1.2. การเรียนรู้ภาษาของเด็กอนุบาล
 - 1.3. การสอนภาษาในระดับอนุบาล
 - 1.4. หลักการสอนอ่านในระดับอนุบาล
2. ทฤษฎีสหบทในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาล
 - 2.1. ทฤษฎีสหบท
 - 2.2. ความเป็นมาของทฤษฎีสหบท
 - 2.3. ทฤษฎีสหบทของ Gérard Genette
 - 2.4. งานวิจัยที่นำทฤษฎีสหบทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาล
 - 2.5. กระบวนการเชื่อมโยงบทอ่านต่างๆ ตามแนวสหบทของเด็ก
 - 2.6. การเชื่อมโยงเนื้อหาและกิจกรรมตามแนวสหบทในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
 - 2.7. แนวทางการจัดกิจกรรมโดยใช้ทฤษฎีสหบท
 - 2.8. ความสอดคล้องของการใช้สหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
3. การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในระดับอนุบาล
 - 3.1. วรรณกรรมสำหรับเด็ก
 - 3.2. องค์ประกอบของวรรณกรรมสำหรับเด็กอนุบาล

- 3.3. หนังสือภาพสำหรับเด็ก
- 3.4. การเลือกหนังสือภาพสำหรับเด็ก
- 3.5. หลักการของแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน
- 3.6. ความสอดคล้องของการใช้แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
4. การอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล
 - 4.1 ความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์
 - 4.2 องค์ประกอบของการอ่านเชิงสร้างสรรค์
 - 4.3 ความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล
 - 4.4 ความสอดคล้องของการพัฒนาการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ทฤษฎีสหบท และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน
 - 4.5 การวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การสอนอ่านในระดับอนุบาล

1.1 พัฒนาการทางภาษาในระดับอนุบาล

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กอนุบาล อธิบายพัฒนาการทางการเรียนรู้ภาษา ธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา และวิธีการเรียนรู้ภาษาของเด็กวัย 0 – 6 ปี โดยมีลำดับขั้นตอนตามวัย องค์ความรู้ดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลให้สอดคล้องกับวัย ธรรมชาติในการเรียนรู้ และความสนใจของเด็กในระดับอนุบาล

พัฒนาการทางภาษาสามารถแบ่งออกเป็น พัฒนาการด้านฟังและการพูด พัฒนาการด้านการอ่าน และพัฒนาการด้านการเขียน ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านต่างมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยพัฒนาตามช่วงวัย และประสบการณ์ที่แตกต่างกันดังนี้

1.1.1 พัฒนาการด้านการฟังและการพูดของเด็กอนุบาล

พัฒนาการด้านการฟังและพูดเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการอ่านและการเขียน อรชา ตูลานันท์ (2547: 2) ได้นำเสนอพัฒนาการทางการพูดของเด็กในระดับอนุบาลไว้ดังนี้

อายุ 3 – 4 ปี

- 1) พูดเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ และตัวสะกดได้ชัดเจนทุกเสียง แต่เสียงพยัญชนะ ม น ห ย ค อ ว บ ก ป ท ต ล จ พ ง ค มี การพูดไม่ชัดเจนบ้าง และพูดไม่คล่อง
- 2) พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 900 – 1,500 คำ
- 3) ใช้สรรพนามที่เป็นพหูพจน์ สรรพนามแทนเพศ คำนาม และคำกริยา
- 4) พูดวลีหรือประโยคที่มีความยาว 3 คำขึ้นไป
- 5) สนทนาได้ประมาณ 5 นาที
- 6) มักถาม อะไร ใคร ที่ไหน ทำไม
- 7) ใช้คำสันธาน “และ”

อายุ 4 – 5 ปี

- 1) พูดเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ และตัวสะกดได้ชัดเจนทุกเสียง พูดเสียงพยัญชนะ ฟ และ ช ได้ชัดเจนขึ้น พูดไม่คล่องเป็นบางครั้ง

- 2) พุคคำศัพท์ได้ประมาณ 1,500 – 2,000 คำ
- 3) ใช้คำกริยา คำวิเศษณ์ คำลงท้าย และคำอุทานได้
- 4) พุคประโยคที่มีความยาว 4 คำขึ้นไป และเป็นประโยคที่เป็นเหตุเป็น

ผล

- 5) เล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง และผู้อื่นได้ โดยผู้ใหญ่ต้องพูดแนะนำเล็กน้อย
- 6) ตอบคำถามง่ายๆ ได้ มักถาม เมื่อไร อย่างไร
- 7) ใช้คำสันธาน “แต่” “เพราะว่า”

อายุ 5 – 6 ปี

- 1) พุคเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ และตัวสะกดได้ชัดเจนทุกเสียง พุคเสียงพยัญชนะ ส ได้ชัดเจนขึ้น เสียง ร อาจยังไม่ชัด
- 2) พุคคำศัพท์ได้ประมาณ 2,500 – 2,800 คำ
- 3) ใช้คำสรรพนาม คำกริยา คำบุพบทได้ถูกต้อง
- 4) พุคประโยคที่มีความยาว 5 – 6 คำขึ้นไป เป็นประโยคที่มีความซับซ้อนขึ้น และมักใช้ประโยคคำสั่ง
- 5) พุคคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างสัมพันธ์กับเรื่องที่พูด

โดยสรุปเด็กวัย 5 - 6 ปี มีความสามารถในการสื่อสารสามารถฟัง พุคคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อ่านได้อย่างสัมพันธ์กับเรื่องที่พูด ซึ่งทำให้การวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยการให้เด็กตอบคำถามและเล่าเรื่องให้ฟังเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กวัยนี้

1.1.2 พัฒนาการด้านการอ่านของเด็กอนุบาล

Holdaway (1979: 107-108) ได้แบ่งพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กอนุบาลเป็น 5 ชั้น โดยแต่ละชั้นมีลักษณะพฤติกรรมการอ่านดังนี้

ตารางที่ 1 ชั้นพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กอนุบาล

ชั้นพัฒนาการ	ลักษณะพฤติกรรม
ขั้นที่ 1 การอ่านขั้นแรกเริ่ม (Emergent reading)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูหนังสือเรื่องที่ชอบ พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน ทำท่าทางเหมือนอ่านหนังสือ 2. จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่อง โดยการใช้ประสบการณ์เดิมของตนเอง 3. ไม่สนใจข้อความตามลำดับของเรื่อง 4. อ่านเรื่องสั้นๆ ที่บอกให้รู้บันทึกให้ 5. อ่านและเขียนตัวขีดเขียน (scribbles) 6. อ่านตัวอักษรแล้วพยายามลอกหรือเขียนทับ
ขั้นที่ 2 การอ่านขั้นแรกเริ่ม ในระยะก้าวหน้า (Advanced emergent reading)	<ol style="list-style-type: none"> 1. กวาดตามองข้อความตามบรรทัด ดูข้อความที่มีตัวหนังสือใหญ่และเขียนเว้นคำ 2. ตรวจสอบความถูกต้อง โดยการเดาจากประสบการณ์เดิม และจากสิ่งชี้แนะ 3. อ่านข้อความที่มีตัวอักษรและคำที่เห็นกันอยู่เป็นประจำ 4. หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน โดยการตรวจสอบจากจุดที่เริ่มต้นของประโยค
ขั้นที่ 3 การอ่านในระยะที่ กำลังจะก้าวไปสู่การ อ่านขั้นต้น (Emergent to early reading)	<ol style="list-style-type: none"> 1. รู้จักคำที่อยู่ในชีวิตประจำด้วยเมื่อเห็นคำนั้นในบริบท หรือสิ่งแวดล้อม 2. คาดเดาคำใหม่ โดยดูรูปประโยค และความหมาย 3. กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย 4. ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้ 5. พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อที่จะบอกว่าคือตัวอะไร แล้วพยายามลอกและตกแต่งรูปร่างของตัวอักษร 6. จำคำบางคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกันได้
ขั้นที่ 4 การอ่านขั้นต้น (Early reading)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของคำบางคำ 2. ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบคำที่อ่าน บอกข้อสังเกตที่แสดงว่ารู้ว่าคำๆ เดียวกันสามารถผสมกับคำอื่นกลายเป็นคำใหม่ได้ เช่น เด็กชาย เด็กหญิง แม่ค้า แม่น้ำ 3. ลอกหรือเขียนข้อความหมายโดยใช้ภาษาง่ายๆ ของตนเอง ใช้รูปประโยคที่ถูกต้องและกลับมาอ่านได้

ตารางที่ 1 ขั้นพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กอนุบาล (ต่อ)

ขั้นพัฒนาการ	ลักษณะพฤติกรรม
	4. เล่นเกมโดยใช้บัตรคำที่มีคำที่คุ้นเคย หรือเรียงบัตรคำให้เป็นประโยคได้ถูกต้อง 5. ชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดลงท้ายของประโยค
ขั้นที่ 5 การอ่านขั้นต้นใน ระยะเวลาสั้น (Advanced early reading)	1. คาดเดาข้อความจากสิ่งชี้แนะ โดยคู่ตัวพยัญชนะตัวแรกของคำ ประกอบกับความรู้อื่นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปตัวอักษรกับเสียงตัวอักษร 2. จำและตรวจสอบตัวอักษรที่สัมพันธ์กับเสียงของคำ 3. ตรวจสอบคำที่อ่านด้วยการชี้ตัวอักษรในคำพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย 4. ใช้รูปและเสียงตัวอักษรเป็นหลักในการสะกดคำใหม่ที่ไม่รู้จัก หรือคำที่ไม่แน่ใจ

โดยสรุป พัฒนาการทางการอ่านของเด็กเกิดขึ้นตามลำดับขั้นจากการเลียนแบบ ทำซ้ำ ไปสู่การเรียนรู้การสะกดคำ ขั้นพัฒนาการทางการอ่านดังกล่าวเป็นการเรียนรู้การอ่านซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการเข้าใจสาระสำคัญของหนังสือ และการถอดรหัสตัวอักษร (decoding) ในการสร้างความหมาย โดยไม่ได้กล่าวถึงความเข้าใจการอ่านซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่เด็กจะสามารถอ่านตัวอักษรได้

การอ่านหนังสือของเด็กเป็นความพยายามในการอ่านจากภาพและพัฒนาไปสู่การอ่านตัวอักษร Reutzel และ Cooter (1996: 89) Morrow (1993: 168) ได้อธิบายในพฤติกรรมกรอ่านหนังสือนิทานขั้นต้น (Emergent storybook reading behaviors) ของเด็ก ซึ่งมีลำดับขั้นสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ขั้นพัฒนาการของการอ่านหนังสือนิทานขั้นต้น (Reutzel และ Cooter, 1996: 89 และ Morrow, 1993: 168)

ขั้นพัฒนาการการอ่าน	ลำดับขั้นย่อย	ลักษณะพฤติกรรม
1. การพยายามอ่านจากภาพเป็นหลัก (Picture – Governed Attempts)	1.1 อ่านจากภาพโดยไม่สามารถ เข้าใจเรื่อง	อ่าน โดยระบุชื่อวัตถุให้ความเห็น หรืออธิบายการกระทำจากภาพที่

ตารางที่ 2 ขั้นพัฒนาการของการอ่านหนังสือนิทานขั้นต้น (Reutzel และ Cooter, 1996: 89 และ Morrow, 1993: 168) (ต่อ)

ขั้นพัฒนาการการอ่าน	ลำดับขั้นย่อย	ลักษณะพฤติกรรม
		เห็นในแต่ละหน้าหนังสือ โดยไม่เชื่อมโยงเป็นเรื่องราว
	1.2 อ่านจากภาพโดยสามารถเข้าใจเรื่อง	อ่านเป็นเรื่องโดยมีลักษณะเหมือนการเล่าเรื่องคนเดียว หรือเหมือนเล่าเรื่องโดยมีการสนทนาโต้ตอบกัน
	1.3 อ่านโดยสามารถเข้าใจว่าภาษาเขียนมีความหมาย แต่ยังอ่านจากภาพเป็นส่วนใหญ่โดยไม่ดูตัวอักษร	อ่านและเล่าเรื่องผสมกัน อ่านเหมือนกับค้นฉบับ หรืออ่านเรื่องโดยอ้างอิงจากหนังสือคำต่อคำ
2. การพยายามอ่านจากตัวอักษรเป็นหลัก (Printed – Governed Attempts)	2.1 อ่านโดยดูตัวอักษรขั้นต้น	อ่านโดยเลือกอ่านเฉพาะบางส่วน และปฏิเสธที่จะอ่านบางส่วน
	2.2 อ่านโดยดูตัวอักษรขั้นปลาย	อ่านโดยใช้วิธีการต่างๆอย่างเป็นองค์รวมซึ่งยังไม่มีความสมดุล หรืออ่านด้วยตนเองได้อย่างอิสระ

โดยสรุป ลักษณะการอ่านของเด็กอนุบาลเป็นการอ่านจากภาพแล้วจึงพัฒนาไปสู่การอ่านจากตัวอักษร ลำดับขั้นพัฒนาการดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า เด็กสามารถพัฒนาความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านได้จากกรอ่านภาพในหนังสือนิทาน ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวมีการพัฒนาควบคู่ไปกับความสามารถในการอ่านตัวอักษร การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องที่อ่านจึงสอดคล้องกับสมรรถนะของเด็ก ซึ่งสามารถพัฒนาได้โดยไม่จำเป็นต้องรอจนกระทั่งเด็กสามารถอ่านตัวอักษรได้

1.1.3 พัฒนาการด้านการเขียนของเด็กอนุบาล

บุษบง คันทิวส์ (2536: 5 – 11) ได้แบ่งพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กอนุบาลเป็น 7 ขั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 วาดแทนเขียน เด็กจะสื่อความคิดโดยใช้การวาดภาพแทน
การเขียน

ขั้นที่ 2 จิตเขียนแทนเขียน เด็กพยายามที่จะเขียนหนังสือแบบผู้ใหญ่
แต่การเขียนของเด็กคือการขีดเขียน ในระยะแรกเด็กอาจขีด
เขียนไปทั่วหน้ากระดาษอย่างไม่มีระบบ ต่อมาเด็กจะรู้จักขีด
เขียนจากซ้ายไปขวา สิ่งที่ขีดเขียนคล้ายตัวหนังสือมากกว่าภาพ

ขั้นที่ 3 เขียน โดยการทำเครื่องหมายคล้ายกับตัวหนังสือ เด็กพยายาม
เขียนตัวหนังสือบางตัวคล้ายตัวอักษร บางตัวไม่คล้าย แต่
เป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง

ขั้นที่ 4 เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง เด็กอาจเขียนคำที่เขียน
ได้แล้ว ด้วยการสลับที่ตัวอักษร หรือเขียนตัวอักษรกลับ

ขั้นที่ 5 คัดลอกตัวอักษร เด็กอาจคัดลอกตัวอักษรที่เห็นอยู่รอบตัว
หรือบอกให้ผู้ใหญ่ช่วยเขียนข้อความที่ต้องการแล้วนำไป
คัดลอก บางครั้งอาจเป็นการคัดลอกหมดทุกตัว บางครั้งเป็น
การคัดลอกเฉพาะคำที่ต้องการไปผสมกับคำที่เขียนได้แล้ว

ขั้นที่ 6 เขียนโดยวิธีสะกดขึ้นเอง เด็กเริ่มตระหนักว่าตัวอักษรแต่ละ
ตัวมีเสียงเฉพาะ เมื่อไม่ทราบวิธีสะกดแบบผู้ใหญ่ เด็กจึง
พยายามสะกดตามวิธีของตนเอง อาจเขียนเฉพาะพยัญชนะ
ต้น หรือมีสระแบบที่เด็กคิดขึ้น

ขั้นที่ 7 เขียนสะกดคำได้ใกล้เคียง หรือเหมือนวิธีสะกดของผู้ใหญ่ เด็ก
พยายามสะกดคำโดยการผสมพยัญชนะและสระ แต่อาจไม่
ถูกต้องเหมือนผู้ใหญ่

โดยสรุปลำดับการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนของเด็กแสดงให้เห็นว่าเด็กไม่
สามารถเขียนได้ถูกต้องในขั้นแรก แต่เด็กจะพยายามเขียนเลียนแบบผู้ใหญ่โดยอาจเขียนผิดแล้วผิด
อีก จนสามารถเขียนได้อย่างถูกต้อง เด็กวัย 5-6 ขวบ โดยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้การเขียนเพื่อ

สื่อความหมายที่ต้องการได้อย่างชัดเจน ถูกต้องและครอบคลุม ดังนั้น การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเขียนจึงไม่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กในวัยดังกล่าว

พัฒนาการทางภาษาในระดับอนุบาลทั้งการฟังและการพูด การอ่าน และการเขียน มีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กในแต่ละช่วงวัย ซึ่งเด็กในวัย 5 – 6 ปี โดยส่วนใหญ่สามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างสัมพันธ์กับเรื่องที่พูดมีความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านและสามารถอ่านโดยดูจากภาพเป็นหลัก แต่ยังไม่สามารถสื่อสารโดยการเขียนเพื่อสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน การจัดกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นความสามารถในการเข้าใจการอ่านในระดับสูงจึงสามารถทำได้แม้เด็กยังไม่สามารถอ่านตัวอักษรได้ และการวัดผลการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยการถามคำถามให้เด็กตอบ และการให้เด็กเล่าเรื่องจึงเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของเด็กในวัยดังกล่าว

1.2 การเรียนรู้ภาษาของเด็กอนุบาล

1.2.1 การเรียนรู้ภาษาตามทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาในกลุ่มภาษาและการคิดให้ความสำคัญกับเด็กในฐานะที่เป็นผู้สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มนี้ ได้แก่ Piaget และ Vygotsky นักทฤษฎีทั้งสองมีแนวทางในการอธิบายการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกันดังนี้

1) ทฤษฎีของ Piaget เน้นการเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยสิ่งแวดล้อมให้ประสบการณ์ ซึ่งทำให้เด็กตอบสนองโดยใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่ในการทำความเข้าใจประสบการณ์ใหม่ หากโครงสร้างสติปัญญาที่มีอยู่สอดคล้องกับประสบการณ์ใหม่ ทำให้เกิดการปรับความคิดและการกระทำของเด็กให้รับข้อมูลใหม่ซึ่งเป็นการปรับโครงสร้างสติปัญญา (Accommodation) ทั้งนี้เมื่อภาษาและข้อมูลที่ซึมซับมารวมกัน ทำให้เกิดความสมดุลในโครงสร้างความคิด (Equilibration) ซึ่งเด็กปรับการรับรู้เดิมไปสู่การรับรู้ใหม่

2) ทฤษฎีของ Vygotsky (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2550: 205 -206) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กทำให้เด็กสามารถสื่อสารกับผู้อื่นให้ดีขึ้นและยังช่วยให้เด็กคิดวางแผน แนะนำ และควบคุมกิจกรรมต่างๆ ของตนเอง ซึ่ง Vygotsky กล่าวว่า ภาษาคิด (inner

speech) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์สามารถอธิบายจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายในการทำงาน และวางแผน ในการกระทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนเองต้องการ และช่วยให้มนุษย์แก้ปัญหาด้วยการคิดก่อนที่จะลงมือกระทำจริงๆ ซึ่งภาษาคิดเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กและจะพัฒนาขึ้นไปตามวัย ในการสอนเด็กนั้นครูสามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ได้ถ้าครูทราบว่าจะสอนให้ (Zone of Proximal Development) ส่วนดังกล่าวนี้มี 2 ระดับคือ ระดับสูง เป็นส่วนที่เด็กสามารถทำงานได้เองตามลำพัง ส่วนระดับต่ำเป็นส่วนที่เด็กจะทำได้ถ้าได้รับการช่วยเหลือ ส่วนนี้สำคัญมากเพราะเป็นระยะที่ต้องการการชี้แนะเพียงเล็กน้อยเท่านั้นก็จะสามารถเรียนรู้ได้ แต่หากเด็กไม่ได้รับการช่วยเหลือเลย ก็จะไม่สามารถทำเองได้ บทบาทสำคัญของครูคือ การช่วยเด็กในโซนใกล้เคียงเพื่อให้เด็กสามารถทำได้มากกว่าการทำด้วยตนเองเพียงลำพัง (scaffolding)

โดยสรุป ทฤษฎีทางภาษาและการคิดของ Piaget และ Vygotsky นำไปสู่แนวทางในการสอนภาษาโดยให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม คำนี้ถึงประสบการณ์เดิมของเด็กในการเชื่อมโยงและสร้างความรู้ใหม่ซึ่งสอดคล้องโครงสร้างทางสติปัญญาที่มีอยู่เดิม รวมทั้งให้ความสำคัญกับบทบาทของครูในการเป็นผู้ช่วยเหลือให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ โดยให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งแนวทางในการสอนดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ซึ่งนำทฤษฎีสหบทมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิมในการเรียนรู้ของเด็ก และให้ความสำคัญกับบทบาทของครูในการช่วยเหลือให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนเองจนถึงระดับการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.3 การสอนภาษาในระดับอนุบาล

1.3.1 หลักการสอนภาษาในระดับอนุบาล

ฉันทนา ภาคบงกช (2538) ได้กล่าวถึงหลักการส่งเสริมให้เด็กมีความก้าวหน้าทางภาษาเพิ่มขึ้นรวดเร็วดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษา ชั้นเรียนและโรงเรียนควรตกแต่งด้วยคำหรือข้อความ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเล่นของเด็กเปรียบได้กับการทำงานในโลกของผู้ใหญ่ การพัฒนาภาษาส่วนมาก เกิดจากประสบการณ์จริง จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้เล่น
3. การอ่านเป็นสื่อของการเรียนรู้ ควรจูงความสนใจให้เด็กรักการอ่าน เช่น อ่านนิทานให้ฟัง
4. การเขียนมีความสัมพันธ์กับการอ่าน ควรจัดกิจกรรมการเขียนให้สัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กอ่าน
5. การใช้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การสื่อข้อความถึงกัน ข้อความถึงเด็กและข้อความถึงผู้ปกครอง

Allen และ Piersma (1995) ได้ให้หลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาดังนี้

1. การเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการเรียนลักษณะองค์รวม การเรียนการสอนควรเน้นความหมายและการสื่อสาร เด็กจึงควรได้ฝึกและได้ขยายความรู้ในสถานการณ์ที่รวมทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน
2. เด็กเป็นผู้สร้างความรู้เกี่ยวกับภาษา และหนังสือด้วยตนเอง ซึ่งเริ่มจากการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาพูดจากการทดลองใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน จากนั้นเด็กจะสร้างความรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา ในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง
3. เด็กพัฒนาการรู้หนังสือจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โรงเรียนควรจัดสถานการณ์ทางสังคมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในบริบทที่เป็นจริง
4. การพัฒนาการรู้หนังสือเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล ครูควรตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก เด็กแต่ละคนมีประสบการณ์เดิม ความสนใจ และพัฒนาการที่แตกต่างกันซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากการเรียนรู้ ความเข้าใจของเด็กแต่ละคนในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ
5. การเรียนรู้สิ่งต่างๆ รวมทั้งการเรียนรู้ภาษา เกิดขึ้นเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์และกิจกรรมที่เป็นจริง เด็กจะเรียนรู้จากกิจกรรมที่ตนเองมีส่วนร่วมในการคิด เพราะ

เด็กจะรู้สึกสนุกและเป็น สิ่งที่เด็กสนใจ การเรียนรู้ภาษาลักษณะนี้ช่วยให้เด็กได้นำประสบการณ์เดิมที่ตนมีมาใช้ โดยนำมาช่วยในการทำความเข้าใจกับประสบการณ์ใหม่ที่ตนได้รับ

6. การมีจุดเน้นที่ชัดเจนจะช่วยให้มีกรอบให้เด็กสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ การที่ครูมีจุดเน้นที่ชัดเจนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ข้อสงสัยต่างๆ ได้พัฒนาการใช้ภาษา และพัฒนาสติปัญญาอีกด้วย

7. แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการรู้หนังสือ เด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเด็กเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ มีแรงจูงใจ และสิ่งที่เรียนมีความหมายต่อตัวเด็กบางครั้งแรงจูงใจมาจากภายในตัวเด็กเอง แต่บางครั้งสามารถกระตุ้นได้โดยครูเพื่อน หรือกิจกรรมต่างๆ ครูสามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับตัวเด็กได้ โดยการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย การที่เด็กประสบความสำเร็จทำให้เด็กพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

Goodman (1986) กล่าวถึงหลักการสอนภาษา ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้สอนต้องมีความหมายที่สมบูรณ์ มีใจความครบถ้วน และเน้นความสัมพันธ์ของการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. เนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับเด็กคือ ประสบการณ์จริงที่เด็กได้ฝึกกระบวนการคิดในการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย
3. การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากการใช้ภาษาในการเรียนทุกวิชา
4. การสอนภาษาควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมภาษาที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง
5. การสอนภาษาต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมภาษาร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก โดยครูมองข้อผิดพลาดของเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสนับสนุนให้เด็กกล้าพูด กล้าทำ เพื่อให้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

อารี สันทรวี (2535) กล่าวถึงหลักการสอนภาษาดังนี้

1. การสอนภาษาต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ชิมซาบเรื่องราวในหนังสือ โดยครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน และสนทนาพูดคุยกับเด็ก ให้เด็กเล่าเรื่อง โดยการพูดการเขียน การวาด หรือการแสดง

2. การสอนภาษาต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล สอนตามระดับความสามารถที่แตกต่างกัน เด็กเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ครูในการเตรียมและวางแผนในการสอน

3. การสอนภาษาต้องส่งเสริมให้เด็กสนใจ และรักที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเรื่อง หรือหนังสือที่เด็กสนใจ

4. การสอนภาษาต้องให้เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาในความมุ่งหมายที่ต่างกัน

5. การสอนภาษาควรให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าเสี่ยงที่จะพูด อ่านและเขียน โดยไม่กลัวการผิดพลาด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) ได้ระบุถึงหลักการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาผ่านการใช้ภาษา โดยมีลักษณะกิจกรรมดังนี้

1. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
2. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
3. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
4. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
5. การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ และเขียนชื่อตนเอง
6. การอ่านในหลายรูปแบบ ผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก อ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน หรือเรื่องราวที่สนใจ

โดยสรุป หลักในการสอนภาษาสำหรับเด็กอนุบาลนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีเมื่อเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ มีความหมายต่อตัวเด็ก และเป็นสิ่งที่เด็กได้ลงมือทำเป็นประสบการณ์จริง การสอนภาษาต้องให้ความสำคัญกับทุกๆ ทักษะ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยสร้างสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เด็กคุ้นเคยกับการใช้ภาษา และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาของตน

1.4 หลักการสอนอ่านในระดับอนุบาล

หลักการสอนอ่านในระดับอนุบาลมีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้การอ่านในระดับอนุบาล โดย Morrow (1993: 107-121) กล่าวถึงการเรียนรู้การอ่านของเด็กอนุบาล ซึ่งสามารถสรุปเป็น 5 ประการดังต่อไปนี้

1. เด็กเรียนรู้เพื่อเข้าใจธรรมเนียมและบทบาทของการอ่านในสังคม รวมทั้งพัฒนาความสามารถในการเข้าใจการอ่านผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. เด็กใช้ประสบการณ์ในชีวิตเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านเพื่อสร้างความหมายจากการอ่าน
3. เด็กเรียนรู้ทักษะทางการอ่านเมื่อเห็นเป้าหมายและความจำเป็นในการอ่าน
4. เด็กเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางการอ่าน ซึ่งได้แก่ การสะสมข้อมูลพื้นฐาน การสร้างความคุ้นเคยกับโครงสร้างของเรื่องราว และการสร้างความคุ้นเคยกับภาษาหนังสือ เมื่อผู้ใหญ่อ่านออกเสียงให้ฟัง
5. เด็กบางคนจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเพื่อเรียนรู้การอ่านผ่านการเรียนการสอนทักษะโดยตรง

การเรียนรู้การอ่านในระดับอนุบาลดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการสร้างหลักการสอนอ่านสำหรับเด็กอนุบาลดังนี้

1. สอนอ่านโดยจัดประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านซึ่งมีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจบทบาทและวิธีการในการสื่อสารด้วยการอ่าน
2. สอนอ่านโดยจัดประสบการณ์ที่มีความเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตของเด็ก
3. สอนอ่านโดยจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อเด็กเพื่อให้เด็กสามารถใช้ประโยชน์จากการอ่านได้
4. สอนอ่านโดยการอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง

5. จัดกิจกรรมเพื่อสอนทักษะทางการอ่านเป็นรายบุคคลสำหรับเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ

หลักการสอนอ่านในระดับอนุบาลเป็นหลักการโดยทั่วไปซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้การอ่านในระดับอนุบาล จากหลักการสอนอ่านดังกล่าวสามารถสร้างเป็นขั้นตอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านสำหรับเด็กอนุบาล 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ครูสำรวจประสบการณ์เดิมทางการอ่านของเด็ก
2. ครูเลือกสื่อที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมทางการอ่านของเด็ก เพื่อวางแผนจัดกิจกรรมที่มีความหมาย เน้นการอ่านในบริบทที่ใกล้เคียง และมีความเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก
3. ครูจัดกิจกรรมให้เด็กมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างครูกับเด็ก หรือเด็กกับเด็ก โดยชี้แนะและช่วยเหลือให้เด็กพัฒนาความสามารถในการอ่าน เช่น กิจกรรมการอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง หรือกิจกรรมเพื่อสอนทักษะการอ่าน โดยตรงให้เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ

โดยสรุปการเรียนรู้การอ่านในระดับอนุบาลเป็นพื้นฐานในการสร้างหลักการสอนอ่านในระดับอนุบาล และสามารถสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการสอนอ่านในระดับอนุบาล ซึ่งเป็นกรอบในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กในระดับอนุบาล

2. ทฤษฎีสหบทในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาล

2.1 ทฤษฎีสหบท

ทฤษฎีสหบทเป็นทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่ใช้ในการทำความเข้าใจความหมายของภาษาซึ่ง Kristeva พัฒนาขึ้นเป็นคนแรก ในช่วงทศวรรษที่ 1960 โดยใช้คำว่า อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี (Intertextuality)

สหบทตามแนวของ Kristeva อธิบายว่า วรรณคดีสร้างขึ้นจากระบบสัญลักษณ์และขนบวรรณศิลป์ของวรรณคดีที่มีมาก่อน ระบบสัญลักษณ์ และวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อความหมายของตัวบท ตัวบทไม่ว่าจะเป็นประเภทวรรณคดีหรือไม่ใช่วรรณคดีไม่ได้มีความหมายที่เป็นเอกเทศในตัวเอง แต่เป็นสหบท พฤติกรรมการอ่านทำให้ผู้อ่านเข้าไปใน

เครือข่ายของความสัมพันธ์ของตัวบท การตีความตัวบทหรือการพยายามแสดงหาความหมายในตัวบท แท้จริงคือ ความพยายามหาสายสัมพันธ์ของตัวบทที่อ่านกับตัวบทอื่นๆ การอ่านจึงเป็นกระบวนการของการเคลื่อนผ่านตัวบทต่างๆ ตัวบทจึงเป็นสหบทของความสัมพันธ์ในลักษณะเครือข่ายของตัวบทต่างๆที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2553: 131-132)

ลักษณะดังกล่าวของตัวบททำให้การสร้างความหมายจากตัวบทมีหลากหลายแปรเปลี่ยนได้ และสามารถตีความได้ไม่รู้จบ เพราะเป็นการสร้างความหมายโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับตัวบทอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็ความหมายตามตัวอักษรหรือความหมายตามนัยยะ ดังนั้นผู้อ่านตัวบทสามารถสร้างความหมายจากตัวบทที่ผู้อ่านเรียนรู้ใหม่ได้อย่างไม่จำกัด โดยเชื่อมโยงกับตัวบทอื่นที่ผู้อ่านรู้จักซึ่งมีจำนวนหลากหลายตามประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์ในการอ่านของผู้อ่าน (Allen, 2000: 61)

2.2 ความเป็นมาของทฤษฎีสหบท

Kristeva พัฒนาทฤษฎีสหบทขึ้น ในช่วงทศวรรษที่ 1960 โดยพัฒนาจากทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้างของ Saussure และทฤษฎีภาษาศาสตร์หน้าที่ (Functionism) ของ Bakhtin ที่เชื่อว่าทฤษฎีภาษาศาสตร์ของ Saussure จะช่วยให้การวิจารณ์วรรณคดีมีลักษณะเป็นวัตถุวิสัยและเป็นวิทยาศาสตร์ มีความหมายที่ถูกต้องเพียงความหมายเดียว Kristeva ซึ่งอยู่ในกลุ่มนักทฤษฎีหลังโครงสร้างนิยมโต้แย้งในความคิดดังกล่าว โดยใช้คำว่าสหบท เพื่อแสดงให้เห็นความยืดหยุ่นของการตีความของผู้อ่าน และเสนอว่าตัวบทมีความหมายที่กว้างขวาง และยืดหยุ่น (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2546:113 -115) สหบทในความหมายของ Kristeva อยู่บนฐานความคิดที่ว่าตัวบทไม่ได้มีความหมายที่ตายตัว การอ่านนำผู้อ่านให้ก้าวเข้าไปในเครือข่ายของตัวบทที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน การตีความหรือค้นพบความหมายของตัวบทคือ การติดตามร่องรอยของความสัมพันธ์นั้น การอ่านจึงเป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวยระหว่างตัวบท

ก่อนหน้านี้จะมีการใช้คำว่าสหบท Barthes ทำทฤษฎีสหบทเกี่ยวกับบทบาทของผู้แต่งในการสร้างความหมายและธรรมชาติของความหมายในตัวของงานวรรณกรรมเอง สำหรับ Barthes ความหมายไม่สามารถมีอยู่แน่นอนได้อย่างแท้จริงสำหรับผู้อ่าน เพราะธรรมชาติของสหบทในงานวรรณกรรมชี้ผู้อ่านไปสู่ความสัมพันธ์ทางตัวบทใหม่เสมอ ดังนั้นผู้ประพันธ์

จึงไม่สามารถรับผิดชอบในความหลากหลายของความหมายซึ่งผู้อ่านสามารถค้นพบในตัวของทางวรรณกรรมได้ ซึ่งเป็นการปลดปล่อยผู้อ่านจากความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับอำนาจและภาพลักษณ์ของผู้ประพันธ์ เนื่องจากผู้ประพันธ์ได้หมดอำนาจในการควบคุมการตีความไปแล้ว (Dead) ลักษณะการใช้ทฤษฎีสหบทของ Barthes สนับสนุนความเป็นพหุและให้อิสระกับผู้อ่านจากข้อจำกัดดังกล่าวเป็นลักษณะของแนวทฤษฎีหลัง โครงสร้างนิยม (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2553:130-131)

ทฤษฎีภาษาศาสตร์ของ Saussure ที่ Kristeva นำมาใช้เป็นรากฐานของทฤษฎีสหบทคือ การให้ความหมายของสัญญาณ (Sign) ทางภาษา โดยสร้างคำจำกัดความและแบ่งสัญญาณเป็น 2 ลักษณะ ซึ่งเป็นเหมือนด้านสองด้านของเหรียญคือ ความหมาย (signified หรือ concept) และตัวหมาย (signifier หรือ sound-image) ซึ่งความคิดหลักของสัญญาณทางภาษานี้เน้นความจริงที่ว่าความหมายของภาษามีความสัมพันธ์กับบริบทของสัญญาณนั้น สัญญาณไม่มีความหมายในตัวเองและไม่ได้เป็นการอ้างอิงของทั้งโลกที่มีต่อวัตถุ แต่เป็นการผสมผสานความพอเหมาะของความหมายและตัวหมาย ซึ่งมีความแปรเปลี่ยน เช่น ในแต่ละภาษาอาจเลือกใช้สัญญาณต่างกันเพื่อสื่อถึงสิ่งเดียวกัน เมื่อมนุษย์เขียนหรืออ่านเขาอาจเชื่อว่าตนเองกำลังอ้างอิงความหมาย แต่ในความเป็นจริงเขากำลังสร้างการสื่อสารทางภาษาที่เฉพาะ (Parole) จากระบบโครงสร้างของภาษา (langue) ในขณะเดียวกัน เช่น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า cat หมายถึงสัตว์เลี้ยงสี่เท้า เลี้ยงลูกด้วยนมตระกูลเสือที่ร้องเหมียวๆ ในขณะที่ภาษาไทยใช้คำว่า แมว คำทั้งสองคำดังกล่าวจะมีความหมายก็ต่อเมื่อคนสามารถถอดสัญญาณคือ ตัวอักษร อ่านตัวหมายคือ คำ และเข้าใจความหมายได้ หากคนชาติอื่นที่ใช้สัญญาณและตัวหมายอื่นแทนสัตว์ประเภทดังกล่าว ก็จะไม่สามารถเข้าใจสัญญาณและตัวหมายที่ยกมาทั้ง 2 คำนี้ได้

นอกจากนั้น Kristeva นำแนวคิดจากงานของ Bakhtin ซึ่งมีอิทธิพลต่อทฤษฎีทางวรรณกรรมและภาษา ทฤษฎีต่างๆ ของ Bakhtin ได้กลายเป็นทฤษฎีที่ให้ข้อมูลแก่ทฤษฎีสหบท Bakhtin พิจารณาว่า ภาษาเกิดขึ้นในสถานการณ์ทางสังคมเฉพาะและผูกพันกับการประเมินค่าทางสังคม ความหมายจึงมีลักษณะเฉพาะ เพราะเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลเฉพาะในบริบทสังคมหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากความคิดของ Saussure ในเรื่องระบบภาษาซึ่งไม่มีมิติเชิงสังคมและทำให้ภาษากลายเป็นนามธรรม Bakhtin เชื่อว่า ไม่มีระบบภาษาเพราะภาษาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามมิติทางสังคม ชนชั้น ชาติและกลุ่มความสนใจ ซึ่งทำให้ไม่มีตัวบทใดเป็นอิสระในทาง

ความหมายเพราะภาษาเกิดขึ้นจากประวัติอันซับซ้อนของตัวบทที่มาก่อนภาษาหรือคำพูด (Utterance) ภาษาจึงมีลักษณะเป็นบทสนทนา (Dialogic) ต่อเนื่องจากคำพูดที่มาก่อนของผู้พูดกับผู้ฟัง (Addressivity) คือ ไม่มีความหมายในตัวเอง แต่ความหมายขึ้นอยู่กับคำที่พูดมาก่อนและขึ้นอยู่กับผู้ฟัง ลักษณะการโต้ตอบแบบบทสนทนา (Dialogism) จึงเป็นส่วนประกอบของภาษาทั้งหมด บทสนทนาเป็นธรรมชาติของภาษาที่รับใช้ผู้พูดสองคน สองวัตถุประสงค์ สองตำแหน่งทางอุดมการณ์ แต่อยู่ในภาษาพูดเดียวที่เปล่งออกมา Bakhtin เรียกว่า บทสนทนาสองเสียง (double-voiced discourse) ซึ่งได้พัฒนาเป็นแนวคิดเสียงของผู้อื่น (Heteroglossia) Bakhtin เป็นผู้ค้นพบว่า ตัวบทบรรจุความหมายไว้หลากหลายเสียง (voice) ทั้งเสียงของตนเองและเสียงของผู้อื่นที่แตกต่างกัน ซึ่ง Kristeva ได้พัฒนาเป็นทฤษฎีสหบทในที่สุด (ตรีศิลป์ บุญจรรยา, 2553:135)

โดยสรุป ทฤษฎีสหบทของ Kristeva อธิบายถึงการที่ตัวบทไม่สามารถมีความหมายเป็นเอกเทศในตัวเอง ซึ่งทำให้คำทุกคำ การเขียน และการสื่อความหมายทุกชนิดเป็นสหบท หรือมีความสัมพันธ์กันในการสร้างความหมายโดยไม่มีข้อยกเว้น เนื่องจาก 1) ธรรมชาติของตัวบทนำไปสู่การตีความใหม่โดยผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านมีอิสระในการตีความตัวบทด้วยตนเองโดยผู้เขียนหมดหน้าที่เมื่อเขียนงานจบ 2) ความหมายที่ผู้อ่านอ่านตัวบทใดใดเกิดขึ้นผ่านระบบโครงสร้างของภาษาและสัมพันธ์กับบริบททางสังคมที่เกิดขึ้น เนื่องจากการที่ตัวบทนั้นอยู่ในระบบภาษาและผู้อ่านจำเป็นต้องเข้าใจระบบภาษาเพื่อทำความเข้าใจตัวบท การเข้าใจความหมายของคำใดคำหนึ่งจึงผูกติดกับจากการเข้าใจระบบภาษาและบริบททางสังคมของคำนั้น และ 3) ตัวบทที่มีความหมายมากกว่าหนึ่งเสียง เนื่องจากธรรมชาติของภาษาเป็นการสนทนาโต้ตอบกัน โดยความหมายของคำใดๆ ขึ้นอยู่กับความหมายของคำพูดที่พูดมาก่อน โดยสนับสนุนหรือโต้แย้งความหมายนั้น ทำให้ทฤษฎีสหบทมีความสำคัญต่อการอ่าน โดยสะท้อนลักษณะของการอ่านซึ่งทำทนายให้ผู้อ่านร่วมสร้างตัวบทใหม่ ให้อิสระผู้อ่านในการตีความตัวบทได้อย่างหลากหลายตามประสบการณ์เดิม ตามโครงสร้างภาษาและบริบททางสังคมของผู้อ่าน ความสำคัญต่อการอ่านของทฤษฎีสหบทดังกล่าวเหมาะสมในการนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็ก

นอกจากนี้ความหมายของสหบทตามแนวคิดของ Kristeva สามารถสรุปได้ว่า ตัวบทและสหบทเป็นสิ่งที่มียุ้งกว้างขวาง ซับซ้อนและมีความเป็นพหุนัยที่สื่อความได้มากกว่าคำที่ปรากฏในงานเขียน อาจกล่าวได้ว่าตัวบทคือความหมายที่ผู้อ่านหรือผู้รับสารเข้าใจ ซึ่งผู้อ่านอาจได้

ความหมายที่ลึกซึ้งหรือได้ความหมายตามตัวอักษร (De Beaurande, 1980) ตัวบทซึ่งเป็นภาษาเขียน ขยายไปสู่สิ่งใดๆ ที่ก่อให้เกิดความหมายซึ่งมีความเป็นหนึ่งเดียวและสามารถแบ่งปันกับผู้อื่นได้ เช่น เพลง การเดินรำ บทกวี เรื่องเล่า สูตรคณิตศาสตร์ หรือแม้แต่รูปปั้น ต่างเป็นตัวบท ซึ่ง ผู้เรียนรู้ต่างสามารถสร้างความเชื่อมโยงกับตัวบทดังกล่าว ในขณะที่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับตัว บทในปัจจุบันที่ตนเองเกี่ยวข้อง (Short, 1992) ดังนั้น สัญลักษณ์ที่เป็นภาษาและไม่ใช่อักษร สามารถประกอบขึ้นเป็นตัวบทได้ ซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างตัวบทกับงานวรรณกรรม

ดังนั้น หนังสือภาพที่สื่อความด้วยการใช้ทั้งภาพประกอบ ตัวอักษร ในกรณีที่ครู หรือใครก็ตามนำหนังสือไปใช้ในการจัดการสอนให้เด็กด้วยการเล่าเรื่องประกอบรูปและให้เด็ก อ่านด้วย กระบวนการทั้งหมดที่ครูหรือผู้เล่ากระทำร่วมกับเด็กเป็นสารที่สื่อถึงเด็กทั้งในรูปแบบ ของภาพ เสียงและตัวอักษรถือเป็นตัวบท ทั้งนี้ ตัวบทจึงหมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความหมาย จากหนังสือนิทาน โดยครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังในขณะที่เด็กพยายามอ่านด้วยตนเองจาก ภาพในนิทาน ซึ่งตัวบทดังกล่าวจะใช้เป็นหลักในการนำไปสู่การสร้างความเข้าใจของเด็กผ่านการ สนทนาและตอบคำถามที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเข้าใจหนังสือนิทานในระดับต่างๆ ทั้งจากระดับความ เข้าใจตามเนื้อเรื่องโดยทำความเข้าใจองค์ประกอบเรื่อง จนสามารถตีความ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ เรื่องได้ รวมถึงการทำกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากนิทาน เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความเข้าใจของ ตนเองตามวิธีที่ตนเองถนัด เช่น ในการวาดรูปตัวละครในเรื่องที่จำได้ การวาดตัวละครที่ชอบ การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง การปั้นตัวละคร และการเล่าเรื่องโดยเชื่อมโยงตัวละครในเรื่อง จากหนังสือนิทานทั้ง 2 เรื่อง เป็นต้น หลังจากนั้น เด็กจะใช้ตัวบทที่ตนเองเข้าใจ ตอบคำถามและ สร้างเรื่องอย่างอิสระตามคำแนะนำของครู เนื่องจากการมองกระบวนการเรียนรู้ผ่านตัวบทซึ่ง เป็นสหบท ทำให้ผู้อ่านตัวบทมีอิสระในการปรับเปลี่ยนความหมายและสร้างเรื่องใหม่ซึ่ง สอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

ทฤษฎีสหบทของ Kristeva มีนักทฤษฎีวรรณคดีที่มีชื่อเสียงหลายคนนำไปพัฒนา เป็นทฤษฎีของตนเอง เช่น Riffaterre, Genette และ Bloom โดยมีงานวิจัยจำนวนหนึ่งนำทฤษฎี ทรานส์เทกซ์ชวลิตีของ Genette ไปใช้ในการเรียนการสอนระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา พบว่า ทฤษฎีทรานส์เทกซ์ชวลิตีสามารถใช้เป็นแนวทางในการสอนเด็กได้

2.3 ทฤษฎีสหบทของ Gérard Genette

Genette สร้างคำใหม่ขึ้นใช้เพื่อระบุแนวคิดที่แตกต่างจากทฤษฎีสหบทแบบดั้งเดิม คือ คำว่า ทรานส์เทกซ์ชวลลิตี (Transtextuality) หมายถึง ชุดของตัวบทที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทของตัวบทหนึ่งๆ กับองค์ประกอบอื่นๆ ตั้งแต่ 2 ตัวบทขึ้นไป โดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในลักษณะที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน เพื่อทำความเข้าใจตัวบทและสร้างความหมายใหญ่เฉพาะตัวของผู้อ่านเอง อาจกล่าวได้ว่า สหบทของ Genette มีความหมายกว้างกว่าสหบทของ Kristeva เนื่องจากตัวบทของ Genette สามารถตีความและเข้าใจได้อย่างเป็นระบบ ผ่านลักษณะของการเชื่อมโยงตัวบท 5 ลักษณะ (Allen, 2000:101-115) ดังนี้

1. อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท 2 ตัวบท หรือหลายตัวบทที่ปรากฏร่วมกัน โดยมีตัวบทหนึ่งปรากฏอยู่ในอีกตัวบทหนึ่ง ซึ่งเป็นเพียงหนึ่งในลักษณะย่อยของสหบทที่มีความหมายลดลงเหลือเพียงเป็นสัมพันธภาพของข้อความ (quotation plagiarism) หรือปฏิรูปพจน์ (allusion หรือการอ้างถึงบุคคล ข้อความ หรือเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่ง จากวรรณกรรมเล่มอื่น) ที่ปรากฏในตัวบทสองตัวบทหรือตัวบทจำนวนมาก นับเป็นการปรากฏของข้อความที่ชัดเจนและตรงไปตรงมาของตัวบทหนึ่งในตัวบทอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายของตัวบท (textual signification) แต่เป็นเพียงการเชื่อมโยงองค์ประกอบเฉพาะหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ของตัวบทหนึ่งๆ เท่านั้น

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางอินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี คือ ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่มีข้อความกำพุด ลักษณะของตัวละคร หรือชื่อตัวละครซึ่งมีความชัดเจนและสามารถรู้ได้ในทันทีว่านำมาจากตัวบทใด ปรากฏอยู่ในตัวบทที่อ่าน เช่น เมื่อมีการกล่าวถึงชื่อ “หนูน้อยหมวกแดง” ในตัวบทใด ผู้อ่านสามารถรู้ได้ในทันทีว่า ชื่อนี้มาจากนิทานพื้นบ้านซึ่งหนูน้อยคนหนึ่งเดินไปเยี่ยมคุณยาย เจอหมาป่า ถูกหมาป่ากลืนลงท้อง และมีคนตัดไม้มาช่วย

2. พาราเทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบทกับองค์ประกอบโดยรอบตัวบท 2 ประเภท คือ ปริปทภายใน (peritext) ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อบท คำนำ และทุกสิ่งทีสร้างขึ้นมาเพื่อเสนอตัวบทในรูปหนังสือ และ ปริปทภายนอก (epitext) หมายถึง ข้อมูลแวดล้อม

อื่นๆที่เชื่อมโยงมาที่ตัวบทได้ แต่ไม่ได้เกี่ยวกับตัวบทโดยตรง ได้แก่ บทสัมภาษณ์ คำวิจารณ์ และจดหมายส่วนตัว ซึ่งมีส่วนในการชี้แนะการสร้างความหมายของตัวบทให้แก่ผู้อ่าน

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางพาราเทกซ์ชวลลิตีตามทฤษฎีสหบทคือ การเชื่อมโยงของตัวบทกับองค์ประกอบต่างๆ ที่แวดล้อมตัวบทที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของตัวบทเพิ่มมากขึ้นในการอ่านระดับปฐมวัยหมายถึงภาพประกอบ ภาพส่วนนำเรื่อง และเสียงเล่าของผู้เล่าเรื่อง

3. เมตาเทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบทหนึ่งกับตัวบทอื่นในลักษณะของการวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งทำให้ตัวบททั้งสองนั้นรวมเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่ต้องมีการยกมาอ้างหรือเอ่ยถึง

4. ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ที่รวมตัวบท ข (Hypertext) เข้ากับตัวบท ก หรือตัวบทแรกเริ่ม (Hypotext) โดยไม่มีลักษณะของการวิจารณ์หรือลักษณะของการอธิบายเพิ่มเติมเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เป็นการเลียนแบบและปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป็นผลงานเลียนแบบ (pastiche)

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางพาราเทกซ์ชวลลิตี ตามทฤษฎีสหบท คือ การเชื่อมโยงของตัวบทกับองค์ประกอบต่างๆ ที่แวดล้อมตัวบทที่ทำให้เกิดความหมายที่ต่างไป เช่น ขั้นตอนการอ่านนิทานภาพให้เด็กฟังในกระบวนการ โดยเด็กฟังเสียงที่ครุตีความ รูปภาพประกอบที่ตีความโดยผู้วาด และเด็กใช้จินตภาพตีความเสียงที่ครุเล่า ถือเป็นพาราเทกซ์ชวลลิตี หรือสิ่งที่แวดล้อมเกี่ยวข้องกับตัวบทที่ทำให้เด็กเข้าใจความหมายของตัวบทที่เกิดขึ้นจากการอ่านนิทานภาพ และนำไปใช้สร้างตัวบทของตนเองจากความเข้าใจนั้น

5. อาร์คิเทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบทกับการจัดประเภทของตัวบท เป็นการอ่านโดยผู้อ่านตั้งความคาดหวังไว้กับตัวบทและการรับรู้เรื่องราวต่างๆ ของตัวบทประเภทย่อย แก่นความคิดสำคัญ โวหารภาพพจน์ที่แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน

คำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางอาร์คิเทกซ์ชวลลิตี คือ ลักษณะการเชื่อมโยงซึ่งมีความเหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่อง หรือองค์ประกอบของ

เรื่อง ตัวอย่าง เช่น ลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างหนังสือนิทานเรื่องหนูน้อยหมวกแดงและขนมของแม่ ซึ่งมีภารกิจหลักที่ตัวละครต้องทำเหมือนกันคือ การนำของไปเยี่ยมผู้ใหญ่ด้วยตนเอง

โดยสรุปสหบทตามแนวคิดของ Genette ซึ่งเรียกว่า ทรานส์เทกซ์ชวลลิตีนั้น เป็นการอธิบายลักษณะความเชื่อมโยงกันของตัวบทในลักษณะต่างๆ 5 ลักษณะ ได้แก่ (1) อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี (2) พาราเทกซ์ชวลลิตี (3) เมตาเทกซ์ชวลลิตี (4) ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี และ (5) อาร์คิเทกซ์ชวลลิตี โดยลักษณะความเชื่อมโยงดังกล่าวแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทซึ่งมีความชัดเจนหรือไม่ชัดเจน สามารถตีความได้อย่างเป็นระบบและไม่สามารถปฏิเสธความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทในลักษณะดังกล่าวได้ โดยลักษณะดังกล่าวส่งผลต่อการสร้างความหมายของผู้อ่านในตัวบทนั้นๆ

ผลการศึกษาทฤษฎีสหบทดังกล่าวข้างต้นตามทฤษฎีสหบทของ Genette แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่เกิดขึ้นก่อนและตัวบทที่เกิดขึ้นหลัง ผ่านช่องทางที่มีความชัดเจนและส่งผลต่อความหลากหลายในการตีความหมาย รวมทั้งเห็นร่องรอยของการสร้างตัวบทใหม่ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทในลักษณะต่างๆ ดังกล่าว ทำให้ตัวบทนั้นนำผู้อ่านไปสู่การเปรียบเทียบหรือการหิบบิมความหมายจากตัวบทเดิมและทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของตัวบท โดยตัวบทใหม่แม้มีอิทธิพลจากตัวบทเดิมในลักษณะต่างๆ แต่ได้ปรับเปลี่ยนจนกลายเป็นตัวบทใหม่แล้ว ลักษณะการปรับเปลี่ยนของตัวบทดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความแตกต่างของตัวบทซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน โดยการชี้แนะให้เด็กเห็นความสัมพันธ์ของตัวบทที่อ่านซึ่งมีความสัมพันธ์กับตัวบทอื่น และการเข้าใจความสัมพันธ์นั้น ทำให้เกิดแนวทางในการสร้างตัวบทที่แตกต่างจากตัวบทเดิมที่อ่าน ทั้งยังสามารถสร้างเรื่องข้อมูล หรือความหมายใหม่ขึ้นจากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่อ่านกับตัวบทก่อนหน้าในลักษณะที่แตกต่างกัน

การคัดเลือกความเชื่อมโยงทางสหบทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาล จำเป็นต้องคำนึงถึงความสามารถของเด็กในการสร้างสหบท ทำให้ลักษณะการเชื่อมโยงที่มีความซับซ้อน เช่นความเชื่อมโยงทางเมตาเทกซ์ชวลลิตี ไม่เหมาะสมในการนำมาใช้ เนื่องจากการทำความเข้าใจความเชื่อมโยงประเภทนี้จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำความเข้าใจตัวบทจำนวนมาก (Harris, Trezise และ Winsler, 2002; 2004)

สรุปทฤษฎีสหบทคือ ทฤษฎีซึ่งอธิบายความเชื่อมโยงของตัวบทที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสร้างความหมายในการอ่านของผู้อ่าน ทฤษฎีสหบทตามแนวคิดทางสหบทของ Genette สามารถสรุปเป็นหลักการจัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับช่วงวัยระดับอนุบาลดังนี้

1. การคัดเลือกตัวบทประเภทหนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงกันทาง (1) อินเทอร์เน็ต (2) ไฮเปอร์เท็กซ์ซวลิตี หรือ (3) อาร์คิเท็กซ์ซวลิตี เพื่อใช้ในการสอน ทำให้เด็กเห็นตัวอย่างความเชื่อมโยงทางสหบทของตัวบท และทำให้เด็กมีแนวทางในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เพื่อปรับเปลี่ยนตัวบทของตนเอง

2. การจัดกิจกรรมการอ่านที่เชื่อมโยงตัวบทที่อ่านกับประสบการณ์เดิมของเด็กในเรื่องที่เคยอ่าน และ/หรือ เชื่อมโยงตัวบทที่อ่านกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็ก ทำให้เด็กสามารถเข้าใจการอ่านโดยใช้สหบท ซึ่งทำให้ตัวบทมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมายได้

3. การสอนอ่านโดยใช้ตัวบทที่ 1 ประกอบการตีความ คำอธิบาย เสียงที่อารมณ์ในการอ่านเรื่อง ร่วมกับการดูภาพ และตัวอักษรของเด็ก ทำให้เด็กมีข้อมูลทางตัวบทที่เสนอความหมายที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กสร้างความหมายของตนเอง

4. การจัดกิจกรรมการอ่านที่เชื่อมโยงตัวบทที่ 2 กับตัวบทที่ 1 ทาง (1) พาราเท็กซ์ซวลิตี (2) อินเทอร์เน็ตซวลิตี หรือ (3) ไฮเปอร์เท็กซ์ซวลิตี ทำให้เด็กรู้จักแนวทางในการเปลี่ยนแปลงความหมายของตัวบท และการสอนโดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กสร้างตัวบทใหม่ของตนเองทำให้เด็กมีอิสระในการสร้างความหมายและสามารถสร้างความหมายต่อยอดได้หลากหลายขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 การนำทฤษฎีสหพมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาล

ทฤษฎีสหพมาในการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีการศึกษาปรับใช้และพัฒนาขึ้นในปัจจุบันมีความแตกต่างกันทางแหล่งที่มาในการสร้างสหพ นักทฤษฎีระบุแหล่งที่มาของการเชื่อมโยงทางสหพโดยสามารถสรุปเป็น 5 แหล่งที่มา ได้แก่ ตัวบท ผู้อ่าน ผู้เขียน บริบท และภาษา (Hartman, 1992, 1995) แต่ละแหล่งที่มาต่างมีความสำคัญต่อการอธิบายการเชื่อมโยงทางสหพ การนำทฤษฎีสหพมาใช้ในการบริบททางการศึกษาโดยทั่วไปให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงทางสหพที่มาจากผู้อ่านเป็นหลัก ซึ่งสามารถสรุปเป็นการใช้การเชื่อมโยงทางสหพในการจัดการเรียนการสอน (Lenski, 2001: 313 – 335) ได้ดังนี้

1. การสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับสื่อที่เรียนเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพราะการสนทนาโต้ตอบสามารถปรับแต่งความเข้าใจของเด็กเกี่ยวกับสื่อ นั้น
2. ความเข้าใจสื่อที่อ่านได้รับอิทธิพลจากแหล่งข้อมูลทางสหพที่มีอยู่ของเด็ก ซึ่ง ได้แก่ หนังสือที่เด็กอ่าน สื่อต่างๆ ที่เด็กได้เรียนรู้
3. การถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับสหพที่หลากหลายระหว่างการสนทนาโต้ตอบ สร้างความสามารถในการสร้างความหมายที่มากกว่าของเด็ก
4. การสร้างความเชื่อมโยงทางสหพที่ผู้อ่านสร้างจะคงอยู่ในเด็กแต่ละบุคคล จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะทำให้ความเชื่อมโยงดังกล่าวปรากฏขึ้นอย่างเด่นชัด
5. ความหมายที่เด็กสร้างขึ้นไม่ได้พัฒนามาจากสื่อเพียงสื่อเดียว เด็กใช้สื่อหลากหลายชนิดทั้งในอดีตและปัจจุบันในการสร้างความหมายให้กับตัวบทที่อ่านใหม่
6. การแปลความหมายตัวบทอย่างหลากหลายซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับวิธีซึ่งเด็กใช้ในการเชื่อมโยงทางสหพเพื่อสร้างความหมาย
7. คำถามของครูส่งผลต่อการเชื่อมโยงทางสหพซึ่งเด็กสร้างขึ้นในขณะสนทนาโต้ตอบ หากไม่มีคำแนะนำของครู เด็กจะสามารถสร้างการเชื่อมโยงเพื่อสร้างความหมายได้แคบและผิวเผิน
8. คำถามของครูส่งผลต่อวิธีการในการตีความตัวบทที่เด็กอ่าน ดังนั้น การถามคำถามระหว่างการสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับสื่อที่อ่านสามารถส่งเสริมให้เด็กสร้างความเชื่อมโยงทางสหพได้กว้างขวางและหลากหลายขึ้น

ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนของครู โดยการตั้งคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวบทด้วยกันสามารถเสริมสร้างให้เด็กมีการเชื่อมโยงทางสหบทเพื่อทำความเข้าใจในการอ่านที่หลากหลายมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.5 กระบวนการเชื่อมโยงบทอ่านต่างๆ ตามแนวสหบทของเด็ก

Roache-Jameson (2003 อ้างถึงใน Roache-Jameson, 2005) พบว่าเด็กมีการสร้างตัวบทอย่างสม่ำเสมอ และสามารถแบ่งชนิดของการเชื่อมโยงได้เป็น 3 ชนิดคือ การเชื่อมโยงทางตัวบท (textual domain) หมายถึงการเชื่อมโยงซึ่งโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอดในความหมายดั้งเดิมของตัวบท เช่น ตัวละคร โครงเรื่อง และ โครงสร้างของตัวบท การเชื่อมโยงทางบริบท (contextual domain) ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงของบริบทในการวิจัยหมายถึงชั้นเรียน การเชื่อมโยงส่วนบุคคล (personal domain) หมายถึงการเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่นักเรียนอยู่อาศัย (student milieu) โดยมีรายละเอียดของความเชื่อมโยงดังนี้

ตารางที่ 3 การเชื่อมโยงบทอ่านตามลักษณะต่างๆ ของเด็ก (Roache-Jameson, 2005)

ด้านของการสร้างสหบท	สิ่งที่สร้างสหบท (Intertextual Initiators)	สิ่งที่เชื่อมโยงสหบท (Intertextuality Connectives)
ด้านตัวบท (Textual)	โครงเรื่อง ภาพประกอบ ตัวละคร ชนิดหรือ โครงสร้างของตัวบท การกระทำหรือเหตุการณ์ในตัวบท ฉาก ผู้ประพันธ์	ตัวบทในชั้นเรียนก่อนหน้า โครงเรื่อง ภาพประกอบ ตัวละคร ตัวบทจากที่บ้าน ชนิดหรือ โครงสร้างของตัวบท
ด้านบริบท (Contextual)	บทเรียนการสะกดคำ ตัวอักษร คำพูด ภาพในพจนานุกรม	ความรู้ในการสะกดคำ ความรู้เรื่องคำคล้องจอง กิจกรรมในชั้นเรียนก่อนหน้า Previous Graphological/

ตารางที่ 3 การเชื่อมโยงบทอ่านตามลักษณะต่างๆ ของเด็ก (Roache-Jameson, 2005) (ต่อ)

ด้านการสร้างสหบท	สิ่งที่สร้างสหบท (Intertextual Initiators)	สิ่งที่เชื่อมโยงสหบท (Intertextuality Connectives)
	ความรู้ในการสะกดคำ คลังคำศัพท์ บัทรคำ งานเขียน ประเด็นหลักของเรื่องในการเรียนรู้	Phonological session วัตถุหรือแหล่งที่มาในชั้นเรียน เพลง วิดีโอ
ด้านการเชื่อมโยงส่วนบุคคล (Personal)	บทสนทนาของเด็ก ข่าว ข้อมูล ของเด็ก การตอบสนองของเด็ก บทสนทนาของเพื่อน บทสนทนาของครู	ชื่อเด็ก ความรู้ของเด็ก สิ่งของเด็กเป็นเจ้าของ ประสบการณ์ของเด็ก ครอบครัวของเด็ก สัตว์เลี้ยงของเด็ก ความฝันของเด็ก บทสนทนาของเพื่อน การเขียนของเพื่อน ประสบการณ์ของเพื่อน ชื่อของเพื่อน บทสนทนาของครู การเขียนของครู ครอบครัวของครู

โดยสรุปการเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กอนุบาลเพื่อใช้ในการทำความเข้าใจมีปัจจัยตั้งต้นและปัจจัยต่อเนื่องในการสร้างสหบทที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแบ่งเป็น 3 ลักษณะหลัก โดยการเชื่อมโยงทางประสบการณ์การอ่านเป็นเพียงส่วนหนึ่ง เนื่องจากเด็กในวัยอนุบาลยังมีประสบการณ์ในการอ่านที่จำกัด

2.6 การเชื่อมโยงเนื้อหาและกิจกรรมตามแนวสหพทในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

Harris, Trezise และ Winser (2002; 2004) นำทฤษฎีสหพทของ Genette มาประยุกต์ใช้ในบริบททางการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนเป็นการอธิบายลักษณะการเชื่อมโยงตัวบทเพื่อสร้างความหมายของผู้อ่าน แฮร์ริสตัดลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบทหลักหรืออภิพท (Metatextuality) ซึ่งมีความหมายคลุมเครือออก และเพิ่มลักษณะการเชื่อมโยงลักษณะใหม่คือการเชื่อมโยงทางตัวบทภายใน (Intratextual links) รวมเป็นการเชื่อมโยง 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การเชื่อมโยงทางอินเตอร์เทกซ์ชาวลิตี (Intertextual links) หมายถึง ความเชื่อมโยงระหว่างตัวบทหนึ่งกับตัวบทอื่น
2. การเชื่อมโยงทางอาร์คิเทกซ์ชาวลิตี (Architextual links) หมายถึง ความเชื่อมโยงระหว่างตัวบทและประเภทของตัวบท
3. การเชื่อมโยงทางพาราเทกซ์ชาวลิตี (Paratextual links) หมายถึง ความเชื่อมโยงระหว่างตัวบทหลักและองค์ประกอบโดยรอบ เช่น ปกหนังสือ
4. การเชื่อมโยงทางไฮเพอร์เทกซ์ชาวลิตี (Hypotextual links) หมายถึง ความเชื่อมโยงระหว่างตัวบทและตัวบทอื่นหรือประเภทอื่นที่เปลี่ยนรูปไป
5. การเชื่อมโยงทางตัวบทภายใน (Intratextual links) หมายถึง ความเชื่อมโยงระหว่างส่วนต่างๆในตัวบท เช่น ความสัมพันธ์ของภาพ

Harris, Trezise และ Winser (2004) แบ่งชนิดของการสร้างสหพทที่ครูใช้ในชั้นเรียนเพื่อใช้ในการสอนการอ่าน โดยเชื่อมโยงตัวบทตามกรอบแนวคิดทางทฤษฎีสหพทของ Genette ออกเป็น 10 ประเภท นำเสนอดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ชนิดการสร้างสหบทที่ครูใช้ในชั้นเรียน (Harris และ Trezise , 1997; Harris, Trezise และ Winsler, 2002; 2004)

ประเภท	คำอธิบายและตัวอย่าง
1. เชื่อมโยงระหว่างตัวบทที่เฉพาะเจาะจงและประสบการณ์ส่วนตัวในความหมายของแก่นเรื่องโดยปกติ (co-thematic links)	เชื่อมโยงตัวบทกับประสบการณ์ของเด็กนอกห้องเรียน เช่น เมื่อครูสร้างการเชื่อมโยงระหว่างคำสาปของแม่มดและตำราปรุงอาหารซึ่ง “แม่หนูใช้เมื่อทำอาหาร” เชื่อมโยงระหว่างตัวบทกับประสบการณ์ร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก เช่น เมื่อครูให้ความเห็นว่าในตัวบท “เหมือนตัวที่เราเห็นในสวนสัตว์เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว” เชื่อมโยงตัวบทไปสู่ประสบการณ์ในการตั้งสมมุติฐานหรือการคาดเดาล่วงหน้า เช่น เมื่อบทเรียนเน้นการไปเที่ยว ครูให้เด็กนึกถึงสถานการณ์ที่ “แม่พาหนูไปที่พิพิธภัณฑ์ศิลปะ”
2. เชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างตัวบทแต่ละตัวที่แตกต่างกัน (co-thematic links)	เชื่อมโยงท่ามกลางเหตุการณ์และหัวข้อเฉพาะในตัวบท ทางด้านความเหมือนและความแตกต่างในตัวบทซึ่งแตกต่างกัน ความเชื่อมโยงของตัวบทกับแก่นเรื่องที่กว้างภายใต้การเรียนในชั้นเรียน เช่น ครูสร้างความเชื่อมโยงเนื้อหาที่เหมือนกันในสาม ตัวบทคือ เบ็บหมูเลี้ยงและ เฮนนี่ เพนนี่ และแม่ไก่แดงแสนขยัน และครูเชื่อมโยงแก่นเรื่องของตัวบทที่เฉพาะเจาะจงเหล่านี้กับแก่นเรื่องใหญ่ของชั้นเรียนในเรื่องฟาร์ม
3. เชื่อมโยงกิจกรรมในห้องเรียน (co-thematic links)	เชื่อมตัวบทระหว่างบทเรียนเพื่อสร้างความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกิจกรรมในห้องเรียน เช่น การทำเชลลี การไต่เวทีในชั้นเรียน และการไปทัศนศึกษา หรือการไปสวนสัตว์ทั้งชั้นเรียน
4. เชื่อมภายในตัวบทเดียวกัน (intratextual links) ระหว่างคำพูดและภาพ	เชื่อมระหว่างคำพูดและภาพในตัวบทเดียวกันเพื่อลงความเห็นในความหมายตีความตัวละครและเหตุการณ์ หารายละเอียดสนับสนุน และยืนยันหรือปรับการคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า เช่น เมื่อแบ่งปันตัวบทเรื่อง “การไปทัศนศึกษาของพวกเขา” เด็กถูกขอให้ขยายความความหมายซึ่งทำให้เกิดความชัดเจนจากข้อความตัวหนังสือที่เขียนโดยตีความไปพร้อมกับภาพประกอบ
5. เชื่อมโยงระหว่างตัวบทหลักในหนังสือและองค์ประกอบโดยรอบ (paratextual links)	เชื่อมโยงระหว่างตัวบทหลักและองค์ประกอบโดยรอบ เช่น ปกหน้า ปกหลังของตัวบท หน้าจบ และหน้าแรกที่มีชื่อเรื่อง เช่น ครูส่วนใหญ่จะแนะนำตัวบทใหม่โดยให้เด็กดูหน้าปกและหน้าชื่อเรื่องเพื่อให้คาดเดาเนื้อหาและจุดประสงค์ของหนังสือ

ตารางที่ 4 ชนิดการสร้างสหบทที่ครูใช้ในชั้นเรียน (Harris และ Trezise , 1997; Harris, Trezise และ Winsler, 2002; 2004) (ต่อ)

ประเภท	คำอธิบายและตัวอย่าง
6. เชื่อมในด้าบตเดียว (intratextual links) โดยเชื่อมระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเนื้อหา	เชื่อมระหว่างเนื้อหาและการสร้างโครงสร้างของเนื้อหาในด้าบตที่เฉพาะเจาะจง เช่น ครูกลับไปมาระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเนื้อหา โดยพูดถึงเนื้อหา เช่น “พวกเขาชั่วโมโหวัวกระทิง” และส่วนเล็กน้อยของการบรรยายในเนื้อหาคือ ชั่วโมโหวัวกระทิง เราเรียกส่วนนั้นว่า complication
7. เชื่อมระหว่างด้าบตและประเภท (genres) ซึ่งด้าบตนั้นเป็นส่วนหนึ่ง (architextual links)	การเชื่อมด้าบตโดยเชื่อมข้ามหนึ่งหรือสองด้าบต ทั้งทางกายภาพ (physically) หรือผ่านวาทกรรมทางภาษาพูด (spoken discourse) ด้วยการสำรวจโครงสร้างพื้นฐานและวัตถุประสงค์ซึ่งระบุความเป็นสมาชิกของด้าบตในประเภทนั้น เช่น ครูสำรวจ คำสาปของแม่มดและตำราอาหารซึ่งเป็นตัวอย่างในการพิจารณาประเภท
	เชื่อมระหว่างด้าบตที่อ่านในปัจจุบัน (in hand) กับประเภทที่กว้างซึ่งด้าบตนั้นเป็นส่วนหนึ่ง ทั้งในเรื่องชื่อ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และองค์ประกอบของประเภท เช่น ครูสำรวจเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเรื่องเทคนิค (technical label) การเล่าเรื่อง (narrative) และวัตถุประสงค์ในการสร้างความสนุกสนานให้ผู้อ่าน
	เชื่อมผ่านด้าบตที่เหมือนกัน คล้ายกัน หรือใกล้เคียงกันเพื่เน้นวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และองค์ประกอบพื้นฐาน เช่น ครูสำรวจการเล่าเรื่อง หม่าจิ้งจอก และไกในชุดบทเรียน ครูนำไปสู่บทสนทนาถึงวัตถุประสงค์ของเรื่อง (เพื่อความสร้างความสนุกสนาน) การจัดวางเรื่องพื้นฐาน (เช่น การเริ่มเรื่องด้วยการแนะนำฉากของเรื่องและนำไปสู่เหตุการณ์และความวุ่นวายยุ่งยาก (complications) เพื่อให้ผู้อ่านคงความสนใจ และปิดด้วยการคลี่คลาย (resolution) ความยุ่งยาก เช่นเดียวกับที่ระบุในหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับอนุบาลถึงประถมปีที่ 6) รวมถึงองค์ประกอบพื้นฐานของเรื่องซึ่งมีตัวละครที่ทำในสิ่งที่ผิดเรียกว่า ผู้ร้าย (villains)

ตารางที่ 4 ชนิดการสร้างสหบทที่ครูใช้ในชั้นเรียน (Harris และ Trezise , 1997; Harris, Trezise และ Winser, 2002; 2004) (ต่อ)

ประเภท	คำอธิบายและตัวอย่าง
8. เชื่อมระหว่างประเภทที่แตกต่างกันของตัวบท (architextual links)	<p>เชื่อมระหว่างตัวบทในประเภทที่แตกต่างกัน ในส่วนของโครงสร้างที่เหมือนหรือต่าง เช่น ครูคนหนึ่งอธิบายกับเด็กว่า “การเล่าเรื่องเหมือนกับการบรรยาย เพียงแต่การเล่าเรื่องมีเหตุการณ์วุ่นวายยุ่งยาก (complications)”</p> <p>เชื่อมจากตัวบทประเภทที่เด็กคุ้นเคยไปสู่ตัวบทประเภทที่ไม่คุ้นเคย เช่น ครูใช้การเล่าเรื่องซึ่งเป็นตัวบทประเภทที่เด็กคุ้นเคยเป็นเหมือนสปีจบอร์ดเพื่อแนะนำตัวบทประเภทที่เด็กไม่คุ้นเคย เช่น รายงาน (factual reports) การเขียนกระบวนการ (procedural texts)</p>
9. เชื่อมระหว่างตัวบทในจำพวกเฉพาะ กับกิจกรรมหรือกลุ่มกิจกรรมเฉพาะ และประเภทซึ่งแสดงลักษณะของการจัดโครงสร้างของทั้งตัวบทและกิจกรรมนั้น	<p>เชื่อมในหมู่ตัวบทที่อ่านในปัจจุบันกับกิจกรรมที่ได้ทำในชั้นเรียน และวิธีโดยปกติที่ตัวบทและกิจกรรมได้รับการจัดระบบ และทำให้ตัวบทและกิจกรรมกลายเป็นส่วนหนึ่งของประเภทเฉพาะ เช่น ครูให้เด็กในชั้นร่วมกันทำเยลลี่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอ่านวิธีการทำในตำรา จากนั้น ครูอ่านตัวบทชื่อ Meg's Eggs ซึ่งเป็นเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ผจญภัยของแม่มดที่คำสาปมักจะผิดพลาด ต่อมาครูเน้นที่คำสาปในเรื่องและเชื่อมระหว่างคำสาปนั้นกับตำราอาหารซึ่งเด็กใช้ทำเยลลี่</p>
10. เชื่อมระหว่างตัวบทเฉพาะกับตัวบทซึ่งทั้งชั้นเรียนสร้างขึ้น โดยเป็นการเล่าเรื่องใหม่หรือเป็นการสร้างสรรค์ใหม่ และประเภทซึ่งเป็นบุคลิกลักษณะการจัด โครงสร้างของตัวบททั้งสอง	<p>เชื่อมระหว่างตัวบทซึ่งได้อ่านร่วมกันในชั้นเรียนและตัวบทใหม่ซึ่งเขียนโดยมีตัวเชื่อมที่ครูแนะนำ เช่น หลังจากอ่านร่วมกันเรื่อง Emoch the Emu ครูแนะนำให้เด็กสร้างเรื่องเล่าใหม่บนกระดาษชาร์ต ครูใช้ตัวบทดั้งเดิมในการนำเด็กเพื่อสร้างเรื่องใหม่ เมื่อตัวบทใหม่สร้างเสร็จสมบูรณ์ ครูเน้นตรงความเหมือนทางโครงสร้างของตัวบททั้งสอง</p>

โดยสรุป ลักษณะการเชื่อมโยงตัวบทของ Genette สามารถนำมาเป็นกรอบเพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อให้เด็กเรียนรู้การอ่านอย่างเชื่อมโยงได้ ลักษณะการเชื่อมโยงดังกล่าวทำให้เด็กสามารถเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายและเป็นระบบขึ้น

2.7 แนวทางการจัดกิจกรรมโดยใช้ทฤษฎีสหบท

งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเชื่อมโยงบทอ่านต่างๆ ในลักษณะสหบทในชั้นเรียน (Cairney, 1988, 1990a, 1990b, 1992, 1996) แสดงให้เห็นว่า เด็กมีการเชื่อมโยงตัวบทด้วยวิธีการที่หลากหลาย แม้ว่ากระบวนการเชื่อมโยงบทอ่านต่างๆ ในลักษณะสหบทจะมีองค์ประกอบทางความคิด ความเข้าใจส่วนตัวของแต่ละบุคคล แต่ยังคงประกอบไปด้วยปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งกระบวนการสร้างสหบทขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน เช่น ลักษณะของตัวบท จุดประสงค์ในการอ่าน และอิทธิพลจากบริบทซึ่งเหมือนกับผู้อ่านและผู้เขียน โดยไม่คำนึงถึงอายุและความสามารถ การเชื่อมโยงกับโครงสร้างของตัวบท เช่น ประเภท โครงเรื่อง ลักษณะตัวละคร และบริบท อย่างเป็นหลักและสม่ำเสมอ ด้วยองค์ประกอบของบริบท โครงเรื่อง และการสร้างขึ้นของสัมพันธภาพมนุษย์ทางสังคม

นักวิจัยจำนวนมากศึกษากระบวนการเชื่อมโยงบทอ่านต่างๆ ในลักษณะสหบทในผู้อ่านเฉพาะคน (Cairney, 1988; Hartman, 1990 cited in Roache – Jameson, 2005) หลังจาก that Short (1992) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสหบทในบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีงานวิจัยซึ่งอธิบายการใช้การเชื่อมโยงสหบทของนักเรียนทั้งในเรื่องของชนิดและข้อเสนอแนะในการใช้สหบทเพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้แบบร่วมมือในชั้นเรียน การศึกษาในชั้นเรียนพบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กตัวบท และครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างความหมายของเด็ก (Ruddell และ Unrau, 2004) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน วิธีการสอนอ่านทั่วไปในชั้นเรียน เช่น การพูดคุยเกี่ยวกับหนังสือสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบในการเรียน เพื่อทำให้เด็กสนใจและสร้างความคาดหวังว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไปได้ (Harris, Tresize และ Winser, 2002) สหบทมีบทบาทในการแปลความหมายจากสิ่งที่อ่านของเด็กและทำให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาปฐมวัยมีกรอบในการจัดการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อสอนภาษาและการอ่านเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย (Torr, 2007:77) งานวิจัยเกี่ยวกับสหบท

ทางการศึกษาไม่เพียงแต่ศึกษาความเชื่อมโยงทางบทอ่านที่เขียนขึ้นเท่านั้น แต่ยังรวมถึงประสบการณ์ส่วนตัวในชีวิตของผู้อ่านด้วย (Torr, 2007:78)

ทฤษฎีสหพทรวมความหมายทางการเชื่อมโยงตัวบทเดิมเพื่อสร้างความหมายในตัวบทปัจจุบันในขอบข่ายที่กว้าง งานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีสหพทในการศึกษาโดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อระบุนิคมการเชื่อมโยงซึ่งเด็กสร้างขึ้นในการทำความเข้าใจตัวบทที่ตนอ่านในปัจจุบัน และงานวิจัยพบว่า ครูใช้การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้เด็กเชื่อมโยงทางสหพทระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทปัจจุบันในปริมาณน้อย

ระดับในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีหลายระดับ ผู้อ่านอาจพอใจในการเข้าใจระดับเบื้องต้น ในการเข้าใจตัวบทในระดับที่ลึกซึ้งขึ้น ผู้อ่านจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมโยงทางสหพท ผู้อ่านใช้ทักษะทางความคิดที่ซับซ้อนสร้างความเชื่อมโยงทางสหพทเพื่อเปรียบเทียบกับตัวบทเดิมที่เคยรู้จักกับตัวบทที่อ่านในปัจจุบัน การเชื่อมโยงระหว่างตัวบทนำไปสู่การพัฒนาความคิดของตนเอง (Lanski, 1998) ซึ่งการพัฒนาความคิดของตนเองที่มีต่อตัวบทสอดคล้องกับความเข้าใจทางการอ่านในระดับสร้างสรรค์

การศึกษางานวิจัยทางสหพทนำไปสู่แนวทางในการเลือกเลือกสื่อ และถามคำถามเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงซึ่งนำไปสู่การอ่านเชิงสร้างสรรค์ หากยังไม่มีกระบวนการในการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับรูปแบบหรือกระบวนการเรียนการสอนทางภาษาอื่น การนำทฤษฎีสหพทไปใช้ควบคู่กับแนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมีความสอดคล้องกัน เนื่องจากแนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเน้นการเรียนรู้การอ่านอย่างมีความหมายจากภาพรวมสู่รายละเอียด สอดคล้องกับพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจและประกอบด้วยกิจกรรมซึ่งเหมาะสมในการเป็นบริบทเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางสหพท ผลจากการศึกษากระบวนการเชื่อมโยงบทอ่านต่างๆ ในลักษณะสหพทของเด็กในระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่สอง (Harris, Trezise และ Winser, 2004) พบว่า ความยินดีที่เด็กแสดงออกเมื่อสามารถสร้างความเชื่อมโยงได้ เป็นความรื่นรมย์ทางการเรียนรู้ซึ่งสหพทสามารถนำมาให้เด็กได้ รวมถึงความกระตือรือร้นของนิสิตมหาวิทยาลัยซึ่งศึกษาวรรณกรรมสำหรับเด็กได้ให้ความเห็นอย่างสม่ำเสมอเมื่อค้นพบสหพท การสร้างความเชื่อมโยงและอนุญาตให้เด็กเห็นความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในสิ่งที่เด็กเรียนรู้จึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งนำไปสู่ประเด็นที่จำเป็นต้องมีการจัดการ

เรียนการสอน และสามารถสรุปแนวทางการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับการสร้างสหบทของเด็กคือ

1. มีช่วงเวลาอิสระให้เด็กสามารถตัดสินใจทำกิจกรรมด้วยตนเอง (Self – directed “free choice”) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อนุญาตให้เด็กสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์ภายนอกโรงเรียนและภายในโรงเรียนอย่างอิสระ
2. มีช่วงเวลาที่ค้นหาความเชื่อมโยงร่วมกัน ไม่ว่าจะอยู่ในโครงสร้างของคำต่างๆ หรือในตัวตนที่หลากหลาย ซึ่งสามารถทำให้เกิดความพอใจส่วนตัวและความสำคัญทางสังคมได้
3. เคารพความคิดเห็นของเด็ก เชิญชวนให้เด็กแสดงมุมมองของตนเองและสำรวจความแตกต่างหลากหลาย ถามคำถาม เช่น “เราได้ยินความคิดเห็นหนึ่งแล้ว ใครมีความคิดเห็นที่ต่างไปไหม” โดยให้ฟังผู้อื่นและไม่ให้ใครพูดแทรกขณะอีกคนยังพูดอยู่
4. ให้โอกาสและสร้างความเชื่อมโยงทางสหบทในการแบ่งปันประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งจุดเริ่มในการเชื่อมโยงเป็นสิ่งที่นักเรียนทั้งชั้นรู้ที่มาก
5. ครูพึงระลึกอยู่เสมอว่า การสร้างความเชื่อมโยงในสิ่งที่เด็กรู้และใช้ชีวิตก่อให้เกิดการสร้างสหบทซึ่งเป็นระบบไม่ตลอดเวลา ดังนั้น เมื่อถามคำถามและพยายามสร้างพลังในการเชื่อมโยงทางสหบทของเด็ก ครูจำเป็นต้องเตรียมพร้อมในการสำรวจและเข้าร่วมในสิ่งที่เด็กได้เชื่อมโยง เพราะคำถามหนึ่งคำถามมีคำตอบที่หลากหลาย ถ้าไม่นับความตั้งใจและความต้องการคำตอบของครูเป็นหลักเพียงอย่างเดียว
6. สร้างความเชื่อมโยงและอนุญาตให้เด็กเห็นความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของสิ่งที่เด็กเรียน เช่น บูรณาการศิลปะและละครในการเรียนรู้ภาษา

2.8 ความสอดคล้องของการใช้สหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิง

สร้างสรรค์

บริบทที่ผู้วิจัยเกี่ยวกับสหบทซึ่งให้เห็นว่าเป็นบริบทที่รู้มรยคือ กิจกรรมการอ่านให้เด็กฟัง หรือกิจกรรมที่ได้มีการอ่านและแลกเปลี่ยนความคิด ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน การศึกษาความแตกต่างในการสอนที่มีต่อการตอบสนองของเด็กทางวรรณกรรมพบว่า เด็กสามกลุ่มซึ่งได้รับการเรียนการสอนที่ต่างกันส่งผลต่อ

ความสามารถทางการเรียนรู้ที่ต่างกัน เด็กกลุ่มที่ได้รับการพูดคุยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วรรณกรรม ซึ่งเน้นที่การระบุและแปลความหมายของส่วนประกอบในวรรณกรรมเมื่อให้เขียนอย่างอิสระ เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง เด็กโดยส่วนใหญ่เขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของวรรณกรรม เด็กกลุ่มที่ได้รับการพูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ของวรรณกรรมซึ่งเน้นประสบการณ์ทางความคิด สร้างสรรค์และการตอบสนองส่วนบุคคลที่มีต่อเรื่องราวเขียนแสดงถึงการเข้าถึงโลกของวรรณกรรม ส่วนกลุ่มเด็กที่ไม่ได้มีการพูดคุยเลย เพียงแต่เขียนตามเรื่องที่ได้ฟังมาอย่างธรรมดาเท่านั้น (Many and Wiseman, 1992)

สหบทมีความสำคัญในการช่วยเหลือให้ผู้อ่านซึ่งเป็นเด็กเข้าใจส่วนสำคัญของการอ่านหนังสือนิทานซึ่งบางครั้งผู้ใหญ่เข้าใจได้ในทันที เด็กโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับตัวบท ซึ่งครุมีบทบาทสำคัญในการแปลความและสร้างความชัดเจนให้กับการเชื่อมโยงของเด็ก เพื่อสรุปความ และสร้างความหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจตัวบทที่เด็กกำลังอ่านในปัจจุบัน (Torr, 2007: 83-84, 88)

การถามคำถามที่ทำให้เด็กเชื่อมโยงทางสหบทสามารถนำไปสู่การเข้าใจความแตกต่างระหว่างโลกในนิทานซึ่งสร้างขึ้นในหนังสือนิทานกับเหตุการณ์ในโลกจริง การสลับไปมาระหว่างประสบการณ์ของตนเองและประสบการณ์กับตัวละครในเรื่องช่วยให้เด็กเข้าใจความแตกต่างดังกล่าว (Torr, 2007:85)

โดยสรุปการเสริมสร้างความสามารถในอ่านเชิงสร้างสรรค์ระดับอนุบาลสอดคล้องกับหลักการของแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน โดยสหบทเพิ่มเติมและขยายขอบเขตความหมายของความเข้าใจทางวรรณกรรมไปสู่การเชื่อมโยงวรรณกรรมเข้ากับชีวิตและชีวิตเข้ากับวรรณกรรม (Sipe, 2000:255-256) ชิ้นงานของการเชื่อมโยงดังกล่าวเมื่อนำไปใช้ในบริบทที่แตกต่างจากเดิม ผลคือ การอ่านเชิงสร้างสรรค์ซึ่งสามารถวัดได้จากการเล่าเรื่องของเด็ก

3. การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในระดับอนุบาล

3.1 วรรณกรรมสำหรับเด็ก

ความหมายของวรรณกรรมสำหรับเด็กเกี่ยวข้องกับความหมายของวรรณกรรม โดยมีผู้ให้ความหมายของวรรณกรรมดังนี้

วรรณกรรมหมายถึง สิ่งที่เขียนขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรูปใด หรือเพื่อความมุ่งหมายอย่างไร เช่น คำอธิบายวิธีใช้กล้องถ่ายรูป การใช้เตารีดไฟฟ้า หม้อหุงข้าวไฟฟ้า เสื้อเชิ้ต รวมทั้งไบปลิว หนังสือพิมพ์ นวนิยาย ล้วนเป็นวรรณกรรม วรรณกรรมจึงมีความหมายอย่างกว้างที่สุด (กุหลาบ มลลิกะมาศ, 2517: 5)

วรรณกรรมหมายถึง ศิลปะประเภทหนึ่งที่ใช้ภาษาเป็นเครื่องสื่อสาร หรือผลงานสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งของมนุษย์ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อบรรยายความรู้สึก ความคิด ความฝัน อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ส่วนตัวออกมาให้ปรากฏในรูปแบบอย่างหนึ่ง เพื่อแสดงนามธรรมต่างๆ ช่างค้นออกมาให้ปรากฏ หรืออาจเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง (วิภา กงกะนันทน์, 2533: 2)

วรรณกรรมหมายถึง บทอ่านหรือสื่อ (texts) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ แม้จะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในชีวิตจริงแต่ไม่ได้เรียงลำดับการถ่ายทอดเหตุการณ์เช่นเดียวกัน สื่อที่ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ในการปรับแต่งประสบการณ์ อาจใช้คำว่า เรื่องที่แต่งขึ้น ในการกล่าวถึงสื่อดังกล่าว วรรณกรรมรวมถึง เรื่องราว หรือเรียกโดยทั่วไปว่า เรื่องเล่า (narrative) บทกวี และละคร (Nicol และ Roberts, 1993)

โดยสรุปวรรณกรรม หมายถึง สิ่งที่เขียนขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด เพื่อแสดงนามธรรมให้ปรากฏ เช่น การบรรยายความรู้สึก ความคิด ความฝัน อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ส่วนตัว โดยเรื่องเล่า บทกวี และละคร หรือแม้แต่คำอธิบายวิธีใช้กล้องถ่ายรูป ถือเป็นวรรณกรรม

วรรณกรรมสำหรับเด็ก

วรรณกรรมสำหรับเด็กหมายถึง บทอ่านหรือสื่อที่สร้างขึ้น โดยมีเป้าหมายสำหรับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็ก โดยมีความแตกต่างจากผู้ใหญ่อย่างชัดเจนด้วยวัตถุประสงค์ในการแต่ง โดย

วรรณกรรมสำหรับเด็กจะมีจำนวนตัวละครน้อย ประโยคสั้น และความซับซ้อนทางโครงเรื่องน้อยกว่าวรรณกรรมสำหรับผู้ใหญ่ รวมถึงมีเนื้อหาและแก่นเรื่องที่แตกต่างกัน (Hillman, 1995: 4)

หนังสือสำหรับเด็กคือ หนังสือที่จัดทำเพื่อมุ่งหมายให้เด็กอ่าน เป็นสื่อที่ช่วยเสริมสร้างความฝัน ความหวัง เป้าหมาย และเป็นสื่อที่ดีซึ่งช่วยในการประสานระหว่างสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของมนุษย์ และสามารถสร้างเอกลักษณ์ของตนเองได้ (ชุติมา สัจจามันท์ และคณะ, 2543: 23)

โดยสรุปวรรณกรรมสำหรับเด็กหมายถึงสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อมุ่งหมายให้เด็กอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของวรรณกรรมที่แตกต่างจากวรรณกรรมสำหรับผู้ใหญ่

3.2 องค์ประกอบของวรรณกรรมสำหรับเด็กอนุบาล

การเขียนหรือทำความเข้าใจวรรณกรรมจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจองค์ประกอบของวรรณกรรม องค์ประกอบของวรรณกรรมเป็นเครื่องมือในกระบวนการสร้างสรรค์ทั้งการอ่านและการเขียน ทั้งนี้วรรณกรรมประกอบด้วย (Cornett, 2003: 92) องค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. แก่นเรื่อง (Theme) หมายถึง ความจริง (unifying truth) และข้อความที่เป็นสากลในวรรณกรรม มีคำถามหลักซึ่งช่วยให้เข้าใจแก่นเรื่องคือ เรื่องราวหรือบทกวีนี้เกี่ยวกับอะไรจริงๆ โดยมองเหนือไปจากหัวข้อไปสู่เนื้อความที่เป็นสิ่งที่แท้จริง แก่นเรื่องมี 2 ประเภทคือ

1.1 แก่นเรื่องหลักหมายถึง ข้อความที่บอกโดยตรง

1.2 แก่นเรื่องรองหมายถึง ข้อความที่บอกเนื้อความที่แท้จริงทางอ้อม

2. โครงเรื่อง (plot) หมายถึง ลำดับของเหตุการณ์ในเรื่องที่จัดให้ดำเนินโดยมีปัญหาหรือข้อขัดแย้ง มีคำถามหลักซึ่งช่วยให้เข้าใจโครงเรื่องคือ เกิดอะไรขึ้นในเรื่อง

3. ตัวละคร คน สัตว์ หรือสิ่งของที่รับบทบาท มีคำถามหลักซึ่งช่วยให้เข้าใจตัวละครในเรื่องคือ เรื่องนี้เกี่ยวกับใคร ใครต้องการอะไร ใครมีปัญหา ใครเปลี่ยนแปลงที่สุด

4. ฉาก เวลา และสถานที่ มีคำถามหลักซึ่งช่วยให้เข้าใจฉากของเรื่องคือ เมื่อไรและที่ใดที่เกิดเรื่องราวขึ้น

5. มุมมอง เมื่อเรื่องเขียนขึ้น มีคำถามหลักซึ่งช่วยให้เข้าใจมุมมองของเรื่องคือ ใครเป็นผู้เล่าเรื่อง เล่าอย่างไร

6. องค์ประกอบหรือฉันทลักษณ์ในบทกวี (Stylistic or Poetic Elements) หมายถึง การใช้คำอย่างสร้างสรรค์เพื่อผลทางศิลปะ มีคำถามหลักซึ่งช่วยให้เข้าใจองค์ประกอบหรือฉันทลักษณ์ในบทกวีคือ คำใช้ในในเรื่องมีแนวทางที่พิเศษอย่างไร

สรุปองค์ประกอบทางวรรณกรรมพื้นฐานในระดับอนุบาลซึ่งเป็นหลักที่สำคัญในการนำไปสู่ความเข้าใจการอ่านประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ (White, 2005: 8) ได้แก่

1. การรู้จักตัวละคร
2. การรู้จักโครงเรื่อง
3. การรู้จักฉาก

โดยสรุป เนื้อหาสาระสำคัญในการเรียนรู้จากวรรณกรรมสำหรับเด็กระดับอนุบาล ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเข้าใจวรรณกรรมมี 3 องค์ประกอบ คือ การรู้จักตัวละคร การรู้จักฉาก และการรู้จักโครงเรื่อง

3.3 หนังสือภาพสำหรับเด็ก

หนังสือภาพสำหรับเด็ก (Picture Book for children) เป็นวรรณกรรมสำหรับเด็กประเภทหนึ่ง มีผู้ให้ความหมายของหนังสือภาพสำหรับเด็ก ดังนี้

หนังสือภาพหมายถึง หนังสือที่มีสัดส่วนของภาพมากกว่าตัวหนังสือคือ มีภาพอยู่ประมาณร้อยละเจ็ดสิบถึงแปดสิบของหน้ากระดาษ การวาดภาพเต็มหน้าคู่หรือเล่าเหตุการณ์เดียวในหน้าคู่จะเหมาะสม เนื่องจากเด็กได้ดูภาพเต็มตา หนังสือภาพอาจจะเป็นนิทานหรือไม่ใช่ก็ได้ เพราะหนังสือภาพบางเล่มมีลักษณะเป็นหนังสือประเภทเสริมความรู้ ให้ความคิดรวบยอด เป็นต้น (ระพีพรรณ พัฒนาเวช, 2550: 43)

หนังสือภาพหมายถึง หนังสือที่ผู้ใหญ่อ่านให้เด็กฟัง โดยขณะที่เด็กฟังเสียงผู้ใหญ่อ่านหนังสือภาพของเด็กก็จะไล่ดูภาพในหนังสือตรงหน้า (ทาดาชิ มัตซุอิ, 2547: 5)

หนังสือภาพหมายถึง หนังสือที่ใช้ศิลปะและตัวหนังสือในการแสดง ความหมายโดยทั้งสองมีบทบาทสำคัญในการเล่าเรื่อง ในบางกรณี งานศิลปะอาจเล่าเรื่องทั้งหมด เช่น หนังสือที่ไม่มีข้อความ (wordless picture books) หนังสือภาพเป็นการแบ่งประเภทที่แตกต่าง

จากหนังสืออื่นโดยการแบ่งตามลักษณะที่ปรากฏไม่ใช่เนื้อหาของงาน หนังสือภาพจึงปรากฏอยู่ในทุกประเภทตั้งแต่บทกวี จนกระทั่งหนังสือสารคดี (Cornett, 2003: 103)

โดยสรุปหนังสือภาพ หมายถึง หนังสือที่มีสัดส่วนของภาพมากกว่าตัวอักษร โดยทั้งภาพและตัวอักษรมีบทบาทสำคัญให้การเล่าเรื่อง ซึ่งทำให้เด็กสามารถดูภาพในหนังสือในขณะที่ฟังผู้ใหญ่อ่านตัวอักษรได้

3.4 การเลือกหนังสือภาพสำหรับเด็ก

การเลือกหนังสือภาพสำหรับเด็กที่คำนึงถึงคุณภาพและความเหมาะสมในการอ่าน ให้เด็กฟังมีลักษณะตามที่ ทาดาชิ มัตสึอิ (2547: 2, 8) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. หนังสือที่ทำให้เด็กมีความสุข
 2. สำนวนภาษาที่ใช้เล่าเรื่องเป็นสำนวนที่ดี หรือเป็นบทกวีที่มีโวหารอันสละสลวย
- ลึกซึ้ง

3. หนังสือภาพที่ดี ภาพในสายตาของเด็กกับเสียงผู้ใหญ่อ่านให้ฟังจะผสานกลมกลืนสนิทเนียนจนเกิดเป็นภาพต่อเนื่องเคลื่อนไหวในสมองเด็ก

ระพีพรรณ พัฒนาเวช (2550: 43) กำหนดลักษณะหนังสือภาพที่ควรอ่านให้เด็กฟัง ดังนี้

1. หนังสือที่ภาพและเรื่องประสานกลมกลืนกันดี เรื่องที่ได้ยินจากหูเป็นภาษาและจังหวะที่ประสานกับภาพซึ่งเด็กมองดูด้วยตา

2. ภาพในหนังสือเป็นภาพที่เล่าเรื่องได้ เมื่อพลิกดูภาพ แม้ไม่อ่านคำบรรยายก็สามารถเข้าใจโครงเรื่องทั้งหมด

3. เนื้อเรื่องเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาและความสนใจของเด็ก

พรจันทร์ จันทวิมล (2529) ให้หลักการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องง่าย แต่สมบูรณ์ เน้นเหตุการณ์ให้เด็กสามารถคาดคะเนเรื่องได้
2. มีการเดินเรื่องรวดเร็ว
3. ตัวละครมีลักษณะเด่น จดจำได้ง่าย

4. มีบทสนทนามาก เพราะเด็กส่วนใหญ่ฟังความเรียงได้ไม่ดี
5. ใช้ภาษาง่ายๆ ประโยคสั้น การมีคำซ้ำหรือคำสัมผัส ช่วยให้เด็กจำได้ง่าย

และรวดเร็ว

6. สร้างความรู้สึก และความพอใจให้กับเด็ก
7. เป็นเรื่องใกล้ตัว เช่น ครอบครัว สัตว์เลี้ยง หรือเรื่องที่เด็กสามารถ

จินตนาการ

8. ความยาวไม่เกิน 15 นาที

เกริก ชู้นพันธ์(2538) ให้หลักการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. ตรงความต้องการและพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ โดยเนื้อหาควรเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากเด็กวัย 4-6 ปี สนใจตัวเองน้อยลง สนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวมากขึ้น
2. เหมาะกับความสนใจซึ่งมี ระยะสั้นๆ
3. เป็นเรื่องที่มีคำคล้องจอง หรือคำประพันธ์สัมผัสคล้องจอง หรือมีคำทายที่

ประลองปัญญา

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545) กล่าวถึงหลักการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็กไว้

ดังนี้

1. เนื้อหาตรงกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย คำประพันธ์ไม่สลับซับซ้อน มีความคล้องจอง หรือเป็นบทกลอนง่ายๆ เนื้อหาไม่จริงจัง แต่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น สัตว์ เทพนิยาย เป็นเรื่องที่ซดเซออารมณ์ สนองความอยากรู้อยากเห็นของเด็กแต่ละวัย
2. เนื้อหาให้ข้อมูลความรู้ช่วยพัฒนาทัศนคติและค่านิยม ส่งเสริมความเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม ขยายการรับรู้ สร้างความสนใจ กระตุ้นให้เกิดจินตนาการ เพื่อสร้างความคิดริเริ่ม ก่อให้เกิดความคล้อยที่จะเรียนรู้และคิด ถามคำถาม
3. เดินเรื่องจับใจ เนื้อเรื่องไม่สับสน วากวน โครงเรื่องไม่สลับซับซ้อน
4. ใช้ภาษาที่ง่ายในการเขียน สะกดถูกต้อง สำนวนถูกต้อง
5. ตัวอักษรโตชัดเจน เหมาะกับสายตาของเด็ก
6. ภาพมีความชัดเจน ดึงดูดความสนใจ
7. ตัวละครอยู่ในวัยเดียวกัน หรือวัยใกล้เคียงกับเด็ก

8. จำนวนหน้าไม่มากนัก ความยาวเหมาะสมกับความสนใจในแต่ละวัย

9. รูปเล่มกระทัดรัด ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป

สรุปหลักการในการเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาลได้ดังนี้

1. เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจของเด็ก
2. ภาษาเหมาะสมกับวัย
3. ภาพชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
4. โครงไม่ซับซ้อน มีการดำเนินเรื่องที่ชัดเจน

โดยสรุปการเลือกหนังสือภาพสำหรับเด็กอนุบาล ควรคำนึงถึง ความเหมาะสมกับ ภาษาและความสนใจของเด็ก เรื่องและภาพสัมพันธ์กัน และภาพสามารถเล่าเรื่องได้ หนังสือซึ่งผ่านเกณฑ์ดังกล่าวเป็นหนังสือที่เหมาะสมกับการใช้อ่านให้เด็กฟังเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษารวมถึงการอ่านเชิงสร้างสรรค์ด้วย งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สหบทของเด็กชี้ให้เห็นความสำคัญของการเชื่อมโยงทางการอ่านที่ส่งเสริมความสามารถทางการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้การเลือกหนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงกันทางองค์ประกอบของวรรณกรรมในการใช้จัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอ่านและนำไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ในบริบทที่แตกต่างจากเรื่องเดิม

3.4.2 การเลือกหนังสือภาพที่มีความเชื่อมโยงกัน

หนังสือภาพซึ่งเหมาะสมในการใช้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กสามารถนำมาจัดกลุ่มความเชื่อมโยงกันตามแนว ทรานส์เทกซ์ชวลลิตีของ Genette ใน 3 ลักษณะ ซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้องค์ประกอบทางวรรณกรรมของเด็กอนุบาลได้ โดยมีความเชื่อมโยงกัน 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

1) การเชื่อมโยงกันทางอินเตอร์เทกซ์ชวลลิตีโดยหนังสือนิทานเรื่องหนึ่งมีข้อความคำพูด ลักษณะของตัวละคร หรือชื่อตัวละครซึ่งมีความชัดเจนและสามารถรู้ได้ในทันทีว่า นำมาจากหนังสือนิทานอีกเรื่องหนึ่ง

2) การเชื่อมโยงกันทางไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตีโดยหนังสือนิทานเรื่องหนึ่ง ล้อเลียนหรือปรับเปลี่ยนเรื่องมาจากหนังสือนิทานอีกเรื่องหนึ่ง โดยที่ยังคงสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าหนังสือนิทานที่สร้างขึ้นนั้นล้อเลียนหนังสือนิทานเรื่องใด

3) การเชื่อมโยงกันทางอาร์คิเทกซ์ชวลลิตีโดยหนังสือนิทานทั้งสองเล่มมีความเหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่อง หรือองค์ประกอบของเรื่อง

โดยสรุปหนังสือภาพซึ่งสามารถนำมาใช้ในกระบวนการเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ประกอบด้วย 2 เกณฑ์คือ หนังสือนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และหนังสือมีความเชื่อมโยงกันตามแนวทฤษฎีเทกซ์ชวลลิตีของ Genette

3.5 หลักการของแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานหมายถึง แนวทางในการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน Cullinan (1987 อ้างถึงใน Morrow และ Temlock – Fields, 2004: 83) ระบุแนวทางหลัก (guiding principle) ในการใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กในการสอนอ่าน คือ การเรียนอ่านและเขียนเกิดขึ้นในบริบทที่พรั่งพร้อมด้วยหนังสือ (book – rich context) เต็มไปด้วยการสื่อสารที่มีจุดมุ่งหมาย และการสร้างความหมายเกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม

Cullinan (1990; Tompkins และ McGee, 1993 อ้างถึงใน Morrow และ Temlock – Fields, 2004: 83) ระบุหลักการในการใช้วรรณกรรมเพื่อสอนอ่านมีดังนี้

1. ใช้วรรณกรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสอนภาษาศิลป์ ซึ่งอาจใช้เป็นพื้นฐานหลักเพียงอย่างเดียวหรือใช้เพื่อเสริมโปรแกรมพื้นฐาน

2. ให้โอกาสเด็กในการเลือกอ่านหนังสือด้วยตนเองอย่างอิสระตลอดวัน

3. จัดเวลาเพื่อให้เด็กทำกิจกรรมการอ่านและเขียนทั้งส่วนตัวและเป็นกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

4. มีการส่งเสริมให้ผู้ใหญ่และเด็กมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกันในกิจกรรมที่ตระหนักถึงวรรณกรรมสำหรับเด็ก

Nicoll และ Roberts (1993) ระบุจุดประสงค์หลักของการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานว่า ควรเป็นไปเพื่อการพัฒนาเด็กทั้งความสามารถในการอ่านและความต้องการและเห็นคุณค่าของการอ่านไปตลอดชีวิต

หลักการในการสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีวงจรการอ่านคือการเลือก การอ่าน และการตอบสนอง ซึ่งนำไปสู่หลักการย่อยดังนี้

1. การเลือก การอ่านเริ่มต้นจากการเลือกซึ่งตัวเลือกในการอ่านที่หลากหลายทั้งประเภท ชนิด ระดับและผู้แต่ง
2. การอ่าน การอ่านจำเป็นต้องมีเวลาและสิ่งแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดการอ่านได้อย่างต่อเนื่อง
3. การตอบสนอง การอ่านก่อให้เกิดการตอบสนองบางอย่างจากผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็น น้ำตา ความโกรธ ความดีใจ หรือความเกลียดและโดยส่วนใหญ่การตอบสนองดังกล่าวทำให้ผู้อ่านต้องการพูดคุยกับคนอื่นเกี่ยวกับหนังสือ โดยเฉพาะกับผู้ที่อ่านหนังสือด้วยกัน

วงจรการอ่านดังกล่าว นำไปสู่สิ่งที่ผู้ใหญ่และครูควรทำเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การอ่านตลอดชีวิตคือ จัดสื่อกระตุ้น แสดงให้ดูและตอบสนอง ซึ่งคือการจัดหนังสือและเวลาในการอ่าน สร้างบรรยากาศที่ดึงดูดใจให้อ่าน กระตุ้นความต้องการในการอ่านอย่างใคร่ครวญ (thoughtful) รวมทั้งแสดงตัวอย่างโดยการอ่านออกเสียง และแสดงการอ่านซึ่งเป็นวิธีที่ผู้อ่านที่ดีอ่าน รวมทั้งตอบสนองและช่วยให้ผู้อื่นตอบสนองเฉพาะตนในสังคมการอ่านที่ตนอยู่

Galda, Cullinan และ Strickland (1993 อ้างถึงใน Kamil, Mosenthal, Pearson และ Barr, 2000) ระบุลักษณะเฉพาะของแนวการสอนอ่าน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานดังนี้

1. วรรณกรรมเป็นสื่อที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาศิลป์ ใช้วรรณกรรมเป็นแม่แบบในการจัดกิจกรรมการอ่านและเขียน
2. การเล่าเรื่องที่มีคุณภาพสูงและการให้ข้อมูลทางวรรณกรรมช่วยส่งเสริมพื้นฐานสำหรับความต่อเนื่องในกิจกรรมการอ่านออกเสียงที่เด็กฟังทุกวัน
3. วรรณกรรมเป็นสื่อหลักสำหรับพื้นฐานของแนวทางการสอนอ่านรวมถึงเป็นสื่อเสริมในกิจกรรม
4. เด็กได้รับเวลาที่เหมาะสมทั้งในการอ่านอิสระและการอ่านเป็นกลุ่มร่วมกัน เช่น การอ่านร่วมกัน การเขียนร่วมกันและการแบ่งปันหนังสือ
5. การพูดคุยเกี่ยวกับวรรณกรรมกับเพื่อนและครูเป็นเรื่องปกติที่ทำเป็นประจำ

Galda, Rayburn และ Stanzi (2000: 86) ระบุลักษณะการสอนภาษาโดยใช้
วรรณกรรมเป็นฐานซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักการได้ดังนี้

1. การสนทนาโต้ตอบเป็นวิธีการเรียนรู้จากบทอ่านและจากกันและกันได้มี
ประสิทธิภาพ
 2. การสอนทักษะและยุทธวิธีทางการอ่าน โดยสอดแทรกอยู่ในบริบทของหนังสือที่
อ่าน รวมทั้งจากความรู้เรื่องการเรียนรู้การอ่านของเด็ก และสิ่งที่เด็กจำเป็นต้องรู้ในการเป็นผู้อ่าน
ที่ประสบความสำเร็จ
 3. วิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนาความคล่องแคล่วและความเข้าใจในการอ่านคือ การอ่าน
 4. การให้โอกาสในการอ่านที่หลากหลายซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้อ่านที่
เกือบจะเป็นผู้อ่านระดับสูง (sophisticated reader) รวมถึงการอ่านอิสระ การอ่านเป็นคู่ การอ่าน
พร้อมกัน และการอ่านออกเสียงให้เด็กฟังเกือบทุกวัน
 5. หลังจากอ่าน การอ่านซ้ำ และสนทนาเกี่ยวกับหนังสือกับเพื่อน เด็กพัฒนาความ
มั่นใจในความสามารถที่จะสร้างความหมาย
 6. การสนทนาจากการอ่านอิสระและผู้อ่านเหมือนกันทำให้ครูสามารถสำรวจและ
วัดความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในเกิดบทเรียนซึ่งไม่ได้เตรียมมาล่วงหน้า
- ข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปหลักการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานได้ดังนี้
1. การให้โอกาสผู้อ่านเลือกอ่านในสิ่งที่สนใจซึ่งมีหลากหลายประเภท ชนิดและ
ระดับความยากด้วยตนเองทำให้ผู้อ่านต้องการอ่านและสามารถเลือกสิ่งที่อ่านได้
 2. การสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นต้นแบบสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของ
ผู้เรียนได้ โดยผู้เรียนเรียนรู้จากภาษาในวรรณกรรม
 3. การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะช่วย
พัฒนาการทักษะการอ่านและการสร้างความหมายของผู้เรียน
 4. การจัดกิจกรรมอิสระและกิจกรรมกลุ่มในการอ่านวรรณกรรมอย่างสม่ำเสมอทำ
ให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางการอ่านได้ครบถ้วน
 5. การจัดสภาพแวดล้อมที่มีวรรณกรรมเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนช่วย
ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านและพัฒนาทักษะในการอ่าน

การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในระดับอนุบาลซึ่งเป็นวัยที่เด็กยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ด้วยตนเอง มีหลักการสำคัญเช่นเดียวกับหลักการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน โดยทั่วไปและมีหลักการเพิ่มเติมคือ การอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ และมีความรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่จะเรียนอ่านอย่างเป็นทางการในระดับที่สูงขึ้น

โดยสรุป หลักการสำคัญของแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานคือ การจัดกิจกรรมการสอนอ่าน โดยจัดสภาพแวดล้อมในการอ่านให้เด็กสามารถเลือกอ่านวรรณกรรมหลากหลายประเภทตามความสนใจ โดยมีลักษณะการสอนผ่านการเรียนรู้ลักษณะต่างๆ จากวรรณกรรมร่วมกันระหว่างครูและเด็ก ซึ่งกิจกรรมหลักคือการอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง การจัดกิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมรายบุคคล และการสนทนาเกี่ยวกับวรรณกรรม ช่วยพัฒนาความเข้าใจการอ่านและทำให้เด็กได้ทักษะทางการอ่านอย่างครบถ้วน

หลักการสำคัญดังกล่าวสามารถนำมาใช้เพื่อเสริมทฤษฎีสหบาทโดยการสอนสหบาทจากวรรณกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อ่านวรรณกรรมที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างหลากหลาย และจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างตัวบทที่ 1 และตัวบทที่ 2

3.6 ความสอดคล้องของการใช้แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

การสอนโดยในวรรณกรรมเป็นฐานนั้นกิจกรรมหลังการอ่าน ครูเลือกให้เด็กทำส่งผลต่อมุมมองที่มีต่อการอ่าน เรื่องที่เรียนรู้ และการอ่าน หากเด็กได้รับการถามให้สะท้อนความคิดที่สำคัญ แบ่งปันปฏิกิริยาจากการอ่าน ย้อนอ่านหนังสือเพื่อให้ได้รับความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ให้เชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอ่านกับสิ่งที่เคยรู้มาก่อน และใช้สิ่งที่เรียนรู้มาในทางที่มีความหมายเฉพาะตน หนังสือที่อ่านจะถูกมองว่าเป็นข้อมูล หรือแหล่งที่มาของความสนุกสนาน ซึ่งการเรียนรู้จากการอ่านดังกล่าวทำให้เด็กจำสิ่งที่อ่านได้ยาวนาน และการอ่านจะเป็นกิจกรรมที่มีความหมายสำหรับเด็ก หากเด็กได้รับการถามแต่คำถามและทำกิจกรรมซึ่งเป็นการฝึกทักษะ เช่น

การอ่านอย่างเฉียบๆ การเรียงลำดับเหตุการณ์ในแบบฝึกหัด หรือการค้นหาคำศัพท์ได้ก็จะมองการอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะ

ลักษณะของกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการอ่าน โดยใช้คำถามที่ก่อให้เกิดให้เกิดความสนุกสนานในการอ่านและสร้างการมีปฏิสัมพันธ์อย่างเต็มไปด้ด้วยความคิดกับสิ่งที่อ่าน กิจกรรมทั้งหมดสร้างสรรค์ให้สะท้อนบางแง่มุมของสิ่งที่อ่าน เช่น ตัวละคร ความคิดสำคัญ เหตุการณ์แก่นเรื่อง ปัญหา และสาระสำคัญ ช่วยให้เด็กวิเคราะห์ สังเคราะห์ความคิด และกระตุ้นให้เด็กสร้างบางสิ่งใหม่จากสิ่งที่ตนเคยเรียนรู้ บางกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการบูรณาการความรู้เดิมและข้อมูลใหม่เพื่อขยายความเข้าใจมากขึ้นกว่าเพียงในหนังสือ โดยการช่วยให้เด็กสร้างความเชื่อมโยงกับหนังสือ ผู้แต่ง และชีวิตของตนเอง กิจกรรมช่วยให้เด็กเรียบเรียงความคิดและให้โครงสร้างในการสนทนาอย่างมีความหมายซึ่งเด็กทุกคนสามารถแบ่งปันความคิดและการแปลความ (Yopp และ Yopp, 1996: 70-71) ลักษณะดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาความเข้าใจต่อยอดไปสู่การอ่านโดยสร้างสรรค์

4. การอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล

4.1 ความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์

การอ่านเชิงสร้างสรรค์ เป็นทักษะการอ่านขั้นสูงสุดของการอ่านเพื่อความเข้าใจ การให้ความหมายของของการเชิงสร้างสรรค์ผู้วิจัยศึกษาจากลำดับขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญแบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกันดังนี้

Smith (1969: 196) แบ่งระดับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เป็น 4 ระดับดังนี้

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร ในระดับนี้มักไม่ต้องใช้ทักษะการคิด เป็นการระลึกเอาจากความจำ

2. การตีความ ในระดับนี้ต้องใช้ทักษะการคิดประเภทต่างๆ เช่น การหาข้อมูลเสริมจากที่ไม่มีให้ตรงกับกรสรุป เช่น การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ และการหาความสัมพันธ์

3. การอ่านขั้นวิจารณ์ เป็นการประเมินค่าการตัดสินใจด้านคุณภาพ คุณค่า ความถูกต้องและความเป็นจริงของสิ่งที่อ่าน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสิ่งที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์เดิม

4. การอ่านเชิงสร้างสรรค์ ระดับนี้ผู้อ่านจะคิดขยายความเกินออกไปจากเนื้อหา เพื่อให้ได้ความคิดใหม่

Miller (1980: 137-138) แบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับดังนี้

1. ความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง ประกอบด้วยความสามารถในการตอบคำถามที่ผู้อ่านสามารถค้นพบรายละเอียดได้จากเรื่องที่อ่าน

2. การตีความสรุปลงความเห็น เป็นการอ่านที่แสดงออกโดยการตีความ การหาข้อสรุปขยายและทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา

3. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการประเมินหรือตัดสินใจที่อ่านด้วยเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนดขึ้น โดยอาศัยประสบการณ์เดิม

4. การอ่านเชิงสร้างสรรค์ เป็นการอ่านที่สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน จึงมีชื่ออีกอย่างว่าการอ่านประยุกต์ (Applied Reading) หรือการอ่านอย่างบูรณาการ (Integrative Reading)

Kemp (1989: 139 – 142) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 5 ระดับ โดยจัดเรียงจากง่ายไปยาก สรุปได้ดังนี้

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นการอ่าน เพื่อให้ได้ความคิดที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจนในข้อความ

2. ความเข้าใจระดับเรียงความ (Reorganizing Comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้อ่านวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรวบรวมความคิด จากสารที่ปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อความ การสร้างความคิดใหม่โดยอาจใช้ประโยคของผู้แต่งโดยตรง หรืออาจแปลความหมายจากประโยคของผู้แต่ง โดยใช้ประโยคใหม่แต่ความหมายคงเดิม

3. ความเข้าใจในระดับสรุปอ้างอิง หรือลงความเห็น (Inferential Comprehension) ระดับนี้ผู้อ่านจะสรุปอ้างอิงลงความเห็นได้เมื่อใช้ความคิด และสารสนเทศที่ปรากฏในเนื้อความใช้

สัญชาติญาณและประสบการณ์เป็นพื้นฐานในการนึกคิด จินตนาการและตั้งสมมุติฐาน โดยทั่วไป ความเข้าใจระดับนี้ ต้องการความคิดและจินตนาการที่กว้างไกลไปจากข้อความที่ปรากฏ

4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation comprehension) ระดับการตัดสินใจเชิงประเมินค่า โดยเปรียบเทียบความคิดที่เสนอในเรื่องกับเกณฑ์ภายนอกซึ่งได้จากผู้เชี่ยวชาญหรืองานเขียนอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายใน ซึ่งได้จากประสบการณ์ ความรู้ ค่านิยมของผู้อ่านเอง สิ่งสำคัญของการประเมินค่า คือต้องมีการตัดสินใจและเน้นคุณภาพในแง่ความถูกต้อง การยอมรับได้ หรือความน่าจะเป็นของเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น

5. ความเข้าใจระดับซาบซึ้ง (Appreciative Comprehension) ความเข้าใจระดับนี้รวมเอามิติทางความเข้าใจที่กล่าวข้างต้นไว้ด้วยกัน โดยผู้อ่านจะมีความรู้สึกทางอารมณ์และเข้าถึงความงามของงานเขียนนั้น อาจกล่าวได้ว่า งานเขียนมีปฏิกิริยาต่อคุณค่าทางด้านจิตใจ ความซาบซึ้งดังกล่าว รวมถึงความรู้และการแสดงออกด้านอารมณ์ของผู้อ่านต่อเทคนิคการเขียน ท่วงทำนอง รูปแบบ หรือโครงสร้างของงานเขียน

Harris และ Sipay (1990: 583-586) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับคือ

1. ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึงการเข้าใจความหมายจากข้อมูลที่ได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ
2. ความเข้าใจระดับอ้างอิง (Inferential Comprehension) หมายถึง การใช้เหตุผลในการทำความเข้าใจความคิด เหตุการณ์ และความสัมพันธ์
3. การอ่านเพื่อวิเคราะห์ (Critical Reading) หมายถึง การคิดวิเคราะห์เพื่อประเมินสื่อที่อ่าน และการพิจารณาความคิดและข้อมูลใหม่โดยอาศัยความรู้และความเชื่อเดิม
4. การอ่านเชิงสร้างสรรค์ (Creative Reading) หมายถึง การค้นพบแนวคิดและข้อสรุปใหม่ ซึ่งไม่ใช่เพียงการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่านั้น

Conley (1995:) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับตามตัวอักษร (Literal Level) คือ ความเข้าใจข้อมูลที่ระบุชัดเจนอยู่ในสื่อที่อ่าน
2. ระดับตีความ (Interpretative Level) คือ ความเข้าใจข้อมูลที่แสดงโดยนัยของสื่อที่อ่าน

3. ระดับประยุกต์ (Applied Level) คือ การเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากสื่อที่อ่าน กับ ความรู้จากวิชาต่างๆ และหรือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

Nuttall (1996: 31) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 5 ระดับคือ

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุ ชัดเจนในสื่อที่อ่าน
2. การตีความ (Interpretation) คือ ความเข้าใจในการตีความข้อเท็จจริง หรือการ พยายามหาข้อเท็จจริงจากสื่อที่อ่าน
3. การอ้างอิง (Inference) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุโดยนัย ไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง
4. ประเมินค่า (Evaluation) คือ การตัดสินสื่อที่อ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสาร อะไร และทำได้เพียงใด โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านเอง
5. การตอบสนองส่วนบุคคล (Personal Response) คือ การที่ผู้อ่านตอบสนองต่อสื่อ ที่อ่าน โดยไม่คำนึงถึงอิทธิพลของผู้เขียน

แม้ว่าการศึกษานี้จะใช้ชื่อเรียกและแบ่งระดับความเข้าใจออกเป็นขั้นแตกต่างกัน แต่ การเรียงลำดับของทักษะความเข้าใจเป็นไปในแนวทางเดียวกันคือ พัฒนาจากความเข้าใจที่เกิดขึ้น โดยตรงอย่างจำกัดจากสื่อที่อ่านไปสู่ความเข้าใจ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าเป็นขั้นสูงสุดของการอ่าน เพื่อความเข้าใจคือ ในระดับที่ผู้อ่านสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระจากอิทธิพลของ ผู้เขียนและสื่อที่อ่าน โดยมีชื่อเรียกความเข้าใจระดับนี้แตกต่างกันไปทั้งการอ่านเชิงสร้างสรรค์ การอ่านประยุกต์ หรือการตอบสนองส่วนบุคคล ในงานวิจัยนี้ใช้คำว่า การอ่านเชิงสร้างสรรค์ เพื่อแทนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจในขั้นดังกล่าว

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ที่ได้จากการอ่านในบริบทใหม่ และความสามารถในการขยายหรือสร้างสิ่งใหม่จากสื่อที่อ่านเป็น ความสามารถทางการอ่านขั้นสูงสุดของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.2 องค์ประกอบของการอ่านเชิงสร้างสรรค์

การอ่านเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างจากการอ่านในลักษณะอื่น โดยนักการศึกษาและนักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบของการอ่านเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันดังนี้

Russell (1961 อ้างถึงใน Huus, 1965:) ระบุองค์ประกอบของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ไว้สรุปได้ดังนี้

1. การใช้จินตนาการ ความคิด ความสามารถในการมองเห็นและเปรียบเทียบ สิ่งที่ไม่ได้บอกออกมาอย่างชัดเจนจากเรื่องี่อ่าน
2. การสร้างทางแก้ปัญหาหรือข้อสรุปจากเรื่องี่อ่านโดยตัวผู้อ่านเอง ซึ่งไม่ใช่การแก้ปัญหาโดยทั่วไป
3. การเปรียบเทียบระหว่างส่วนประกอบของเรื่องโดยทั่วไปและผลที่ตามมา เพื่อสังเคราะห์ความคิดของตนเอง และคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งไม่ได้เป็นสิ่งที่ผู้แต่งบอกโดยตรง
4. การเชื่อมโยงสิ่งี่อ่านกับประสบการณ์ของตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างการเรียนรู้ใหม่ที่เป็นของตนเอง

Logan และ Logan (1971: 165) ระบุองค์ประกอบของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถของผู้อ่านในการใช้จินตนาการตีความ เพื่อให้สามารถเข้าใจและสนุกสนานกับสิ่งี่ได้รับจากการอ่าน ซึ่งไม่ได้เป็นประสบการณ์ตรง
2. ความสามารถในการตีความวรรณกรรมอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้ประสบการณ์ความรู้สึกรู้สึก ความคิด และจินตนาการของตนเอง เพื่อประโยชน์เฉพาะตน
3. ความสามารถในการตีความชีวิตผ่านสื่อวรรณกรรม โดยเข้าใจวรรณกรรมผ่านการตีความจากพื้นประสบการณ์รวมทั้งจินตนาการของตนเอง และสร้างสรรค์ความหมายใหม่โดยเชื่อมโยงกับตนเอง

Holden (2004: 15-16) ระบุองค์ประกอบของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านด้วยวิธีเฉพาะตน โดยนำชุดของความคาดหวัง ประสบการณ์ส่วนตัว และมุมมองมาใช้ในการอ่าน

2. การรับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อและทำให้สิ่งนั้นกลายเป็นของตนเอง
3. การทำความเข้าใจแหล่งข้อมูล และสังเคราะห์ประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วย การใช้จินตนาการในการเปรียบเทียบ เชื่อมโยง แก้ปัญหา และตีความวรรณกรรมอย่างสร้างสรรค์จากประสบการณ์ส่วนตัวของตนเอง เพื่อประโยชน์เฉพาะตน ผ่านการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านในบริบทใหม่ และการขยายหรือสร้างสิ่งใหม่จากสิ่งที่อ่าน

4.3 ความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล

การอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาลเกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 การอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาล

การอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาลมีความแตกต่างจากการอ่านในระดับอื่น เนื่องจากเด็กวัยอนุบาลยังไม่มีความสามารถในการอ่านตัวอักษรเพื่อเข้าใจเรื่องราวได้ด้วยตนเอง ดังนั้นความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กอนุบาลจึงไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถการถอดรหัสตัวอักษร (decoding) ในการสร้างความหมาย แต่เกี่ยวข้องความสามารถในการเข้าใจเรื่องราว ดังที่ปรากฏในจุดประสงค์หลักของการพัฒนาการอ่านขั้นต้นสำหรับเด็กอายุแรกเกิดถึง 7 ขวบ 4 ข้อ (Morrow, 1993: 124) ได้แก่

- 1) เจตคติที่ดีในการอ่าน (positive attitudes toward reading)
- 2) การรู้จักสาระสำคัญเกี่ยวกับหนังสือ (concepts about book)
- 3) การรู้จักสาระสำคัญเกี่ยวกับตัวอักษร (concept about print)
- 4) การเข้าใจเรื่องราว (comprehension of story)

การสอนอ่านในระดับอนุบาลจำเป็นต้องสอนโดยการพัฒนาทุกจุดประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านของเด็กอนุบาลข้างต้น แต่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล เน้นการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็น

ความสามารถทางการอ่านขั้นสูงสุดโดยต่อยอดจากความสามารถในการเข้าใจเรื่องราว โดยไม่เน้นการพัฒนาการอ่านในด้านอื่น

4.3.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาล

Hibbard และ Wagner (2002: 31 - 32) กำหนดทักษะความสามารถทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจซึ่งเหมาะสมในใช้การประเมินเด็กอนุบาลถึงเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน จากการอ้างอิงกรอบแนวคิดของ The National Assessment of Education Progress (NAEP) ดังนี้คือ

1) ความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal Understanding) หมายถึง ระดับที่เด็กเข้าใจข้อมูลพื้นฐานในหนังสือ ซึ่งในระดับนี้เด็กจะสามารถระบุตัวละครหลัก อธิบายฉากที่ปรากฏในภาพประกอบ และเล่าเรื่องที่อ่านได้ (Retell the story)

2) การพัฒนาการแปลความหมาย (Developing an Interpretation) หมายถึง ระดับที่เด็กสามารถใช้ทักษะทางการคิด เช่น การคาดเดาว่าจะเกิดอะไรขึ้นเรื่อง และหาหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าตัวละครมีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงมิตรภาพหรือการทรยศ

3) การสร้างความเชื่อมโยง (Making Connections) หมายถึง ระดับที่เด็กสามารถใช้ทักษะทางการคิด เช่น การเปรียบเทียบ เรื่องหนึ่งกับอีกเรื่อง การเปรียบเทียบเหตุการณ์ในเรื่องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนเอง เป็นการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างบทอ่านกับตนเอง บทอ่านกับบทอ่าน และบทอ่านกับโลกแวดล้อมตน

4) การวิจารณ์ (Critical Stance) แบ่งเป็นในหนังสือบันเทิงคดี(Fiction Book) และไม่ใช่บันเทิงคดี (Non – Fiction) ในหนังสือบันเทิงคดีหมายถึง ระดับที่เด็กสามารถสร้างความคิดเห็นและสนับสนุนความคิดนั้น ซึ่งเป็นระดับที่เด็กบอกในสิ่งที่ตนชอบและไม่ชอบในเรื่อง ตัวละคร หรือภาพประกอบ และสามารถอธิบายว่าเพราะอะไร ในหนังสือประเภทอื่นซึ่งไม่ใช่บันเทิงคดี หมายถึง ระดับที่เด็กสามารถสร้างความคิดเห็นเพื่ออธิบายเกี่ยวกับประโยชน์และความน่าสนใจของข้อมูลในหนังสือ

NAEP (2001: 6 -7) ระบุอย่างชัดเจนว่าองค์ประกอบของความเข้าใจทั้ง 4 ด้านไม่สามารถแยกจากแต่ละด้านออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด และแต่ละด้านไม่ได้เรียงลำดับตามทักษะที่ง่ายไปยาก แต่ใช้เป็นกรอบในการสร้างคำถามเพื่อวัดความสามารถของเด็กในทุกระดับ

การศึกษา ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับควรสามารถสนองตอบการอ่านจากทุกด้านดังกล่าว โดยมี ความแตกต่างกันตามพัฒนาการและระดับความสามารถ แตกต่างกันในระดับความต้องการความช่วยเหลือในการตอบสนอง ความซับซ้อนของสื่อที่อ่านเพื่อให้เกิดการตอบสนอง และความลุ่มลึก ในการตอบคำถาม โดย Hibbard และ Wagner (2002: 31 - 32) อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ของ องค์ประกอบว่า ความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริงเป็นจุดศูนย์กลางของความเข้าใจเพราะเป็น ทักษะพื้นฐานในการเกิดความเข้าใจระดับที่สูงขึ้น ซึ่งได้แก่ การพัฒนาการแปลความหมาย การ สร้างความเชื่อมโยง และการวิจารณ์

โดยสรุป ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 3 แบ่งเป็น 4 ด้านโดยไม่ได้เรียงลำดับตามความยากง่าย เด็กจำเป็นต้องพัฒนาทักษะทุกด้าน แต่ทักษะในการเข้าใจเรื่องตามตัวอักษรเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ทักษะอื่น

4.3.3 การสรุปความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล

ระดับอนุบาลมีการกล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน แต่ไม่มีผู้ใดกล่าวถึงระดับ ความเข้าใจในขั้นการอ่านเชิงสร้างสรรค์ มีเพียงการกล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านเชิง สร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา ซึ่งเมื่อสรุปความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ พบว่า นักทฤษฎีและนักการศึกษาให้ความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ไว้ใกล้เคียงกันดังนี้

Mangieri, Bader และ Walker (1982: 63) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับ โดยให้ความหมายแต่ละระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจดังนี้

- 1) ความเข้าใจตามตัวอักษร เป็นความเข้าใจที่อยู่บนพื้นฐานการเข้าใจคำและ ความคิดของผู้แต่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางความคิดที่ไม่สลับซับซ้อน
- 2) ความเข้าใจการแปลความ เป็นความเข้าใจที่ขึ้นอยู่กับสรุปเนื้อความและ การอ้างอิงของผู้อ่าน ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปและคาดเดาผลลัพธ์จากเรื่อง
- 3) ความเข้าใจการวิจารณ์ เป็นความเข้าใจที่อยู่บนการประเมินภาษาและผลประทบ โดยรวมของการสร้างงาน ซึ่งมองงานในแง่มุมมองของความเหมาะสมกับประเภท
- 4) ความเข้าใจการสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมเกี่ยวกับความเข้าใจทางการอ่าน ตามตัวอักษร การแปลความและการวิจารณ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการที่ผู้อ่านนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ใหม่ซึ่งไม่เหมือนกับประสบการณ์เดิม เพื่อแก้ปัญหาและซาบซึ้งในการอ่าน

Miller (1977: 7-8) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับโดยให้ความหมายแต่ละระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจดังนี้

1) ความเข้าใจตามตัวอักษร ความสามารถในการตอบคำถามซึ่งตรงกับเรื่องที่อ่าน หากความคิดหลักที่ระบุอย่างตรงไปตรงมา และหารายละเอียดที่ระบุโดยตรงจากเรื่อง

2) ความเข้าใจการแปลความ การตีความหรือแปลความสิ่งที่อ่าน อ้างอิงจากสิ่งที่อ่าน การอ่านระหว่างตัวอักษร การสรุปความเห็น การสรุปรวมและคาดเดาเหตุการณ์

3) ความเข้าใจการวิจารณ์ การประเมินและการตัดสินสิ่งที่อ่านตามเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงซึ่งผู้อ่านสร้างขึ้นผ่านประสบการณ์ในการอ่าน

4) ความเข้าใจการสร้างสรรค การประยุกต์สิ่งที่อ่านกับชีวิตของตนเอง เพื่อแก้ปัญหา ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการอ่าน เด็กควรสามารถประยุกต์ความรู้และเจตคติซึ่งได้จากการอ่านผ่านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเล่นบทบาทสมมุติ กิจกรรมศิลปะ และกิจกรรมการสร้างสรรค

สรุปความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษาได้ดังนี้

1) ความเข้าใจตามตัวอักษร การเข้าใจเรื่องและรายละเอียดที่ระบุโดยตรงในเรื่อง

2) ความเข้าใจการแปลความ การสรุปความ การอ้างอิง และการคาดเดาเหตุการณ์หรือผลลัพธ์จากเรื่อง

3) ความเข้าใจการวิจารณ์ การประเมินตามเกณฑ์ที่ผู้อ่านสร้างขึ้นผ่านประสบการณ์ในการอ่านของตนเอง

4) ความเข้าใจการสร้างสรรค การประยุกต์ใช้สิ่งที่อ่านในสถานการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหา

เมื่อสรุปความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์และความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า นักทฤษฎีและนักการศึกษาให้ความสำคัญของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ไว้ใกล้เคียงกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปความหมายของความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

	Harris และ Sipay (1990)	Holden (2004)	Logan และ Logan (1971)	Mangieri, Bader และ Walker (1982)	Miller, W.H. (1977)	Miller, L. L (1980)	Russell (1961)	Smith (1969)
1. การแปลความ หรือขยายความสิ่งที่ อ่านโดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง		✓	✓				✓	✓
2. การนำเสนอความคิดใหม่ หรือสร้าง ข้อสรุปใหม่	✓	✓	✓				✓	✓
3. การประยุกต์ใช้สิ่งที่อ่านกับ ชีวิตประจำวัน หรือในสถานการณ์ ใหม่ เพื่อแก้ปัญหา			✓	✓	✓	✓	✓	
5. การเปรียบเทียบสิ่งที่ไม่ได้บอกอย่าง ชัดเจนจากสิ่งที่อ่าน							✓	
6. การซาบซึ้งในสิ่งที่อ่าน				✓				

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการแปลความ หรือขยายความสิ่งที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง การนำเสนอความคิดใหม่ หรือสร้างข้อสรุปใหม่โดยเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับประสบการณ์ของตนเอง และความสามารถในการประยุกต์ใช้สิ่งที่อ่านกับชีวิตประจำวัน หรือในสถานการณ์ใหม่ เพื่อแก้ปัญหา

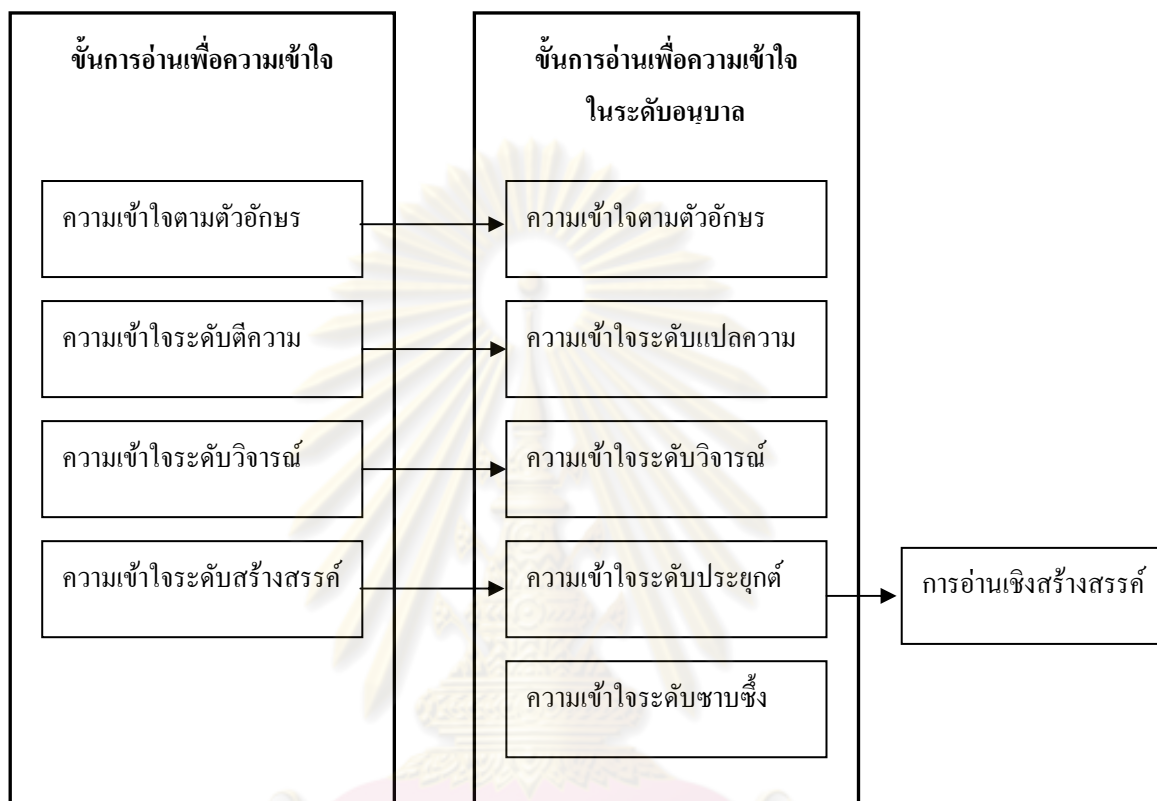
ความหมายของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่สังเคราะห์ขึ้น แสดงให้เห็นว่าการอ่านเชิงสร้างสรรค์ตามความหมายโดยทั่วไป สอดคล้องกับความเข้าใจในระดับประยุกต์ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจสำหรับเด็กวัยอนุบาลดังรายละเอียดในตารางที่ 6 และสรุปได้ว่า ความเข้าใจในระดับประยุกต์เป็นองค์ประกอบหลักของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ดังเปรียบเทียบให้เห็นในแผนภาพที่ 1 ด้านล่าง

ตารางที่ 6 ขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับเด็กอนุบาล (Sadski, 2004:67 – 76) และ โครงสร้างคำถามในแต่ละขั้นการอ่าน (Griffith, et al., 2008: 117)

ขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจ	คำอธิบาย	คำถาม
ความเข้าใจตามตัวอักษร	ความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนบอกโดยชัดเจนในสื่อ	เรื่องเกี่ยวกับอะไร เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
ความเข้าใจระดับแปลความ	ความเข้าใจสิ่งที่บอกโดยนัยในสื่อ โดยใช้ความรู้ของตนเองและคำสั่งผู้แต่งเลือกใช้	ทำไมตัวละครถึงไม่ทำ/ไม่เป็นเช่นนั้นอีก
ความเข้าใจระดับวิจารณ์	การประเมินความคิดในสื่อ	เรื่องนี้เป็นเรื่องจริงหรือเรื่องแต่ง ทราบได้อย่างไร
ความเข้าใจระดับประยุกต์	การใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านสื่อในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อแก้ปัญหาบางประเภท	ถ้าเรื่องยังไม่จบจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น ต่อมา
ความเข้าใจระดับซาบซึ้ง	การนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากสื่อมาทำให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของตนเอง	ใครเป็นตัวละครที่ชอบมากที่สุดในเรื่อง เพราะอะไรถึงชอบตัวละครนี้ สิ่งที่น่าสนใจที่สุดที่ได้เรียนรู้ในหนังสือ คืออะไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 1 การเปรียบเทียบระดับขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยทั่วไปและขั้นการอ่าน
เพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาล

โดยสรุปแผนภาพดังกล่าวอธิบายระดับความเข้าใจการอ่านที่สูงขึ้นกว่าความเข้าใจระดับวิจารณ์นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายการไม่ปรากฏการใช้คำว่า การอ่านเชิงสร้างสรรค์ ที่ใหม่กว่าปี 1990 เนื่องจากนักทฤษฎีและนักการศึกษาในรุ่นหลังใช้คำว่า “ความเข้าใจในระดับประยุกต์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ แทนคำว่า “การอ่านเชิงสร้างสรรค์”

4.3.4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล

Miller (1977: 204) ระบุว่า การอ่านเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมได้โดยการถามคำถามซึ่งทำให้เด็กเกิดการตอบสนองอย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่กว่าการแสดงออกตรงตามสิ่งที่อ่าน ลักษณะตัวอย่างคำถาม ได้แก่

- 1) การสมมุติว่าตนเป็นตัวละครในเรื่อง และวาดในสิ่งที่ตนเองเห็น
- 2) การเขียนเรื่องถึงสิ่งที่อาจสร้างขึ้นเมื่อเป็นตัวละครในเรื่อง

- 3) สมมุติว่าตนเองเป็นนักหนังสือพิมพ์ เขียนเรื่องสิ่งที่ไปพบเพื่อให้เอามาลงข่าว
- 4) สมมุติว่าเป็นผู้ประกาศข่าวเขียนเรื่องโดยให้สามารถนำมาประกาศข่าวได้
- 5) เขียนตอนจบเองให้แตกต่างไปจากเดิม

Adams (1968) ระบุกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเหมาะสมกับเด็กในระดับประถมศึกษา ได้แก่

1) คาดเดาเรื่องจากหน้าปกหนังสือ หลังจากอ่านเรื่องเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง

2) ตอบคำถามว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป ทำไมถึงคิดเช่นนั้น

3) อภิปรายความถูกต้องของภาพประกอบ เปรียบเทียบขนาด สี และตัวละครกับประสบการณ์ในชีวิตจริง

4) ประเมินตัวละครในเรื่อง ตัดสินใจว่าอยากเป็นเพื่อนกับตัวละครนั้นหรือไม่

5) เล่าหรือเขียนเรื่อง จากมุมมองของตัวละครในเรื่องที่ต่างไปจากเดิม

6) อภิปรายประเด็นทางคุณธรรมในเรื่อง เช่น หนูน้อยหมวกแดงเป็นเด็กไม่ดีหรือไม่ที่หยุดเก็บดอกไม้ระหว่างทางโดยไม่ตรงไปที่บ้านคุณยายทันที ลองนึกว่าตนเองเป็นหนูน้อยหมวกแดง และทำในสิ่งที่ตนเองจะทำ

7) สร้างตอนจบของเรื่องใหม่ ทั้งจากการเล่า การวาดภาพ หรือการเขียน

8) อภิปรายว่าเหตุการณ์ในเรื่องสามารถเกิดขึ้นได้ในปัจจุบันหรือไม่เพราะอะไร

9) อภิปรายว่าเกิดอะไรขึ้นก่อนเรื่องที่อ่านจะเริ่มและอะไรจะเกิดขึ้นหลังจากเรื่องจบ

10) ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเหตุผล เช่น ทำไม...พูดว่า... ถ้าเด็กอยู่ในสถานการณ์เดียวกันจะพูดว่าอย่างไร เคยเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นกับไหม

11) แสดงเรื่องเหมือนที่เขียน โดยผู้แต่งเพิ่มเหตุการณ์ที่แตกต่างและลำดับที่แตกต่าง และ/หรือเปลี่ยนตอนจบใหม่

Mangieri, Bader และ Walker (1982: 76) ให้ข้อมูลกิจกรรมสำหรับพัฒนาการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา ไว้ดังนี้

1) สนทนากับเด็กถึงความสำคัญของตัวละครในเรื่อง บทบาทของตัวละคร ตัวละคร จะเปลี่ยนไปได้อย่างไร การเปลี่ยนจะทำให้เรื่องเป็นอย่างไร จะเกิดอะไรขึ้นหากตัวละครหายไป

2) ถามว่าหากบุคคลที่มีชื่อเสียงซึ่งเด็กเคยเรียนจะทำตัวอย่างอะไรในบริบทปัจจุบัน เช่น โคลัมบัสจะทำตัวอย่างอะไรหากเป็นคนแรกที่เหยียบดวงจันทร์

3) เมื่อเด็กอ่านเรื่องจบ ให้เด็กเขียนเรื่องซึ่งอาจเกิดขึ้นก่อนเรื่องที่เด็กเพิ่งอ่านจบ

4) ให้เด็กเสนอตอนจบของเรื่องที่เพิ่งอ่านใหม่ หากเด็กทำงานเดี่ยว สามารถให้เปรียบเทียบกันกับเพื่อนเพื่อให้เห็นตอนจบที่สมเหตุสมผล

กิจกรรมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปเกี่ยวกับความสามารถของเด็กในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ได้ดังต่อไปนี้

1) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านในบริบทใหม่

1.1) การคาดเดาเรื่อง ได้แก่ การคาดเดาจากหน้าปกหนังสือว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป ตอบคำถามจากเรื่องว่าจะเกิดอะไรขึ้น ทำไมถึงคิดเช่นนั้น

1.2) การประเมิน ได้แก่ การประเมินว่าอยากเป็นเพื่อนกับตัวละครนั้นหรือไม่

1.3) การเปรียบเทียบกับชีวิตจริง ได้แก่ เปรียบเทียบความสมจริงของตัวละคร ตัวละครจะเป็นอย่างไรในชีวิตจริง เหตุการณ์ใดในเรื่องเกิดขึ้นได้จริง เพราะอะไร เคยเกิดเหตุการณ์ในเรื่องขึ้นหรือไม่ หากเกิดเหตุการณ์เดียวกับ ตัวละครจะพูดว่าอย่างไร จะทำอย่างไร

2) ความสามารถในการขยายหรือสร้างสิ่งใหม่จากสิ่งที่อ่าน

2.1) การปรับเปลี่ยนเรื่องที่อ่าน ได้แก่ การเปลี่ยนบทบาทตัวละคร การเปลี่ยนตัวละคร เรื่องที่เปลี่ยนไปเมื่อตัวละครหายไป การเพิ่มเหตุการณ์ และลำดับที่แตกต่าง การนำเสนอตอนจบของเรื่องใหม่

2.2) การต่อเติมและสร้างเรื่องใหม่ ได้แก่ เขียนหรือเล่าจากมุมมองในตัวละครที่ต่างไปจากเดิม การเขียนเรื่องที่จะเกิดขึ้นก่อนเรื่องที่อ่าน หรือการเขียนเรื่องที่เกิดขึ้นหลังเรื่องที่อ่านจบ

เนื่องจากการศึกษาในระดับปฐมวัยครอบคลุมการจัดการศึกษาให้กับเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 8 ปี การจัดการศึกษาในเด็กระดับประถม 1 และ 2 ซึ่งมีอายุ 7-8ปี นอกจากยังอยู่ในช่วงปฐมวัยมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในขอบข่ายเดียวกันกับเด็กวัย 5-6ปี ยังมีความใกล้เคียงกันของพัฒนาการในช่วงวัย ทำให้สามารถนำกิจกรรมดังกล่าวมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาลได้

4.4 ความสอดคล้องของการพัฒนาการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ทฤษฎีสหบาท และ แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

ข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านเชิงสร้างสรรค์ชี้ให้เห็นวิธีการและทักษะซึ่งสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้น โดยใช้วรรณกรรมเล่มหนึ่งเชื่อมโยงไปสู่ประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับแนวทางการสอนภาษาโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานที่เน้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจพื้นฐานในระดับการอ่านตามตัวอักษร การแปลความ การวิจารณ์และการสร้างสรรค์ โดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กใช้ความเข้าใจพื้นฐาน

เนื่องจากเด็กอนุบาลเป็นวัยที่มีประสบการณ์ทางการอ่านน้อยกว่าในระดับประถม ข้อมูลหรือประสบการณ์เดิมของเด็กจึงจำกัด การใช้วรรณกรรมเพียงเล่มเดียวเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดการอ่านเชิงสร้างสรรค์อย่างหลากหลายสามารถทำได้ยากลำบาก ซึ่งสามารถเห็นได้จากขั้นในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีขั้นขั้นเปรียบเทียบและสร้างความเชื่อมโยง ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบและเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่อ่านกับชีวิตจริง โดยข้อมูลที่เปรียบเทียบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปสู่การสร้างสรรค์ จากงานวิจัยของ Torr (2007: 78) สรุปได้ว่า การสร้างความเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กสามารถจัดระดับจากระดับธรรมดาซึ่งคือความรู้สึกรื่นรมย์ในการจำได้ไปสู่ระดับสูงซึ่งคือการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่อ่าน ในแง่มุมของแก่นเรื่องและโครงเรื่อง การนำทฤษฎีสหบาทซึ่งอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติในการเชื่อมโยงกันของตัวบท และการอธิบายวิธีการอ่านของผู้อ่านซึ่งเชื่อมโยงตัวบทในลักษณะต่างๆ เหมาะสมในการนำมาเลือกสื่อซึ่งมีความเชื่อมโยงกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการไม่มีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการอ่านเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้การสร้างความเชื่อมโยงของครูและเด็กระหว่างประสบการณ์ส่วนตัวและประสบการณ์เกี่ยวกับตัวบท กับตัวบทซึ่งกำลังอ่านอยู่ในปัจจุบัน การเชื่อมโยงนี้ทำให้เด็กสามารถ

สร้างความหมายในทางที่เกิดความสำคัญเฉพาะตนมากกว่าการสร้างความหมายแค่เพียงตามที่ตัวบทบอก ทฤษฎีสหบทซึ่งสำรวจการเชื่อมโยงระหว่างวรรณกรรมยังสามารถใช้เป็นกรอบในการตั้งคำถามเพื่อให้เด็กเข้าใจธรรมชาติของการเชื่อมโยงของตัวบทซึ่งสามารถสร้างขึ้นเป็นเรื่องใหม่ ทำให้เด็กอนุบาลมีพื้นฐานได้รับการฝึกฝน และมีโอกาสได้อ่านเชิงสร้างสรรค์ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Sipe (2000: 252-275) พบว่า เด็กประถมสามารถใช้การเชื่อมโยงสหบทในการแปลความหรือวิเคราะห์เรื่องราว ใช้เพื่อการสรุปความ และใช้เพื่อการสร้างเรื่องใหม่โดยเชื่อมโยงเรื่องราวเข้าด้วยกัน ซึ่งความสามารถของเด็กดังกล่าวสอดคล้องกับระดับความเข้าใจทางการอ่านเชิงสร้างสรรค์

4.5 การวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล

การวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาลมีลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างจากการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอื่น เนื่องจากเด็กในวัยอนุบาลมีข้อจำกัดในการเขียนเรื่องเพื่อสื่อความหมายได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน จึงไม่สามารถวัดความสามารถในการอ่านของเด็กผ่านการเขียน แต่เด็กอนุบาลสามารถเล่าเรื่องเพื่อสื่อความหมายได้ และเรื่องที่เด็กเล่าสามารถสะท้อนความเข้าใจของเด็กที่มีต่อการอ่าน ดังนั้นความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล สามารถวัดได้โดยการถามคำถามและให้เด็กเล่าเรื่องแทนการให้เด็กเขียน เอกสารเกี่ยวกับการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ไม่ปรากฏการกำหนดลักษณะการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับช่วงวัยระดับอนุบาล แต่มีเอกสารปรากฏในการวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาลดังนี้

4.5.1 วิธีการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเล่าเรื่อง

Paris และ Paris (2001: 6-7) อธิบายวิธีการวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจเรื่องเล่าในระดับอนุบาล โดยให้เด็กเปิดดูหนังสือไร้อักษรด้วยตนเอง ให้เด็กเล่าเรื่องที่ตนเองอ่าน และการถามคำถาม 10 คำถามให้เด็กตอบ การทดสอบทั้งหมดใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที คำถามอยู่ในระดับความเข้าใจตามตัวอักษร และการพัฒนาการแปลความหมาย (Paris และ Paris 2001: 26) โดยแบ่งคำถามเป็น 2 ประเภทคือ

- 1) คำถามโดยตรง 5 ข้อ ได้แก่
 - (1) ใครเป็นตัวละครในเรื่อง

- (2) เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
- (3) เกิดอะไรขึ้นในตอนนี้ของเรื่อง ทำไมตอนนี้ถึงเป็นส่วนที่สำคัญในเรื่อง
- (4) ถ้าต้องเล่าเรื่องให้คนอื่นฟัง จะเล่าว่าเกิดอะไรขึ้น ทำไมเรื่องถึงเกิดขึ้น
- (5) เหตุการณ์อะไรขึ้น ทำไมถึงเกิดขึ้น

2) คำถามโดยอ้อม 5 ข้อ ได้แก่

- (1) ตัวละครในเรื่องรู้สึกอย่างไร ทำไมถึงคิดอย่างนั้น
- (2) ทำไมตัวละครในเรื่องถึงทำอย่างนั้น
- (3) คิดว่าตัวละครในเรื่องจะพูดว่าอะไร ทำไมตัวละครในเรื่องถึงพูดอย่างนั้น
- (4) นี่เป็นภาพสุดท้ายของเรื่อง คิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป ทำไมถึงคิดอย่างนั้น
- (5) หลังจากอ่านหนังสือแล้วหากรู้ว่าจะเกิดเหตุการณ์ในเรื่องกับเพื่อน จะบอกเพื่อนว่าอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น ทำไมถึงบอกอย่างนั้น

4.5.2 หัวข้อในการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับอนุบาล

Sulzby (1985:458-481) Morrow และ Gambrell (2004 อ้างถึงใน Griffith 2008:123) ระบุรายการในการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่เด็กเล่าซ้ำดังต่อไปนี้

- 1) เรื่องมีตอนต้น
- 2) มีตัวละคร มีชื่อ
- 3) มีเวลาหรือสถานที่
- 4) มีเป้าหมายหรือปัญหา
- 5) โครงเรื่องเรียงตามลำดับ
- 6) บอกทางแก้ปัญหาหรือผลลัพธ์ของเรื่อง
- 7) มีตอนจบ

McAfee และ Leong (2007: 236) ระบุการวัดจากความสามารถในการเข้าใจ เรื่องที่อ่านในระดับอนุบาล จากการฟังเรื่องและเข้าใจ โดยวัดความสามารถในการเล่าซ้ำ การคาดเดาเรื่อง การอ้างอิง และการสรุปอย่างถูกต้อง รวมทั้งความสามารถในการระบุส่วนประกอบหรือ โครงสร้างของเรื่อง ได้แก่ ตอนเริ่ม ตอนกลาง ตอนจบ ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ของเรื่อง ตัวละคร ปัญหา ความสามารถในการปรับเรื่องและคาดเดาผลจากการเปลี่ยนแปลงเรื่อง โดยระบุอายุและ ความสามารถที่เด็กโดยส่วนใหญ่สามารถทำได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านในระดับอนุบาล (McAfee และ Leong , 2007)

อายุ	ความสามารถของเด็กโดยส่วนใหญ่
2-3 ปี	ฟังเรื่อง ให้ความเห็นเกี่ยวกับตัวละครและภาพในหนังสือ ขณะที่ฟังเรื่อง เชื่อมโยงข้อมูลจากชีวิตตนเอง เช่น “พี่ชายหนูมีจักรยานเหมือนกัน” หรือ “หนูอยาก มีงานปาร์ตี้เหมือนกัน”
3-4 ปี	แสดงความเข้าใจตามตัวอักษรของเรื่องที่ได้ฟัง สามารถตอบคำถามและถามคำถามเกี่ยวกับเรื่อง สามารถเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเองเมื่อบอกให้ทำ สามารถเล่าเรื่องซ้ำซึ่งอาจไม่ได้เรียงลำดับตามเหตุการณ์ในเรื่อง
5-6 ปี	สามารถเล่าเรื่องซ้ำได้อย่างถูกต้องโดยส่วนใหญ่ สามารถเปลี่ยนเสียง หรือเพิ่มทสนทนาเรื่องที่อ่าน หรือบางส่วนของเรื่อง สามารถตอบคำถามที่ให้คาดเดาจากเรื่องและอ้างอิงเรื่อง

โดยสรุปวิธีการที่ใช้วัดความสามารถในอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กอนุบาลคือ การวัดความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านจากการให้เด็กอ่านหนังสือไว้ตัวอักษร หรือการฟัง เรื่องโดยครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง จากนั้น จึงวัดความเข้าใจของเด็กโดยการให้เด็กเล่าเรื่อง ซ้ำ ให้เด็กคาดเดาเรื่อง ให้เด็กอ้างอิงหรือสรุปเรื่องอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การวัดความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจยังสามารถวัดผ่านการถามคำถามชี้แนะเพื่อนำเด็กไปสู่ความเข้าใจใน ระดับที่สูงขึ้น

ผลการศึกษานี้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านเชิงสร้างสรรค์และความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจแสดงให้เห็นว่า ทักษะการอ่านเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะสมควรพัฒนาให้เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นทักษะที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เด็กนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ ประโยชน์ ซึ่งทำให้ความรู้นั้นเป็นความรู้ที่สร้างขึ้นจากตนเอง และมีความคงทนมากกว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรชาติ ถนอมชาติ (2549) ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้วรรณกรรม เป็นฐานที่มีต่อความสามารถในขั้นก่อนการอ่านของเด็กอนุบาล 3 ด้าน ได้แก่ การรู้จัก องค์ประกอบหนังสือ การจดจำคำศัพท์ และการเข้าใจสถานการณ์ กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี พบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในขั้นก่อนการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .01

ณัฐฐาสิริ ศักดิ์ทอง (2548) ศึกษาผลของการใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีต่อทักษะชีวิต ด้านการกระทำ จิตใจ สังคม ปัญญาและการคิดของเด็กวัยอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี พบว่า นักเรียน กลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถเกี่ยวกับทักษะชีวิตของเด็กวัยอนุบาลหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้กระบวนการสอนโดยใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถเกี่ยวกับทักษะชีวิตของเด็กวัยอนุบาลสูงกว่ากลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สนัดดา ด่านศิริวิโรจน์ (2547) ศึกษาผลของการสอนการวิพากษ์วรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีต่อความสามารถในการคิดของเด็กวัยอนุบาล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดลำดับ ด้านการขยายความ และด้านตีความ กับเด็กอนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดทั้ง 3 ด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.1 และหน้การทดลอง กลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดทั้ง 3 ด้านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ (2540) ได้พัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองจาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า นักเรียนมีระดับขั้นความสามารถในการเรียบเรียงเรื่องราว ความพึงพอใจในการอ่าน และความพึงพอใจในการเขียนสูงกว่าเมื่อเริ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภัทรา คงเรือง (2539) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาลในด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ ตัวอักษร เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้สิ่งชี้แนะในการคาดคะเนและตรวจสอบการคาดคะเน กับนักเรียนอายุ 5-6 ปี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Torr (2007) ศึกษาการสร้างเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กอายุ 4 ปี ในระหว่างการอ่านหนังสือนิทานร่วมกับผู้ใหญ่ พบว่า เด็กเล็กกระตือรือร้นในการนำความรู้ของสื่ออื่นและประสบการณ์ในชีวิตจริง มาใช้ในการสร้างความหมายเมื่ออ่านหนังสือภาพที่ตนไม่คุ้นเคย ผลจากการสร้างเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กสามารถจัดระดับจากระดับธรรมดาซึ่งคือ ความรู้สึกรื่นรมย์ในการจำได้ไปสู่ระดับสูงซึ่งคือ การเปรียบเทียบระหว่างสื่อที่อ่าน ในแง่มุมของแก่นเรื่องและโครงเรื่อง จากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่สามารถบูรณาการการสร้างเชื่อมโยงทางตัวบทของเด็กเพื่อนำไปสู่การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดที่แตกต่างกันไป การตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการการสร้างเชื่อมโยงทางตัวบทในการสร้างความหมายของเด็กอาจสามารถทำให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาปฐมวัยมีกรอบในการวางแผนการพัฒนาภาษาและการอ่านเขียนอย่างเป็นระบบในชั้นเรียนของตนเอง

Roache-Jameson (2005) ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางกรอ่านเขียนในชั้นเรียนของเด็กอนุบาลด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า เด็กมีการสร้างตัวบทอย่างสม่ำเสมอ และสามารถแบ่งชนิดของการเชื่อมโยงได้เป็นสามชนิดคือ การเชื่อมโยงทางตัวบท (Textual domain) ซึ่งหมายถึง การเชื่อมโยงซึ่งโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอดในความหมายดั้งเดิมของตัวบท เช่น ตัวละคร โครงเรื่อง และโครงสร้างของตัวบท การเชื่อมโยงทางบริบท (Contextual domain) ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงของบริบท ซึ่งในการวิจัยหมายถึงชั้นเรียน การเชื่อมโยงทางประสบการณ์ส่วนตัว (Personal domain) ซึ่งหมายถึงการเชื่อมโยงกับ

สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่นักเรียนอยู่อาศัย (Student milieu) การวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นความสามารถของการสร้างตัวบทในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือในชั้นเรียนซึ่งเป็นฐานของการพัฒนาสังคมแห่งผู้เรียนรู้ (Community of learners)

Gregory (2002) ทำการทดลองการจัดการเรียนการสอนอ่านโดยใช้บทสนทนาเป็นฐานเพื่อวัดหาความสามารถทางการสร้างสหบท ทั้งปริมาณและประเภทของการเชื่อมโยงโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนรู้ภาษาของเด็กและการตระหนักถึงอัตลักษณ์ของผู้อื่น (Other subjectivity) และการเชื่อมโยงกับตัวบท ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่เข้าถึงบทสนทนาโดยการสนับสนุนของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทสนทนาเป็นฐานสามารถพัฒนาความหมายที่หลากหลายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับตัวบทได้ดีกว่า นอกจากนี้เด็กสามารถสร้างจำนวนและชนิดของการสร้างสหบทเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กพัฒนาความสามารถในการรู้จักตัวเองและผู้อื่น (Intersubjectivity)

Lenski (2001) ศึกษาการใช้คำถามของครูระหว่างสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับวรรณกรรมของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อช่วยให้เด็กมีความสามารถในการขยายการสร้างสหบท โดยผู้วิจัยและครูทำงานร่วมกันในการใช้นวัตกรรมเกี่ยวกับโครงสร้างคำถามซึ่งเรียกว่า กิจกรรมที่เชื่อมโยงโดยตรงกับการอ่าน (Directed Reading – Connecting Activity) พบว่า การใช้โครงสร้างคำถามดังกล่าวช่วยให้ครูสามารถจัดการความคิดก่อนสนทนาโต้ตอบและทำให้การสร้างเชื่อมโยงทางสหบทในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

Sipe (2000) ศึกษาการเชื่อมโยงตัวบทในช่วงเวลาการอ่านนิทานออกเสียงของเด็กชั้นอนุบาล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า เด็กใช้การเชื่อมโยงเพื่อ 2 จุดประสงค์หลักคือเพื่อแปลความหมาย และเพื่อการสร้างสรรค์ ซึ่งในการแปลความหมายนั้นเด็กใช้การเชื่อมโยงตัวบทเพื่อแปลความ หรือวิเคราะห์เรื่องราว สร้างหลักกว้างๆเกี่ยวกับประเภทและโครงเรื่อง ส่วนในการสร้างสรรค์เด็กใช้การเชื่อมโยงตัวบทเพื่อเข้าถึงหนังสือ การเล่น และการแสดง และเพื่อสร้างเรื่องใหม่โดยรวมหรือเชื่อมโยงเรื่องราวเข้าด้วยกัน

Harris และ Trezise (1997) ศึกษาความคิดและความเชื่อของตัวบทในการสอนอ่านระดับเริ่มต้นภายในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมระหว่างสื่อการเขียนสื่อการพูด และสื่อภาพ ซึ่งเป็นส่วนของตัวบทในการสอนอ่าน การเก็บข้อมูลประสบการณ์ทางการ

อ่านของเด็กระดับอนุบาล 2 พบว่า ชั้นเรียนการสอนอ่านซึ่งครูทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสอนอ่านมีการใช้การเชื่อมตัวบทที่ซับซ้อนหลากหลายระดับชั้น รวมถึงความเชื่อมโยงข้ามบริบทในบทเรียนหนึ่งบทส่วนใหญ่จะมีการเชื่อมโยงจากระดับหนึ่งไปสู่ระดับอื่น และความสัมพันธ์จะมีการบอกไปทางตรงโดยปฏิสัมพันธ์ทางคำพูด และทางอ้อมโดยใช้ท่าทางของร่างกาย โทนเสียง การให้สัญญาณ และการจัดวางบริบททางกายภาพ การศึกษาพบว่าการระบุนความรู้และคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่รู้ในเรื่องการสร้างตัวบทก่อให้เกิดหลักสำคัญในการเปิดโอกาสทางการเข้าถึงบทเรียนทางภาษา ในฐานะนักการศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจตัวบทและประวัติการสื่อสาร (discursive histories) ซึ่งเด็กนำมาสู่ห้องเรียน รวมถึงการที่สิ่งเหล่านี้เปลี่ยนรูปร่างการตีความหมายของบทเรียนและสื่อการอ่าน

โดยสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นความเป็นไปได้ในการนำทฤษฎีสหพามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างให้เด็กเกิดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากเด็กที่เชื่อมโยงตัวบทเข้าด้วยกันได้สามารถประยุกต์ข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในสร้างความหมายที่แตกต่างจากเรื่องที่อ่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล และศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและตัวอย่างประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวมจำนวน 125 คน ดังนี้

ห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/1 จำนวน 32 คน

ห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/2 จำนวน 32 คน

ห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/3 จำนวน 29 คน

ห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/4 จำนวน 31 คน

1.2 ตัวอย่างประชากรคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งได้การจากสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก ได้ห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/1 เป็นกลุ่มทดลองและห้องอนุบาลชั้นปีที่ 2/3 เป็นกลุ่มควบคุม จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยการจับฉลากอีกครั้งได้กลุ่มทดลองจำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน เพื่อใช้เป็นตัวอย่างประชากร รวมทั้งสิ้นจำนวน 40 คน

2. การพัฒนากระบวนการฯ

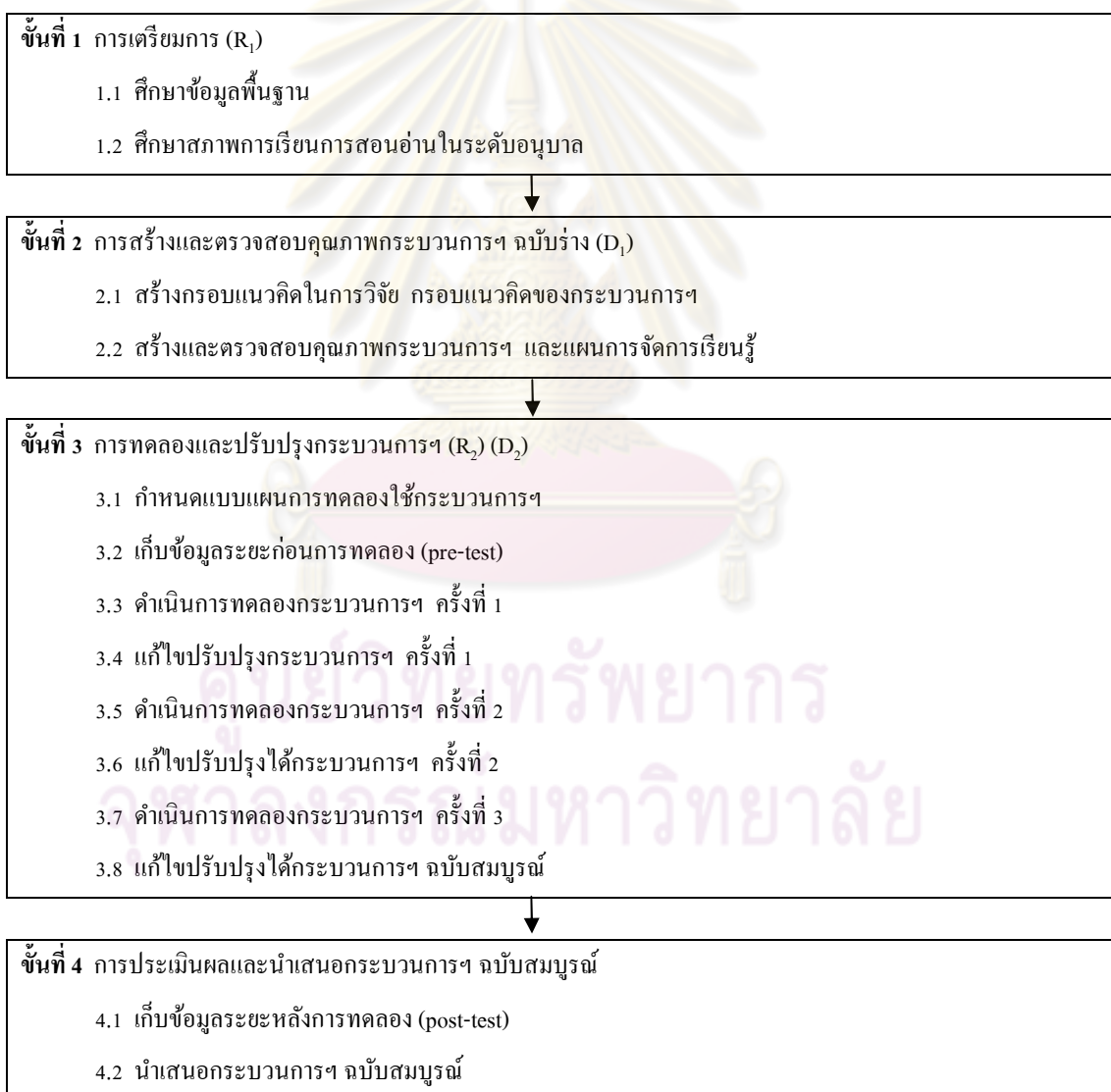
ขั้นที่ 1 การเตรียมการ (R_1)

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพกระบวนการฯ ฉบับร่าง (D_1)

ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงกระบวนการฯ ครั้งที่ 1 (R_2) (D_2)

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนากระบวนการฯ

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ (R₁)

ขั้นนี้มีวิธีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนากระบวนการฯ โดยประมวลความรู้ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการพัฒนา กระบวนการสอนภาษาโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนภาษาโดยใช้วรรณกรรมเป็น พื้นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ดังนี้

1. วรรณกรรมสำหรับเด็ก
2. การเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กอนุบาล
3. การสอนอ่านในระดับอนุบาล
4. ทฤษฎีสหบท
5. การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน
6. ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
7. การสร้างเครื่องมือในการประเมิน
8. การทำวิจัยและพัฒนา

1.2 ศึกษาสภาพการเรียนการสอนอ่านในระดับอนุบาล

ผู้วิจัยศึกษาสภาพการเรียนการสอนอ่านในระดับอนุบาลในโรงเรียนที่ จัดการเรียนการสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานและโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ

1.2.1 การจัดการเรียนการสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานคือ โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ โดยดำเนินการดังนี้

- 1) สังเกตการเรียนการสอนในโรงเรียนทุ่งมหาเมฆเพื่อศึกษากิจกรรมที่ ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบันทึกการใช้สหบทของเด็กที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติในการ เรียนการสอน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2552 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2552

2) สัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในระดับอนุบาล รวมทั้งศึกษาข้อเด่นและข้อที่ควรปรับปรุงในการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

1.2.2 การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติคือ โรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส โดยดำเนินการดังนี้

- 1) สังเกตการเรียนการสอนโดยศึกษาการจัดกิจกรรมและบันทึกการใช้สหบทของเด็กที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมเด็กระหว่างการเรียนการสอนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553 ถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2553
- 2) สัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้หนังสือนิทานในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งศึกษาข้อเด่นและข้อที่ควรปรับปรุง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างกระบวนการฯ ให้มีความสอดคล้องในการนำไปใช้กับโรงเรียนโดยทั่วไป

ขั้นที่ 2 การสร้างกระบวนการฯ ฉบับร่าง 1 (D₁)

2.1 สร้างกรอบแนวคิด

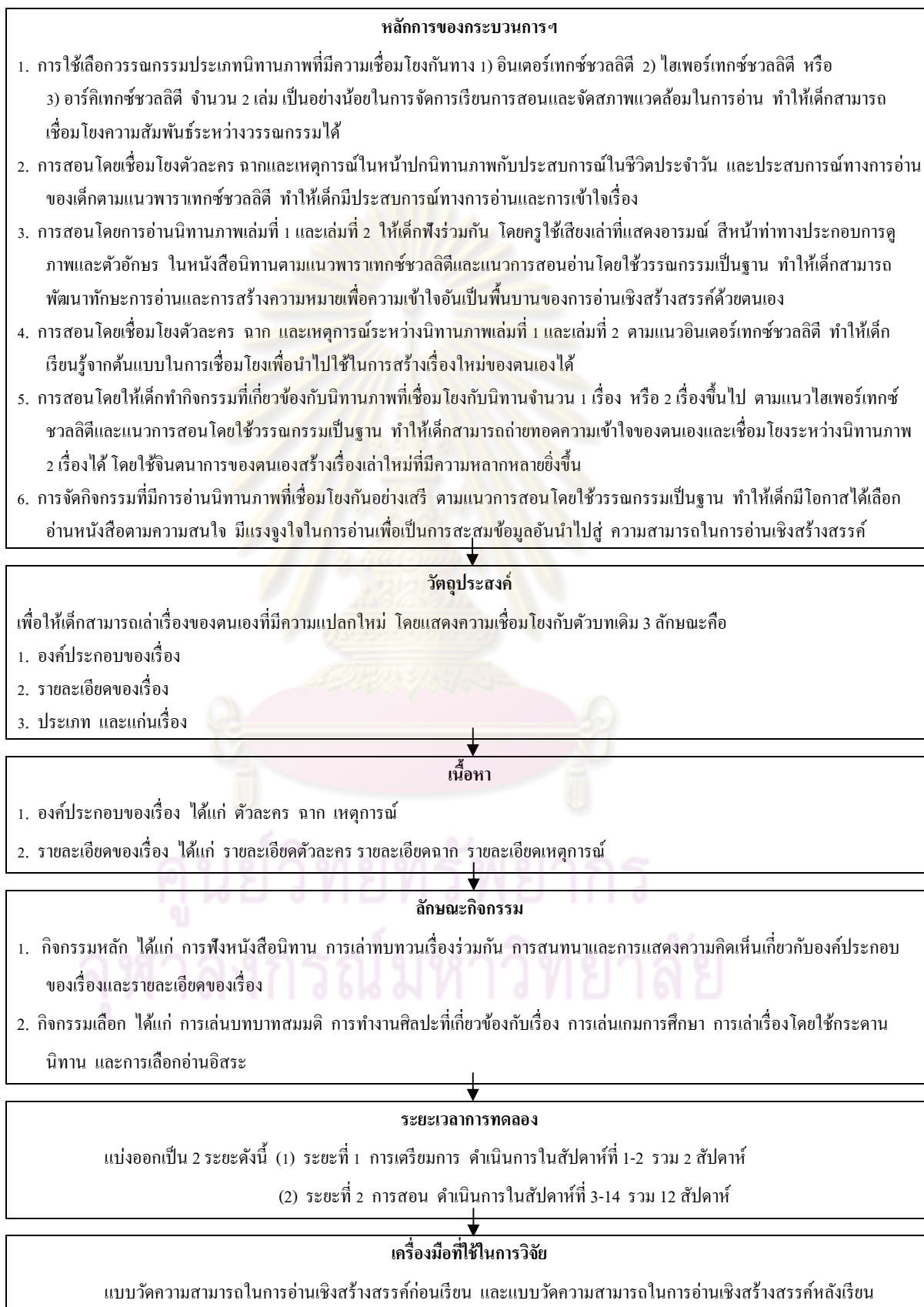
ผู้วิจัยสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยและกรอบแนวคิดกระบวนการฯ ซึ่งประกอบด้วยแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ลักษณะกิจกรรม ระยะเวลาการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ 3 และแผนภาพที่ 4

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 4 กรอบแนวคิดของกระบวนการฯ

จากกรอบแนวคิดของกระบวนการฯ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการเรียนการสอนโดยวิเคราะห์หลักการและวัตถุประสงค์ ได้ขั้นตอนการเรียนการสอนของกระบวนการฯ ดังนี้

ขั้นตอนการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ ประกอบด้วย 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเตรียมการ ซึ่งเป็นการวางแผนและเตรียมการของครูในการเตรียมการก่อนจัดการเรียนการสอนตามขั้นการเรียนการสอน และระยะที่ 2 การสอน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการ 3 ขั้นตอน

ระยะที่ 1 การเตรียมการ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้คือ ครูกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้เด็กสามารถอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยมีรายละเอียดของจุดประสงค์การเรียนรู้ดังนี้

1.1.1 เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องได้ ได้แก่ ตัวละคร ฉากและเหตุการณ์

1.1.2 เด็กสามารถเข้าใจรายละเอียดของตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์ได้ เด็กสามารถเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์กับประสบการณ์ของตนเองได้

1.1.3 เด็กสามารถเชื่อมโยงเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางองค์ประกอบระหว่างเรื่องได้

1.1.4 เด็กสามารถบอกได้ว่าชอบเหตุการณ์ตอนใด และบอกได้ว่าอยากให้เรื่องเป็นอย่างไร

1.1.5 เด็กสามารถปรับเปลี่ยน หรือสร้างเรื่องใหม่ซึ่งแตกต่างจากนิทานที่ตนเองรู้จักได้

1.2 กำหนดเนื้อหา คือ โดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านเชิงสร้างสรรค์ แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน การเรียนการสอนอ่านในระดับอนุบาล จากเอกสารและงานวิจัยเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย การเข้าใจองค์ประกอบของเรื่อง การเข้าใจรายละเอียดของเรื่อง การเชื่อมโยงและเปรียบเทียบองค์ประกอบระหว่างเรื่อง การสร้างและปรับเปลี่ยนเรื่อง

1.2.2 กำหนดหนังสือนิทานที่ใช้ในการเรียนการสอนอย่างน้อย 2

เล่ม ซึ่งมีความเชื่อมโยงตามแนวการเชื่อมโยงตัวบท ทรานส์เท็กซ์ชวลลิตี ของ Genette 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) อินเตอร์เท็กซ์ชวลลิตี 2) ไฮเพอร์เท็กซ์ชวลลิตี และ 3) อาร์คิเท็กซ์ชวลลิตี

1.2.3 การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ครูกำหนดวิธีการ

สอน เทคนิคการสอนที่จะใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ให้เด็กเรียนรู้ในการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) กำหนดวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่

(1) วิธีสอนโดยใช้การสนทนากลุ่มใหญ่ เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการให้ความรู้พื้นฐาน เช่น องค์ประกอบของเรื่อง การเชื่อมโยงระหว่างเรื่อง การสร้างเรื่องใหม่

(2) วิธีสอนโดยใช้การสนทนากลุ่มย่อย เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการให้เด็กแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และร่วมกันสร้างเรื่องใหม่

(3) วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และรายละเอียดของเรื่อง

(4) วิธีสอนโดยใช้เกม เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการทบทวนเรื่อง การเสริมความรู้ทางองค์ประกอบของเรื่อง และการสังเกตรายละเอียดของเรื่อง

(5) เทคนิคการใช้ผังมโนทัศน์ เป็นเทคนิคที่ใช้ในการสรุปความเหมือนและความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบของคู่นิทาน

(6) เทคนิคการใช้คำถามกระตุ้น เป็นเทคนิคที่ใช้เพื่อให้เด็กเชื่อมโยงประสบการณ์ เปรียบเทียบ ให้ความเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเล่าเรื่องที่สร้างขึ้นใหม่

2) กำหนดกิจกรรมหลักและกิจกรรมเลือกที่เด็กจะเรียนในแต่ละครั้ง ได้แก่

(1) กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย 1) การอ่านหนังสือนิทาน และ/หรือการทบทวนเรื่องจากหนังสือนิทาน 2) การสนทนา และ/หรือการให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียดของเรื่อง และประเภทและแก่นของเรื่อง

(2) กิจกรรมเลือก ประกอบด้วย 1) การเล่นเกมบทบาทสมมุติ 2) การทำงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง 3) การเล่นเกมการศึกษา 4) การเลือกอ่านอิสระ และ 5) การเล่าเรื่องโดยใช้กระดานนิทาน

3) กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบาทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อใช้ในการทดลอง 12 สัปดาห์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 แผน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 45 นาที ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และจำนวนแผน

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
		1) <u>ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง</u>		
3	จันทร์ พุธ ศุกร์	1.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละครจาก และ/หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทานกับประสบการณ์เดิมของเด็ก 1.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง สังเกต และถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง 1.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกตามความสนใจ	หนูน้อยหมวกแดง โดยสุชาดา ตันดิสุข หนูน้อยหมวกแดง โดย Heather Amery และ หนูน้อยหมวกแดง เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการสำนักพิมพ์ ห้องเรียน	3

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
4	จันทร์ พุธ ศุกร์	2) <u>ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง</u>		
		2.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทาน	หนูน้อยหมวกแดง โดยชาคร รุจิระชาคร	3
		2.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง สังเกต และถามคำถามให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/หรือเหตุการณ์		
		2.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงหนังสือนิทาน	หนูน้อยหมวกแดง โดย Heather Amery และหนูน้อยหมวกแดง เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน	
5	จันทร์ พุธ ศุกร์	3) <u>ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u>		
		3.1) ครูทบทวนชุดคู่หนังสือนิทานที่ 1 กับเด็ก	ชุดคู่หนังสือนิทานที่ 1	3
		3.2) ครูให้เด็กบอกความพึงพอใจที่มีต่อชุดคู่หนังสือนิทานนั้น	คือ หนูน้อยหมวกแดง โดยสุชาดา ตันติสุข และหนูน้อยหมวกแดง โดยชาคร รุจิระชาคร	
		3.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือก โดยเน้นการสร้างเรื่องใหม่จากชุดคู่หนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทานคือ อนุบาลช่างเบิ้ม แปล โดยพรอนงค์ นิยมคำ และแม่ไก่ชนแดง เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน	

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
6	จันทร์ พุธ ศุกร์	1) <u>ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง</u> 1.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทานกับ ประสบการณ์เดิมของเด็ก 1.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังและถาม คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง	หนูน้อยหมวกแดง โดยชาคร รุจิระชาคร	3
		1.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกตามความ สนใจ	คลังหนังสือนิทานคือ อนุบาลช้างเบ็ม แพล โดย พรอนงค์ นิยมคำ และแม่ไก่ขนแดง เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน	
7	จันทร์ พุธ ศุกร์	2) <u>ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง</u> (2.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทาน 2.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง สังเกต และ ถามคำถามให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/ หรือ เหตุการณ์	ขนมของแม่ โดย กฤษณะ กาญจนภา	3
		2.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกที่เกี่ยวข้อง กับการเชื่อมโยงหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทานคือ อนุบาลช้างเบ็ม แพล โดย พรอนงค์ นิยมคำ และแม่ไก่ขนแดง เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน	

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
8	จันทร์ พุธ ศุกร์	3) <u>ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u> 3.1) ครูทบทวนชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 2 กับเด็ก 3.2) ครูให้เด็กบอกความพึงพอใจที่มีต่อชุดคู่มือหนังสือนิทานนั้น	ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 2 คือ หนูน้อยหมวกแดง โดยชาคร รุจิระชาคร และขนมของแม่ โดย กฤษณะ กาญจนภา	3
		3.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือก โดยเน้นการสร้างเรื่องใหม่จากชุดคู่มือหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทานคือ อนุบาลช้างมัวม แพล โดย พรอนงค์ นิยมคำ และแม่ไก่ขนแดง เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน	
9	จันทร์ อังคาร พุธ	1) <u>ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง</u> 1.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละครจาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทานกับประสบการณ์เดิมของเด็ก 1.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังและถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง 1.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกตามความสนใจ	ลูกเป็ดขี้เหร่ เรียบเรียง โดย กองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน	3
			คลังหนังสือนิทานคือ เรื่องของปิง แพลโดย จ่านงศรี หาญเจน ลักษณ์ และขอทาง หน้อยลูกเป็ดมาแล้ว แปลโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ	

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
10	จันทร์ อังคาร พุธ	2) <u>ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง</u> 2.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทาน 2.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง สังเกต และ ถามคำถามให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/ หรือ เหตุการณ์	กุ๊กกุ๊ก โดย เฉินจื่อ หยวน	3
		2.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกที่เกี่ยวข้อง กับการเชื่อมโยงหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทานคือ เรื่องของปิง แพลโดย จ้านงศรี หาญเจน ลักษณ์ และขอทาง หน้อยลูกเป็ดมาแล้ว แปลโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ	
11	จันทร์ อังคาร พุธ	3) <u>ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u> 3.1) ครูทบทวนชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3 กับเด็ก 3.2) ครูให้เด็กบอกความพึงพอใจที่มีต่อชุดคู่มือ หนังสือนิทานนั้น	ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3 คือ ถูกเปิดใจห่อ โดย เรียบเรียงโดยกอง บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน และกุ๊กกุ๊ก โดย เฉิน จื่อหยวน	3
		3.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือก โดยเน้น การสร้างเรื่องใหม่จากชุดคู่มือหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทานคือ เรื่องของปิง แพลโดย จ้านงศรี หาญเจนลักษณ์ และขอทางหน้อยลูกเป็ด มาแล้ว แปลโดย งาม พรรณ เวชชาชีวะ	

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
12	จันทร์ อังคาร พุธ	3) <u>ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u>		
		3.1) ครูและเด็กสร้างนิทานเรื่องใหม่ร่วมกัน โดยใช้ตัวละคร ฉาก และ/ หรือเหตุการณ์จากชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3	ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3 คือ ลูกเป็ดขี้เหร่ เรียบเรียงโดยกองบรรณาธิการสำนักพิมพ์ห้องเรียนและกุ๊กกิ๊ก โดยเจินจี อหยวน	3
		3.2) ครูให้เด็กเลือกหนังสือนิทานจากคลังนิทานเพื่อมาอ่านร่วมกัน	คลังหนังสือนิทานคือ เรื่องของปิง แพลโดยจ้านงศรี หาญเจนลักษณ์ หรือขอทางหน้อยลูกเป็ดมาแล้ว แพลโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ	
		3.3) ครูให้เด็กเชื่อมโยงเรื่องจากหนังสือนิทานที่เลือกจากคลังหนังสือนิทานกับชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3	คลังหนังสือนิทานคือ เรื่องของปิง แพลโดยจ้านงศรี หาญเจนลักษณ์ หรือขอทางหน้อยลูกเป็ดมาแล้ว แพลโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ	
		3.4) ให้ทำกิจกรรมเลือกตามความสนใจของเด็กแต่ละคนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์เรื่องใหม่และเชื่อมโยงกับหนังสือนิทานที่เลือกจากคลังหนังสือนิทานกับชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3	คลังหนังสือนิทานคือ เรื่องของปิง แพลโดยจ้านงศรี หาญเจนลักษณ์ หรือขอทางหน้อยลูกเป็ดมาแล้ว แพลโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 3	
13	จันทร์	1) <u>ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง</u> 1.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทานกับประสบการณ์เดิมของเด็ก	มืออ้อยของจิ้งจอกน้อย โดย แครี่ เวสต์ตัน	1

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
		1.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังและถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง		
		1.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกตามความสนใจ	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย คาราจันท์ สุทธิชนกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	
		2) <u>ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง</u>		
อังคาร		2.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และ/หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทานที่เด็กรู้จัก	มือร้อยของจิ้งจอกน้อย โดย แครี่ เวสต์ตัน	1
		2.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง สังเกตและถามคำถามให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และ/หรือเหตุการณ์กับหนังสือนิทานที่เด็กรู้จัก		
		2.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงหนังสือนิทานที่สอนกับหนังสือนิทานที่เด็กรู้จัก	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย คาราจันท์ สุทธิชนกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	
		3) <u>ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u>		
พุธ		3.1) ครูและเด็กทบทวนหนังสือนิทานร่วมกัน	มือร้อยของจิ้งจอกน้อย	1
		3.2) ครูถามคำถามให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร ฉาก และ/หรือเหตุการณ์ที่	โดย แครี่ เวสต์ตัน	

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
		เกิดขึ้น และเล่าเรื่องใหม่โดยมีการปรับเปลี่ยน บางส่วนของเรื่องร่วมกัน		
		3.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย คาราจันท์ สุทธิธินกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	
		1) <u>ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง</u>	แกะน้อยโอซากับหมา	
พฤษภาคม		1.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร จาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือนิทานกับ นิทานที่เคยอ่านร่วมกัน	ป่าจอมหิว โดย Steve Smallman	1
		1.2) ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังและถาม คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง		
		1.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกตามความ สนใจ	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย คาราจันท์ สุทธิธินกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	
		2) <u>ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง</u>		
ศุกร์		2.1) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงตัว ละคร จาก และ/ หรือเหตุการณ์จากปกหนังสือ นิทานที่อ่านร่วมกัน	แกะน้อยโอซากับหมา ป่าจอมหิว โดย Steve Smallman	1
		2.2) ครูทบทวนเรื่องจากหนังสือนิทานที่อ่าน		

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
		ร่วมกันและถามคำถามให้เด็กเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และ/ หรือเหตุการณ์กับเรื่องมีออรร้อยของ จิ้งจอกน้อย โดย แครี่ เวสต์ตัน		
		2.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกที่เกี่ยวข้องกับ การเชื่อมโยงหนังสือนิทานที่สอน	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย ดาราฉันท สุทธิชนกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	
14	จันทร์	3) <u>ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u> 3.1) ครูทบทวนหนังสือนิทานโดยร่วมกันเล่า เรื่อง 3.2) ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร ฉาก และ/ หรือเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น และเล่าเรื่องใหม่โดยมีการปรับเปลี่ยน บางส่วนของเรื่องร่วมกัน 3.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ	แก่น้อยโอซากับหมา ป่าจอมหิว โดย Steve Smallman คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย ดาราฉันท สุทธิชนกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	1
	อังคาร พุธ	4) <u>ขั้นต่อขยายการอ่านเชิงสร้างสรรค์</u> 4.1) ครูและเด็กต่อเติมชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 4 ร่วมกัน และเปรียบเทียบความรู้สึก ความคิดเห็น	ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 4	2

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
		ความพึงพอใจ 4.2) ครูและเด็กสร้างเรื่องใหม่ร่วมกัน โดยการใช้ตัวละคร ฉาก และ/หรือเหตุการณ์จากชุดคู่มือหนังสือนิทานข้างต้น	คือ มื้ออร่อยของ จิ้งจอกน้อย โดย แกร์รี่ เวสต์ตัน และแกะนั้น โอซากับหมาป่าจอม หิวโดย Steve Smallman	
		4.3) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย ดาราจันทร์ สุทธิชนกุล และหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	
พฤหัสบดี		4.4) ครูให้เด็กเลือกหนังสือนิทานจากคลังนิทานเพื่อมาอ่านร่วมกัน	คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย ดาราจันทร์ สุทธิชนกุล หรือหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อัมภา โอ ตระกูล	1
ศุกร์		4.5) ครูให้เด็กเชื่อมโยงเรื่องจากหนังสือนิทานที่เลือกจากคลังหนังสือนิทานกับชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 4 4.6) ครูให้เด็กเลือกทำกิจกรรมเลือกตามความสนใจของเด็กแต่ละคนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์เรื่องใหม่และเชื่อมโยงกับหนังสือนิทาน	ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 4 คือ มื้ออร่อยของ จิ้งจอกน้อย โดย แกร์รี่ เวสต์ตัน และแกะนั้น โอซากับหมาป่าจอม	1

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามสัปดาห์ วัน ขั้นตอนการสอน หนังสือนิทาน และ จำนวนแผน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	ขั้นตอนการสอน	หนังสือนิทาน	จำนวน (แผน)
		ที่เลือกจากคลังหนังสือนิทานกับชุดคู่มือหนังสือ นิทานที่ 4	หิว โดย Steve Smallman คลังหนังสือนิทานคือ ขนมปังกลมกลิ้งกลิ้ง แปลโดย คาราจันท์ สุทธิธรรณกุล หรือหมา ป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อังกา โอ ตระกุล	

4) กำหนดการเตรียมสื่อการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยจัดเตรียมสื่อ

ประกอบการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

(1) เตรียมหนังสือนิทานที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นชุดๆ

อย่างน้อยชุดละ 2 เล่ม โดยแต่ละชุดมีความเชื่อมโยงกันตามแนวการเชื่อมโยงตัวบททรานส์เท็กซ์
ชวลลิตีของ Genette ประเภทใดประเภทหนึ่งใน 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) อินเตอร์เท็กซ์ชวลลิตี
2) ไฮเพอร์เท็กซ์ชวลลิตี และ 3) อาร์คิเท็กซ์ชวลลิตี ทั้งนี้ การเรียงลำดับชุดคู่มือหนังสือนิทานในการ
สอนคำนึงถึงความยากง่ายในการเชื่อมโยงเป็นสำคัญ โดยชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 1 มีความเชื่อมโยง
ทางไฮเพอร์เท็กซ์ชวลลิตีอย่างชัดเจน จึงง่ายในการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง
ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 2 3 และ 4 มีความเชื่อมโยงทางอาร์คิเท็กซ์ชวลลิตี โดยเรียงคู่มือหนังสือนิทาน
ตามระดับความยากง่ายในการเชื่อมโยงคือ ระดับง่ายสุดจะมีความเชื่อมโยงมากและระดับยากสุดจะม
ีความเชื่อมโยงน้อย

ตารางที่ 9 หนังสือนิทานจำแนกตามสัปดาห์ ชุดคู่มือหนังสือนิทาน และรายละเอียด

สัปดาห์ที่	ชุดคู่มือหนังสือ นิทาน	รายละเอียดหนังสือนิทาน	
3-5	1	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหวมวกแดง เรื่องและภาพ: สุชาดา ดันดีสุข สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก ประเภท: ร้อยแก้ว	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหวมวกแดง เรื่องและภาพ: ชาคร รุจิระชาคร สำนักพิมพ์: ปั่นฝัน ประเภท: ร้อยแก้ว
การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี			
6-8	2	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหวมวกแดง เรื่องและภาพ: ชาคร รุจิระชาคร สำนักพิมพ์: ปั่นฝัน ประเภท: ร้อยแก้ว	ชื่อหนังสือนิทาน: ขนมหงอกแม่ เรื่อง: กฤษณะ กาญจนภา ภาพ: วชิราวรรณ ทับเสื่อ สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก ประเภท: ร้อยแก้ว
การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวาลิตี			
9-12	3	ชื่อหนังสือนิทาน: ลูกเป็ดขี้เหร่ เรื่อง: เทพนิยายกริมม์ ภาพ: ประทีป ไทศานันท์ สำนักพิมพ์: ห้องเรียน ประเภท: ร้อยแก้ว	ชื่อหนังสือนิทาน: กูจิกูจี เรื่องและภาพ: เนินจือหยวน สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก ประเภท: ร้อยแก้ว
การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวาลิตี			
13-14	4	ชื่อหนังสือนิทาน: มื้ออร่อยของจิ้งจอก น้อย เรื่อง: แครี่ เวสต์ตัน ภาพ: โซฟี ฟัดด์ สำนักพิมพ์: แพลน ฟอว์ คิดส์ ประเภท: ร้อยแก้ว	ชื่อหนังสือนิทาน: แกะน้อยโอชากับ หมาป่าจอมหิว เรื่อง: Steve Smallman ภาพ: Joelle Dreidemy สำนักพิมพ์: Nanmeebooks Kiddy ประเภท: ร้อยแก้ว
การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวาลิตี			

(2) เตรียมคลังหนังสือนิทานเพิ่มเติม ประเภทร้อยแก้วที่มี

ความเชื่อมโยงกับชุดคู่มือหนังสือนิทานตามแนวการเชื่อมโยงด้วยททรานส์เทกซ์ซวาลิตีของ Genette 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) อินเตอร์เทกซ์ซวาลิตี 2) ไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี และ 3) อาร์คีเทกซ์ซวาลิตี เพื่อให้เด็กได้เลือกอ่านอย่างเสรี ในการนี้ ผู้วิจัยเลือกหนังสือนิทานที่มีองค์ประกอบเชื่อมโยงกับชุดคู่มือที่ใช้ในกระบวนการฯ ทั้งนี้หนังสือนิทานนั้นไม่จำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงที่ชัดเจน เช่นเดียวกับชุดคู่มือ

ตารางที่ 10 หนังสือนิทานจำแนกตามสัปดาห์ ชุดคู่มือหนังสือนิทาน และคลังหนังสือนิทาน

สัปดาห์ที่	คู่มือที่	ชุดคู่มือหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทาน
3-5	1	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหมวกแดง เรื่องและภาพ: สุชาดา ตันตีสุข สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหมวกแดง เรื่อง: Heather Amery ภาพ: Stephen Cartwright สำนักพิมพ์: นานมี การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี
		ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหมวกแดง เรื่องและภาพ: ชาคร รุจิระชาคร สำนักพิมพ์: บันฝัน การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหมวกแดง เรื่อง: เรียบเรียงโดยกองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน ภาพ: วีรศักดิ์ จิรกุลชัชวงศ์ สำนักพิมพ์: ห้องเรียน การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี
6-8	2	ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหมวกแดง เรื่องและภาพ: ชาคร รุจิระชาคร สำนักพิมพ์: บันฝัน การเชื่อมโยง: อาร์คีเทกซ์ซวาลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: อนุบาลช้างเบิ้ม เรื่อง: มินามิ นิชิอุจิ ภาพ: เซอิจิ โฮโรอุจิ แปล: พรอนงค์ นิยมคำ สำนักพิมพ์: แพรว การเชื่อมโยง: อาร์คีเทกซ์ซวาลิตี

ตารางที่ 10 หนังสือนิทานจำแนกตามสัปดาห์ ชุดคู่มือหนังสือนิทาน และคลังหนังสือนิทาน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	คู่มือที่	ชุดคู่มือหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทาน
		ชื่อหนังสือนิทาน: ขนมนางแม่ เรื่อง: กฤษณะ กาญจนภา ภาพ: วชิราวรรณ ทับเสือ สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: แม่ไก่ขนแดง เรื่อง: เรียบเรียงโดยกองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน ภาพ: วิโรจน์ พงศ์ธาดพร สำนักพิมพ์: ห้องเรียน การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี
9-12	3	ชื่อหนังสือนิทาน: ลูกเป็ดขี้เหร่ เรื่อง: เรียบเรียงโดยกองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน ภาพ: ประทีป ไพศาลนันท์ สำนักพิมพ์: ห้องเรียน การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: เรื่องของปิง เรื่องและภาพ: Marjorie Flack แปล: จำนงศรี หาญเจนลักษณ์ สำนักพิมพ์: มูลนิธิซิเมนต์ไทย การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี
		ชื่อหนังสือนิทาน: กูจิกูจี เรื่องและภาพ: เฉินจื่อหยวน สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: ขอทางหน้อยลูกเป็ด มาแล้ว เรื่องและภาพ: Robert McCloskey แปล: งามพรรณ เวชชาชีวะ สำนักพิมพ์: มูลนิธิซิเมนต์ไทย การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี
13-14	4	ชื่อหนังสือนิทาน: มืออ้อยของจิ้งจอก น้อย เรื่อง: แครี่ เวสต์ตัน ภาพ: โซฟี ฟัดส์ สำนักพิมพ์: แพลน ฟอ์ คิดส์ การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี	ชื่อหนังสือนิทาน: ขนมนังคกรมกลิ้งกลิ้ง เรื่องและภาพ: มาร์เซีย บราวน์ แปล: ดารารินทร์ สุทธิธรรณกุล สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี
		ชื่อหนังสือนิทาน: แกะน้อยโอซากับหมา ป่าจอมหิว เรื่อง: Steve Smallman ภาพ: Joelle Dreidemy	ชื่อหนังสือนิทาน: หมาป่ากับลูกแพะเจ้า ตัว เรื่อง: ยาคอบและวิลเฮล์ม กริมม์ แปล: อัมภา ไตรระกุล

ตารางที่ 10 หนังสือนิทานจำแนกตามสัปดาห์ ชุดคู่มือหนังสือนิทาน และคลังหนังสือนิทาน (ต่อ)

สัปดาห์ที่	คู่มือที่	ชุดคู่มือหนังสือนิทาน	คลังหนังสือนิทาน
		สำนักพิมพ์: Nanmeebooks Kiddy	ภาพ: แบริ่นาแดทเท
		การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี	สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก
			การเชื่อมโยง: อาร์คิเทกซ์ซวอลลิตี

(3) เตรียมสื่อต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับหนังสือนิทานชุดต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ตัวละคร ฉากในกระดานนิทาน และเกมการศึกษา

5) กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลคือ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กซึ่งเป็นความสามารถทางการอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดย (1) การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน (2) การประเมินผลงานของเด็ก และ (3) การทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

6) กำหนดเครื่องมือในการวัดและประเมินผลคือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

ระยะที่ 2 การสอน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง

2.1.1 ขั้นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของเด็กกับองค์ประกอบในหนังสือนิทาน โดยใช้คำถามนำจากปกนิทาน ตามแนวพาราเทกทวอลลิตี

2.1.2 ขั้นการเล่าหนังสือนิทานโดยใช้เสียงที่แสดงอารมณ์ สีหน้า ท่าทางประกอบ การให้เด็กดูภาพและตัวอักษร เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวละคร ฉาก และ/หรือเหตุการณ์จากหนังสือนิทาน โดยการฟัง ตามแนวพาราเทกทวอลลิตีและตามแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.1.3 ขั้นการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่สนใจที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน ตามแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.2 ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง

2.2.1 ขั้นการใช้คำถาม เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ระหว่างหนังสือ นิทานเรื่องที่อ่านในปัจจุบันกับหนังสือนิทานเรื่องที่เด็กเคยอ่าน ตามแนวอินเทอร์เน็ตเท็กซ์ชาวลิตี

2.2.2 ขั้นการเปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียดของเรื่องกับหนังสือนิทานที่เด็กเคยอ่าน ตามแนวอินเทอร์เน็ตเท็กซ์ชาวลิตี

2.2.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน ตามแนว การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.3 ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.3.1 ขั้นการทบทวนหนังสือนิทานที่เด็กอ่านในปัจจุบัน โดย ร่วมกันเล่าเรื่องที่ได้อ่านประกอบกับการใช้หนังสือนิทานหรือภาพเหตุการณ์ ตามแนวอินเทอร์เน็ต เท็กซ์ชาวลิตี และการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.3.2 ขั้นการใช้คำถามเพื่อให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ตัวละคร ฉากและ/ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเล่าเรื่องที่แตกต่างจากเรื่องเดิม โดยปรับเปลี่ยน บางส่วนของเรื่องร่วมกัน ตามแนวไฮเพอร์เท็กซ์ชาวลิตี

2.3.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ ตามแนวไฮเพอร์เท็กซ์ชาวลิตีและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.4 ขั้นต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.4.1 ขั้นการต่อเติมเรื่องในนิทาน เพื่อทบทวนเรื่องที่เด็กอ่าน มาแล้วนั้น 2 เรื่อง และเปรียบเทียบความรู้สึก ความคิดเห็น ความพึงพอใจ ตามแนว อินเทอร์เน็ตเท็กซ์ ชาวลิตี

2.4.2 ขั้นการสร้างเรื่องใหม่ร่วมกัน โดยการใช้ตัวละคร ฉากและ/ หรือเหตุการณ์จากนิทานทั้งสอง ตามแนวไฮเพอร์เท็กซ์ชาวลิตี

2.4.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรม เพื่อสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ (ตามแนวการสอนอ่าน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน)

2.4.4 ขั้นการจัดชุดนิทานซึ่งมีความเชื่อมโยงทางใดทางหนึ่งกับคู่ หนังสือนิทานที่เข้ามาก่อนเพื่อการอ่านเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน โดยครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง และถามคำถามเพื่อให้เด็กสร้างสรรค์เรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับหนังสือนิทานที่เด็กมีประสบการณ์มา ก่อน ตามแนว ไฮเพอร์เท็กซ์ชาวลิตีและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

ทั้งนี้ การสอนโดยใช้หนังสือนิทานเรื่องที่ 1 ให้สอนโดยเริ่มต้นที่
 ชั้นตอนที่ 1 และจบในชั้นตอนที่ 3 จากนั้นจึงสอนโดยใช้หนังสือนิทานเรื่องที่ 2 โดยเริ่มต้นที่
 ชั้นตอนที่ 1 และจบในชั้นตอนที่ 3 เช่นเดียวกัน หลังจากสอนหนังสือนิทานทั้งสองเรื่องตาม
 ชั้นตอนดังกล่าวแล้ว ให้สอนในชั้นตอนที่ 4 โดยใช้หนังสือนิทานทั้งสองเรื่องและคลังหนังสือ
 นิทานที่ให้เด็กเลือกเสรี

2.2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพกระบวนการฯ และแผนการจัดการเรียนรู้

2.2.1 การตรวจสอบคุณภาพของกระบวนการฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบท
 และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานตามขั้นตอนที่วางไว้ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5
 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพพบว่า หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน
 และแนวทางวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกันดี นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ
 ในการปรับปรุงกระบวนการฯ ที่สร้างขึ้นดังนี้

- 1) ด้านหลักการของกระบวนการฯ สาระในหลักการของ
 กระบวนการฯ สอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิดที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนากระบวนการฯ แต่ควร
 ปรับคำให้สื่อความหมายได้ชัดเจน และตรงประเด็นมากขึ้น รวมถึงเพิ่มเติมรายละเอียดเพื่อให้
 ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น
- 2) ด้านหลักการและขั้นตอนการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ
 มีความสอดคล้องในการนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ
 ได้ แต่มีข้อควรปรับปรุงดังนี้
- 3) ควรเพิ่มเติมคำอธิบายลักษณะเด่นของแต่ละขั้นตอนเพื่อให้การ
 นำขั้นตอนไปใช้มีความชัดเจนขึ้น
- 4) ควรปรับคำที่ใช้ในการเขียนขั้นตอนการเรียนการสอนให้สื่อ
 ความหมายได้ตรงประเด็นขึ้น
- 5) ควรเขียนอธิบายขั้นตอนการเรียนให้แสดงความสัมพันธ์ในการนำ
 ทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมาใช้ให้ชัดเจน

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนในประเด็นต่างๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) ปรับคำในหลักการของกระบวนการฯ และขั้นตอนการเรียนการสอนให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและตรงประเด็นมากขึ้น 2) เขียนเพิ่มเติมรายละเอียดและอธิบายลักษณะเด่นของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการฯ 3) ปรับคำที่ใช้ในการเขียนขั้นตอนการเรียนการสอนให้สื่อความหมายได้ตรงประเด็นขึ้น และ 4) เขียนอธิบายขั้นการเรียนให้แสดงความสัมพันธ์ในการนำทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมาใช้ในกระบวนการฯ ให้ชัดเจน

2.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของกระบวนการฯ โดยการทดลองนำร่อง

ผู้วิจัยนำกระบวนการฯ ไปทดลองสอนกับเด็กอนุบาลโรงเรียนวัดเวตวันธรรมवास ชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 จำนวน 26 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากร เป็นเวลา 3 สัปดาห์ ก่อนการปิดภาคเรียน โดยใช้แผนการสอนชุดที่ 1 ซึ่งใช้คู่มือสื่อนิทานเรื่องหนูน้อยหมวกแดง เรื่องและภาพโดย สุชาดา ตันดิสุข และหนูน้อยหมวกแดง เรื่องและภาพโดยชาคร รุจิระชาคร ผลการทดลองสอนมีรายละเอียดดังสรุปในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สรุปผลการทดลองนำร่องกระบวนการฯ ฉบับร่าง จำแนกตามประเด็นและการปรับปรุงแก้ไข

ที่	ประเด็น	การปรับปรุงแก้ไข
1	เด็กไม่คุ้นเคยกับการฟังนิทานรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ และตอบคำถาม	ลดเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ และเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย และรายบุคคล โดยยุทธศาสตร์ในช่วงแรกเน้นการให้เด็กได้พูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กรู้โดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องเพื่อให้คุ้นเคยกับการตอบคำถามหลังการทำกิจกรรม
2	เด็กไม่สามารถเลือกทำกิจกรรมด้วยตนเองและใช้เวลาในการทำกิจกรรมนานจนไม่สามารถเปลี่ยนเป็นกิจกรรมอื่นได้ ทำให้การเรียนการสอนต้องใช้เวลามากและไม่เป็นไปตามแผนการสอน	ปรับลักษณะของกิจกรรมโดยลดข้อคำถาม และลดจำนวนกิจกรรมเลือกให้น้อยลง และเพิ่มบทบาทการชี้แนะของครูให้มากขึ้น

ตารางที่ 11 สรุปผลการทดลองนำร่องกระบวนการฯ ฉบับร่าง จำแนกตามประเด็นและ
การปรับปรุงแก้ไข (ต่อ)

ที่	ประเด็น	การปรับปรุงแก้ไข
3	เด็กสามารถฟังและตอบคำถาม แต่โดยส่วนใหญ่เด็ก เขียนแบบคำตอบของเพื่อนที่ตอบก่อน	เพิ่มคำถามที่เน้นให้เด็กลองคิดหาคำตอบที่แตกต่าง และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัยในการ แสดงความคิดเห็น โดยไม่มีการตัดสิน
4	เด็กขาดความรู้ในการทำกิจกรรมเกมการศึกษาการ เรียงลำดับเหตุการณ์ตามลำดับ	ให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นกลุ่มย่อย โดยมีผู้วิจัย ชี้แนะ
5	เด็กไม่คุ้นเคยกับการพูดอธิบายหรือเล่าเรื่อง	ปรับกระบวนการโดยใช้การสนทนาแบบไม่เป็น ทางการ เพื่อให้เด็กบอกเล่าสิ่งที่ตนคิดและรู้สึก
6	เด็กสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเรื่อง โดยตอบตัวละครที่ต่างกันได้ แต่ยังไม่สามารถสังเกต จาก เหตุการณ์ และรายละเอียดของเรื่องในส่วนอื่น	ปรับให้มีคำถามเพิ่มเติมเพื่อชี้แนะให้เด็กสังเกต รายละเอียดต่างๆ จากเรื่อง สลับกับการให้เด็กตอบ คำถามอย่างเป็นธรรมชาติ โดยฝึกการสังเกตจาก หนังสือนิทานด้วยตนเอง

2.2.3 การตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการทดลอง 12 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 45 นาที รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 แผน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบ
คุณภาพพบว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน
โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงแผนการเรียนการสอนดังนี้

- 1) ควรปรับวิธีการเขียนจุดประสงค์ย่อยในแต่ละแผนการจัดการ
เรียนรู้ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์จุดประสงค์หลักและจุดประสงค์ย่อยอย่างชัดเจน
- 2) ควรจัดกลุ่มจุดประสงค์ในลักษณะเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อไม่ให้มี
วัตถุประสงค์ย่อยมากเกินไปจนเกิดความจำเอน
- 3) การระบุกิจกรรมหลักที่ใช้ในกระบวนการฯ ยังไม่มีความชัดเจน
ควรมีคำอธิบายถึงลักษณะกิจกรรมที่ใช้ให้ละเอียดขึ้น และเขียนความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์
ในการเรียนการสอนกับกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการนำกระบวนการฯ ไปใช้

4) ควรปรับการใช้ภาษาและวิธีการเขียนเนื้อหาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีความถูกต้อง และตรงประเด็นมากขึ้น

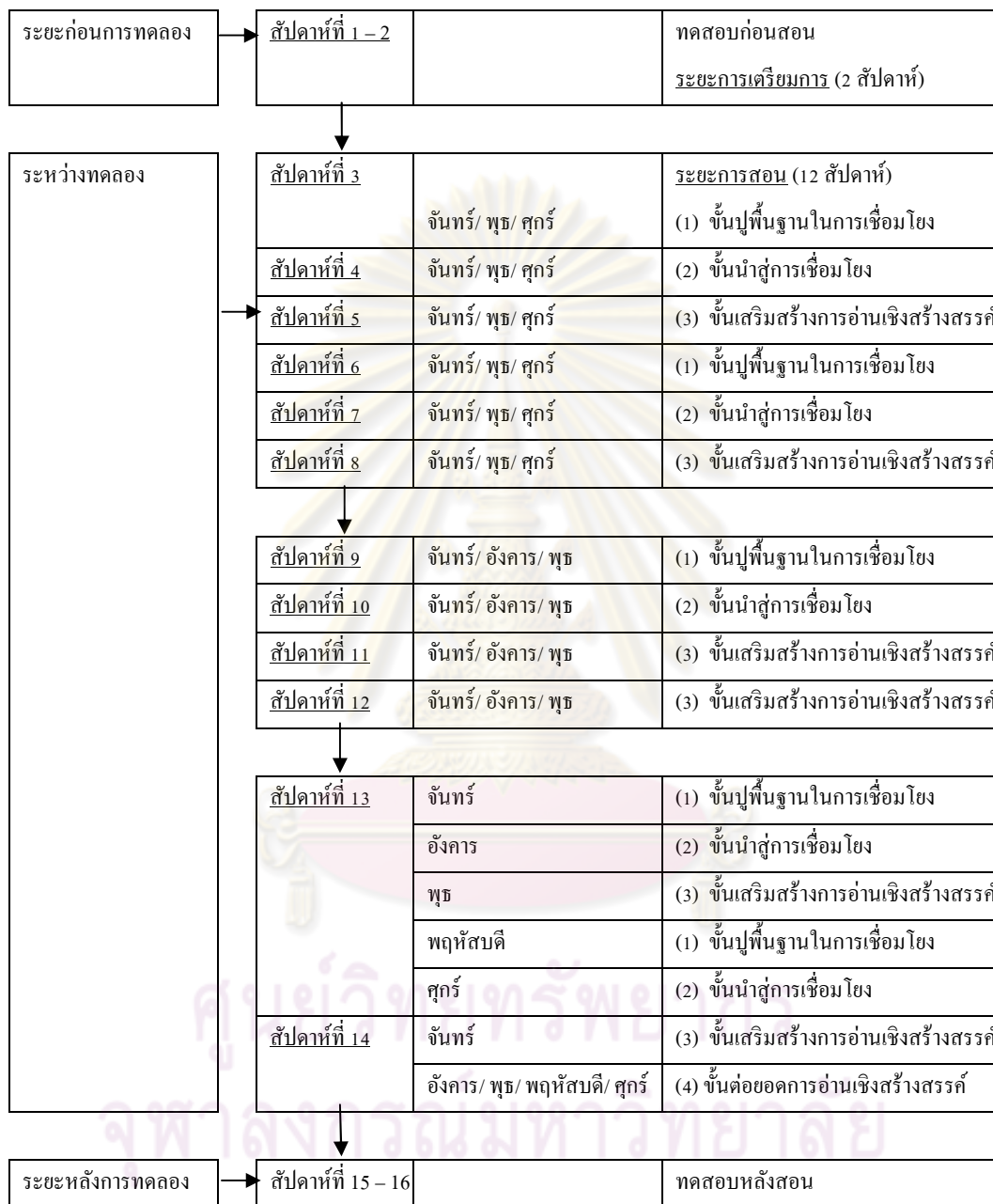
ผู้วิจัยปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ 1) ปรับแก้ไขวิธีการเขียนจุดประสงค์ย่อย 2) จัดกลุ่มจุดประสงค์ 3) เขียนอธิบายกิจกรรมหลักที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้ชัดเจน และ 4) ปรับภาษาและวิธีการเขียนเนื้อหา จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนการสอนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองสอนเพื่อตรวจสอบคุณภาพต่อไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังดำเนินการสร้างคู่มือประกอบการใช้กระบวนการฯ (ภาคผนวก ค) เพื่อให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย คู่มือดังกล่าวประกอบด้วย ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการฯ หลักการของกระบวนการฯ วัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ ขั้นตอนของกระบวนการฯ และการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการดำเนินการใช้กระบวนการฯ ดังแผนภาพที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 5 แผนการดำเนินการใช้กระบวนการฯ

ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงกระบวนการฯ (R₂)

3.1 กำหนดแบบแผนการทดลองใช้กระบวนการฯ

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนการทดลองใช้กระบวนการฯ ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) ที่ศึกษาตัวอย่างประชากรสองกลุ่ม โดยมีการวัดก่อนและหลังการทดลอง ดังมีแบบแผนการทดลองคือ

ตารางที่ 12 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	หลังการทดลอง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₃		O ₄

E คือ กลุ่มทดลอง

C คือ กลุ่มควบคุม

O₁ คือ ผลที่ได้จากการวัดกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ก่อนการทดลอง

O₂ คือ ผลที่ได้จากการวัดกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลอง

O₃ คือ ผลที่ได้จากการวัดกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ก่อนการทดลอง

O₄ คือ ผลที่ได้จากการวัดกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลอง

X คือ การเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

3.2 เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (pre-test)

ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กด้วยการเข้าไปสังเกตการสอนของครู เข้าร่วมทำกิจกรรมกับเด็กและเล่นนิทานให้เด็กฟัง จากนั้น เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (pre-test) กับตัวอย่างประชากรเป็นรายบุคคล ตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2553 ถึงวันที่ 18 มิถุนายน 2553 ระหว่างเวลา 9.00 น-11.30 น. คนละประมาณ 10-15 นาที

3.3 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 1 ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3-สัปดาห์ที่ 8 สัปดาห์ละ 3 วัน คือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ รวมเป็น 6 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนกลุ่มทดลอง และครูประจำชั้นเป็นผู้สอนกลุ่มควบคุม คุณสมบัติของผู้วิจัยและครูประจำชั้นในกลุ่มควบคุมมีดังนี้

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบวุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การสอนของผู้สอนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้สอน	วุฒิการศึกษา	อายุ	ประสบการณ์การสอน
กลุ่มทดลอง	กำลังศึกษาปริญญาเอก	32	2 ปี
กลุ่มควบคุม	ปริญญาโท	35	15 ปี

3.4 แก้ไขปรับปรุงกระบวนการฯ ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำกระบวนการฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3-8 สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ รวมเป็น 6 สัปดาห์ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นในการทดลองใช้กระบวนการฯ ได้ 6 ประเด็นดังนี้

3.4.1 การออกแบบเวลาในการทดลองกระบวนการฯ ที่ไม่ต่อเนื่องมีผลต่อการจดจำเรื่องของเด็ก

3.4.2 การตั้งคำถามที่ให้อิสระในการคิดสูงเหมาะสมกับเด็กบางกลุ่มเท่านั้น ผู้วิจัยจึงต้องปรับลักษณะคำถามให้มีความง่ายโดยใช้การชี้แนะมากขึ้น และตัดคำถามบางคำถามที่ยากเกินไป

3.4.3 เด็กยังขาดความสามารถในการทำกิจกรรมเลือกด้วยตัวเอง ผู้วิจัยจึงต้องปรับกิจกรรมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น

3.4.4 เด็กใช้เวลาในการทำกิจกรรมศิลปะนาน ผู้วิจัยจึงต้องปรับในเรื่องของการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรม

3.4.5 การจัดกลุ่มย่อยในการทำงานของเด็กแต่เดิมของครูประจำชั้นมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับเรื่อง ผู้วิจัยจึงต้องปรับลักษณะของกลุ่มย่อยให้มีความหลากหลายในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

3.4.6 ระยะเวลาที่ใช้ในขั้นการเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์ไม่เพียงพอต่อการทำงานของเด็ก ผู้วิจัยจึงปรับด้วยการขยายเวลาเพิ่ม เพื่อตอบสนองตามความสามารถของเด็ก

3.5 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำกระบวนการฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 9-สัปดาห์ที่ 12 สัปดาห์ละ 3 วัน คือวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ รวมเป็น 4 สัปดาห์

3.6 แก้ไขปรับปรุงกระบวนการฯ ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นในการทดลองใช้กระบวนการฯ ได้ 4 ประเด็น ดังนี้

3.6.1 เด็กสามารถปรับเปลี่ยนเรื่องที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์ที่มีในชีวิตประจำวันได้ แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงระหว่างเรื่องที่อ่านกับเรื่องที่อ่านมาก่อนแล้ว ผู้วิจัยจึงต้องให้การชี้แนะโดยใช้คำถามเชื่อมโยงกับนิทานที่ชัดเจนมากขึ้น

3.6.2 การออกแบบเวลาในการทดลองกระบวนการฯ ที่มีการเว้นช่วยเวลานานส่งผลต่อการจดจำเรื่องของเด็ก ผู้วิจัยจึงปรับขยายเวลาในการทำกิจกรรมให้หลายวันมากขึ้น รวมทั้งปรับกิจกรรมให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน

3.6.3 เด็กไม่คุ้นเคยกับการถ่ายทอดความคิดของตน ผู้วิจัยจึงใช้พลังกลุ่มในการกระตุ้นให้ช่วยกันเล่าเรื่องมากขึ้น

3.6.4 ปรับขึ้นการเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยลดทอนให้เหลือแต่การแสดงความคิดเห็นเฉพาะเรื่องที่อ่านทีละเรื่อง และเพิ่มขึ้นการต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็นในเชิงการเปรียบเทียบเรื่องที่อ่านตั้งแต่ 2 เล่มขึ้นไป

3.7 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 3

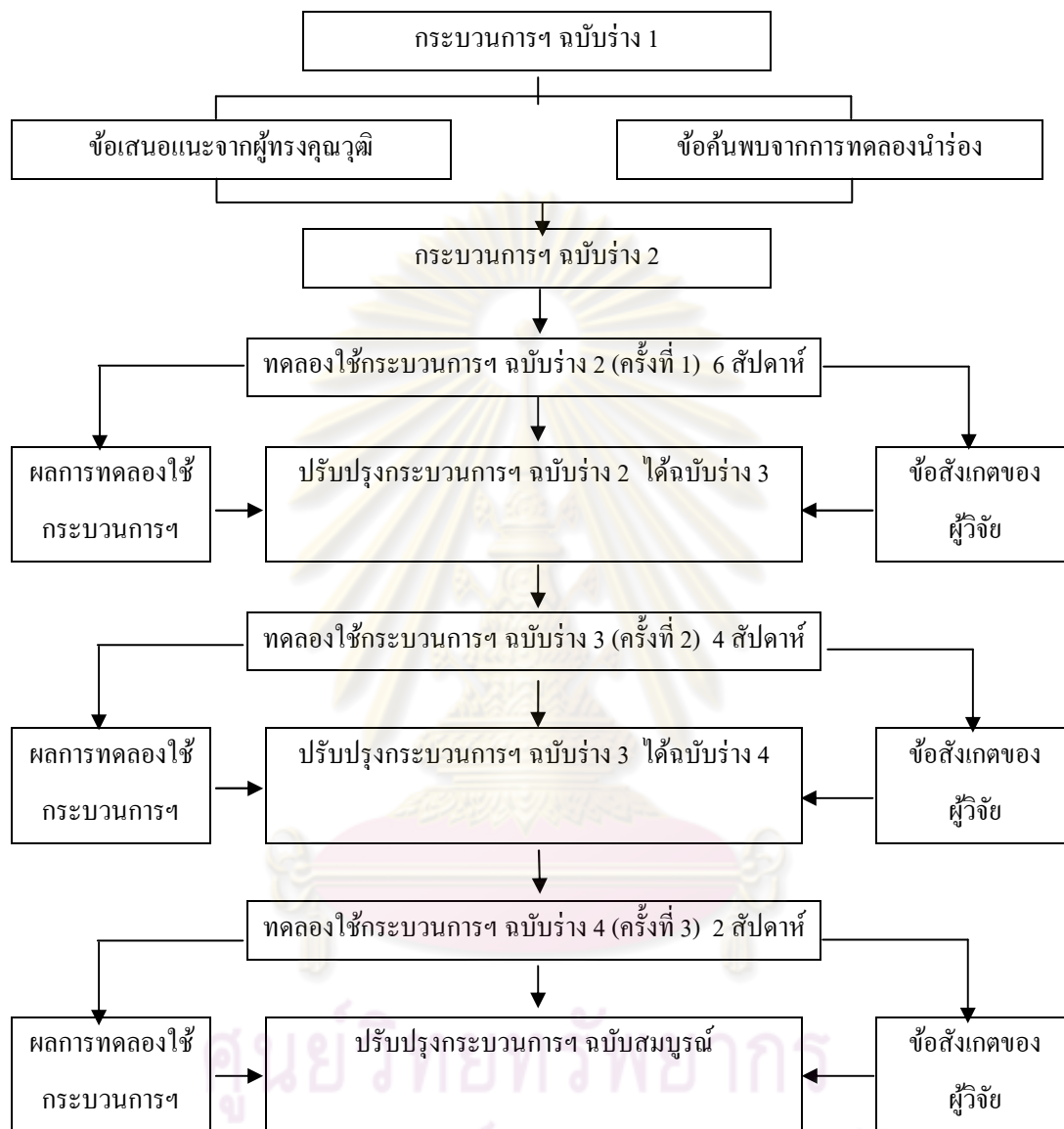
ผู้วิจัยนำกระบวนการฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 13-สัปดาห์ที่ 14 สัปดาห์ละ 5 วัน คือวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ รวมเป็น 2 สัปดาห์

3.8 แก้ไขปรับปรุงกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขกระบวนการฯ ครั้งที่ 3 เพื่อให้ได้กระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์ โดยมีขั้นตอนการปรับปรุงกระบวนการฯ ดังแผนภาพที่ 6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนการปรับปรุงกระบวนการฯ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

4.1 เก็บข้อมูลระยะหลังการทดลอง (post-test)

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำคะแนนที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

4.2 นำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นแบบวัดอัตนัย ซึ่งเป็นแบบวัดคู่ขนานจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน ใช้หนังสือนิทานเรื่องลูกหมูจอมป่วน 3 ตัวกับหมาป่าแสนดี และแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ใช้หนังสือนิทานเรื่องลูกแกะสามตัว นำเสนอในตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบลักษณะของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน และหลังเรียน

รายการ	แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
ข้อความ	จากนิทานที่ฟัง จงสร้างเรื่องใหม่โดยเปลี่ยนตัวละคร หรือฉาก เหตุการณ์ รายละเอียด ตอนจบในเรื่องตามความต้องการของท่าน	จากนิทานที่ฟัง จงสร้างเรื่องใหม่โดยเปลี่ยนตัวละคร หรือฉาก เหตุการณ์ รายละเอียด ตอนจบในเรื่องตามความต้องการของท่าน
ลักษณะ	ชื่อหนังสือนิทาน: ลูกหมูจอมป่วน 3 ตัวกับหมาป่าแสนดี	ชื่อหนังสือนิทาน: ลูกแกะสามตัว เรื่อง: อาถรรุส กาดาลา

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบลักษณะของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน
และหลังเรียน (ต่อ)

รายการ	แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	เรื่องและภาพ: ลิซ พิชอน สำนักพิมพ์: บริษัท อัยรา ฟอรัคิตส์ จำกัด ประเภท: ร้อยแก้ว การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เท็กซ์วลลิตี	ภาพ: โลรอง รีซาร์ แปล: พีไปปอ สำนักพิมพ์: บริษัท แปลน ฟอรัคิตส์ จำกัด ประเภท: ร้อยแก้ว การเชื่อมโยง: ไฮเพอร์เท็กซ์วลลิตี
รายละเอียด	ตัวละครหลัก: ลูกหมูสามตัว หมาป่า ฉากหลัก: ทุ่งหญ้า บ้านลูกหมูทั้งสาม บ้าน หมาป่า เหตุการณ์หลัก: เอาสิ่งของจากสัตว์อื่นมา สร้างบ้านโดยไม่ขออนุญาต สัตว์ต่างๆ เอา สิ่งของมาคืน ปัญหา: ไม่มีบ้านอยู่ การแก้ปัญหา: เลิกนิสัยเกียจคร้านเกร และ เรียนรู้วิธีการสร้างบ้านจากหมาป่า ตอนจบ: สร้างบ้านอยู่ด้วยกัน	ตัวละครหลัก: แกะสามตัว หมาป่า ฉากหลัก: ทุ่งหญ้า ป่า บ้านหมาป่า เหตุการณ์หลัก: เดินเล่นในป่า พบหมาป่า และถูกจับตัวไป ปัญหา: จะถูกหมาป่ากิน การแก้ปัญหา: ถักเส้นไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ตอนจบ: ออกไปเดินเล่น โดยไม่กลัวหมาป่า

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างแบบวัด
ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ และเกณฑ์การประเมิน

2. สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดโดยพิจารณาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์
ของกระบวนการฯ นำเสนอในตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ และวัตถุประสงค์ของการวัด

วัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ	วัตถุประสงค์ของการวัด
เพื่อให้เด็กสามารถเล่าเรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่ โดยแสดงความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม 3 ลักษณะคือ 1. องค์ประกอบของเรื่อง	เพื่อให้เด็กสามารถเล่าเรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่ โดยแสดงความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม 3 ลักษณะคือ 1. องค์ประกอบของเรื่องที่เล่าใหม่มีความเชื่อมโยงกับเรื่องเดิม
2. รายละเอียดของเรื่อง	2. รายละเอียดของเรื่องที่เล่าใหม่มีความเชื่อมโยงกับเรื่องเดิม
3. ประเภท (Genre) และแก่นเรื่อง (Thematic)	3. ประเภท (Genre) และแก่นเรื่อง (Thematic) ที่เล่าใหม่มีความเชื่อมโยงกับเรื่องเดิม

กำหนดรูปแบบการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาจากแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของ Paris และ Paris (2001) และลักษณะการเชื่อมโยงทางสหบทของ Genette โดยใช้วิธีการเล่านิทานที่ส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ให้เด็กฟัง และถามคำถามเพื่อให้เด็กเล่าเรื่องของตนเอง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล และดำเนินการวัดเด็กเป็นรายบุคคลคนละ 10-15 นาที โดยมีกระบวนการคือ (1) เริ่มต้นด้วยการที่ครูเล่านิทานให้เด็กฟังจนจบ (2) ถามคำถามที่กำหนดไว้ และ (3) บันทึกคำตอบของเด็กและนำไปเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน ในกรณีที่เด็กไม่สามารถตอบได้ตามวัตถุประสงค์ของการวัด ครูก็จะใช้คำถามนำตามวัตถุประสงค์ของการวัดที่มีจำนวน 6 ข้อ โดยการใช้คำถามนำข้อใดขึ้นอยู่กับคำตอบของเด็ก แล้วจึงบันทึกคำตอบและนำไปเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน นำเสนอการเปรียบเทียบรายละเอียดการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบรายละเอียดของแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของ Paris และ Paris (2001) และแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้าง

รายละเอียด	แบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของ Paris และ Paris (2001)	แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้าง
รูปแบบของหนังสือ นิทาน	ให้เด็กเล่าเรื่องจากหนังสือนิทานไร้ตัวอักษร (wordless picture book)	ให้เด็กเล่าเรื่องใหม่จากหนังสือนิทานภาพที่มีความเชื่อมโยงทางสหบท ประเภทไฮเพอร์เทกซ์ ชวลลิตี
คำถามหลัก	จากนิทานที่ได้ดู จงบอกว่าคิดอย่างไรกับภาพหรือเรื่องในหนังสือที่อ่าน	จากนิทานที่ได้ฟัง จงสร้างเรื่องใหม่จากเรื่องเดิมโดยเปลี่ยนตัวละครหรือฉาก เหตุการณ์ รายละเอียดตอนจบในเรื่องตามความต้องการของท่าน
เนื้อหา/ ตัวอย่างคำถามนำ	องค์ประกอบของเรื่อง/ ใครเป็นตัวละครในเรื่อง	องค์ประกอบของเรื่อง/ เด็กๆ จะเลือกสัตว์ชนิดใดในการเล่าเรื่องใหม่ (คำถามนำที่ 1)/
	องค์ประกอบของเรื่อง/ เกิดอะไรขึ้นในตอนหนึ่งของเรื่อง	องค์ประกอบของเรื่อง/ สัตว์ที่เด็กๆ เลือกมาดำเนินกิจกรรมใดในเรื่อง (คำถามนำที่ 2)/
	รายละเอียดของเรื่อง/ ทำไมตอนนี้จึงเป็นส่วนที่สำคัญในเรื่อง	องค์ประกอบของเรื่อง/ กิจกรรมนั้นเกิดขึ้นที่ไหน (คำถามนำที่ 3)
	องค์ประกอบของเรื่อง/ ถ้าต้องเล่าเรื่องให้คนอื่นฟังจะเล่าว่าเกิดอะไรขึ้น	รายละเอียดของเรื่อง/ สัตว์ที่เลือกทำกิจกรรมนั้นอย่างไร และทำไมถึงทำเช่นนั้น (คำถามนำที่ 4)
	องค์ประกอบของเรื่อง/ มีเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง	องค์ประกอบของเรื่อง/ ตอนจบของเรื่องเป็นอย่างไร (คำถามนำที่ 5)
	รายละเอียดของเรื่อง/ ทำไมเหตุการณ์นั้นถึงเกิดขึ้น	

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบรายละเอียดของแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของ Paris และ Paris (2001) และแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้าง (ต่อ)

รายละเอียด	แบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของ Paris และ Paris (2001)	แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้าง
		ประเภทและแก่นเรื่อง/ เรื่องที่เล่า เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในหนังสือ นิทานนั้นอย่างไร (คำถามนำที่ 6)

กำหนดเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1 คะแนน หมายถึง มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่ไม่มีความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม หรือมีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องเท่านั้น

2 คะแนน หมายถึง มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่อง และมีความเชื่อมโยงกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน

3 คะแนน หมายถึง มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่อง ประเภทของเรื่องเล่าและรายละเอียดปลีกย่อยของตัวบทเดิมอย่างชัดเจน หรือ

มีความชัดเจนในการเชื่อมโยงระหว่างส่วนของตัวบทที่สร้างใหม่กับตัวบทที่ไม่ใช่ตัวบทเดิม

4 คะแนน หมายถึง มีการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน โดยมีการใช้

องค์ประกอบของเรื่องหรือ/ และรายละเอียดของ
เรื่อง 2 ลักษณะขึ้นไปในการลือ การเล่น หรือ
การปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมที่แสดงให้เห็นถึงความ
เชื่อมโยงอย่างชัดเจน

5 คะแนน หมายถึง มีการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่อง
กับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน โดยมีการใช้
องค์ประกอบของเรื่องและ/ หรือรายละเอียดของ
เรื่อง 3 ลักษณะขึ้นไปในการลือ การเล่น หรือ
การปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมอย่างชัดเจน รวมทั้งใช้
ประสบการณ์เฉพาะตนสร้างสรรค์เรื่องให้กลมกลืน
จนกลายเป็นเรื่องของตนเอง

3. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 2 ฉบับ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5
ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของนิทาน ตลอดจนความชัดเจนของภาษา
โดยใช้แบบวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังมี
รายละเอียดตามตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและการปรับปรุงแก้ไข

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
1. ความสอดคล้องในการวัด ความสามารถในการอ่านเชิง สร้างสรรค์ของคู่มือหนังสือนิทาน	จากการให้คะแนนค่าความ สอดคล้องระหว่างคู่มือหนังสือนิทาน พบว่า มีค่าความสอดคล้องที่ 1.0 ซึ่งแสดงว่า คู่มือหนังสือนิทานที่ คัดเลือกมามีความเหมาะสมในการ นำมาใช้วัดความสามารถในการ อ่านเชิงสร้างสรรค์	ไม่มีการปรับปรุง

ตารางที่ 17 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและการปรับปรุงแก้ไข (ต่อ)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
2. ความสอดคล้องในการวัด ความสามารถในการอ่านเชิง สร้างสรรค์ของข้อคำถาม	จากการให้คะแนนค่าความ สอดคล้องของข้อคำถามพบว่า มีค่า ความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 ซึ่งแสดงว่า ข้อคำถามมีความ สอดคล้องในการนำมาใช้วัด ความสามารถในการอ่านเชิง สร้างสรรค์	ไม่มีการปรับปรุง
3. จำนวนข้อคำถามและความ ซ้ำซ้อน	ข้อคำถามมีจำนวนมากเกินไปและ ความซ้ำซ้อน สมควรปรับปรุง เพิ่มเติมโดยอาจปรับลดจำนวนให้ มีความเหมาะสมในการวัดเด็ก ปฐมวัย และคัดเลือกข้อคำถามที่มี ประเด็นในการวัดซ้ำซ้อนกันออก	ปรับลดข้อคำถามที่มีประเด็นใน การวัดซ้ำซ้อนกัน
4. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม	ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามยังมีบางส่วน ที่ความหมายไม่ชัดเจน สมควร ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้ มีความเหมาะสมและตรงประเด็น มากขึ้น	ปรับภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้มี ความเหมาะสมในการนำไปใช้ กับเด็กระดับอนุบาลมากขึ้น

4. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 2 ฉบับ ไปทดลองนำร่อง (try out) กับโรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ห้องอนุบาล ชั้นปีที่ 2/1 จำนวน 20 คน และแก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ฉบับร่าง 2 (D₂) โดยมีประเด็นในการปรับปรุงดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ประเด็นในการปรับปรุงจากการทดลองนำร่อง

ประเด็น	ข้อค้นพบ	การปรับปรุง
1. จำนวนข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถามมากเกินไปสำหรับเด็ก อนุบาล เด็กกล้าในการตอบคำถาม	คัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมที่สุด เพียงข้อเดียว และนำมาหาค่าความ ยากง่าย
2. การกำหนดระยะเวลา ในการตอบคำถาม	ระยะเวลาที่กำหนดสั้นเกินไป เด็กไม่ สามารถตอบคำถามได้ในเวลาที่กำหนด	กำหนดเวลาที่ใช้ในการตอบคำถาม โดยการหาค่าเฉลี่ยเวลาที่เด็กใช้ตอบ คำถาม ได้ค่าเฉลี่ยในการตอบคำถาม คนละไม่เกิน 5 นาที
3. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม	ภาษาที่ใช้ยังไม่ครอบคลุมความเข้าใจ ของเด็กทุกคน เด็กบางคนยังไม่เข้าใจ คำถาม	เพิ่มคำที่ใกล้เคียงกันเพื่อใช้ในข้อ คำถามสำหรับเด็กที่ไม่เข้าใจคำถาม
4. ขั้นตอนการใช้แบบวัด ในการอ่านเชิง สร้างสรรค์	ขั้นตอนในการใช้แบบวัดขาด รายละเอียดทำให้เด็กไม่ได้รับการสร้าง ความคุ้นเคยด้วยลักษณะเดียวกัน	กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดใน การพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับ เด็กก่อนทำการวัดความสามารถใน การอ่านเชิงสร้างสรรค์

5. หาค่าความยากง่ายของข้อคำถามโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 11.5 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสมดุลกันจำนวน 1 คู่ โดยข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน ได้ค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.46 และได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.66 และข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ได้ค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.43 และได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.73

6. ทดสอบความเป็นคู่ขนานของแบบวัดฯ ที่สร้างขึ้น โดยใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ระหว่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน จากการใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 11.5 เปรียบเทียบโดยการจับคู่คะแนนของเด็กคนเดียวกันที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน และคะแนนของเด็กคน

เดียวกันที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนทั้งหมด 20 คน โดยการ
ใช้คำสั่ง Paired Samples Test ได้ค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.058 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างแบบวัดฯ ทั้ง
สองฉบับไม่แตกต่างกันจึงสามารถใช้วัดแทนกันได้

7. หาค่าความเที่ยงของข้อสอบคู่ขนาน โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows version
11.5 วิเคราะห์ โดยการ ใช้คำสั่ง Reliability Analysis: parallel ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรในสภาพจริง โดย
กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎี
สหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียน
การสอนตามกระบวนการเรียนการสอนปกติ ทั้งนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

4.1 ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนไปวัดเด็กกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นรายบุคคล ดำเนินการในสัปดาห์ที่ 1-2 รวม 2 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า
เด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่าง
กัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	df	\bar{X}	S.D.	(two-tailed t-test)
กลุ่มทดลอง	20	38	2.35	0.87	1.358
กลุ่มควบคุม	20		2.60	1.09	

4.2 ระหว่างทดลอง

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหพหุและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน และกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยมอบหมายให้ครูประจำชั้นจัดการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนปกติ โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ ทั้งนี้ แบ่งเป็นสัปดาห์ที่ 3-12 จำนวน 3 วัน วันละ 1 แผน รวม 30 แผน และสัปดาห์ที่ 13-14 จำนวน 5 วัน วันละ 1 แผน รวม 10 แผน รวมแผนทั้งสิ้น 80 แผน คือ สำหรับกลุ่มทดลอง 40 แผน และกลุ่มควบคุม 40 แผน

นอกจากนี้ ระหว่างทดลองผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรม การสนทนา และผลงานของเด็กที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ด้วย

4.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนไปวัดเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นรายบุคคล ดำเนินการในสัปดาห์ที่ 15-16 รวม 2 สัปดาห์

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความหมายดังนี้

4.51 -5.00	หมายถึง	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย
0 – 1.50	หมายถึง	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองโดยทดสอบค่าที (t-test dependent) และ
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล

ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอน
อ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
ของเด็กอนุบาล**

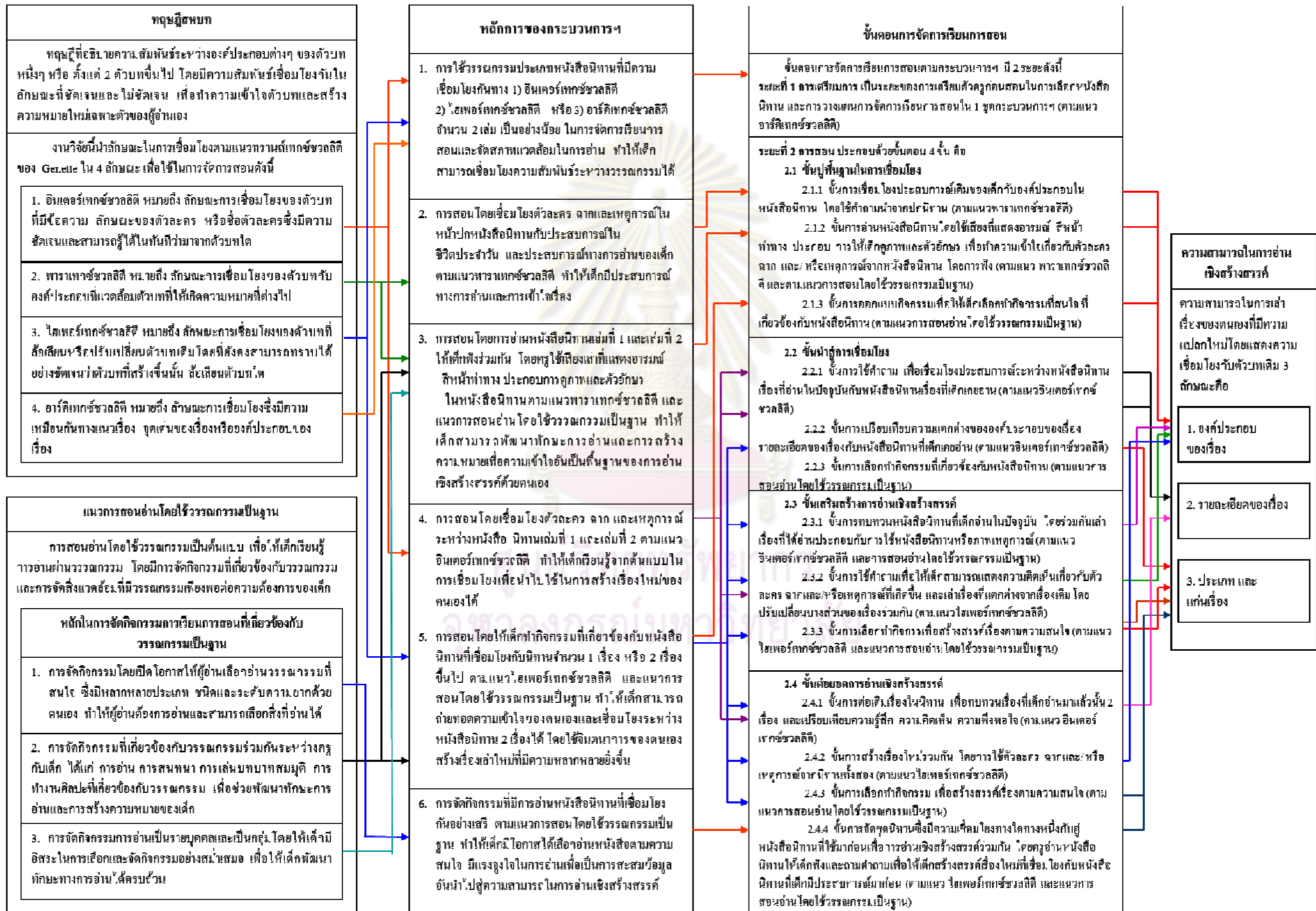
การนำเสนอผลการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและ
แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
ของเด็กอนุบาลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้
วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล
ดำเนินการพัฒนาขึ้นจากทฤษฎีสหบท และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้ได้
กระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรม
เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล โดยมี
องค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และ
แนวทางการวัดและประเมินผล สรุปได้ดังแผนภาพที่ 7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 7 ผลการสังเคราะห์หลักการของกระบวนการฯ และความสอดคล้องระหว่างหลักการ ขั้นตอนการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.1 หลักการ

กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 6 ประการ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ทฤษฎีสหบท และสาระสำคัญของแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 การใช้วรรณกรรมประเภทหนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงกันทาง

1) อินเทอร์เน็ตทฤษฎีสหบท 2) ไฮเพอร์เท็กซ์ทฤษฎีสหบท หรือ 3) อาร์คิเท็กซ์ทฤษฎีสหบท จำนวน 2 เล่ม เป็นอย่างน้อยในการจัดการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน ทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมได้

1.1.2 การสอนโดยเชื่อมโยงตัวละคร จาก และเหตุการณ์ในหน้าปกหนังสือ นิทานกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และประสบการณ์ทางการอ่านของเด็กตามแนว พาราเท็กซ์ทฤษฎีสหบท ทำให้เด็กมีประสบการณ์ทางการอ่านและการเข้าใจเรื่อง

1.1.3 การสอนโดยการอ่านหนังสือนิทานเล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 ให้เด็กฟังร่วมกัน โดยครูใช้เสียงเล่าที่แสดงอารมณ์ สีหน้าท่าทางประกอบการดูภาพและตัวอักษร ในหนังสือนิทาน ตามแนวพาราเท็กซ์ทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กสามารถ พัฒนาทักษะการอ่านและการสร้างความหมายเพื่อความเข้าใจอันเป็นพื้นฐานของการอ่านเชิง สร้างสรรค์ด้วยตนเอง

1.1.4 การสอนโดยเชื่อมโยงตัวละคร จาก และเหตุการณ์ระหว่างหนังสือนิทาน เล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 ตามแนวอินเทอร์เน็ตทฤษฎีสหบท ทำให้เด็กเรียนรู้จากต้นแบบในการเชื่อมโยง เพื่อนำไปใช้ในการสร้างเรื่องใหม่ของตนเองได้

1.1.5 การสอนโดยให้เด็กทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทานที่เชื่อมโยงกับ นิทานจำนวน 1 เรื่อง หรือ 2 เรื่องขึ้นไป ตามแนวไฮเพอร์เท็กซ์ทฤษฎีสหบทและแนวการสอนโดยใช้ วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กสามารถถ่ายทอดความเข้าใจของตนเองและเชื่อมโยงระหว่าง หนังสือนิทาน 2 เรื่องได้ โดยใช้จินตนาการของตนเองสร้างเรื่องเล่าใหม่ที่มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

1.1.6 การจัดกิจกรรมที่มีการอ่านหนังสือนิทานที่เชื่อมโยงกันอย่างเสรี ตามแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กมีโอกาสได้เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ มีแรงจูงใจในการอ่านเพื่อเป็นการสะสมข้อมูลอันนำไปสู่ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบาทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลที่พัฒนาขึ้นเกิดจากการนำเสนอสาระสำคัญของหลักการของกระบวนการฯ มาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ คือ เพื่อให้เด็กสามารถเล่าเรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่โดยแสดงความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิมใน 3 ลักษณะคือ องค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียดของเรื่อง ประเภท และแก่นเรื่อง

1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำหลักการและวัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ มาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางในการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักการของกระบวนการฯ แล้วสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และเสนอแนะวิธีการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ มี 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการ เป็นระยะของการเตรียมตัวครูก่อนสอนในการเลือกหนังสือนิทาน และการวางแผนการจัดการเรียนการสอนใน 1 ชุดกระบวนการฯ ตามแนวทฤษฎีบททฤษฎีสหบาท

ระยะที่ 2 การสอน ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง

2.1.1 ขั้นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของเด็กกับองค์ประกอบในหนังสือนิทาน โดยใช้คำถามนำจากปกนิทาน ตามแนวทฤษฎีบททฤษฎีสหบาท

2.1.2 ขั้นการเล่าหนังสือนิทานโดยใช้เสียงที่แสดงอารมณ์ สีหน้า ท่าทางประกอบ การให้เด็กดูภาพและตัวอักษร เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวละคร จาก และ/ หรือ เหตุการณ์จากหนังสือนิทาน โดยการฟัง ตามแนวทฤษฎีบททฤษฎีสหบาทและตามแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.1.3 ขั้นการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ
ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน ตามแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.2. ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง

2.2.1 ขั้นการใช้คำถาม เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ระหว่างหนังสือนิทาน
เรื่องที้อ่านในปัจจุบันกับหนังสือนิทานเรื่องที่เคยอ่าน ตามแนว อินเทอร์เน็ตฯชวลลิตี

2.2.2 ขั้นการเปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบของเรื่อง
รายละเอียดของเรื่องกับหนังสือนิทานที่เคยอ่าน ตามแนวอินเทอร์เน็ตฯชวลลิตี

2.2.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน ตามแนวการ
สอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.3. ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.3.1 ขั้นการทบทวนหนังสือนิทานที่เด็กอ่านในปัจจุบัน โดยร่วมกันเล่า
เรื่องที่ได้อ่านประกอบกับการใช้หนังสือนิทานหรือภาพเหตุการณ์ ตามแนว อินเทอร์เน็ตฯชวลลิตี
และการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.3.2 ขั้นการใช้คำถามเพื่อให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัว
ละคร ฉากและ/หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเล่าเรื่องที่แตกต่างจากเรื่องเดิม โดยปรับเปลี่ยน
บางส่วนของเรื่องร่วมกัน ตามแนวไฮเพอร์เท็กซ์ชวลลิตี

2.3.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ ตาม
แนว ไฮเพอร์เท็กซ์ชวลลิตีและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.4. ขั้นต่อขยายการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.4.1 ขั้นการต่อเติมเรื่องในนิทาน เพื่อทบทวนเรื่องที่เคยอ่านมาแล้วนั้น 2
เรื่อง และเปรียบเทียบความรู้สึก ความคิดเห็น ความพึงพอใจ ตามแนวอินเทอร์เน็ตฯชวลลิตี

2.4.2 ขั้นการสร้างเรื่องใหม่ร่วมกัน โดยการใช้ตัวละคร ฉากและ/ หรือ
เหตุการณ์จากนิทานทั้งสอง ตามแนวไฮเพอร์เท็กซ์ชวลลิตี

2.4.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรม เพื่อสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ ตาม
แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.4.4 ขั้นการจัดชุดนิทานซึ่งมีความเชื่อมโยงทางใดทางหนึ่งกับคู่นั่งสือ
นิทานที่ใ้ช้มาก่อนเพื่อการอ่านเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน โดยครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังและถาม

คำถามเพื่อให้เด็กสร้างสรรค์เรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับหนังสือนิทานที่เด็กมีประสบการณ์มาก่อน ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ชวลิตีและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

ทั้งนี้ การสอนโดยใช้หนังสือนิทานเรื่องที่ 1 ให้สอนโดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนที่ 1 และจบในขั้นตอนที่ 3 จากนั้นจึงสอนโดยใช้หนังสือนิทานเรื่องที่ 2 โดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนที่ 1 และจบในขั้นตอนที่ 3 เช่นเดียวกัน หลังจากสอนหนังสือนิทานทั้งสองเรื่องตามขั้นตอนดังกล่าวแล้ว ให้สอนในขั้นตอนที่ 4 โดยใช้หนังสือนิทานทั้งสองเรื่อง และนิทานที่ให้เด็กเลือกเสรี

1.4 การวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอนและหลังการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 การวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ โดยใช้วิธีประเมินจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.4.2 การวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ โดยใช้วิธีประเมินจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพของกระบวนการฯ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ และส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน และกลุ่มควบคุมที่ใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบปกติ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	คะแนนวิกฤต
n	แทน	จำนวนนักเรียน

ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 นำเสนอในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ตัวอย่างประชากร	n	Df	\bar{X}	S.D.	t (one-tailed t-test)
กลุ่มทดลอง	20	38	3.70	0.86	8.321*
กลุ่มควบคุม	20		2.95	0.94	

* P < .05

ตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเทียบความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นนำเสนอในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความหมายของคะแนนความสามารถในการอ่าน
เชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวอย่างประชากร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
กลุ่มทดลอง	3.70	0.86	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก
กลุ่มควบคุม	2.95	0.94	เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 21 พบว่า เด็กกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก และเด็กกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง นำเสนอในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ลักษณะการเล่าเรื่อง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
กลุ่มทดลอง		
คนที่ 1	“คนกำลังเล่นกับหมาอยู่ แล้วคนก็บอกว่าอยาก มาเล่นด้วย แล้วทั้งหมดไว้คนเดียว คนออกไป จีจกรยานข้างนอก คนก็ไปดูปลา แล้วคนกำลัง วิ่งเล่นอยู่”	“กระต่ายมันเล่นกับเต่า แล้วกระต่ายไม่ไปเรียน เต่าไปเรียนกับคุณครู กระต่ายก็บอกว่ามาวิ่งแข่ง กันหรือเปล่า กระต่ายก็วิ่งนำ กระต่ายก็ไปผีด ทาง เต่าคลานไปถึงเต่าชนะ กระต่ายไม่รู้ว่าจะไป

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการทดลอง (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ลักษณะการเล่าเรื่อง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
		<p>ทางไหน เต่าวิ่งเข้าเส้นชัย เต่าชนะ กระจต่ายมาทีหลัง เต่าก็บอกว่าต้องไปเรียนกับคุณครู”</p> <p>คำถาม: เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ถูกสัตว์อีกตัวขังอย่างไร</p> <p>“เต่าก็ถูกกระจต่ายไปขัง เพราะกระจต่ายอยากชนะ กระจต่ายก็จับเต่าไปขังในคุก กระจต่ายกับเต่าก็มาเล่นกัน กระจต่ายอยากให้เล่นด้วย”</p>
คนที่ 2	<p>“คนกำลังสร้างบ้าน แล้วก็ไปขายหมู แล้วหมาก็เข้าบ้านคน แล้วก็กินอาหารหมา (หมา) แล้วก็ฝนตก แล้วคนก็นอน มีมือ แล้วก็เช้า และคนก็สร้างบ้านอีกหลังหนึ่งให้หมา แล้วเอาอาหารหมามาไว้ในบ้านหมา แล้วคนก็สูบบุหรี่ แล้วคนก็กินปลา และพ่อทำงาน คนทำงาน คนวิ่งเล่น คนก็ทำหน้าที่ต่างด้วย แล้วก็ทำประตู คนก็ต่อจิ๊กซอว์”</p>	<p>“วันหนึ่งมีช้างตัวหนึ่ง กำลังจะไปหาอาหารกิน ไปเจอกระจต่ายที่โพรงไม้ ใกล้ๆบ้านของกระจต่ายไปหาอาหารด้วยกัน เจอนก ช้างก็ไปเองงัดนกให้กระจต่ายกิน แล้วก็มีส่วนขังจอกตัวหนึ่งมาจับสัตว์ จับกระจต่ายไปขังเอาไว้ในกรง ช้างก็มาช่วยเอากุญแจออก แล้วก็วิ่งหนีสุนัขจิ้งจอก คุณจิ้งจอกไล่ตาม สุนัขจิ้งจอกก็บอกว่าจับไม่ได้ สุนัขจิ้งจอกก็ไล่ตามไปที่ป่า กระจต่ายกับช้างก็ไปที่ไฟ สุนัขจิ้งจอกก็โดนไฟเผาได้ แล้วก็ไปจุ่มน้ำ แล้วก็วิ่งไล่ไปเจอกับคักนายพราน สุนัขไปเจอกับคักนายพราน สุนัขจิ้งจอกถูกจับไปขังกิน (นายพราน) เต่าก็ออกมาหากระจต่ายมาวิ่งแข่งกัน เต่าก็ชนะกระจต่าย ช้างก็มาเล่นกัน”</p>
คนที่ 3	<p>“หมีที่เต็ดคืออยู่บ้านของตัวเอง แล้วมันไปเดินเล่น มันเจอลูกหมาหลงทาง แล้วมันเดินหาแม่ของมัน หมีที่เต็ดหาแม่ของมันไม่เจอ แล้วเอาไปอยู่บ้านของมัน และเข้ามาก็ไปหาแม่ของมัน</p>	<p>“ลูกเปิด 1 ตัวกับสุนัขจิ้งจอกจอมจับ วันหนึ่งลูกเปิดอยู่ในน้ำแสนสวยกับพ่อแม่ อยู่ในป่าในกอหญ้าลึก แม่ไปหาอาหาร ลูกๆเล่นซน ไปป่า ร้องเพลงไป เราจะไปในป่าไปแล้วสุนัขจิ้งจอกกิน</p>

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการทดลอง (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ลักษณะการเล่าเรื่อง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	<p>ไปตรงทราย แล้วก็เจอรอยเท้าแม่ของมัน แล้วแม่ของมัน ไปอยู่ทราย มันปล่อยลูกหมาไปหาแม่ของมัน หมีเห็ดดีกลับบ้านอย่างมีความสุข”</p>	<p>มันจะกินไม่กลัว เพราะมันไม่มาค่า ลูกเปิดตัวแรกมีสี่ ส้มคล้ายลูกส้ม ตัวสองสีแดงคล้ายแอปเปิ้ล ตัวที่สาม สีเขียวเหมือนเปลือกแดงโม แม่เป็ดหาไม่พบ ลูกเป็ด 3 ตัว สุนัขจึงจอกขนสีแดง สีเหลืองเหมือน เพราะไม่มีสุนัขจึงจอกตอนค่ำๆเลยอดหมา จับ ชั้นเคยถูกลูกห่านเล่นงานอย่างเจ็บแสบ คราวนี้จะเขมือบให้อร่อยแน่ ลูกเป็ดทั้ง 3 จะหาวิธี ใครจะกินเป็ดได้เล่า เอาหนังลูกเป็ดไปทอดกินอร่อยๆ อย่างง่ายดาย มันก็ดึงหนังสีชมพูเหมือนหนังลูกหมู ขาสีชมพูเหมือนลูกหมู เอาไปต้มกินทั้งสาม เหนียวเคี้ยวไม่ได้ กลืนไม่ได้ ท้องแปลก พอดี หมาป่ายิ่งใหญ่ท้องแตก แม่เป็ดเห็นว่าลูกตัวไปแบบนี้”</p>
คนที่ 4	<p>“วัวมาขอกระต่ายอยู่ด้วยในบ้านของกระต่าย เจ้าวัวที่แสนน่ารักจึงขออยู่ในบ้านของกระต่าย กินแครอทได้ไหม กินไม่เป็นเดี๋ยวชั้นจะฝึกให้กินเอง อ้อๆชั้นกินก็ได้ เจ้ากระต่ายเลยไปอยู่บ้านของกระต่ายจนเจ้าวัวกินผักผลไม้ได้ทุกอย่าง” คำถาม: เรื่องเกี่ยวกับสัตว์สร้างบ้านอย่างไร “มันสร้างบ้านแล้วอยู่ในบ้าน”</p>	<p>“แม่กระต่ายพาลูกกระต่ายไปเดินเล่น แล้วมีนกฮูกบินออกมาจากพุ่มไม้ แม่นี้ใครคะ แม่บอกว่า ถ้าคนแปลกหน้าอย่าคุยด้วย ถ้าแม่รู้จักให้คุย แล้วนกฮูกตัวนั้นก็บินหนีไป และกระต่าย 4 ตัวกำลังร้องเพลงอย่างสนุกสนานเดินไปในป่า เจอเป็ดนำสงสารร้องให้ถูกคนล้อเลียน นกฮูกโผล่มา แม่กระต่ายผลอไป นกฮูกจับตัวแม่ (ลูก) กระต่ายเข้าไปในกรง กระต่ายทำขนตัวเองให้ฟูๆ ถักเป็นเสื้อกันหนาวกับเสื้อร้อน นกฮูกได้เสื้อกันหนาวกับเสื้อร้อน กระต่ายก็ขังนกฮูกไว้ในกรง ปิดล็อกอย่างเรียบร้อย พอเดินมาอีกที แม่ถามว่า ลูกไหนกันมาจ๊ะ ตัวที่ 1 หนูโดยหมาป่าจับตัว ตัวที่ 2 ตัวที่พูดถูกแล้ว หนูเลยเอาขนถักเสื้อกันหนาวถักเสื้อกัน</p>

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการทดลอง (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ลักษณะการเล่าเรื่อง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
		ร้อนให้หมาป่า แล้วรีบลี้ก แม่ก็เอาขนให้ลูกทุกตัว ทุกคนกลับมาอย่างปลอดภัย”
กลุ่มควบคุม		
คนที่ 1	“ข้างเอาไม่มาสร้างบ้านอยู่ แล้วข้างอีกตัวก็มาทำลายบ้าน แล้วข้างสองตัวก็ต่อสู้กัน แล้วตัวที่ทำบ้านพังก็ตาย แล้วตัวที่ไม่ตายก็ร้อง แล้วก็สร้างบ้านใหม่สร้างให้ทุกคน แล้วทุกคนก็มาอยู่ร่วมกัน จบแล้ว”	“สิงโตเดินไปเจอหนูถูกขัง สิงโตก็ช่วย หนูหยิบอาหารไม่ได้ สิงโตก็ช่วย สิงโตเดินไปกินเนื้อ ถูกขัง หนูก็ช่วย เป็นเพื่อนกับหนู จบแล้ว” -ในป่า
คนที่ 2	“หมีกับลูก กำลังสร้างบ้านกับพ่อ แม่กำลังทำกับข้าวให้ลูก มีลูกสองคน เข้าบ้าน มีด แล้ว หลับเลย ตื่นเข้าไปโรงเรียน คุณครูให้กลับบ้านเลย คุณครูรักเด็กๆ ไปสวัสดิ์คุณพ่อคุณแม่ ตอนมีด หมีกำลังกินข้าวกับแม่กับพ่อ แล้วก็ดื่มน้ำ แล้วไปโลดส แล้วก็เล่นของเล่น ไปซื้อของให้คุณยาย”	“ม้าลายกับฮิราฟเดินไปที่ถนน มีคนจับไปฮิราฟไม่รู้เรื่องพูดไม่ได้ ฮิราฟเดินไปหาผู้ชายคนนั้นแล้วจับไปเลย หม่าป่า ตำรวจก็ไปจับผู้ร้าย ผู้ร้ายบอกว่าไม่ปล่อย ไม่มีพวงกุญแจ ฮิราฟช่วยได้ก็วิ่งหนีไป จระเข้ก็มาถ้ดกับฮิราฟกับม้าลาย พอถ้ดเสร็จแล้วก็กินขาฮิราฟ มันเอามาให้ลูกแม่ พี่ชาย น้องชาย ให้ย่า ฮิราฟกับม้าลายเล่นกัน ฮิราฟหาย และฮิราฟก็หาย ผู้ชายปล่อย”
คนที่ 3	“มีงูแสนดี งูก็ช่วยสร้างบ้านให้นก แต่ไม่ยอม นกก็เลยไล่งูออกไป แล้วเพื่อนๆก็ไม่เล่นกับนก เพราะว่ามันนิสัยไม่ดี แล้วนกก็บอก ไม่ต้องมายุ่งเลย แล้วก็ไล่สัตว์ทุกตัวออกไป แล้วนกก็บอกลูกข้างว่าไม่ต้องมายุ่งกับข้าเลย แล้วลูกนกก็บอกว่า ไม่อยากเล่นกับเจ้าแล้ว แล้วเพื่อนๆก็ไม่เล่นกับนก แล้วนกก็เลยเหงาน นกก็บินไป นกก็ไปเจออึ่งอ่าง แล้วนกถามว่าเจ้าอึ่งอ่างทำไมเพื่อนไม่เล่น	“มีสุนัขจึงจอกใจร้ายอยากกินนกระชาง เข้าป่าลิกเอานกกระชาง ไปขังในกรง และต้มน้ำเดือด นกกระชางหนึ่งตัวก็ตาย หม่าป่าก็ไปเจอแกะตัวหนึ่ง หม่าป่าบอกว่าเจ้าจะเป็นอาหารเย็นของข้าหม่าป่าเอาลูกแกะไปขังกรง ลูกแกะตายไป หม่าป่าเจอแม่เป็ด บอกว่าจะกินลูกๆและเจ้าเอง จากนั้นหม่าป่าอู่มแม่เป็ดและลูกๆเข้าไปในกรง และต้มน้ำเดือด แล้วแม่เป็ดก็ลูกเป็ดก็ตายไป หม่าป่าไม่รู้ว่าสิงโตเป็นสัตว์ที่ใจร้าย เลยจับสิงโตไป แล้วสิงโตก็ถ้ด

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบลักษณะการเล่าเรื่องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการทดลอง (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ลักษณะการเล่าเรื่อง	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	กับข้าว อึ่งอ่างก็ไม่สนใจนกละแล้วนกก็บิน ไป แล้วนกก็ไปคืนดีกับเพื่อนๆ”	หมาป่าตาย”
คนที่ 4	“วันหนึ่งแม่มีลาบอกว่ายเจ้ามีลาโตแล้ว เลยบอกว่าจะไปหาสร้างบ้านเอง แล้วลูกมี ลาถึงขนของไป ลูกมีลาเลยมี 2 ตัว ตัวที่ 1 เห็น ว่ากองฟางก็เอามาทำเป็นกองฟาง ตัวที่ 2 ที่ เป็นพี่โต เห็นว่าก้อนหินเลยเอามาทำเป็น บ้าน แล้วเค้าก็ขนกามาด้วยเลยเอากาเปะ ให้มันยึดอยู่ แล้วสิงโตตัวหนึ่งเห็นลูกหมู 2 ตัวกลับรัง เห็นเจ้าหมาป่าทันที เอ๊ย เจ้าสิงโต แล้วก็รีบลื้อกประตูที่สร้างบ้าน หมาป่า เอ๊ย สิงโต ใช้เล็บที่แหลมคมเกาบ้านฟางจนไม่ เหลืออยู่ ก็รีบลื้อกประตูทันทีลูกหมู แล้วก็ลูก หมูตัวที่ 1 รีบวิ่งไปบ้านที่ตัวที่ 2 รีบเคาะ ประตูแล้วพี่ก็เปิดให้แล้วก็อยู่ด้วยกัน เจ้า สิงโตใช้เล็บที่แหลมคมเกาให้ แล้วก็ใช้เล็บที่ แหลมคมปีนต้นไม้ แล้วก็จะมุดไปโนปล่อง ไฟ ลูกมีลาทั้งสองตัวก็จะรีบค้ำน้ำร้อน เอาไว้ในท่อ พอเจ้าสิงโตตกลงมาก็จะร้อน และอบอุ่นมาก เจ้าหมู เจ้ามีลาเลยบอกว่า ทำไมถึงไม่ร้อนหรือ สิงโตก็บอกว่า ชั้นแค่ อยากโดนน้ำร้อนเท่านั้นเอง ชั้นจะได้หาย ป่วย แล้วจบอย่างบริบูรณ์”	“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวนกแก้วอยู่ และมีลูกสองตัว ตัวหนึ่งลายสีเขียว ตัวที่สองลาย สวยตัวเมียสีชมพู ตัวที่สามสีฟ้า ไปหาอาหาร กลับมาได้หนอน กินกันอย่างมีความสุข วันหนึ่ง นกแก้วออกไปหาอาหาร ออกไปลึกมาก เจอรัง นึก ว่าเป็นรังของมันเลยไปอยู่ นกแก้วเห็นอาหาร ไม่ใช่ อาหารที่กินกันนกอินทรีวางกับดักกำลังจะจับ นกแก้วรู้ตัวทัน รีบบินหนี นกอินทรียี้ไปดักหน้า ดักหลัง ซ้ายขวานกแล้วมาพร้อมกัน เราช่วยแล้ว นกอินทรีจะเป็นจับที่ข้าง ซ้ายอมแล้วปล่อยเข้าไป นกแก้วก็รีบบินไปหาและบอกแม่ให้ฟัง แม่ก็ไม่ให้ ลูกๆหาอาหาร เดี่ยวจะเป็นแบบนี้อีก แม่ให้ เจอ อย่างนั้นอีก เล่าให้ฟัง เชื้อลูก "ไม่ไปหาอาหารที่นั่น อีกเลย จบ”

จากตารางที่ 22 พบว่า ก่อนการทดลอง เรื่องที่เล่าโดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี 2 ลักษณะคือ (1) ลักษณะเรื่องที่ไม่ค่อยมีความเชื่อมโยงทางประเภทของเรื่อง โดยจะเล่าเรื่องเป็นวลีหรือประโยคที่ไม่มีความต่อเนื่องกันของเหตุการณ์ หรือหากจะเล่าเรื่องที่มีความต่อเนื่องก็จะ เป็นลักษณะของการอธิบายถึงกิจวัตรประจำวันของคน และ (2) ลักษณะเรื่องที่มีความเชื่อมโยงทางประเภทของเรื่อง โดยจะเล่าเรื่องที่มีการลำดับเหตุการณ์และมีการเล่าเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงตอนต้น และ/หรือตอนกลาง และ/หรือตอนจบของเรื่อง

หลังการทดลองพบว่า เรื่องที่เล่าโดยกลุ่มทดลองมีความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน โดยเรื่องที่เล่าแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางประเภทของเรื่อง มีรายละเอียดในการนำลักษณะของตัวละคร ฉาก หรือเหตุการณ์ในตัวบทที่ตนคุ้นเคย (แม้ไม่เกี่ยวข้องกับตัวบทเดิม) มาใช้อย่างสอดคล้องกับเรื่องที่ตนสร้างขึ้นใหม่ที่สะท้อนถึงความเข้าใจในเรื่องเดิม ด้วยการล้อหรือปรับเปลี่ยนเรื่องเดิมให้กลายเป็นเรื่องของตน ในขณะที่เรื่องเล่าโดยกลุ่มควบคุมมีความเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย โดยเรื่องที่เล่ายังมีความจำกัดในการนำตัวละคร ฉาก หรือเหตุการณ์ในตัวบทเดิมมาใช้อย่างสอดคล้องในการสร้างเรื่องใหม่ของตน

สรุปได้ว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์มากกว่ากลุ่มควบคุม โดยแสดงให้เห็นจากการสร้างเรื่องราวที่ใช้ประโยชน์จากการอ่านของตนเองได้หลากหลายลักษณะ อย่างไรก็ตาม ระดับและชนิดของความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันตามความสามารถของเด็กแต่ละคน กลุ่มทดลองที่มีความสามารถสูงในการพัฒนาเรื่องที่สะท้อนความเข้าใจเรื่องเดิมและนำเรื่องเดิมมาล้อ หรือปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมให้เป็นเรื่องของตนเองได้อย่างชัดเจน ซึ่งไม่พบลักษณะดังกล่าวในกลุ่มควบคุม

2. ประเด็นการสังเกตจากระหว่างการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลองจากการสังเกตพฤติกรรม ผลงาน และคำตอบของเด็กระหว่างการทำกิจกรรมตามกระบวนการฯ ของกลุ่มทดลอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ข้อมูล และประมวลได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 สรุปประมวลประเด็นการสังเกตระหว่างการทดลองและตัวอย่าง

ประเด็นการสังเกต	ตัวอย่าง
1. การปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง ทำให้เด็กสามารถใช้ความ เข้าใจหนังสือนิทานและ ประสบการณ์ของคนในการ สร้างความหมายและงานศิลปะ ที่แปลกใหม่	<p>น้องมะลิใช้ดินน้ำมันปั้นส่วนที่เป็นสีแดงใส่ในบ้านไม้ และพูดว่า “ชุดของหนูน้อยหมีแดง หนูทำชุดให้หนูน้อยหมีแดง” (มะลิ - สัปดาห์ที่ 7)</p> <p>น้องบัววาดรูปหนูน้อยหมีแดงไปเที่ยวนา หลังจากไปทัศนศึกษาที่ทุ่งนา (บัว - สัปดาห์ที่ 8)</p> <p>ระหว่างเล่าเรื่องร่วมกัน ลิงโตพูดขึ้นมาว่า “เล่าเรื่อง จะปลา (หัวเราะ) จะปู” (ลิงโต - สัปดาห์ที่ 10)</p> <p>น้องบวบ หยิบผักชนิดต่างๆ ใส่ลงในหม้อ และบอกว่า “หนูจะต้มซุปลูกไก่ให้แคะกับครูกี้บ” (บวบ - สัปดาห์ที่ 13)</p> <p>น้องแก้ว ซึ่งให้ครูกูรูปที่ตัวเองวาด และบอกว่า “แคะไถนา” (แก้ว - สัปดาห์ที่ 13)</p>
2. การสร้างความเชื่อมโยงทำให้ เด็กสังเกตความเชื่อมโยง ระหว่างหนังสือนิทานและ นำไปสู่การสร้างความหมาย ใหม่เฉพาะตนซึ่งเป็นพื้นฐาน ในการอ่านอย่างสร้างสรรค์	<p>น้องกระทิง วีนมาบอกครูกูรูอย่างตื่นเต้นว่า “ครูกี้บๆ ช่างหลังนิทานเรื่องหนูน้อยหมีแดงของครูกี้บ มีเรื่องลูกเป็ดขี้เหร่ด้วย” (กระทิง - สัปดาห์ที่ 9)</p> <p>น้องบานชื่น ทำหน้าตื่นเต็นก่อนที่หัวเราะอย่างดีใจ ซึ่งไปที่หนังสือนิทานเรื่องกุ๊กกิ๊กที่ครูกูรูอ่านให้ฟัง แล้วพูดว่า “อ๊วย หนูเห็นเงามันเป็นเป็ดด้วยล่ะ” เมื่อครูกูรูถามว่าทำไมเงามันเป็นเป็ดล่ะ บานชื่นตอบว่า “มันเป็นจระเข้” (บานชื่น - สัปดาห์ที่ 10)</p> <p>น้องเสื่อ ซึ่งที่รูปภาพหมาป่ากับซุปลูกไก่ในหนังสือนิทาน และบอกว่า “หมาป่ากินแคะเขียวหวาน” (เสื่อ - สัปดาห์ที่ 13)</p> <p>น้องฝ้าย คิงมือครูกูรูไปที่หนังสือนิทานเรื่องกุ๊กกิ๊ก และบอกว่า “แม่เปิดอ่านหนังสือเรื่องหมาป่า” เมื่อถามว่าเรื่องหมาป่านี้เรื่องอะไรกันนะ น้องฝ้ายตอบว่า “หนูน้อยหมีแดง” (ฝ้าย - สัปดาห์ที่ 13)</p>
3. การเปรียบเทียบองค์ประกอบ ของเรื่องทำให้เด็กสามารถ เข้าใจการเชื่อมโยงลักษณะ	<p>“ลูกหมีหัวตะกร้าไปหาช่างเข็ม” (บวบ - สัปดาห์ที่ 8)</p> <p>“หนูน้อยหมีแดงถือตะกร้าไปเยี่ยมลูกหมี คุณพ่อบอกว่าจะตามไประหว่างทางคุณพ่อถือขนมไปให้หมีด้วย” (บานชื่น - สัปดาห์ที่ 8)</p>

ตารางที่ 23 สรุปประมวลประเด็นการสังเคราะห์ระหว่างการทดลองและตัวอย่าง (ต่อ)

ประเด็นการสังเกต	ตัวอย่าง
ต่างๆ และใช้ความเชื่อมโยงตัวบท (ตามแนวอินเทอร์เทกทวลลิตี) ที่ตนเองได้เรียนรู้ในการเล่าเรื่องใหม่	<p>“ลูกเป็ดจี่เหร่เจอจะเซ่ จะเซ่เอาซุบปักมาให้กิน ลูกเป็ดบอกขอบคุณนะ” (โมก - สัปดาห์ที่ 11)</p> <p>“ลูกหงส์มาเจอหนูน้อยหมวกแดง” (ซ่าง - สัปดาห์ที่ 11)</p> <p>“ลูกเป็ดจี่เหร่ได้ดูซ่างเบ๊มเล่นมายากลอันใหญ่เบ๊อเริ่มเพิ่มให้ดู หนูน้อยหมวกแดงบอกการแสดงจบลง” (บัว - สัปดาห์ที่ 12)</p> <p>“แม่สุนัขไม่ให้ออกไปไหนเพราะจะมีคนจับไป ลูกๆ ไม่เชื่อพ่อแม่โดนกินไปแล้ว แล้วไปเจอหมีแพนด้า หมีแพนด้าถามว่าพวกมันมีกี่ตัว มันบอกว่า 5 ตัว หมีแพนด้าก็ช่วยนับบอกว่ามันมี 4 ตัว หมีแพนด้าพบว่ามันพาสุนัข 10 ตัวจึงจอกคือพวกของมัน ขอขอบคุณหมีแพนด้า กลับบ้านอย่างมีความสุข” (โมก - สัปดาห์ที่ 13)</p> <p>“ลูกแกะเดินเห็นหนูน้อยหมวกเขียว ไปเล่นกับหนูน้อยหมวกเขียว เล่นซ่อนแอบ แล้วกลับบ้าน” (แก้ว - สัปดาห์ที่ 14)</p> <p>“นายพรานเจอลูกเป็ดร้องไห้ เก็บแอปเปิ้ลให้กิน ลูกเป็ดหาขี้อึ่งให้เอาไปเลี้ยง วันหนึ่งนายพรานลืมนิดประตูด่าน ลูกเป็ดหนีไปเจอหมาป่ากิน” (สิงโต - สัปดาห์ที่ 14)</p>
4. การเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยการสนทนากลุ่มย่อยทำให้เด็กสามารถแสดงความรู้สึกความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนเรื่อง	<p>ครู: แล้วถ้าเด็กๆ เป็นกุกิจูกิอยากให้เรื่องอย่างไร</p> <p>บัว: อยากให้ทุกคนรักกุกิจูกิ กอดกุกิจูกิแล้วทำให้กุกิจูกิมีความสุข</p> <p>เฟื่องฟ้า: อยากให้ทุกคนรักกุกิจูกิมากกว่าคนอื่นแล้วไม่ให้จะเซ่โผล่มา</p> <p>เหมือนเรื่องลูกเป็ดจี่เหร่</p> <p>โมก: อยากให้กุกิจูกิมีหลายตัว</p> <p>ไท: อยากให้กุกิจูกิอยู่กับเป็ด แล้วก็กินของกิน (สัปดาห์ที่ 11)</p>
5. การต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์ทำให้เด็กสามารถปรับเปลี่ยนเรื่องที่ฟังให้กลายเป็นเรื่องของตนเองได้อย่างหลากหลาย	<p>“ลูกเป็ดเดินร้องไห้เพราะเพื่อนๆ ถูกกิน มาเจอกุกิจูกิก็ชวนไปที่บ้าน ลูกเป็ดจี่เหร่ไปเจอแม่หงส์ ก็เลยไปอยู่กับแม่ของมันเอง” (โมก - สัปดาห์ที่ 11)</p>

ตารางที่ 23 สรุปประมวลประเด็นการสังเคราะห์ระหว่างการทดลองและตัวอย่าง (ต่อ)

ประเด็นการสังเกต	ตัวอย่าง
	<p>“ลูกเปิดเดินร้องไห้เพราะเพื่อนๆถูกกิน มาเจอภูจิจูจี้ก็ชวนไปที่บ้าน ลูกเปิดขี่เห่ไปเจอแม่หงส์ ก็เลยไปอยู่กับแม่ของมันเอง” (โมก - สัปดาห์ที่ 11)</p>
	<p>“เปิดมันกไข่เป็นหนอนแล้วบอกว่าตัวอะไรน่าเกลียด แล้วแม่เปิดก็พาไปว่ายน้ำแล้วแม่เปิดก็ หนองก็ว่ายน้ำไม่เป็น แล้วหนองก็โต แล้วกลายเป็นผีเสื้อ แล้วผีเสื้อก็ แม่ก็พาไปว่ายน้ำแล้วผีเสื้อก็ตีปีกในน้ำ แล้วผีเสื้อก็ว่ายน้ำเป็น” (ดวง - สัปดาห์ที่ 11)</p>
	<p>“หนูน้อยหวมกแดงเดินจะดูต้นไม้ ลูกเปิดขี่เห่เดินร้องไห้ลงมาเนินเขา หนูน้อยถือลูกก็แบ่งให้เป็ด 1 อัน” (เสื่อ - สัปดาห์ที่ 12)</p>
	<p>“ซ้างเบ้มกำลัง ไปเยี่ยมคุณยายซ้างเบ้ม หนูน้อยหวมกแดงกำลังเดินเล่น หนูน้อยหวมกเหลืองมาหา เจอหมีที่กำลังไปเยี่ยมคุณแม่ที่ป่วยอยู่ หมีขอไปด้วยเพราะบ้านใกล้คุณยาย แบ่งผลไม้ให้หมี คุณยาย คุณแม่หมี แล้วชวน ลุงซ้าง หมี หมาป่า ไปเดินเที่ยว เดินไปเจอผีเสื้อ ที่เขวสวนสนุก เล่นกันและกลับบ้าน” (ฝ้าย - สัปดาห์ที่ 12)</p>
	<p>“ลูกหมูสองตัวกำลังจะไปเล่นกับเพื่อนที่บ้าน มีเพื่อนอีกตัวหายไป หาเท่าไรก็ไม่เจอ เพราะโดนแกะจับตัวไปเล่น พอเสร็จก็มีคนมาเคาะประตู เพื่อนก็กลับมา ลูกหมูสองตัวก็เข้ามาในบ้าน เพราะมีดี กลัวหมาป่า ลูกหมูที่อยู่ 3 ตัวครบ และลูกแพะก็มาเล่นด้วยกัน” (ด้อยติ่ง - สัปดาห์ที่ 13)</p>
	<p>“หมาป่านี้กสูตรว่าจะทำยังไง ถ้าได้ปุ่มาสักตัวก็มาต้มกินได้ ปู่เอาหนวดเคาะประตูก็ออก หมาป่าให้ผมอยู่เป็นเพื่อนได้ใหม่ ผมหนีออกจากบ้านครับ ไปลิ หมาป่าคิดได้เดี๋ยวปู่จะโดนกิน โคน โคนคนทำร้าย ต่อจากนั้นหมาป่าไม่กล้าทำทายใคร เลยวิ่งไปเก็บลูกปลูกกลับมา และบอกอยู่กับซันดิกว่าสนุกกว่านะ แต่นึกได้ว่านี่กสูตรได้แล้วและสัญญากับลูกปูว่าจะไม่ทำร้ายคน ไม่ทำดีกว่า ตอนจบให้กินซูปไก่แทนก่อน” (บานชื่น - สัปดาห์ที่ 13)</p>

ตารางที่ 23 สรุปประมวลประเด็นการสังเคราะห์ระหว่างการทดลองและตัวอย่าง (ต่อ)

ประเด็นการสังเคราะห์	ตัวอย่าง
	“หมาป่ากำลังจะหั่นแครอทมาทำซุป ลูกแกะ 6 ตัวเคาะประตู ลูกแกะหลงทางมาในป่าลึก จึงจอกอีก 5 ตัวมาอยู่ได้ ไก่ 1 ตัว ลูกจิ้งจอก 1 ตัว อยู่กันหลายวัน แต่กินได้แต่ซูปผัก ลูกแกะก็เลยไปปลุกผลไม้มากินกันกับเพื่อน วันหนึ่งหมาป่าอยากกินอย่างอื่นเลยเอาปลา มา แล้วอยากกินหมู เลยไปซื้อหมูมาจากแม่ไก่ สุดท้ายมันซื้อหอยแครงกับหอยเชอร์รี่มา” (ฝ้าย - สัปดาห์ที่ 14)
	“หมาป่ากับสุนัขจิ้งจอก วันนี้ฉันจะเอาอาหารมาให้เธอ พรุ่งนี้ฉันบุญบั้งไฟ หนังสือธรรมะฉันอ่านแล้วไม่มี แล้วสุนัขจิ้งจอก หมาป่าแอบกระซิบ จะต้มแกะกับแม่ไก่และแกล้งร้องไห้บอกว่าอ่อย” (บัว - สัปดาห์ที่ 14)
6. การสอนตามขั้นตอนในกระบวนการฯ ทำให้ในสัปดาห์ที่ 14 เด็กสามารถปรับเปลี่ยนส่วนที่ตนสนใจโดยแสดงความคิดเห็น และการปรับเปลี่ยนเหตุการณ์ตามความคาดหวังของตนเอง	<p>“หมาป่าเดินไปเจอลูกแพะ ลูกแพะวิ่งหนีไปในบ้าน หมาป่าเคาะประตู ลูกแพะไม่เปิด ลูกแพะไล่หมาป่า หมาป่าออกไป” (บวบ - สัปดาห์ที่ 14)</p> <p>“หมาป่าเคาะ ลูกแพะไม่เปิด หมาป่าทำขานเหมือนแม่แพะ ลูกแพะไม่เปิดประตู หมาป่าไม่มาบ้านนี้อีกเลย” (เฟื่องฟ้า - สัปดาห์ที่ 14)</p> <p>“ลูกหมูขูดดินจะไปปรับเตียงเด็ก หมาป่าไปเคาะบ้านลูกแพะ ลูกแพะไม่ให้เข้า หนูน้อยหมีบอกแดงบอกว่าเจ้าจะทำอะไรลูกแพะ หนูน้อยหมีบอกแดงบอกให้ไปกินตัวเอง” (ฝ้าย - สัปดาห์ที่ 14)</p> <p>“ลูกแพะไปซ่อนในตู้เสื้อผ้าที่สวยงาม หมาป่านึกได้ว่าลูกแพะหายไปแต่ลืมแล้ว ไปนอนที่พุ่มไม้” (มะลิ - สัปดาห์ที่ 14)</p> <p>“หมาป่าเข้าบ้านลูกแพะ ลูกแพะตีหมาป่า หมาป่าหนีไป แม่แพะกลับมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข” (เลื้อ - สัปดาห์ที่ 14)</p> <p>“หมาป่ากำลังไปเอาอาหารให้ลูกแกะกิน หมาป่าให้แกะนอนพัก พอตักค็อกหมาป่าก็เอาอาหารให้แกะกินจนมีกลิ่น เาเนื้อหมู ไปจโมชวานามา” (ไก่ - สัปดาห์ที่ 14)</p>

ตารางที่ 23 สรุปประมวลประเด็นการสังเคราะห์ระหว่างการทดลองและตัวอย่าง (ต่อ)

ประเด็นการสังเกต	ตัวอย่าง
	<p>“หมาป่ากำลังเดินไปบ้านของสุนัขจึงจอก หมาป่าเอาก้อนทูปกระจก จะจับสุนัขไปทอด แม่สุนัขจึงจอกมาช่วย หมาป่าวิ่งหนี ลูกอยู่ในห้อง หมาป่าเดินเข้า แล้วไปอยู่ที่ต้นไม้ แม่สุนัขจึงจอกมาเจอ ผ่าท้องลูกๆก็ออกมา เอาก้อนหินใส่ท้อง หมาป่าตกท่อน้ำตาย” (กระทิง - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“นายพรานจับลูกแกะจะไปต้ม แต่เปลี่ยนใจไม่ต้มเพราะแกะนำสงสาร” (สิงโต - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“หมาป่ากินลูกแพะ ลูกแพะตัวสุดท้ายหนีไปบนหลังคา แม่แพะผ่าท้องใส่หิน หมาป่าหิวน้ำกินน้ำ แล้วตกไปน้ำลึกสุดและตาย” (หมี - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“หมาป่ากินแพะ แม่แพะผ่าท้องและเย็บ หมาป่าตกเหวตาย” (กวาง - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“หมาป่าเคาะบ้านลูกหมี หมีเปิดให้เพราะหน้าคุ้น คุณกันหมาป่าไม่กินลูกหมี หมาป่าซื้อขนมปังกับน้ำมาให้ หมาป่าจ้อง แม่หมีกลับมาให้หมาป่าอยู่ด้วย เพราะหมาป่าซื้อของมาให้ลูกหมี” (ต้อยติ่ง - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“หมาป่าเคาะประตูบ้านแพะ ลูกแพะหนีออกจากบ้าน เจอกระรอก หมาป่าเคาะประตูบ้านลุงช้าง ลุงช้างเหยียบ หมาป่าหนีออกจากบ้าน หมาป่าไม่ทำร้ายใครอีกเลย ลูกแพะก็ดีใจ” (ด้วง - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“หมาป่าปลอมตัวเป็นแม่แกะ แม่บอกว่าถ้าใครไม่มีตะกร้าให้ไล่ออกจากบ้าน ลูกแกะไล่ หมาป่าเลยไปที่อื่น หมาป่าเอาลูกโป่งมาให้แพะกับแกะ แกะกับแพะให้หมาป่ากินซูปส์ก” (มะลิ - สัปดาห์ที่ 14)</p>
	<p>“หมาป่าไปหาลูกแมวจะให้แบ่งเอามาหลบเท้า แมวไม่ยอม หมาป่าเดินไปร้านอื่น” (พุด - สัปดาห์ที่ 14)</p>

ตารางที่ 23 สรุปประมวลประเด็นการสังเกตระหว่างการทดลองและตัวอย่าง (ต่อ)

ประเด็นการสังเกต	ตัวอย่าง
	“หมาป่าอยู่ในบ้าน ลูกแพะเคาะประตู หมาป่าหนีออกไป หมาป่าปลอมเป็นแม่แพะ กินลูกแพะ แม่แพะตัดขนหมาป่าจนหมด แล้วตัดท้องหมาป่า ลูกแพะออกมา ลูกแพะเอาหมาป่าไปปล่อยในน้ำ” (ปีบ - สัปดาห์ที่ 14)
	“หมาป่าบอกว่า หมาป่าเคาะประตู แล้วเอาเท้ายื่นให้แพะดู ลูกแพะบอกว่าแม่ไม่ได้เสียงแหบแห้ง” (ต้นหยง - สัปดาห์ที่ 14)
	“หมาป่าเคาะประตูบอกว่าแม่เอาลูกโป่งมาให้ แต่ลูกแพะไม่เปิด” (แก้ว - สัปดาห์ที่ 14)

จากตารางที่ 23 สรุปได้ว่า การประมวลประเด็นการสังเกตจากกลุ่มทดลองแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ (1) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล และ (2) เพื่อศึกษาผลของกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ว่า เด็กที่ได้รับกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรคือ เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน และกลุ่มทดลอง 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยคู่มือดำเนินการ วัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์และเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนสอน (pre-test) ไปให้ตัวอย่างประชากรทำก่อนการทดลองเป็นรายบุคคล จากนั้นดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ โดยกลุ่มควบคุมใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบปกติ มีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน กลุ่มทดลองใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการ

ทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีผู้วิจัยเป็นผู้สอน ทั้งนี้ผู้วิจัย
ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ (R_1) มีวิธีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสอนอ่านในระดับอนุบาล ทฤษฎีสหบท แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
- 1.2 ศึกษาสภาพการเรียนการสอนอ่านในระดับอนุบาลในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานและโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ

ขั้นที่ 2 การสร้างกระบวนการฯ ฉบับร่าง (D_1) มีวิธีการตามลำดับดังนี้

- 2.1 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย กรอบแนวคิดของกระบวนการฯ กำหนดแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ลักษณะกิจกรรม ระยะเวลา การดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลกระบวนการฯ
- 2.2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพกระบวนการฯ และแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงกระบวนการฯ ครั้งที่ 1 (R_2)

- 3.1 กำหนดแบบแผนการทดลองใช้กระบวนการฯ
- 3.2 เก็บข้อมูลระยะก่อนการทดลอง (pre-test)
- 3.3 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 1
- 3.4 แก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ครั้งที่ 1
- 3.5 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 2
- 3.6 แก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ครั้งที่ 2
- 3.7 ดำเนินการทดลองกระบวนการฯ ครั้งที่ 3
- 3.8 แก้ไขปรับปรุงได้กระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

- 4.1 เก็บข้อมูลระยะหลังการทดลอง (post-test)

4.2 นำเสนอกระบวนการฯ ฉบับสมบูรณ์

หลังการทดลองผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ หลังสอน (post-test) ซึ่งเป็นแบบวัดคู่ขนานไปให้ตัวอย่างประชากรทำเป็นรายบุคคล

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test dependent) ที่ระดับการมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล

ผู้วิจัยได้กระบวนการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักการ

กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 6 ประการดังนี้

1.1.1 การใช้วรรณกรรมประเภทนิทานภาพที่มีความเชื่อมโยงกันทาง

1) อินเทอร์เน็ตชวลลิตี 2) ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี หรือ 3) อาร์คิเทกซ์ชวลลิตี จำนวน 2 เล่ม เป็นอย่างน้อย ในการจัดการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน ทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมได้

1.1.2 การสอนโดยเชื่อมโยงตัวละคร ฉากและเหตุการณ์ในหน้าปกนิทานภาพกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และประสบการณ์ทางการอ่านของเด็กตามแนวพาราเทกซ์ซวาลิตี ทำให้เด็กมีประสบการณ์ทางการอ่านและการเข้าใจเรื่อง

1.1.3 การสอนโดยการอ่านนิทานภาพเล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 ให้เด็กฟังร่วมกัน โดยครูใช้เสียงเล่าที่แสดงอารมณ์ สีหน้าท่าทางประกอบการดูภาพและตัวอักษรในหนังสือนิทานตามแนวพาราเทกซ์ซวาลิตี และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการสร้างความหมายเพื่อความเข้าใจอันเป็นพื้นฐานของการอ่านเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

1.1.4 การสอนโดยเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์ระหว่างนิทานภาพเล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 ตามแนว อินเตอร์เทกซ์ซวาลิตี ทำให้เด็กเรียนรู้จากต้นแบบในการเชื่อมโยงเพื่อนำไปใช้ในการสร้างเรื่องใหม่ของตนเองได้

1.1.5 การสอนโดยให้เด็กทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนิทานภาพที่เชื่อมโยงกับนิทานจำนวน 1 เรื่อง หรือ 2 เรื่องขึ้นไป ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ซวาลิตี และแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กสามารถถ่ายทอดความเข้าใจของตนเองและเชื่อมโยงระหว่างนิทานภาพ 2 เรื่องได้ โดยใช้จินตนาการของตนเองสร้างเรื่องเล่าใหม่ที่มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

1.1.6 การจัดกิจกรรมที่มีการอ่านนิทานภาพที่เชื่อมโยงกันอย่างเสรี ตามแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กมีโอกาสได้เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ มีแรงจูงใจในการอ่านเพื่อเป็นการสะสมข้อมูลอันนำไปสู่ ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่าน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลที่พัฒนาขึ้นเกิดจากการนำสาระสำคัญของหลักการของกระบวนการฯ มาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการฯ คือ เพื่อให้เด็กสามารถเล่าเรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่โดยแสดงความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิมใน 3 ลักษณะคือ องค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียดของเรื่อง ประเภทและแก่นเรื่อง

1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำหลักการและวัตถุประสงค์ของกระบวนการมาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางในการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักการของกระบวนการฯ แล้วสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และเสนอแนะวิธีการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ มี 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการ

ระยะที่ 2 การสอน ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ

2.1 ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง

2.2 ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง

2.3 ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.4 ขั้นต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์

1.4 การวัดและประเมินผล

กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กก่อนบวการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการประเมินจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนสอนและแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังสอน

2. ผลการประเมินกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กก่อนบวการ

ผู้วิจัยได้ผลการประเมินกระบวนการฯ คือ หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลมีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1.1 ความสำเร็จในการทำความเข้าใจการอ่านเพื่อนำไปสู่ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงเนื้อหาในการอ่านกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็กอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ระยะเวลาของการพัฒนากระบวนการฯ ที่ใช้ในช่วงแรกคือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ จึงไม่เอื้ออำนวยต่อเด็กในการเชื่อมโยงองค์ประกอบของเรื่องและรายละเอียดของเรื่องในหนังสือนิทานที่จัดเตรียมไว้ เนื่องจากเกิดการขาดช่วงเวลาที่ต่อเนื่องในการทำความเข้าใจและจดจำ

1.2 การออกแบบขั้นตอนการสอนตามกระบวนการฯ บนฐานของประสบการณ์เดิมของเด็กเป็นหลักการคิดเบื้องต้นของครูที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กไปสู่ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวเป็นการปูพื้นฐานการเชื่อมโยงที่จำเป็นอันเป็นการสะสมประสบการณ์ที่นำไปสู่การส่งเสริมความสามารถในการสร้างเรื่องใหม่ของเด็กในระดับที่สูงขึ้น

2. ผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลมีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

2.1 การเริ่มกิจกรรมทุกครั้งด้วยการฝึกให้เด็กสังเกตภาพและรายละเอียดจากปกของหนังสือนิทานช่วยสะสมประสบการณ์จำเป็นในการทำความเข้าใจกับเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น กอปรกับการใช้คำถามต่างๆ ให้เด็กได้เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนยิ่งส่งเสริมความสามารถในการเชื่อมโยงและสร้างเรื่องใหม่ที่มีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดของเรื่องได้หลากหลายลักษณะ สอดคล้องกับ Morrow (1993: 107-121) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้การอ่านของเด็กอนุบาลว่า เด็กใช้ประสบการณ์ในชีวิตเชื่อมโยงกับสื่อที่อ่านเพื่อสร้างความหมายจากการอ่าน

2.2 การอ่านนิทานให้เด็กฟังโดยใช้น้ำเสียงที่แสดงอารมณ์และสีหน้าท่าทางประกอบ ทำให้เด็กเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น เนื่องจากเด็กได้ดูภาพในหนังสือนิทาน ได้ฟังน้ำเสียงและท่าทางของครูอย่างสนุกสนานและเป็นธรรมชาติ การนำเสนอนิทานลักษณะนี้ช่วยให้เด็กสามารถทำความเข้าใจกับเรื่องได้ดีกว่าการอ่านนิทานด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Morrow (1993: 107-121) ที่ว่า เด็กเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางการอ่านด้วยการสะสมข้อมูลพื้นฐาน การสร้างความคุ้นเคยกับโครงสร้างของเรื่องราว และการสร้างความคุ้นเคยกับภาษาหนังสือ เมื่อผู้ใหญ่อ่านออกเสียงให้ฟัง

2.3 ความสม่ำเสมอในการถามคำถามและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น สังเกตรายละเอียดต่างๆ ในหนังสือนิทาน และตอบคำถามได้ตรงประเด็นกว่าเดิม อันนำไปสู่ความสามารถในการเชื่อมโยงเรื่องจากหนังสือนิทานได้หลากหลายลักษณะมากขึ้น และมากกว่าการปล่อยให้เด็กได้เชื่อมโยงเรื่องจากหนังสือนิทานด้วยตนเองตามธรรมชาติ สอดคล้องกับ Lenski (2001: 313 – 335) ที่ว่า การสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับสื่อที่เรียนเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพราะการสนทนาโต้ตอบสามารถปรับแต่งความเข้าใจของเด็กเกี่ยวกับสื่อ นั้น การถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับสหพทที่หลากหลายระหว่างการสนทนาโต้ตอบสร้างความสามารถในการสร้างความหมายที่มากกว่าของเด็ก

2.4 ปริมาณของประสบการณ์เดิมของเด็กแต่ละคนที่เกี่ยวข้องกับภาษาโดยเฉพาะการฟังนิทาน เป็นกลไกสำคัญที่นำเด็กไปสู่ความสำเร็จในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากเด็กที่มีประสบการณ์ในการฟังนิทานน้อย จะใช้เวลานานและมีความยากลำบากในการทำความเข้าใจเรื่องและรายละเอียดของเรื่อง และมักจะขาดความสามารถในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของตนกับชุดนิทานต่างๆ ที่จัดเตรียมไว้ในแต่ละชั้นตอนการสอน ผลผลิตของเด็กกลุ่มนี้ มักเป็นการเล่าเรื่องสั้นๆ องค์กรประกอบและรายละเอียดของนิทานจะซ้ำๆ เดิม เรื่องที่เล่าใหม่แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงที่ไม่ชัดเจน ดังนั้น ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่เหมาะสมจะต้องมีลักษณะทางไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี ที่ชัดเจนคือ มีโครงเรื่องที่เหมือนกัน มีความแตกต่างทางรายละเอียดของเรื่องเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่สำหรับเด็กที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการฟังนิทานมาก มักจะสามารถแสดงความเข้าใจเรื่องได้ดีกว่า สร้างเรื่องใหม่ได้หลากหลายลักษณะกว่า และมีรายละเอียดที่เชื่อมโยงกันมากกว่า ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่เหมาะสมจึงควรมีลักษณะทางอินเตอร์เทกซ์ชวลลิตีหรืออาร์คิเทกซ์

ชวลิตีคือ มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่อง หรือมีองค์ประกอบ (ตัวละคร ฉาก หรือเหตุการณ์) ที่เชื่อมกันบางส่วนเท่านั้น ทั้งนี้ ก็เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการปรับเปลี่ยนเรื่องมากขึ้น

2.5 การสาธิตของครูในการปรับเปลี่ยนเรื่อง โดยเฉพาะในลักษณะของการนำองค์ประกอบของเรื่องจากหนังสือนิทานตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไปมาใช้สร้างเรื่องใหม่ ทำให้เด็กเรียนรู้วิธีการในการสร้างเรื่องใหม่อย่างอิสระ ไม่จำเป็นต้องอยู่บนแบบแผนของความถูกผิดเช่นเดียวกับประสบการณ์เดิมที่ตนเคยได้รับจากผู้ใหญ่ และสนุกกับการปรับเปลี่ยนเรื่องตามมุมมอง ความเข้าใจ และความต้องการของตน

2.6 การจัดหาชุดหุ่นและคลังหนังสือนิทานที่มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ปกติของเด็กในห้องเรียน และบูรณาการกิจกรรมเลือกในกระบวนการฯ ให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ตามหน่วยการเรียนรู้ ยังช่วยให้เกิดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอนของครู และทำให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากเกิดการเชื่อมโยงประสบการณ์จากหน่วยการเรียนรู้ได้ง่ายและชัดเจน โดยใช้ตัวบทที่ตนเองสร้างขึ้นอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ Roache-Jameson (2003 อ้างถึงใน Roache-Jameson, 2005) กล่าวว่า เด็กมีการสร้างตัวบทอย่างสม่ำเสมอ และสามารถแบ่งชนิดของการเชื่อมโยงได้เป็น 3 ชนิดคือ การเชื่อมโยงทางตัวบท หมายถึงการเชื่อมโยงซึ่งโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอดในความหมายดั้งเดิมของตัวบท เช่น ตัวละคร โครงเรื่อง และโครงสร้างของตัวบท การเชื่อมโยงทางบริบท ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงของบริบท การเชื่อมโยงส่วนบุคคล หมายถึงการเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่นักเรียนอยู่อาศัย

2.7 ผลการทดสอบเด็กเด็กกลุ่มทดลองที่มีระดับคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์สูง แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจปัญหาและการแก้ปัญหาของเรื่องทีอ่านจากการเล่าเรื่องใหม่ในแต่ละครั้ง ซึ่งความเข้าใจปัญหาและการแก้ปัญหาของเรื่องดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของเรื่องที่ไม่ใช่องค์ประกอบพื้นฐาน แต่เป็นองค์ประกอบของเรื่องที่น่าไปสู่ความเข้าใจเรื่องที่ลึกซึ้งขึ้น

ข้อสังเกตจากการวิจัย

การทดลองใช้กระบวนการฯภายในระยะเวลา 1 ภาคเรียน พบว่ากระบวนการฯ สามารถทำให้เด็กที่มีพื้นฐานทางการอ่านมีความสนใจในการสังเคราะห์ละเอียดจากการอ่าน และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้โดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง และนำองค์ประกอบของเรื่องรายละเอียดของเรื่อง ประเภทและแก่นของเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังมาใช้สร้างเรื่องใหม่ของตนเองได้ ในขณะที่เด็กที่มีพื้นฐานทางการอ่านน้อยมีพัฒนาการพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่านเพิ่มมากขึ้น แต่กระบวนการฯจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการสังเกต การสังเคราะห์ประสบการณ์ทางการอ่านและการใช้ประโยชน์จากการอ่านต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารสามารถเลือกใช้กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ และสนับสนุนครูให้นำกระบวนการเรียนการสอนนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยอาจเริ่มจากการใช้บางส่วนของกระบวนการในช่วงเวลาของการเล่านิทานประจำวัน จากนั้นจึงขยายผลไปสู่ช่วงเวลาอื่น จนกระทั่งสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างเต็มกระบวนการ
 2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาของตนนำกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ โดยจัดการอบรมหรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของกระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการในการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน
- ผู้บริหารควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนตามกระบวนการ และนิเทศติดตามผลที่เกิดขึ้นกับเด็ก เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลือ หรือให้ข้อเสนอแนะรวมทั้งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เพื่อให้การเรียนการสอนตามกระบวนการเป็นไปอย่างราบรื่นและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

1. ครูที่นำกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ควรใช้เวลาในการเตรียมการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะครูต้องคัดเลือกหนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงกัน จัดลำดับและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างหนังสือนิทาน วิเคราะห์เนื้อหาสาระของหนังสือนิทาน กำหนดข้อคำถาม รวมทั้งต้องวางแผนการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาของหนังสือนิทานแต่ละเรื่อง
2. ครูควรมีการปูพื้นฐานเด็กก่อนนำกระบวนการไปใช้เพื่อให้สามารถดำเนินการใช้กระบวนการได้อย่างราบรื่น โดยควรมีการฝึกให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ ฝึกระเบียบวินัยในด้านการรอคอย การรับผิดชอบ และการสังเกต รวมทั้งการสนทนาในกลุ่ม โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้เพื่อนได้พูดคุยแสดงความคิดเห็น และการเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างกัน
3. ครูสามารถแบ่งส่วนของกระบวนการเพื่อนำไปใช้สอนได้ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้กับเด็ก โดยใช้กระบวนการฯ ในขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 3 กันคู่หนังสือนิทานที่มีความใกล้เคียงกันมาก ซึ่งทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเรื่องได้อย่างง่าย และมีช่องทางในการปรับเปลี่ยนที่ชัดเจน จากนั้นจึงเลือกคู่นิทานที่มีความแตกต่างกันมากขึ้น โดยครูต้องตระหนักว่าการที่เด็กได้ฟังหนังสือนิทานมาก คือการที่เด็กได้สะสมข้อมูลเพื่อนำมาเชื่อมโยงจำนวนมาก เมื่อเด็กสะสมข้อมูลในระดับที่เหมาะสม เด็กสามารถเชื่อมโยงและทำความเข้าใจเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือมีความเชื่อมโยงอย่างเป็นอิสระขึ้นได้
4. ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนครูสามารถสร้างกิจกรรมเสริมเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงความรู้ต่างๆอย่างสนุกสนานซึ่งช่วยส่งเสริมการสังเกตและปรับเปลี่ยนในทางอ้อม เช่น ในขั้นนำเมื่อเด็กร้องเพลงจนสามารถจับทำนองได้แล้ว สามารถกระตุ้นให้เด็กเปลี่ยนเนื้อร้อง เพื่อให้เด็กสนุกในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้น เช่น ใน เพลงกล้วยบัวชี่ ครูสามารถนำสู่กิจกรรมโดยตั้งคำถามว่าถ้าเป็นตัวละครในนิทานร้องเพลงนี้ เสียงจะเป็นอย่างไร และให้เด็กร้องเพลงโดยใช้เสียงนั้น ต่อมา เมื่อเด็กเริ่มคุ้นเคยกับการปรับเปลี่ยน ครูสามารถแนะนำการเปลี่ยนเนื้อร้องโดยใช้เสียงสัตว์แทนเนื้อร้องตามทำนองเดิม

5. เนื่องจากลักษณะการอ่านเชิงสร้างสรรค์เมื่อนำมาใช้กับเด็กวัยอนุบาล ไม่ได้เน้นความชัดเจนในการเข้าใจเรื่องตามบริบทของเรื่องเดิมดังคำนิยามที่ใช้สำหรับเด็กประถมศึกษาหรือผู้ใหญ่ แต่เป็นการให้อิสระในการเชื่อมโยงและทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านจากประสบการณ์ของเด็กเอง และสะท้อนความเข้าใจของเด็กนอกเหนือจากความเข้าใจตามตัวอักษร หรือตามสิ่งที่ตัวหนังสือบอก โดยมีความเชื่อมโยงกับเรื่องเดิม ทำให้เด็กมีอิสระในการใช้จินตนาการ ดังนั้น ครูที่นำกระบวนการไปใช้จำเป็นต้องรักษาความสมดุลระหว่างการให้ความรู้กับการให้โอกาสเด็กได้ใช้จินตนาการในการเล่าเรื่อง เช่น เมื่อเด็กเล่าเรื่องเปิดใจรายกินหนูน้อยหมวกแดง หรือแมวออกมาจากไซ ซึ่งขัดแย้งกับความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น

6. ครูที่นำกระบวนการไปใช้ควรมีการศึกษาความสมดุลในการจัดการเรียนการสอนที่让孩子คิดสร้างสรรค์และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากเด็กจดจำสิ่งที่ตนเองคิดและถ่ายทอดอย่างไม่ว่าถูกหรือผิด และบางสิ่งเป็นที่ยอมรับได้ในหมู่เด็กๆ เช่น กินยาพิษ ตัดหัว ซึ่งเป็นสิ่งที่รุนแรงและเด็กคิดตัวมาจากสื่อต่างๆ ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในความสนใจของตนเอง และพูดคุยบอกเล่าจินตนาการของตนอย่างเสรี ในขณะที่เดียวกันจำเป็นต้องปลูกฝังความเข้าใจที่เหมาะสม ทั้งนี้ในกระบวนการฯ พบ เด็กที่พูดถึงผิดตลอดเวลา และอยากรู้ว่ามีจริงไหม เมื่อถามว่า “หนูน้อยหมวกแดงเจอตัวอะไรในป่าได้บ้าง” เด็กจะตอบว่า “ผี” แต่เมื่อผ่านกระบวนการฯ โดยได้พูดคุย และเรียนรู้เรื่องอื่น ความสนใจเด็กมีการเปลี่ยนแปลง เด็กสามารถเล่าเรื่องได้โดยไม่ต้องมีตัวละครผี

7. ครูที่นำกระบวนการไปใช้สามารถใช้กระบวนการนี้ควรคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของเด็กและจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของเด็กที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน โดยการถามคำถาม การจัดกิจกรรม และการเลือกหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยดังที่ปรากฏมีประเด็นที่สมควรศึกษาเพิ่มเติมต่อไปดังนี้

1. เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยบนขอบข่ายแดนขององค์ความรู้ โดยมีข้อมูลพื้นฐานและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในระดับอนุบาลของเด็กไทยอย่าง

จำกัด จึงควรมีการศึกษาข้อมูลความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยตามธรรมชาติในบริบท การเรียนการสอนของไทย เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานของรูปแบบในการเล่าเรื่อง ประสบการณ์พื้นฐานทางการอ่านของเด็ก และระดับความสามารถของเด็กปฐมวัยไทยในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ความรู้รอบตัว ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนาการเรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยไทยต่อไป

2. ควรมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้สหบทในการสอนอ่านเพื่อความ เข้าใจด้านต่างๆ โดยจัดกระบวนการอย่างต่อเนื่องตลอดวันและผสมผสานให้สอดคล้องกับหน่วย การเรียนการสอนควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะ กระบวนการที่ช่วยในการพัฒนาเด็กซึ่งมีพื้นฐานทางการอ่าน และพื้นฐานความรู้รอบตัวในเรื่อง ต่างๆอย่างจำกัด เนื่องจากการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสหบทและวรรณกรรมเป็นฐานสามารถ ช่วย让孩子เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่างๆระหว่างประสบการณ์เดิม และระหว่างหนังสือนิทานทำให้ เด็กสามารถสร้างความเข้าใจจากการอ่านได้ง่ายขึ้น

3. ข้อค้นพบระหว่างการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เด็กสามารถใช้สหบทในการผสมและสร้างคำ ใหมได้อย่างสนุกสนาน เช่น จระปลา จระปู จึงควรมีการศึกษาเพื่อใช้การเชื่อมโยงทางสหบท ประเภทต่างๆ ในการเสริมสร้างความเข้าใจและสร้างเสริมทักษะทางภาษาในด้านอื่นนอกจากการ อ่านเพื่อความเข้าใจ และการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เช่น การเรียนรู้คำศัพท์ การผสมคำ เพื่อให้เด็ก เรียนรู้ภาษาได้อย่างเชื่อมโยงและสนุกสนาน

4. ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์คือ ความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองและครู จึงควรมีการพัฒนากระบวนการเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองและครู เข้าใจความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์และสามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิง สร้างสรรค์ให้กับเด็กอนุบาล

5. จากการค้นคว้าเพื่อทำวิจัยพบว่าเด็กไทยขาดนิทานภาพซึ่งช่วยสนับสนุนให้เกิด ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะหนังสือภาพที่น่าเสนอเรื่องโดยให้อิสระเด็กใน การตีความหมายผ่านภาพที่มีรายละเอียดเพียงพอ เนื่องจากนิทานภาพที่พบในชั้นเรียนส่วนใหญ่ เป็นนิทานสำหรับเด็กเล็กเพื่อเรียนรู้ภาษา การอ่าน และการเรียนรู้สิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน แต่ไม่ พบหนังสือนิทานซึ่งนำเสนอบริบทของไทย และส่งเสริมทักษะและความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น

ควรมีการวิจัยพัฒนาเพื่อศึกษาและสร้างหนังสือนิทานภาพดังกล่าวในบริบทไทย ซึ่งง่ายต่อความเข้าใจของเด็กและเพื่อไม่ให้เด็กถูกรอบงำโดยบริบทของต่างประเทศ ทั้งยังส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการอ่านและการศึกษาของเด็กไทย รวมทั้งควรมีการพัฒนาหนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงสหรับประเภทต่างๆกับนิทานเรื่องที่ได้รู้จักดี เพื่อเป็นแนวทางในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ที่เข้ากับบริบทไทยดังที่เด็กที่ผ่านกระบวนการฯ อ่านเชิงสร้างสรรค์ได้แสดงให้เห็นความสามารถในการสร้างเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและประสบการณ์ของตนเอง

6. ควรมีการศึกษาพัฒนาการการประเมินในการเล่าเรื่องจากการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กในลักษณะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างกระบวนการ และควรมีการพัฒนาข้อคำถามที่เสริมสร้างความสามารถของเด็กได้ครอบคลุมความสามารถของเด็กในทุกระดับ

7. เครื่องมือในการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ในงานวิจัยนี้จำกัดเฉพาะการเล่าเรื่องใหม่ เนื่องจากเป็นทักษะที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งชอบเล่าเรื่อง ชอบพูดคุย และเริ่มเข้าในนามธรรมได้ โดยไม่ขัดกับธรรมชาติเด็ก และเรื่องที่เด็กเล่าสามารถสะท้อนความสามารถทางภาษาของเด็กได้ เด็กที่มีความเข้าใจเรื่องทีอ่านอย่างจำกัดก็สามารถนำบางส่วนของเรื่องมาใช้เพื่อเล่าเรื่องตามจินตนาการของตนเองตามความเข้าใจที่มีได้ แต่ควรมีการศึกษาและพัฒนาการวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ด้วยวิธีอื่นเพื่อให้ครอบคลุมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ถ่ายทอดได้หลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะการวัดและประเมินอ่านเชิงสร้างสรรค์ในภาพ และชิ้นงานของเด็กนอกเหนือไปจากภาษาที่เด็กใช้อธิบายชิ้นงานของตน เพื่อให้การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์มีความครอบคลุมสอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการศึกษาปฐมวัยมากขึ้น

8. ควรมีการศึกษาและพัฒนากระบวนการในการเรียนการสอนและการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับและให้เด็กได้มีโอกาสทบทวนและเปลี่ยนแปลงเรื่องที่เด็กเล่า เพื่อให้เห็นพัฒนาการทางความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์อย่างชัดเจน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. 2546. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.**

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548. **กระบวนการสร้างนิทานเพื่อการ**

พัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2517. **วรรณกรรมไทย.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เกริก ชื่นพันธ์. 2538. **การเล่านิทาน.** กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2546. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช**

2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://www.obec.go.th> [2550,

กันยายน 20]

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. 2549. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ**

สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2555). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2545. **วรรณกรรมสำหรับเด็ก.** ม.ป.ท. : ศิลปาบรรณาการ.

ฉันทนา ภาคบงกช. 2538. **พัฒนาการทางภาษา.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (อัสสัมชัญ).

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. 2540. **การพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมเป็น**

ฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชา

ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชุติมา สัจจามันท์, วรรณ บัวเกิด, ธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์ และศิริน โจรนสโรช. 2543. **การพัฒนา**

เกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ.

ณัฐฐาสิริ ศักดิ์ทอง. 2548. **ผลของการใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีต่อทักษะชีวิตของเด็กวัย**

อนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, ภาควิชาหลักสูตร

การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ตรีศิลป์ บุญจรรยา. 2553. **ด้วยแสงแห่งวรรณคดีเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ตรีศิลป์ บุญจรรยา. 2549. **วรรณคดีเปรียบเทียบ: กระบวนทัศน์และวิธีการ**. อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ (กรณีพิเศษ) นางทองสุข บุญจรรยา 20 ธันวาคม 2549.
- ทาดาชิ มัตซึอิ. 2547. **พัฒนาคุณน้อยด้วยการอ่าน**. แปลโดย พรอนงค์ นิยมคำ. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิซีเมนต์ไทย.
- บุษบง ต้นติวงษ์. 2536. **นวัตกรรมการสอนภาษากับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัย ในแรมสมร อยู่สถาพร (บรรณาธิการ), เทคนิคและวิธีการสอนในระดับประถมศึกษาชุดเสริมประสิทธิภาพครู**, 141-152. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรจันทร์ จันทร์วิมล. 2529. **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.
- ระพีพรรณ พัฒนาเวช. 2550. **“หนังสือภาพกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย” ในคู่มือพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือ**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิซีเมนต์ไทย.
- วราลี ถนอมชาติ. 2549. **ผลของการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในขั้นก่อนอ่านของเด็กอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย, ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภา กงกะนันท์. 2533. **วรรณคดีศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สนัดดา ด่านศิริวิโรจน์. 2547. **ผลของการสอนการวิพากษ์วรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีต่อความสามารถในการคิดของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย, ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาธารณสุข กระทรวง. 2547. **รายงานการสำรวจสภาวะสุขภาพ พัฒนาการ และ การ เจริญเติบโตเด็กปฐมวัยปี 2547**. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวง สาธารณสุข.
- สุภัทรา คงเรือง. 2539. **ผลการใช้กิจกรรมการอ่าน ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ โส้วตระกูล. 2550. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช และคณะ. 2549. **โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย**.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน) สิงหาคม.

อรชา ตูลานันท์. 2547. **พัฒนาการภาษาของเด็กวัย 6 เดือนถึง 12 ปี**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัด
สำเนา)

อารี สันหลวี. 2535. **นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

ภาษาอังกฤษ

Adams, P. J. 1968. **Creative Reading**. Presented at international reading association conference
Boston, April: 24 – 27.

Allen, D. and Piersma, M. 1995. **Developing Thematic Units**. New York: Delmar Publishers.

Allen, G. 2000. **Intertextuality**. London: Routledge.

Barthes, R. 1971. **Image, music, text**. New York: Hill and Wang.

Cairney, T.H. 1988. The Influence of Intertextuality Upon the Reading and Writing of Primary
School Children. **Discourse Processing Forum** 2(1): 1-3.

Cairney, T.H. 1990a. **Other Worlds: The Endless Possibilities of Literature**. Melbourne:
Nelson.

Cairney, T.H. 1990b. Intertextuality: Infectious Echoes from the Past. **The reading Teacher** 43
(7): 478-485.

Cairney, T.H. 1992. Fostering and Building students intertextual histories. **Language Arts** 69:
502-507.

- Cairney, T.H. 1996. Pathways to meaning making: Fostering Intertextuality in the Classroom. In L.B. Gambrell and Almasi, J.F. (Eds), **Lively Discussion! Fostering Engaged Reading**. Newark (Delaware) USA: International Reading Association.
- Conley, M.W. 1995. **Content Reading Instruction: A Communication Approach**. New York: McGraw-Hill
- Cornett, C.E. 2003. **Creating Meaning Through Literature and Arts**. Second edition. New Jersey: Pearson Education.
- De Beaurande, R. 1980. **Text, Discourse and Process**. Norwood, New Jersey: Ablex.
- Duffy, B. 1998. **Supporting Creativity and Imagination in the Early Years**. Buckingham: Open University Press.
- Galda, L., Rayburn, S. and Stanzi, L.C. 2000. **Looking Through The Faraway End**. Delaware: International Reading Association.
- Goodman, K. S. 1986. **What's Whole In Whole Language**. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Gregory, A. E. 2002. **Constructing Meaning: Kindergarten Children's Textual Importations Following Dialogic Reading Intervention**. Ph.D. Purdue University.
- Griffith, P.L. et. al. 2008. **Literacy for Young Children: A Guide for Early Childhood Educators**. Thousand Oaks, CA : Corwin Press.
- Harris, A.J. and Sipay, E.R. 1990. **How to Increase Reading Ability: A Guide to Development and Remedial Methods**. New York: Longman.
- Harris, P. and Trezise, J. 1997. Intertextuality and Beginning Reading Instruction in the Initial School Years. **Journal of Australian Research in Early Childhood Education** 1: 32-39.
- Harirs, P., Trezise, J. and Winsler, W.N. 2002. "Is the Story on My Face?": Intertextual Conflict during Teacher-Class Interactions around Texts in Early Grade Clarsrooms. **Research in the Teaching of English**. Vol. 37. August.

- Harris, P., Trezise, J. and Winsler, W.N. 2004 . Where is the Story?: Intertextual Reflection on Literacy Research and Practice in the Early School Years. **Research in the Teaching of English** 38, 3 February.
- Harrison, C. 2004. **Understanding Reading Development**. London: Sage Publications.
- Hartman, D.K. 1992. Intertextuality and reading: Reconceptualizing the Reader, the Text, the Author, and the Context. **Linguistics and Education** 4 (3 and 4): 295-311.
- Hartman, D.K. 1995. Eight Readers reading: The intertextual links of proficient readers reading multiple passages. **Reading Research Quarterly** 30: 520 – 561.
- Hibbard, K.M. and Wager, E.A. 2002. **Assessing and Teaching Reading Comprehension and Pre-Writing, 3-5**. Larchmont, NY: Eye on Education.
- Hillman, J. 1995. **Discovering Children’s Literature**. New Jersey: Prentice – Hall.
- Holdaway, D. 1979. **The Foundations of Literacy**. Sydney: Ashton Scholastic.
- Holden, J. 2004. **Creative reading: Young people, reading and public libraries**. London: Demos.
- Kamil, Mosenthal, Pearson and Barr. 2000. Early Childhood and Elementary Literature – Based Instruction: Current Perspective and Special Issues. **Handbook of Reading Research: Volume III**. New York: International Reading Association.
- Kemp, M. 1989. **Reading comprehension**. New York: The Center for Applied Research in Education.
- Lenski, S.D. 1998. Intertextual Intentions: Making Connections across Texts. In **Clearing House** 72 : 74-80.
- Lenski, S. D. 2001. Intertextual Connections During Discussions about Literature. **Reading Psychology** 22: 313-335.
- Logan, M.L. and Logan, V.G. 1971. **Design for Creative Teaching**. Toronto: McGraw-Hill Company of Canada Limited.

- Mangieri, J. N., Bader, L.A. and Walker, J.E. 1982. **Elementary reading: A Comprehensive Approach**. New York: McGraw-Hill.
- Many, J. and Wiseman, D.L. 1992. The Effect of Teaching Approach on Third-Grade Students' Response to Literature. **Journal of Reading Behavior** 24: 256-287.
- McAfee, O. and Leong, D. J. 2007. **Assessing and Guiding Young Children's Development and Learning**. 4th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Miller, L. L. 1980. **Developing Reading Efficiency**. Minnesota: Burgess Intl Group.
- Miller, W. H. 1977. **The First R Elementary Reading Today**. 2nd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Morrow, L.M. 1993. **Literacy Development in the Early Years**. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Morrow, L. M. and Temlock-Fields, J. 2004. Use of literature in the home and at school. In B.H. Wasik (Ed.), **Handbook of Family Literacy**. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associate, Inc.
- National Assessment of Educational Progress (NAEP).2001. **National Assessment of Educational Progress Achievement Levels 1992-1998**. Washington D.C.: National Assessment Governing Board.
- Nicoll, V. and Roberts, V. 1993. **Taking a Closer Look at Literature-based Program**. Sydney: Primary English Teaching Association.
- Paris, A.H. and Paris, S.G. 2001. **Children's Comprehension of Narrative Picture Books**. Michigan: Center for the Improvement of Early Reading Achievement.
- Reutzel and Cooter, Jr., 1996. **Teaching Children to Read: From Basals to Books**. 2nd edition. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Roache-Jameson, S. 2005. Kindergarten Connections: A Study of Intertextuality and Its Links with Literacy in the Kindergarten Classroom. **Australian Journal of Language and Literacy** 1: 1-20

- Ruddell, R.B., and Unrau, N.J. 2004. The Role of Responsive Teaching in Focusing Reader Intention and Developing Reader Motivation. In R.B. Ruddell, and N.J. Unrau (Eds.), **Theoretical Models and Processes of Reading**. Newark, DE: International Reading Association.
- Sadoski, M. 2004. **Conceptual Foundations of Teaching Reading**. New York: Guilford Publishing.
- Short, K.G. 1992. Researching Intertextuality within Collaborative Classroom Learning Environments. **Linguistics and Education** 4: 313-333
- Sipe, Lawrence R. 2000a. "Those Two Gingerbread boys Could Be Brothers": How Children Use Intertextual Connections During Storybook Readalouds. **Children's Literature in Education**. 31(2): 73-90.
- Sipe, Lawrence R. 2000b. The Constructuion of Literary Understanding by First and Second Graders in Oral Response to Picture Storybook Read – Alouds. **Reading Research Quaterly**. 35(2): 252 – 275.
- Smith, N. B. 1969. The Many Faces of Reading Comprehension. **The Reading Teacher** 23 (December 1969): 249-259.
- Sulzby, E. 1985. Children's Emergent Reading of Favorite Storybooks: A Developmental Study. **Reading Research Quarterly** 20: 458-481.
- Torr, J. 2007. The Pleasure of Recognition: Intertextuality in the Talk of Preschoolers During Shared Reading with Mothers and Teacher. **Early Years** 27(1): 77-91.
- Tompkins, G. E. 2003. **Literacy for the 21st Century**. Third edition. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Van den Broek, P., et al. 2005. Assessment of Comprehension Abilities in Young Children. In S. G. Paris and S. A. Stahl (Eds.), **Current Issues in Reading Comprehension and Assessment**. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Yopp, H.K. and Yopp, R.H. 1996. **Literature- Based Reading Activities**. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ศึกษาศึกษา, กระทรวง, กรมวิชาการ. 2543. **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎีการเรียนรู้**

สอนการวัดผลประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2550. **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย**

สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ฉันทนา ภาคบงกช. 2538. **พัฒนาการทางภาษา.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (อัสสัมชัญ).

ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร. 2529. **การเปรียบเทียบบททฤษฎีพัฒนาการเด็ก.** ปรินซ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทศนา แจมมณี. 2544. **วิทยาการด้านการคิด.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจ

मेंท์ จำกัด

ทศนา แจมมณี. 2551. **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี**

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภเนตร ชรรณบรร. 2544. **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บันลือ พลุฑะวัน. 2534. **มิติใหม่ในการสอนอ่าน.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:

ไทยวัฒนาพานิช.

ปราณี สุรสิทธิ์. 2541. **การเขียนเชิงสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

แสงดาว.

พรสวรรค์ เหลืองสุวรรณ. 2537. **ปฐมวัยศึกษา: กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะ**

พัฒนาการและการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. 2549. **อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง.** กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์

พับลิเคชั่นส์.

ศรียา นิยมธรรม. 2540. **พัฒนาการทางภาษา.** กรุงเทพมหานคร: แวนแก้ว.

- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545. **จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:หมอชาวบ้าน.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. 2548. **การเขียนสร้างสรรค์ไม่ยากอะไรเลย**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เรียนรู้ทุ่งสักอาศรม
- หรรษา นิลวิเชียร และพรรณรัศมี เกษธรรมสาร. 2534. **ลักษณะการเขียนที่ปรากฏในเด็กเล็ก**. รายงานการวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อารี ถิ่นหนวี. 2535. **นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

ภาษาอังกฤษ

- Allen, D. and Piersma, M. 1995. **Developing Thematic Units**. New York: Delmar Publishers.
- A.G. (1993). Attachment and Emergent Literacy. **International Journal of Educational Research** 19: 573-581.
- Clark, C. and Akerman, R. 2006. Social Inclusion and Reading An Exploration, **National Literacy Trust** (June): 1-11.
- Clay, M. 1979. **Reading: The Patterning of Complex Behavior**. Auckland: Heinemann.
- Coody, B. 1997. **Using Literature with Young Children**. Madison, Wisconsin: Brown and Benchmark Publishers.
- Cox, K.E. and Guthrie, J.T. 2001. Motivational and Cognitive Contributions to Student's Amount of Reading. **Contemporary Educational Psychology** 26: 166-131.
- Craft, A. 2000. **Creativity Across the Primary Curriculum**. London: Routledge.
- Cutting, B. 1989. **Getting Started in Whole Language: Share Reading Experience**. Auckland: Apple Press.
- Fisher, C.J. and Terry, C.A. 1990. **Children's Language and the Language Arts: A Literature Based Approach**.

- Goldenberg, C. 2001. Making Schools Work for Low-Income Families in the 21st Century. In S. B. Neuman and D. K. Dickinson (Eds.), **Handbook of early literacy research** (pp. 211–231). New York: The Guilford Press.
- Giddings, L. R. 1991. **Literature – Based Reading Instruction: An Analysis**. Paper presented at the Annual Meeting of the International Reading Association 36th, Las Vegas, Nevada, May 6 – 10 1991.
- Gleason, J.B. 2005. **The Development of Language**. Boston: Pearson.
- King, N. 2007. Developing Imagination, Creativity, and Literacy through Collaborative Storymaking: A Way of Knowing, **Havard Educational Review** 77(2): 204-227.
- Klein, M.L. and Others. 1991. **Teaching reading in the elementary grades**. Boston: Allyn and Bacon.
- Lame, L. and Lee, P. 1990. **Crossing the Moat: From Basic Skills to Whole Language in Kindergarten Curriculum**. *Childhood Education* 66: 295-297.
- Logan, M.L. and Logan, V.G. 1974. **Educating Young Children**. Toronto: McGraw-Hill Ryerson.
- Many, J. and Wiseman, D.L. 1992. The Effect of Teaching Approach on Third-Grade Students' Response to Literature. **Journal of Reading Behavior** 24: 256-287.
- Mayesky, M. 2002. **How to Foster Creativity in All Children**. New York: Thomson Delmar Learning.
- McKenna, M.C. and Kear, D.J. 1990. **The Reading Teacher** (May): 626-639.
- O'Donnell, M.I P. and Wood, M. 2004. **Becoming a Reader: A Developmental Approach to Reading Instruction**. Boston: Pearson.
- Pantaleo, S. 2006. Readers and Writers as Intertexts: Exploring the Intertextuality in Student Writing. **Australian Journal of Language and Literacy** 29(2):163-181.
- Parson, S. and Bynner, J. 2002. **Basic skill and socil exclusion: Finding from a study of adults born in 1970**. London: Basic Skills Agency.

- Phillips, G and McNaughton, S. 1990. The Practice of Storybook Reading to Preschoolers in Mainstream New Zealand Families. **Reading Research Quarterly** 25: 196-212.
- Saxby, M. 1993. Children's Literature: What to Look for in a Primary Reading Program. In L. Unsworth, **Literacy Learning and Teaching: Language as Social Practice in the Primary School**. (pp. 55-92). Melbourne: Macmillan.
- Seefeldt, C. and Barbour, N. 1994. **Early Childhood Education an Introduction**. New York: Merrill.
- Smith, N. 1969. The Many Faces of Reading Comprehension. **The Reading Teacher** 23 (December 1969): 249-259.
- Soison Sakolrak. 2003. **Thai Literary Transformation: An Analytical Study of the Modernization of LilitPhraLor**. A thesis submitted for the degree of doctor of philosophy. University of London. School of Oriental and African Studies.
- Sonnenschein, S., Baker, L., Serpell, R., Scher, D., Truitt, V. G., and Munsterman, K. 1997. Parental Beliefs about Ways to Help Children Learn to Read: The Impact of an Entertainment or a Skills Perspective. **Early Child Development and Care** 127-128: 111-128.
- Stewing, J.W. and Nordberg, B. 1995. **Exploring Language Art in the Elementary Classroom**. Belmont: Wadsworth Publishing Company.
- Stewing, J.W. and Simpson, M.J. 1995. **Language Arts in the Early Childhood Classroom**. Belmont: Wadsworth Publishing Company.
- Wolf, S.A. and Heath, S.B. 1992. **The Braid of Literature. Children's Worlds of Reading**. London: Harvard University Press.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์เกริก ชัยพันธ์ุ ภาควิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พินทร (ณ ถกลาง) คงสมบูรณ์ ภาควิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ดร. ศรินทร วิริยะสิรินันท์ โรงเรียนเซนต์แอนดรู
4. ดร.นฤมล เนียมหอม ครู คศ.2 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ
5. ดร.อรชา ตูลานันท์ นักวิชาการอิสระ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่าน
โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์
ของเด็กอนุบาล

คู่มือการใช้กระบวนการเรียนการสอน โดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดย
ใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล เป็น
เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่ออธิบายรายละเอียดของกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครูหรือผู้สนใจในการ
นำกระบวนการไปใช้ ได้ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ
กระบวนการ

เอกสารประกอบกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยสาระสำคัญ 7 ประการดังนี้ คือ

1. ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการเรียนการสอน
2. หลักการของกระบวนการเรียนการสอน
3. วัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนการสอน
4. ขั้นตอนในการเรียนการสอน
5. การวัดและประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน
6. แนวทางในการนำกระบวนการเรียนการสอนไปใช้
7. เงื่อนไขในการใช้กระบวนการเรียนการสอน

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล พัฒนาขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีสหบท

ทฤษฎีสหบทหมายถึง ทฤษฎีที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของตัวบทหนึ่งๆ หรือ ตั้งแต่ 2 ตัวบทขึ้นไป ตามแนวทฤษฎีทฤษฎีของ Gérard Genette โดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในลักษณะที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน เพื่อทำความเข้าใจตัวบทและสร้างความหมายใหม่เฉพาะตัวของผู้อ่านเองใน 4 ลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

1. อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่มีข้อความลักษณะของตัวละคร หรือชื่อตัวละครซึ่งมีความชัดเจนและสามารถรู้ได้ในทันทีว่ามาจากตัวบทใด
2. พาราเทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทกับองค์ประกอบที่แวดล้อมตัวบททำให้เกิดความหมายที่ต่างไป
3. ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่ล้อเลียนหรือปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมโดยที่ยังคงสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าตัวบทที่สร้างขึ้นนั้น ล้อเลียนตัวบทใด
4. อาร์คิเทกซ์ชวลลิตี หมายถึง ลักษณะการเชื่อมโยงซึ่งมีความเหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่องหรือองค์ประกอบของเรื่อง

2. แนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

การสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นต้นแบบ เพื่อให้เด็กเรียนรู้การอ่านผ่านวรรณกรรม โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม และการจัดสิ่งแวดล้อมที่มีวรรณกรรมเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก โดยมีหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเป็นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้ผู้อ่านเลือกอ่านวรรณกรรมที่สนใจ ซึ่งมีหลากหลายประเภท ชนิดและระดับความยากด้วยตนเอง ทำให้ผู้อ่านต้องการอ่านและสามารถเลือกสิ่งที่จะอ่านได้
2. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก ได้แก่ การอ่าน การสนทนา การเล่นเกมบทบาทสมมุติ การทำงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการสร้างความหมายของเด็ก
3. การจัดกิจกรรมการอ่านเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มโดยให้เด็กมีอิสระในการเลือก และจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กพัฒนาทักษะทางการอ่านได้ครบถ้วน

หลักการของกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่าน โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 6 ประการ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ทฤษฎีสหบท และสาระสำคัญของแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้วรรณกรรมประเภทหนังสือนิทานที่มีความเชื่อมโยงกันทาง 1) อินเทอร์เน็ต 2) ไซเฟอร์เทคโนโลยี หรือ 3) อาร์คิเทคโนโลยี จำนวน 2 เล่ม เป็นอย่างน้อย ในการจัดการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน ทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมได้
2. การสอนโดยเชื่อมโยงตัวละคร จากและเหตุการณ์ในหน้าปกหนังสือนิทานกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และประสบการณ์ทางการอ่านของเด็กตามแนวพาราเทคโนโลยี ทำให้เด็กมีประสบการณ์ทางการอ่านและการเข้าใจเรื่อง
3. การสอนโดยการอ่านหนังสือนิทานเล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 ให้เด็กฟังร่วมกัน โดยครูใช้เสียงเล่าที่แสดงอารมณ์

4. การสอนโดยเชื่อมโยงตัวละคร จาก และเหตุการณ์ระหว่างหนังสือ นิทานเล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 ตามแนว อินเทอร์เน็ตชวลลิตี ทำให้เด็กเรียนรู้จากต้นแบบในการเชื่อมโยงเพื่อนำไปใช้ในการสร้างเรื่องใหม่ของตนเองได้

5. การสอนโดยให้เด็กทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทานที่เชื่อมโยงกับนิทานจำนวน 1 เรื่อง หรือ 2 เรื่องขึ้นไป ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี และแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กสามารถถ่ายทอดความเข้าใจของตนเองและเชื่อมโยงระหว่างหนังสือนิทาน 2 เรื่องได้ โดยใช้จินตนาการของตนเองสร้างเรื่องเล่าใหม่ที่มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

6. การจัดกิจกรรมที่มีการอ่านหนังสือนิทานที่เชื่อมโยงกันอย่างเสรี ตามแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ทำให้เด็กมีโอกาสได้เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ มีแรงจูงใจในการอ่านเพื่อเป็นการสะสมข้อมูลอันนำไปสู่ความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนการสอน

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งให้เด็กสามารถเล่าเรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่ โดยแสดงความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม 3 ลักษณะคือ

1. องค์ประกอบของเรื่อง
2. รายละเอียดของเรื่อง
3. ประเภท และแก่นเรื่อง

ขั้นตอนการเรียนการสอนของกระบวนการฯ

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการฯ มี 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการ เป็นระยะของการเตรียมตัวครูก่อนสอนในการเลือกหนังสือนิทาน และการวางแผนการจัดการเรียนรู้ใน 1 ชุดกระบวนการฯ ตามแนวอาร์คิเทกซ์ชวลลิตี

ระยะที่ 2 การสอน ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ

2.1 ขั้นปูพื้นฐานในการเชื่อมโยง

2.1.1 ขั้นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของเด็กกับองค์ประกอบในหนังสือ นิทาน โดยใช้คำถามนำจากปกนิทาน ตามแนวพาราเทกซ์ชวลลิตี

2.1.2 ขั้นการเล่าหนังสือนิทานโดยใช้เสียงที่แสดงอารมณ์ สีหน้า ท่าทาง ประกอบ การให้เด็กดูภาพและตัวอักษร เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวละคร ฉาก และ/ หรือเหตุการณ์ จากหนังสือนิทาน โดยการฟัง ตามแนวพาราเทกซ์ชวลลิตีและตามแนวการสอนโดยใช้วรรณกรรม เป็นฐาน

2.1.3 ขั้นการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน ตามแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.2 ขั้นนำสู่การเชื่อมโยง

2.2.1 ขั้นการใช้คำถาม เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ระหว่างหนังสือนิทานเรื่อง ที่อ่านในปัจจุบันกับหนังสือนิทานเรื่องที่เด็กเคยอ่าน ตามแนว อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี

2.2.2 ขั้นการเปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียด ของเรื่องกับหนังสือนิทานที่เด็กเคยอ่าน ตามแนวอินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี

2.2.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน ตามแนวการสอน อ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.3 ขั้นเสริมสร้างการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.3.1 ขั้นการทบทวนหนังสือนิทานที่เด็กอ่านในปัจจุบัน โดยร่วมกันเล่าเรื่องที่ ได้อ่านประกอบกับการใช้หนังสือนิทานหรือภาพเหตุการณ์ ตามแนว อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี และการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.3.2 ขั้นการใช้คำถามเพื่อให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร ฉากและ/หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเล่าเรื่องที่แตกต่างจากเรื่องเดิม โดยปรับเปลี่ยนบางส่วนของเรื่อง ร่วมกัน ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี

2.3.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ซวลลิติและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.4 ขั้นต่อยอดการอ่านเชิงสร้างสรรค์

2.4.1 ขั้นการต่อเติมเรื่องในนิทาน เพื่อทบทวนเรื่องที่เด็กอ่านมาแล้วนั้น 2 เรื่อง และเปรียบเทียบความรู้สึก ความคิดเห็น ความพึงพอใจ ตามแนวอินเตอร์เทกซ์ซวลลิติ

2.4.2 ขั้นการสร้างเรื่องใหม่ร่วมกัน โดยการใช้ตัวละคร ฉากและ/หรือเหตุการณ์จากนิทานทั้งสอง ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ซวลลิติ

2.4.3 ขั้นการเลือกทำกิจกรรม เพื่อสร้างสรรค์เรื่องตามความสนใจ ตามแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2.4.4 ขั้นการจัดชุดนิทานซึ่งมีความเชื่อมโยงทางใดทางหนึ่งกับคู่มือหนังสือนิทานที่ใช้มาก่อนเพื่อการอ่านเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน โดยครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังและถามคำถาม เพื่อให้เด็กสร้างสรรค์เรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับหนังสือนิทานที่เด็กมีประสบการณ์มาก่อน ตามแนวไฮเพอร์เทกซ์ซวลลิติและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

ทั้งนี้ การสอนโดยใช้หนังสือนิทานเรื่องที่ 1 ให้สอนโดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนที่ 1 และจบในขั้นตอนที่ 3 จากนั้นจึงสอนโดยใช้หนังสือนิทานเรื่องที่ 2 โดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนที่ 1 และจบในขั้นตอนที่ 3 เช่นเดียวกัน หลังจากสอนหนังสือนิทานทั้งสองเรื่องตามขั้นตอนดังกล่าวแล้ว ให้สอนในขั้นตอนที่ 4 โดยใช้หนังสือนิทานทั้งสองเรื่อง และนิทานที่ให้เด็กเลือกเสรี

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัย มีการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการประเมินจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน และแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

แนวทางในการนำกระบวนการเรียนการสอนไปใช้

การนำกระบวนการเรียนการสอนไปใช้ ครูควรดำเนินการดังนี้

1. การทำความเข้าใจรายละเอียดของกระบวนการเรียนการสอน

ครูควรทำความเข้าใจองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนอย่างละเอียดโดยศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามวัตถุประสงค์

2. การคัดเลือกชุดคู่มือในการจัดการเรียนการสอน

ครูควรทำความเข้าใจความเชื่อมโยงทางตัวบท 3 ลักษณะตามทฤษฎีสหบทของฌ็องฌัก กอแตง ให้เข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถคัดเลือกชุดคู่มือที่มีความเหมาะสมในการใช้จัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับบริบทของเด็กและโรงเรียน

ลักษณะความเชื่อมโยงตามทฤษฎีสหบทของ G n tte 3 ลักษณะมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะความเชื่อมโยง	คำอธิบาย	ตัวอย่างชุดคู่มือ	ตัวอย่างลักษณะความเชื่อมโยงที่เห็นได้อย่างชัดเจน
1. อินเตอร์เทกซ์ชวลลิตี	ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่มีข้อความ ตัวละคร หรือชื่อตัวละครซึ่งมีความชัดเจนและสามารถรู้ได้ในทันทีว่ามาจากตัวบทใด	1. หนูน้อยหมวกแดง โดยสุชาดา ตันดิสุข 2. หมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว แปลโดย อํภา โอตระกุล	การปรากฏรูปหนังสือที่อยู่ในบ้านของแม่แพะ เมื่อแม่แพะกลับมาถึงบ้านแล้วรู้ว่าลูกถูกหมาป่ากินโดยในหนังสือมีรูปหมาป่าและเด็กใส่หมวกสีแดง ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงผู้อ่านไปสู่เรื่องหนูน้อยหมวกแดง
2. ไฮเพอร์เทกซ์ชวลลิตี	ลักษณะการเชื่อมโยงของตัวบทที่สื่อเขียนหรือปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมโดยที่ยังคงสามารถ	1. หนูน้อยหมวกแดง โดยสุชาดา ตันดิสุข 2. หนูน้อยหมวกแดง โดย	การล้อเหตุการณ์ในเรื่องหนูน้อยหมวกแดง ของชาคร รุจิระชาคร โดยหนูน้อย

ลักษณะความ เชื่อมโยง	คำอธิบาย	ตัวอย่างชุดคู่นิทาน	ตัวอย่างลักษณะความ เชื่อมโยงที่เห็นได้อย่าง ชัดเจน
	ทราบได้อย่างชัดเจนว่าตัวบท ที่สร้างขึ้นนั้น สื่อมืดตัวบท ใด	ชาคร รุจิระชาคร	หมวกแดงเป็นเด็กช่าง สังเกต สงสัยคำตอบของ หมาป่าที่ปลอมตัวเป็นคุณ ยาย และหนีรอดได้โดยไม่ ถูกหมาป่ากลืนลงท้อง
3. อารัตินเทศชาวลลิตี	ลักษณะการเชื่อมโยงซึ่งมี ความเหมือนกันทางแนวเรื่อง จุดเด่นของเรื่องหรือ องค์ประกอบของเรื่อง	1. ลูกเป็ดขี้เหร่ เรียบเรียง โดยกองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ห้องเรียน 2. กุ๊กกุ๊ก โดยฉินจื่อหยวน	ความใกล้เคียงกันของ เหตุการณ์เรื่องกุ๊กกุ๊ก กับลูก เป็ดขี้เหร่ซึ่งออกมาจากไข่ ฟองที่ใหญ่ที่สุดเหมือนกัน มีปัญหาจากการแตกต่าง จากครอบครัวเหมือนกัน แต่มีการแก้ปัญหา และตอน จบแตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์เนื้อหาในการสอน

ครูควรวิเคราะห์เนื้อหาในการสอนตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนในกระบวนการอย่างละเอียดเพื่อให้สามารถกำหนดเนื้อหาและเรียงลำดับการเรียนการสอน โดยใช้ชุดคู่นิทานที่คัดเลือกจากง่ายไปยากได้ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์รายละเอียดของหนังสือนิทานแต่ละเรื่อง เพื่อกำหนดเนื้อหาในการสอนและใช้ในการเลือกชุดคู่นิทาน ดังนี้

- 1) องค์ประกอบของเรื่อง ได้แก่ ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์
- 2) รายละเอียดของเรื่อง ได้แก่ รายละเอียดของตัวละคร รายละเอียดของฉาก และรายละเอียดของเหตุการณ์
- 3) ประเภทและแก่นเรื่อง

3.2 วิเคราะห์รายละเอียดของชุดคู่มือหนังสือนิทานเพื่อกำหนดการเรียงลำดับในการใช้จัดการเรียนการสอน ดังนี้

วิเคราะห์ลักษณะความเชื่อมโยงระหว่างชุดคู่มือที่ปรากฏ เพื่อกำหนดความยากง่ายของชุดคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอนและกำหนดลำดับในการจัดการเรียนการสอน โดยชุดคู่มือที่หนังสือนิทานทั้ง 2 เรื่องขึ้นไปมีความเชื่อมโยงอย่างชัดเจน คือ องค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียดของเรื่อง ประเภทและแก่นเรื่องใกล้เคียงกันมาก โดยมีความแตกต่างกันเพียงรายละเอียดเล็กน้อย หรือแตกต่างกันเพียงบางองค์ประกอบ เช่น ตัวละครบางตัวละคร ฉากบางฉาก หรือ เหตุการณ์บางเหตุการณ์ คู่มือดังกล่าวจะง่ายต่อการเรียนการรับรู้การเชื่อมโยง แต่สามารถใช้ในการชี้แนะเด็กให้เกิดแนวทางในการสร้างเรื่องใหม่ได้อย่างจำกัด ในขณะที่ชุดคู่มือที่หนังสือนิทานทั้ง 2 เรื่องขึ้นไปมีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนน้อย หรือไม่ค่อยชัดเจน คือ มีลักษณะการเชื่อมโยงกันทางองค์ประกอบของเรื่อง รายละเอียดของเรื่อง ประเภทและแก่นเรื่องเพียงบางส่วน ชุดคู่มือดังกล่าวจะยากต่อการเรียนรู้อารมณ์เชื่อมโยง แต่สามารถใช้ในการชี้แนะเพื่อให้เกิดแนวทางในการสร้างเรื่องใหม่ได้อย่างหลากหลาย

4. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ครูควรเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกระบวนการฯ โดยลำดับแผนการจัดการเรียนรู้ตามความยากง่ายของประเภทของชุดคู่มือที่ครูคัดเลือก เพื่อให้เด็กได้ฝึกฝนการเชื่อมโยงทางองค์ประกอบต่างๆที่กำหนด และพัฒนาทักษะในการเล่าเรื่องใหม่ตามลำดับขั้น รวมทั้งสามารถใช้ความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานจากการเชื่อมโยงชุดคู่มือที่ 1 ในการทำความเข้าใจการเชื่อมโยงชุดคู่มือลำดับต่อมา และนำไปใช้ในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงหลากหลายลักษณะต่อไป ทั้งนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ครูควรใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความถนัดในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละบุคคล

5. การเตรียมความพร้อมของครู

ครูควรเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ตามแผนโดยการเตรียมการอ่านหนังสือชุดคู่มือ และเตรียมผลิตสื่อที่เกี่ยวกับหนังสือนิทานที่ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น

6. การเตรียมวิธีสอนและเทคนิคการสอน

ครูควรใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอน และเทคนิคการสอนที่ครูสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน มีดังนี้

6.1 วิธีสอน ได้แก่

- 1) วิธีสอนโดยใช้การสนทนากลุ่มใหญ่ เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการให้ความรู้พื้นฐาน เช่น องค์ประกอบของเรื่อง การเชื่อมโยงระหว่างเรื่อง การสร้างเรื่องใหม่
- 2) วิธีสอนโดยใช้การสนทนากลุ่มย่อย เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการให้เด็กแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และร่วมกันสร้างเรื่องใหม่
- 3) วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และรายละเอียดของเรื่อง
- 4) วิธีสอนโดยใช้เกม เป็นวิธีสอนที่ใช้ในการทบทวนเรื่อง การเสริมความรู้ทางองค์ประกอบของเรื่อง และการสังเกตรายละเอียดของเรื่อง

6.2 เทคนิคการสอน ได้แก่

- 1) เทคนิคการใช้ผังมโนทัศน์ เป็นเทคนิคที่ใช้ในการสรุปความเหมือนและความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบของคูนิทาน
- 2) เทคนิคการใช้คำถามกระตุ้น เป็นเทคนิคที่ใช้ เพื่อให้เด็กเชื่อมโยงประสบการณ์ เปรียบเทียบ ให้ความเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเล่าเรื่องที่สร้างขึ้นใหม่

7. การเตรียมสื่อการเรียนการสอน

ครูควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การเข้าใจการเชื่อมโยงเรื่องจากหนังสือนิทาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การเตรียมตัวบทตามประเภทของงานเขียนเพื่อให้นักศึกษาได้เลือกอ่าน และเสริมสร้างประสบการณ์ทางการอ่าน การเตรียมตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพและสร้างสรรค์ เพื่อให้นักศึกษาได้แนวทางการเขียนที่มีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา จินตนาการ การเรียบเรียงความคิด และกลวิธีการเขียน

8. การเตรียมการประเมินเด็ก

ครูควรวางแผนช่วงเวลาและลักษณะในการประเมินเด็กทุกคน ให้สอดคล้องกับบริบท และลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ แบบวัดดังกล่าวมีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัยที่ใช้วัดเด็กรายบุคคล โดยครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง ประมาณ 8 นาที และถามคำถามเพื่อให้เด็กเล่าเรื่องประมาณ 7 นาที ดังนั้นครูควรเตรียมพร้อมในการทำความเข้าใจเรื่อง การอ่านออกเสียง การใช้คำถาม เพื่อให้สามารถประเมินเด็กได้อย่างเที่ยงตรงและราบรื่น

เงื่อนไขในการใช้กระบวนการเรียนการสอน

การใช้กระบวนการเรียนการสอนมีเงื่อนไขในการใช้กระบวนการฯ โดยการนำนิทานภาพที่เป็นตัวอย่างในกระบวนการไปใช้ ครูจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และไม่เลือกใช้หนังสือที่ไม่มีความเหมาะสม หากครูไม่สามารถเลือกหนังสือที่เหมาะสมซึ่งมีความเชื่อมโยงกันในลักษณะที่ต้องการได้ ครูควรปรับเปลี่ยน และแก้ไของค์ประกอบที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กก่อนนําไปใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. เมื่อรูปภาพในหนังสือมีลักษณะที่แสดงถึงความรุนแรง โดยมีภาพที่มีตัวละครตัวหนึ่งใช้ไม้ตีตัวละครอีกตัวหนึ่ง ควรจัดทำรูปเล่มหนังสือใหม่โดยไม่มีฉากดังกล่าว
2. เมื่อส่วนที่เป็นตัวอักษรจากหนังสือนิทานมีภาพเล็กๆ แทนคำเพื่อใช้ในการหัดอ่าน ซึ่งรบกวนสายตาเด็กในการทำความเข้าใจเรื่องราวจากภาพ ควรจัดทำรูปเล่มหนังสือใหม่โดยส่วนที่เป็นตัวอักษรไม่มีภาพดังกล่าวรบกวน
3. เมื่อเนื้อเรื่องบางส่วนมีความไม่เหมาะสม เช่น มีการตี การพูดคำที่ไม่เหมาะสม ควรจัดทำรูปเล่มหนังสือใหม่โดยไม่มีลักษณะดังกล่าวที่ไม่เหมาะสม
4. เมื่อหนังสือมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมในการนำมาใช้อ่านร่วมกัน ควรจัดทำรูปเล่มหนังสือใหม่ให้มีขนาดเหมาะสม

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างรายละเอียดหนังสือนิทานที่ใช้ในกระบวนการฯ

ชุดคู่มือหนังสือนิทานที่ 1 เรื่องที่ 1

ชื่อหนังสือนิทาน: หนูน้อยหมวกแดง

เรื่องและภาพ: สุชาดา ตันติสุข

สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก

จำนวนหน้า: 28 หน้า

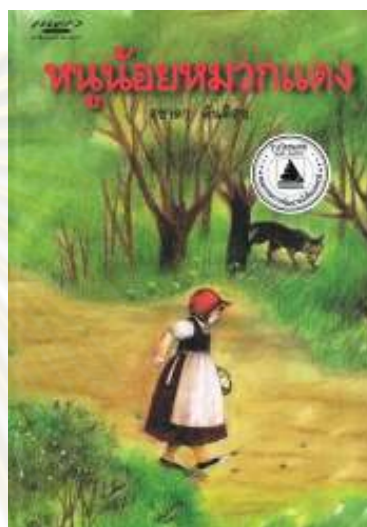
ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: หนูน้อยหมวกแดง หมาป่า คุณชาย

แม่ นายพราน

ฉาก: บ้านหนูน้อยหมวกแดง ป่า บ้านคุณชาย

เรื่องย่อ: หนูน้อยหมวกแดงชอบใส่หมวกสีแดงที่คุณชายรักให้ ทุกคนจึงเรียกเธอว่าหนูน้อยหมวกแดง วันหนึ่งแม่ให้หนูน้อยหมวกแดงเอาผลไม้กับน้ำองุ่นไปเยี่ยมคุณชายซึ่งไม่สบาย ระหว่างเดินทางไปบ้านคุณชาย หนูน้อยหมวกแดงเจอหมาป่า หมาป่าถามทางไปบ้านคุณชาย และบอกให้หนูน้อยหมวกแดงเก็บดอกไม้ไปฝากคุณชาย จากนั้นหมาป่าก็รีบไปบ้านคุณชาย กลืนคุณชายลงท้องและปลอมเป็นคุณชาย หนูน้อยหมวกแดงหลงกลคุยกับหมาป่าที่ปลอมเป็นคุณชายและถูกกลืนลงท้อง ขณะนั้นมีนายพรานเดินผ่านมาเห็นหมาป่านอนอยู่ในบ้านคุณชายจึงใช้มีดผ่าท้องหมาป่า หนูน้อยหมวกแดงและคุณชายจึงคลานออกมาได้ ทั้งหมดช่วยกันขนหินใส่ท้องหมาป่าจนเต็ม หมาป่าอึดอัดจนเดินไม่ไหวและล้มลงนอนตายในที่สุด

ชุดหนังสือนิทานที่ 1 เรื่องที่ 2

ชื่อหนังสือนิทาน: 2. หนูน้อยหมีแดง

เรื่องและภาพ: ชาคร รุจิระชาคร

สำนักพิมพ์: ปันฝัน

จำนวนหน้า: 20 หน้า

ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: หนูน้อยหมีแดง สุนัข หมาป่า

คุณพ่อ คุณแม่ คุณยาย

ฉาก: บ้านหนูน้อยหมีแดง ป่า บ้านคุณยาย

เรื่องย่อ: กาลครั้งหนึ่งมีหนูน้อยอาศัยอยู่กับคุณพ่อและคุณแม่ วันหนึ่งคุณแม่ให้หนูน้อยเอาผลไม้ไปฝากคุณยาย หนูน้อยเตรียมตัวเดินทางโดยใส่เสื้อคลุมสีแดงที่มีหมีแดงคลุมศีรษะอยู่ด้านหลังที่คุณแม่เย็บให้ หนูน้อยใส่เสื้อคลุมตัวนี้เสมอๆคุณพ่อและคุณแม่ของหนูน้อยจึงเรียกหนูน้อยว่า “หนูน้อยหมีแดง” หนูน้อยหมีแดงเดินทางไปกับสุนัขคู่ใจและเจอหมาป่า หมาป่าตามทางไปบ้านคุณยายและรีบไปบ้านคุณยาย จับคุณยายมัดแล้วซ่อนคุณยายไว้ในตู้ จากนั้นหมาป่าก็ปลอมตัวเป็นคุณยาย เมื่อหนูน้อยหมีแดงคุยกับหมาป่าก็สงสัยว่าหมาป่าไม่ใช่คุณยาย เมื่อหมาป่าจะกินหนูน้อยหมีแดง หนูน้อยหมีแดงจึงเปิดหน้าต่างหนีออกไปได้ทัน สุนัขของหนูน้อยหมีแดงมาช่วย แต่สู้แรงหมาป่าไม่ไหว คุณพ่อของหนูน้อยหมีแดงมาช่วย โดยเขี่ยกิ่งก้อนหินใส่หมาป่า และใช้ไม้ตีจนหมาป่าหนีไป

ชุดหนังสือนิทานที่ 2 เรื่องที่ 2

ชื่อหนังสือนิทาน: ขนมของแม่

เรื่อง: กฤษณะ กาญจนภา

ภาพ: วชิราวรรณ ทับเสื่อ

สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก

จำนวนหน้า: 30 หน้า

ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: ลูกหมี แม่หมี นกฮูกจิว ลูกแมว หมู

น้อย กระต่าย ลุงช้าง

ฉาก: บ้านลูกหมี ป่า บ้านลุงช้าง

เรื่องย่อ: แม่ลูกหมีทำขนมและให้ลูกหมีเอาไปฝากลุงช้าง ระหว่างทางลูกหมีเจอนกฮูกจิวที่หิวหมดแรงจึงแบ่งขนมของแม่ให้กิน ลูกหมีเดินต่อไปเจอลูกแมวกำลังคิดอยู่บนต้นไม้ จึงช่วยหมูน้อยและกระต่ายพาลูกแมวลงมาได้ ทั้งหมดกินขนมของแม่อย่างเอร็ดอร่อยจนขนมหมดตะกร้า เมื่อนึกขึ้นได้ภายหลังลูกหมีก็ร้องไห้หิวตะกร้าเปล่าไปหาลุงช้าง ลุงช้างทำขนมให้ใหม่เพื่อให้เอากลับไปฝากแม่ นกฮูกจิว หมูน้อย กระต่าย และลูกแมวเอาขนมของแม่มาฝากลูกหมีที่บ้านลุงช้าง ทั้งหมดกินขนมกันอย่างเอร็ดอร่อย และแบ่งขนมทุกชนิดกลับไปฝากแม่ของตัวเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดหนังสือนิทานที่ 3 เรื่องที่ 1

ชื่อหนังสือนิทาน: ลูกเป็ดขี้เหร่

เรื่อง: เทพนิยายกริมม์

ภาพ: ประทีป ไผศาลนันทน์

สำนักพิมพ์: ห้องเรียน

จำนวนหน้า: 16 หน้า

ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: ลูกเป็ดขี้เหร่ ลูกเป็ด แม่เป็ด

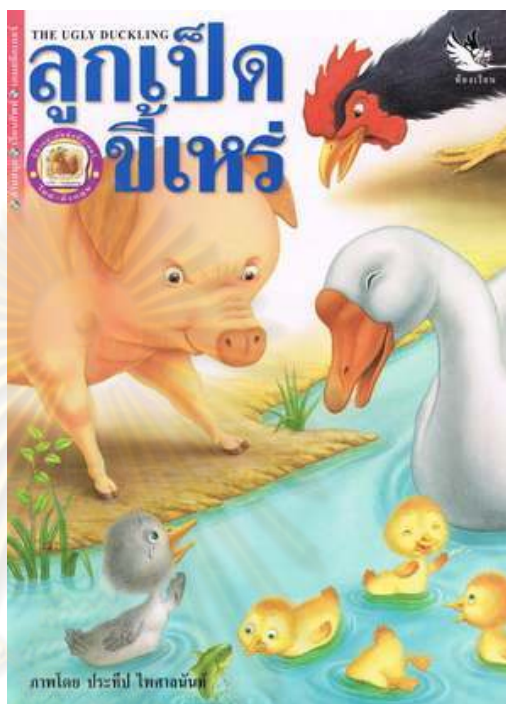
วัว แกะ หมู ไก่ แมว นายพราน หุยิง

ชรา หงส์

ฉาก: บึง ป่า ทุ่งหญ้า สระน้ำ ลำธาร

กระท่อม

เรื่องย่อ: หนูน้อยหวมกแดงชอบใส่หวมกสีแดงที่คุณยายถักให้ ทุกคนจึงเรียกเธอว่าหนูน้อยหวมกแดง วันหนึ่งแม่ให้หนูน้อยหวมกแดงเอาผลไม้กับน้ำองุ่น ไปเยี่ยมคุณยายซึ่งไม่สบาย ระหว่างเดินทางไปบ้านคุณยาย หนูน้อยหวมกแดงเจอหมาป่า หมาป่าถามทางไปบ้านคุณยาย และบอกให้หนูน้อยหวมกแดง เก็บดอกไม้ไปฝากคุณยาย จากนั้นหมาป่าก็รีบไปบ้านคุณยาย กลืนคุณยายลงท้อง และปลอมเป็นคุณยาย หนูน้อยหวมกแดงหลงกลคุยกับหมาป่าที่ปลอมเป็นคุณยายและถูกกลืนลงท้อง ขณะนั้นมีนายพราน เดินผ่านมาเห็นหมาป่านอนอยู่ในบ้านคุณยายจึงใช้มีดผ่าท้องหมาป่า หนูน้อยหวมกแดงและคุณยายจึง คลานออกมาได้ ทั้งหมดช่วยกันขนหินใส่ท้องหมาป่าจนเต็ม หมาป่าอึดอัดจนเดินไม่ไหวและล้มลง นอนตายในที่สุด

ชุดหนังสือนิทานที่ 3 เรื่องที่ 2

ชื่อหนังสือนิทาน: กุจิ กุจิ

เรื่องและภาพ: เฉินจื่อหยวน

สำนักพิมพ์: แพรวเพื่อนเด็ก

จำนวนหน้า: 30 หน้า

ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: กุจิ กุจิ แม่เป็ด ลูกเป็ด จระเข้

ฉาก: ป่า ทะเลสาบ สะพาน

เรื่องย่อ: กุจิ กุจิฟักออกมาจากไข่ฟองที่สี่ มันมีสีฟ้าอมเทาทั่วทั้งตัว และส่งเสียงร้องกุจิ กุจิไม่หยุดต่างจากลูกเป็ดตัวอื่นที่มีจุดสีฟ้า มีลายทาง และมีสีเหลือง กุจิ กุจิ เก่ง เรียนรู้ได้เร็ว และแข็งแรงว่าลูกเป็ดตัวอื่น วันหนึ่งมีจระเข้ที่หน้าตาคล้ายกุจิ กุจิสามตัวมาพูดด้วย จระเข้บอกว่ากุจิ กุจิไม่ใช่เป็ด แต่เป็นจระเข้ และบอกให้กุจิ กุจิพาเป็ดมากระโดดน้ำที่สะพาน เพื่อให้จระเข้อ้าปากกรอกินอยู่ข้างใต้ เพราะกุจิ กุจิเป็นพวกเดียวกันต้องช่วยเหลือกัน กุจิ กุจิ ตัดสินใจช่วยครอบครัวของตัวเองโดยพาเป็ดไปที่สะพาน แต่โยนก้อนหินใหญ่สามก้อนลงไป จระเข้ทั้งสามจับหินเต็มแรงจนฟันหัก และวิ่งหนีไป กุจิ กุจิ จึงกลายเป็นวีรบุรุษและอยู่ร่วมกับครอบครัวเป็ดอย่างมีความสุข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดหนังสือนิทานที่ 4 เรื่องที่ 1

ชื่อหนังสือนิทาน: มีออ้อยของจิ้งจอกน้อย

เรื่อง: แครี่ เวสต์ตัน

ภาพ: โซฟี ฟัดส์

สำนักพิมพ์: แพลน ฟอ์ คิดส์

จำนวนหน้า: 26 หน้า

ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: แม่จิ้งจอก ลูกจิ้งจอก ไก่

ฉาก: ป่า โพรง (บ้าน) จิ้งจอก

เรื่องย่อ: แม่จิ้งจอกออกไปหาอาหาร และบอกลูกว่าจะได้กินไก่ในมือค่ำวันนี้ แม่จิ้งจอกห้ามลูกออกไปเล่นนอกโพรงแต่ลูกจิ้งจอกหนีออกไปเล่นข้างนอก เมื่อถึงเวลาต้องรีบกลับโพรงที่สาวคนโตนั้นน้องๆได้เพียงสี่ตัวโดยไม่ได้นับตัวเอง ทั้งหมดจึงร้องไห้เพราะเข้าใจว่ามีพี่น้องตัวหนึ่งหลงหายไปในความมืด จนกระทั่งมีแม่ไก่บังเอิญมาเจอ แม่ไก่ช่วยนับลูกจิ้งจอกทีละตัวว่ามีครบห้าตัว และช่วยพาลูกจิ้งจอกไปส่งในโพรง เมื่อกลับถึงโพรงลูกจิ้งจอกเล่าเรื่องทั้งหมดให้แม่จิ้งจอกฟังที่กลับถึงโพรงแล้วฟัง แม่จิ้งจอกจึงบอกลูกว่าอาหารเย็นมีผักสดจากไร่ที่เอามาทำเป็นซूप แล้วก็ชวนให้แม่ไก่ร่วมกินซूपผักอย่างเอร็ดอร่อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดหนังสือนิทานที่ 4 เรื่องที่ 2

ชื่อหนังสือนิทาน: แกะน้อยโอชากับหมาป่า

จอมหิว

เรื่อง: Steve Smallman

ภาพ: Joelle Dreidemy

สำนักพิมพ์: Nanmeebooks Kiddy

จำนวนหน้า: 25 หน้า

ประเภท: ร้อยแก้ว

ตัวละคร: หมาป่า ลูกแกะ

ฉาก: บ้านหมาป่า ป่า

เรื่องย่อ: หมาป่าเฒ่ากำลังเบื่อการกินซูปผัก มันนึกอยากกินลูกแกะสักตัว ทันใดนั้นก็มิลูกแกะมาขึ้น หนาวสันเคาะประตูขอเข้าไปในบ้าน หมาป่าไม่อยากกินลูกแกะที่หนาวจนตัวแข็งจึงช่วยให้ลูกแกะ อุ่นโดยให้หนังข้างเตาผิง มันช่วยให้ลูกแกะหายหิว หยุดสะอึก จนลูกแกะนอนกรน เมื่อหมาป่าจะกิน ลูกแกะ ลูกแกะก็ตื่นขึ้นมาจับหมาป่า หมาป่าให้ลูกแกะออกไปจากบ้านเพราะกลัวว่าตัวเองจะทน ไม่ได้และกินลูกแกะ แต่แล้วหมาป่าก็หวังว่าลูกแกะอาจจะหลงทาง หนาวตายหรือลูกสัตว์ร้ายอื่นๆ กิน มันจึงออกไปตามหาลูกแกะพร้อมทั้งสัญญาว่าจะไม่กินลูกแกะ แต่หาลูกแกะไม่เจอ เมื่อกลับมาถึงบ้าน หมาป่าเจอลูกแกะอยู่ในบ้าน ทั้งสองจึงกินซูปผักด้วยกัน และหมาป่าก็ไม่คิดจะกินลูก แกะอีกเลย

ผนวก ง

คู่มือดำเนินการวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง

1. แบบวัดชุดนี้ใช้เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 (อายุ 5-6 ปี) ที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล และกระบวนการปกติ
2. แบบวัดมีทั้งหมด 2 ชุด ได้แก่ แบบวัดก่อนการทดลอง และแบบวัดหลังการทดลอง แต่ละชุดมีแบบวัดจำนวน 1 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อความเพื่อให้เด็กตอบ โดยมีคำถาม 1 ข้อใหญ่ และ 6 ข้อย่อย
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวัดความสามารถ กำหนดเวลาการตอบให้ไม่เกินข้อละ 5 นาที โดยไม่รวมช่วงเวลาในการอ่านนิทานให้เด็กฟัง
4. เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีดำเนินการวัดความสามารถ

1. ผู้ดำเนินการวัดความสามารถเตรียมการก่อนวัดดังนี้
 - 1.1 เตรียมหนังสือนิทานที่ใช้ในการวัดความสามารถ และข้อความให้พร้อม
 - 1.2 ศึกษาแบบวัดความสามารถและคู่มือ จนเข้าใจกระบวนการทั้งหมด สามารถใช้คำอธิบายคำสั่ง ได้ด้วยคำพูดชัดเจน เป็นธรรมชาติ อ่านหนังสือนิทานภาพที่ใช้ในการวัดความสามารถ เพื่อให้สามารถอ่านด้วยความคล่องแคล่วด้วยน้ำเสียงเพื่อแสดงอารมณ์ที่สอดคล้องกับเรื่อง รวมทั้งใช้นาฬิกาจับเวลาได้อย่างถูกต้องก่อนกระทำการวัดความสามารถ

1.3 จัดสถานที่สอบให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย จัดโต๊ะ พรมหรือเก้าอี้ที่เหมาะสมกับ ผู้เข้ารับการวัดความสามารถ

1.4 เตรียมอุปกรณ์ในการวัดความสามารถดังนี้

1.4.1 แบบวัดความสามารถและคู่มือการวัดความสามารถอย่างละ 1 ฉบับ

1.4.2 นาฬิกาที่มีความเที่ยงตรง 1 เรือน

1.5 ก่อนทำการวัดความสามารถจัดให้เด็กดื่มน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย

1.6 ผู้ดำเนินการวัดความสามารถต้องแสดงความเป็นกันเอง ทำให้ผู้ได้รับการวัด ความสามารถไม่กังวล มีความมั่นใจและร่วมมือทำแบบวัดความสามารถเป็นอย่างดี

2. ดำเนินการวัดความสามารถตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงกับเด็กทั้งห้อง โดยบอกขั้นตอนในการวัดความสามารถกับเด็กดังนี้ ครู จะชวนเด็กมาเล่นด้วยกันทีละ 1 คน โดยครูจะเล่นนิทานให้ฟัง และให้เด็กเล่นนิทานให้ครูฟัง 1 เรื่อง เด็ก คนที่ครูยังไม่ได้เรียกให้รอก่อน ทุกคนจะได้ฟังนิทาน

2.2 เริ่มทำการวัดความสามารถโดยครูบันทึกชื่อเด็ก และเวลาที่เริ่มการวัดความสามารถ ลงในกระดาษจดคำตอบ

2.3 ครูพูดคุยสนทนาเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนทำแบบวัด โดยแนะนำตัวเอง ชวน เด็กสนทนาเกี่ยวกับความชอบของเด็ก และชักชวนให้เด็กอยากฟังหนังสือนิทานที่ครูจะอ่านให้ฟัง

2.4 ครูให้เด็กดูปกหนังสือ อ่านชื่อหนังสือ ผู้แต่ง ผู้แปล และอ่านหนังสือนิทานที่ใช้วัด ความสามารถความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ด้วยน้ำเสียงแสดงอารมณ์

2.5 เมื่ออ่านนิทานจบ ครูบอกว่าจบแล้วและบอกเด็กว่าจะเริ่มถามคำถาม

2.6 ครูอ่านคำถาม และให้เวลาเด็กคิด และรอสัญญาณกับเด็กว่าเข้าใจ หากเด็กไม่เข้าใจ คำถามให้ถามคำถามซ้ำ และถามเด็กว่าเด็กพร้อมที่จะตอบคำถามหรือไม่ เมื่อเด็กพร้อมเริ่มบันทึก คำตอบ

2.7 ในกรณีที่เด็กไม่สามารถตอบคำถามได้ ครูใช้คำถามซึ่งช่วยให้เด็กสามารถตอบได้ โดยไม่ถามเมื่อคำตอบ หรือเรื่องที่เด็กเล่ามีองค์ประกอบดังกล่าวแล้ว

คู่มือแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ ชุดก่อนการทดลอง

ตอนที่ 1

จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์จากการเล่าเรื่องใหม่ที่แตกต่างจากเรื่องเดิมของเด็ก

การให้คะแนน ให้คะแนนจากการวิเคราะห์คำตอบตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำชี้แจง

1. ให้เด็กฟังนิทานภาพ และตอบคำถาม จำนวน 1 ข้อ และข้อย่อย 6 ข้อ โดยข้อย่อยจะถามเมื่อเด็กไม่สามารถตอบคำถามได้ครบถ้วน
2. ครูถามคำถาม โดยการพูดคุยอย่างเป็นธรรมชาติ ชวนเด็กเล่นสมมุติกัน โดยการพูดประโยค ดังนี้ “คราวนี้เรามาเล่นสมมุติกันนะ สมมุติว่า...” พร้อมทั้งอ่านคำถามคำถามที่ 1 และคำถามอื่นตามลำดับ
3. หากเด็กไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือตอบคำถามไม่ตรงประเด็น ครูถามซ้ำ 1 ครั้ง หากเด็กยังตอบไม่ตรงประเด็นอยู่ในถ้อยคำตอบนั้นเป็นคำตอบตามความสามารถของเด็ก
4. ในข้อที่เล่านิทานใหม่ เมื่อเด็กสามารถเล่าเรื่องได้เอง ครูปล่อยให้เด็กเล่าเรื่อง หากเด็กเล่าเรื่องเกิน 5 นาที หรือเด็กเล่าเรื่องวนซ้ำเรื่องเดิมที่เล่ามาแล้ว ให้ครูตัดตอนจบ โดยการถามคำถามว่าแล้วตอนจบเป็นอย่างไร

ตอนที่ 2

ข้อคำถาม

1. ในเรื่องที่ครูอ่านมีลูกหมูสร้างบ้านและหมาป่ามาช่วย ถ้าเป็นเรื่องของสัตว์ตัวอื่นที่ไม่ใช่ลูกหมูและหมาสร้างบ้าน เรื่องจะเป็นอย่างไร และจบอย่างไร

- 1.1 เด็กๆจะเล่าเรื่องสัตว์อะไร และสัตว์อะไร (ให้เด็กตอบอย่างน้อย 2 ชนิด)

- 1.2 สัตว์ที่เด็กๆเลือกทำอะไร
- 1.3 ทำที่ไหน
- 1.4 ทำอย่างไร ทำไมถึงทำอย่างนั้น
- 1.5 ตอนจบเป็นอย่างไร (ถ้าเด็กไม่เข้าใจถามซ้ำว่า สุดท้ายสัตว์แต่ละตัวเป็นอย่างไร)
- 1.6 เรื่องที่เล่าเกี่ยวกับการสร้างบ้านอย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ก่อนสอน

ชื่อ..... สกุล.....

ชั้นอนุบาลปีที่..... โรงเรียน.....

วันที่.....ผู้ทำการวัดความสามารถ.....

ข้อคำถาม

1. ในเรื่องที่ครูเล่าให้ฟัง ลูกหมูกับหมาป่าสร้างบ้านใหม่ ถ้าให้เด็กๆเล่าเรื่องเกี่ยวกับการสร้างบ้าน แต่ไม่เอาลูกหมูและหมาป่า ให้เป็นสัตว์ตัวอื่นบ้าง แล้วเรื่องเป็นอย่างไร จบอย่างไร

คำถามชี้แนะ

1.1 เด็กๆจะเล่าเรื่องสัตว์อะไร และสัตว์อะไร (ให้เด็กตอบอย่างน้อย 2 ชนิด)

1.2 สัตว์ที่เด็กๆเลือกทำอะไร

1.3 ทำที่ไหน

1.4 ทำอย่างไร ทำไมถึงทำอย่างนั้น

1.5 ตอนจบเป็นอย่างไร (ถ้าเด็กไม่เข้าใจถามซ้ำว่า สุดท้ายสัตว์แต่ละตัวเป็นอย่างไร)

1.6 เรื่องที่เล่าเกี่ยวกับการสร้างบ้านอย่างไร

บันทึกคำตอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คู่มือแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลหลังสอน

ตอนที่ 1

จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์จากการเล่าเรื่องใหม่ที่แตกต่างจากเรื่องเดิมของเด็ก

การให้คะแนน ให้คะแนนจากการวิเคราะห์คำตอบตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำชี้แจง

1. ให้เด็กฟังนิทานภาพ และตอบคำถาม จำนวน 1 ข้อ และข้อย่อย 5 ข้อ โดยจะถามเมื่อเด็กไม่สามารถตอบคำถามได้ครบถ้วน
2. ครูถามคำถาม โดยการพูดคุยอย่างเป็นธรรมชาติ ชวนเด็กเล่นสมมุติกัน โดยการพูดประโยค ดังนี้ “คราวนี้เรามาเล่นสมมุติกันนะ สมมุติว่า...” พร้อมทั้งอ่านคำถามคำถามที่ 1 และคำถามอื่นตามลำดับ
3. หากเด็กไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือตอบคำถามไม่ตรงประเด็น ครูถามซ้ำ 1 ครั้ง หากเด็กยังตอบไม่ตรงประเด็นอยู่ในถ้อยคำตอบนั้นเป็นคำตอบตามความสามารถของเด็ก
4. ในข้อที่เล่านิทานใหม่ เมื่อเด็กสามารถเล่าเรื่องได้เอง ครูปล่อยให้เด็กเล่าเรื่อง หากเด็กเล่าเรื่องเกิน 5 นาที หรือเด็กเล่าเรื่องวนซ้ำเรื่องเดิมที่เล่ามาแล้ว ให้ครูตัดตอนจบ โดยการถามคำถามว่าแล้วตอนจบเป็นอย่างไร

ตอนที่ 2

ข้อคำถาม

1. ในเรื่องที่ครูเล่าลูกแกะถูกหมาป่าจับตัวไปขังไว้ในป่า ถ้าให้เล่าเรื่องสัตว์ตัวหนึ่งถูกสัตว์อีกตัวจับไปขังแต่ไม่เอาลูกแกะและหมาป่า ให้เอาเป็นสัตว์อื่นบ้าง แล้วเรื่องเป็นอย่างไร จบอย่างไร
 - 1.1 เด็กๆจะเล่าเรื่องสัตว์อะไร และสัตว์อะไร (ให้เด็กตอบอย่างน้อย 2 ชนิด)

- 1.2 สัตว์ที่เด็กๆเลือกทำอะไร
- 1.3 ทำที่ไหน
- 1.4 ทำอย่างไร ทำไมถึงทำอย่างนั้น
- 1.5 ตอนจบเป็นอย่างไร (ถ้าเด็กไม่เข้าใจถามซ้ำว่า สุดท้ายสัตว์แต่ละตัวเป็นอย่างไร)
- 1.6 เรื่องที่เล่าเกี่ยวกับการถูกจับไปขังอย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์อนุบาลหลังสอน

ชื่อ..... สกุล.....

ชั้นอนุบาลปีที่..... โรงเรียน.....

วันที่.....ผู้ทำการวัดความสามารถ.....

ข้อคำถาม

1. ในเรื่องที่ครูเล่าลูกแกะถูกหมาป่าจับตัวไปขังโซ่ใหม่ ในเรื่องที่ครูเล่าลูกแกะถูกหมาป่าจับตัวไปขังโซ่ใหม่ ถ้าให้เล่าเรื่องสัตว์ตัวหนึ่งถูกสัตว์อีกตัวจับไปขังแต่ไม่เอาลูกแกะและหมาป่า ให้เอาเป็นสัตว์อื่นบ้าง แล้วเรื่องเป็นอย่างไร จบอย่างไร

1.1 เด็กๆจะเล่าเรื่องสัตว์อะไร และสัตว์อะไร (ให้เด็กตอบอย่างน้อย 2 ชนิด)

1.2 สัตว์ที่เด็กๆเลือกทำอะไร

1.3 ทำที่ไหน

1.4 ทำอย่างไร ทำไมถึงทำอย่างนั้น

1.5 ตอนจบเป็นอย่างไร (ถ้าเด็กไม่เข้าใจถามซ้ำว่า สุดท้ายสัตว์แต่ละตัวเป็นอย่างไร)

1.6 เรื่องที่เล่าเกี่ยวกับการถูกจับไปขังอย่างไร

บันทึกคำตอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์

รายการ	คะแนน				
	1	2	3	4	5
ความสามารถในการเล่าเรื่องของตนเองที่มีความแปลกใหม่และเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม	มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่ไม่มีความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิมหรือมีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องเท่านั้น	มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องและมีความเชื่อมโยงกับประเภทของเรื่องได้อย่างชัดเจน	มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องประเภทของเรื่องเล่าและรายละเอียดปลีกย่อยของตัวบทเดิมอย่างชัดเจนหรือมีความชัดเจนในการเชื่อมโยงระหว่างส่วนของตัวบทที่สร้างใหม่กับตัวบทที่ไม่ใช่ตัวบทเดิม	มีการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน โดยมีการใช้องค์ประกอบของเรื่องหรือ/ และรายละเอียดของเรื่อง 2 ลักษณะขึ้นไปในการล้อ การเล่น หรือการปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงอย่างชัดเจน	มีการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน โดยมีการใช้องค์ประกอบของเรื่องและ/ หรือรายละเอียดของเรื่อง 3 ลักษณะขึ้นไปในการล้อ การเล่น หรือการปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมอย่างชัดเจน รวมทั้งใช้ประสบการณ์เฉพาะตนสร้างสรรค์เรื่องให้กลมกลืนจนกลายเป็นเรื่องของตนเอง

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างการให้คะแนนตามเกณฑ์

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกหมูจอมป่วน 3 ตัว กับหมาป่าแสนดี</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป: ลูกหมูเกรสามตัวออกไปสร้างบ้าน โดยไปขโมยของคนอื่น ลูกหมูตัวแรกเอาฟางของวัว ลูกหมูตัวที่สอง เอากิ่งไม้ของนก ลูกหมูตัวที่สามเอาบ้านของไก่ หมาป่าช่างก่อสร้างใจดีอยากช่วย แต่ลูกหมูไม่ออกไป ผลสุดท้ายเจ้าของทั้งหมดเอาของคืนไปทำลูกหมูไม่มีบ้านอยู่ มันจึงปีนเข้าบ้านหมาป่า หมาป่าใจดีให้อยู่ด้วย และสอนให้สร้างบ้านหลังใหญ่อยู่ด้วยกัน</p>	ช่าง	<p>คนกำลังเล่นกับหมาอยู่ แล้วคนก็บอกว่าอยากมาเล่นด้วย แล้วทิ้งหมาไว้คนเดียว คนออกไปซื้อจักรยานข้างนอก คนขี่ไปดูปลา แล้วคนกำลังวิ่งเล่นอยู่</p> <p>เรื่องเกี่ยวกับสัตว์สร้างบ้านอย่างไร ไม่รู้</p>	<p>มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่ไม่มีความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม หรือมีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องเท่านั้น</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท <u>ตัวบทเดิม</u> ประเภท: เรื่องเล่าเกี่ยวกับสัตว์ แก่นเรื่อง: - การเชื่อมที่ชัดเจน: - การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p><u>ตัวบทอื่น</u> การเชื่อมที่ชัดเจน: - การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม <u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u> ตัวละคร: - ฉาก: - เหตุการณ์: -</p>	1

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
ตัวละคร: หม่าป้า/ ลูกหมู ประเภท: นิทานสัตว์				รายละเอียดของเรื่อง: รายละเอียดตัวละคร: - รายละเอียดฉาก: - รายละเอียดเหตุการณ์: -	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกหมูจอมป่วน 3 ตัว กับหมาป่าแสนดี</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป: ลูกหมูเกรสามตัวออกไปสร้างบ้าน โดยไปขโมยของคนอื่น ลูกหมูตัวแรกเอาฟางของวัว ลูกหมูตัวที่สอง เอากิ่งไม้ของนก ลูกหมูตัวที่สามเอาบ้านของไก่ หมาป่าช่างก่อสร้างใจดีอยากช่วย แต่ถูกลูกหมูไล่ออกไป ผลสุดท้ายเจ้าของทั้งหมดเอาของคืนไปทำลูกหมูไม่มีบ้านอยู่ มันจึงปีนเข้าบ้านหมาป่า หมาป่าใจดีให้อยู่ด้วยและสอนให้สร้างบ้านหลังใหญ่อยู่ด้วยกัน</p> <p>ตัวละคร: หมาป่า/ ลูกหมู ประเภท: นิทานสัตว์</p>	<p>กระรอก</p>	<p>มียีราฟกับแรด ไปเจอสิงโตแล้วไปเจอกระต่าย ไปเจอเต่า ไปเจอบ้านที่อยู่ของมันแล้วมันก็เข้าไปนอน แล้วก็ไปซักผ้าเอง แล้วก็ดูหนังเสร็จแล้วก็ไปดูนิทาน แล้วก็ไปดูหนังแผ่นซีดี แล้วก็ไปซื้อหมวกมาใส่ แล้วไปเอาของเล่นมาเล่น แล้วก็ไปหาเพื่อนๆ แล้วก็ไปดมต้นไม้ ไปดูตึกสูง</p> <p>เรื่องเกี่ยวกับสัตว์สร้างบ้านอย่างไรไม่รู้</p>	<p>มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะคนในการสร้างเรื่องใหม่ที่ไม่มีความเชื่อมโยงกับตัวบทเดิม หรือมีการใช้ประสบการณ์เฉพาะคนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องเท่านั้น</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบทตัวบทเดิม ประเภท: เรื่องเล่าเกี่ยวกับสัตว์ แก่นเรื่อง: บ้าน การเชื่อมโยงที่ชัดเจน: - การเชื่อมโยงที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>ตัวบทอื่น การเชื่อมโยงที่ชัดเจน: - การเชื่อมโยงที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม <u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u> ตัวละคร: - ฉาก: - เหตุการณ์: - <u>รายละเอียดของเรื่อง:</u> รายละเอียดตัวละคร: - รายละเอียดฉาก: - รายละเอียดเหตุการณ์: -</p>	<p>1</p>

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกหมูจอมป่วน 3 ตัว กับหมาป่าแสนดี</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกหมูเกรงสามตัวออกไปสร้างบ้าน โดยไปขโมยของของคนอื่น ลูกหมูตัวแรกเอาฟางของวัว ลูกหมูตัวที่สอง เอากิ่งไม้ของนก ลูกหมูตัวที่สามเอาบ้านของไก่ หมาป่าช่างก่อสร้างใจดีอยากช่วย แต่ถูกลูกหมูไล่ออกไป ผลสุดท้ายเจ้าของทั้งหมดเอาของคืนไปทำลูกหมูไม่มีบ้านอยู่ มันจึงปีนเข้าบ้านหมาป่า หมาป่าใจดีให้อยู่ด้วย และสอนให้สร้างบ้านหลังใหญ่อยู่ด้วยกัน</p> <p>ตัวละคร: หมาป่า/ ลูกหมู</p> <p>ประเภท: นิทานสัตว์</p>	<p>บัว</p>	<p>กระต่ายกับปลามาเจอกันแล้วบอกสัตว์ดี ปลาบอกว่าเราไปตกปลาตัวอื่นด้วยกันไหม</p> <p>กระต่ายก็บอกไปแล้วเสือกจะมากินกระต่าย แล้วมันก็ช่วยได้แล้วช่างก็ห้ามไว้ แล้วช่างปล่อยปลากับกระต่ายไป สิงโตก็เดินกลับ ก็ไปหาเหยื่อต่อ เสือกมันเห็นลูกนก แล้วมันก็แอบปีนขึ้นไป แล้วมันก็จับลูกนกได้ตัวนึง แล้วมันก็กิน โดยที่แม่มันยังไม่มา</p> <p>เรื่องเกี่ยวกับสัตว์สร้างบ้านอย่างไร</p> <p>แล้วมันก็สร้างบ้าน</p>	<p>มีการใช้</p> <p>ประสบการณ์</p> <p>เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทาง</p> <p>แก่นเรื่อง และมีความเชื่อมโยงกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท</p> <p><u>ตัวบทเดิม</u></p> <p>ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์</p> <p>แก่นเรื่อง: การสร้างบ้าน</p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน: -</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p><u>ตัวบทอื่น</u></p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน: -</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม</p> <p><u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u></p> <p>ตัวละคร: -</p> <p>ฉาก: -</p> <p>เหตุการณ์: -</p> <p><u>รายละเอียดของเรื่อง:</u></p> <p>รายละเอียดตัวละคร: -</p> <p>รายละเอียดฉาก: -</p> <p>รายละเอียดเหตุการณ์: -</p>	<p>2</p>

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกหมูจอมป่วน 3 ตัว กับหมาป่าแสนดี</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป: ลูกหมูเกรสามตัวออกไปสร้างบ้าน โดยไปขโมยของคนอื่น ลูกหมูตัวแรกเอาฟางของวัว ลูกหมูตัวที่สอง เอากิ่งไม้ของนก ลูกหมูตัวที่สามเอาบ้านของไก่ หมาป่าช่างก่อสร้างใจคืออยากช่วย แต่ลูกหมูไม่ยอมไป ผลสุดท้ายเจ้าของทั้งหมดเอาของคืนไปทำลูกหมูไม่มีบ้านอยู่ มันจึงปีนเข้าบ้านหมาป่า หมาป่าใจดีให้อยู่ด้วย และสอนให้สร้างบ้านหลังใหญ่อยู่ด้วยกัน</p> <p>ตัวละคร: หมาป่า/ ลูกหมู ประเภท: นิทานสัตว์</p>	เสื่อ	<p>หมิเท็ดคืออยู่บ้านของตัวเอง แล้วมันไปเดินเล่น มันเจอลูกหมาหลงทาง แล้วมันเดินหาแม่ของมัน หมิเท็ดดีหาแม่ของมันไม่เจอ แล้วเอาไปอยู่บ้านของมัน และเข้ามาก็ไปหาแม่ของมัน ไปตรงทราย แล้วก็เจอรอยเท้าแม่ของมัน แล้วแม่ของมันไปอยู่ของมัน มันปล่อยลูกหมาไปหาแม่ของมัน หมิเท็ดก็กลับบ้านอย่างมีความสุข</p> <p>เรื่องเกี่ยวกับสัตว์สร้างบ้านอย่างไร ไม่รู้เรื่องอื่นแล้ว</p>	<p>มีการใช้ประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่อง และมีความเชื่อมโยงกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบทตัวบทเดิม ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์ แก่นเรื่อง: บ้าน การเชื่อมที่ชัดเจน: - การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: มีความสุขในตอนจบ</p> <p>ตัวบทอื่น การเชื่อมที่ชัดเจน: - การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม องค์ประกอบของเรื่อง: ตัวละคร: - ฉาก: - เหตุการณ์: - รายละเอียดของเรื่อง: รายละเอียดตัวละคร: - รายละเอียดฉาก: - รายละเอียดเหตุการณ์: -</p>	2

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกแกะสามตัว</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกแกะสามตัวหนีแม่ไปเดินเล่นในป่าและเจอหมาป่าที่แกล้งทำตัวเป็นแกะ ลูกแกะถูกหมาป่าจับขังกรง หมาป่าต้มซุปเตรียมจะกินลูกแกะ ลูกแกะหลอกให้หมาป่าเปิดกรงเพื่อตัดขนไปถักเป็นเสื้อกันหนาว ลูกแกะถักเสื้อไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ลูกแกะเดินไปเจอฝูงแกะที่ออกมาตามหา ลูกแกะเดินร้องเพลงกลับบ้าน</p> <p>ตัวละคร: หมาป่า/ แกะ</p> <p>ประเภท: นิทานสัตว์</p>	<p>บวบ</p>	<p>ลูกหมูกำลังเดินไปจับหมีมาใส่กรง หมีบอกแม่จ้ช่วยด้วยแม่ไม่ได้ยินเพราะหลับ ลูกหมีหาทางที่ออกได้ เอากุญแจมาไขพื้ก็บอกว่าออกไปได้เลยแล้วหมาป่าก็บอกว่าเธอไปไหนกันนะ พื้ก็ไปด้วยแล้วก็วิ่งไปเลยหมาป่าก็ไม่อยากไป คุณแม่กับลูกก็มีความสุข</p> <p>-อยู่บ้าน</p> <p>มันอยากได้ลูกหมี</p> <p>หมาป่าแอบอยู่ต้นไม้ให้ลูกหมูเดินไปก่อนแล้วจะบอกว่า จะเอ้จะไปไหนจ้ะ หนูจะไปบ้านเพื่อนค้ะ</p>	<p>มีการใช้</p> <p>ประสบการณ์</p> <p>เฉพาะตนในการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทาง</p> <p>แก่นเรื่อง</p> <p>ประเภทของเรื่อง</p> <p>เล่าและ</p> <p>รายละเอียด</p> <p>ปลื้กย่อยของตัว</p> <p>บทเดิมอย่าง</p> <p>ชัดเจน หรือ</p> <p>มีความชัดเจนใน</p> <p>การเชื่อมโยง</p> <p>ระหว่างส่วนของ</p> <p>ตัวบทที่สร้างใหม่</p> <p>กับตัวบทที่ไม่ใช่</p> <p>ตัวบทเดิม</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท</p> <p><u>ตัวบทเดิม</u></p> <p>ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์</p> <p>แก่นเรื่อง: การถูกจับใส่กรง การหนี</p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน: การจับใส่กรง การหนี</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: การเดินไปโดยไม่บอกสถานที่</p> <p><u>ตัวบทอื่น</u></p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน: หมาป่าบอกว่าเธอไปไหนกันนะ การล่อเหตุการณ์โดยพื้ก็ไปด้วยแล้ววิ่งไปเลย</p> <p>ไม่หยุดคุยกับหมาป่า และหมาป่าไม่ยอมไป (หนูน้อยหวิวแดง)</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: ตัวละครลูกหมูกับหมาป่า (ลูกหมูสามตัว)</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม</p>	<p>3</p>

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
				<p>องค์ประกอบของเรื่อง:</p> <p>ตัวละคร: -</p> <p>ฉาก: -</p> <p>เหตุการณ์: - เปลี่ยนการเดินทางในป่าเป็นถูกจับ มาใส่กรง เปลี่ยนการหลอกให้เปิดกรงเป็นเอา กุญแจมาไข เปลี่ยนจากการจับกินเป็นอยากได้ เปลี่ยนการกลับไปเจอแม่เป็นสรุปว่าแม่และลูกมี ความสุข</p> <p>รายละเอียดของเรื่อง:</p> <p>รายละเอียดตัวละคร: -</p> <p>รายละเอียดฉาก: -</p> <p>รายละเอียดเหตุการณ์: -</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกแกะสามตัว</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกแกะสามตัวหนีแม่ไปเดินเล่นในป่าและเจอหมาป่าที่แกล้งทำตัวเป็นแกะ ลูกแกะถูกหมาป่าจับขังกรง หมาป่าต้มซุปเตรียมจะกินลูกแกะ ลูกแกะหลอกให้หมาป่าเปิดกรงเพื่อตัดขนไปถักเป็นเสื้อกันหนาว ลูกแกะถักเสื้อไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ลูกแกะเดินไปเจอฝูงแกะที่ออกมาตามหา ลูกแกะเดินร้องเพลงกลับบ้าน</p> <p>ตัวละคร: หมาป่า/ แกะ</p> <p>ประเภท: นิทานสัตว์</p>	<p>คิ้ว</p>	<p>วันหนึ่งมีช้างตัวหนึ่ง กำลังจะไปหาอาหารกิน ไปเจอกระต่ายที่โพรงไม้ใกล้ๆบ้านของกระต่าย ไปหาอาหารด้วยกัน เจอนก ช้างก็ไปเองวงรัตนกให้กระต่ายกิน แล้วก็มีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งมาจับสัตว์ จับกระต่ายไปขังเอาไว้ในกรง ช้างก็มาช่วยเอากุญแจออก แล้วยิงหนีสุนัขจิ้งจอก คุณจิ้งจอกไล่ตาม สุนัขจิ้งจอกก็บอกว่าจับไม่ได้ สุนัขจิ้งจอกก็ไล่ตามไปที่ป่ากระต่ายกับช้างก็ไปที่ไฟ สุนัขจิ้งจอกก็โดนไฟเผาได้ แล้วก็ไปจุ่มน้ำ แล้วยิงวิ่งไล่ไปเจอกับตักนายพราน สุนัขไปเจอกับตักนายพราน สุนัขจิ้งจอกถูกจับจะไปขังกิน (นายพราน) แต่ก็ออกมาหากระต่ายมาวิ่งแข่งกัน แต่ที่ชนะกระต่าย ช้างก็มาเล่นกัน</p>	<p>มีการใช้ ประสบการณ์ เฉพาะตนในการ สร้างเรื่องใหม่ที่มี ความเชื่อมโยง ทางแก่นเรื่อง ประเภทของเรื่อง เล่าและ รายละเอียด ปลื้กย่อยของตัว บทเดิมอย่าง ชัดเจน หรือ มีความชัดเจนใน การเชื่อมโยง ระหว่างส่วนของ ตัวบทที่สร้างใหม่ กับตัวบทที่ไม่ใช่ ตัวบทเดิม</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท <u>ตัวบทเดิม</u> ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์ แก่นเรื่อง: การจับกิน และการถูกจับขัง การหนี การเชื่อมที่ชัดเจน: การจับกิน ถูกจับขัง หนี ออกมาได้ การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: - <u>ตัวบทอื่น</u> การเชื่อมที่ชัดเจน: กระต่ายวิ่งแข่ง เต่าชนะ (กระต่ายกับเต่า) การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับ <u>ตัวบทเดิม</u> <u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u> ตัวละคร:ปรับจากแกะเป็นช้างกับกระต่าย ปรับจากหมาป่าเป็นสุนัขจิ้งจอก ฉาก: -</p>	<p>3</p>

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
				<p>เหตุการณ์: ปรึบไปเดินเล่นในป่า เป็นไปหา อาหารกิน ปรึบจากกะหนึออกมาได้ เป็นช่างมา ช่วย</p> <p><u>รายละเอียดของเรื่อง:</u></p> <p>รายละเอียดตัวละคร: -</p> <p>รายละเอียดฉาก: -</p> <p>รายละเอียดเหตุการณ์: -</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกแกะสามตัว</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกแกะสามตัวหนีแม่ไปเดินเล่นในป่าและเจอหมาป่าที่แกล้งทำตัวเป็นแกะ ลูกแกะถูกหมาป่าจับขังกรง หมาป่าต้มซุปเตรียมจะกินลูกแกะ ลูกแกะหลอกให้หมาป่าเปิดกรงเพื่อตัดขนไปถักเป็นเสื้อกันหนาว ลูกแกะถักเสื้อไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ลูกแกะเดินไปเจอฝูงแกะที่ออกมาตามหา ลูกแกะเดินร้องเพลงกลับบ้าน</p>	การระรอก	<p>เต่าเป็นใจร้าย ลูกแกะ(แพะ) เดินมาเห็นเต่าเป็นใจร้าย ไม่ไปกิน ซุปผัก พาเดินไปแล้วขังกรง เต่ายักษ์เข้าบ้านล่อกระดูก ทำน้ำซุปไปต้มน้ำซุปให้อร่อย จนเคียดแล้วเต่ายักษ์ก็เดินมา ยังให้น้ำซุปเคียดก่อน เต่ายักษ์นั่งจนหลับ เต่ายักษ์ไม่เห็นตัวอะไร บ้านเค้าก็สะอาด เต่ายักษ์ก็ไปนอนที่เตียง นอนหลับ เปิดไฟเห็นขนมเต็มบ้าน เต่ายักษ์ก็กินขนม นอน-ลูกแกะ(แพะ) กลับบ้าน ช่วยกันหาบุญแจ เต่านี้กว่าจะอยู่บ้านนอนบุญแจอยู่ในกรงแล้วก็หนีไป</p>	<p>มีการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน โดยมีการใช้องค์ประกอบของเรื่องหรือ/และรายละเอียดของเรื่อง 2 ลักษณะขึ้นไปในการสื่อ การเล่นหรือการปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงอย่างชัดเจน</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท</p> <p><u>ตัวบทเดิม</u></p> <p>ประเภท: เรื่องเล่าเกี่ยวกับสัตว์</p> <p>แก่นเรื่อง: ลูกจับขังและการหนี</p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน:: การเดินไป ถูกจับขัง หนีออกมาได้</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p><u>ตัวบทอื่น</u></p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน: -</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: ไม่กินซุปผัก (แกะน้อยโອซา กับหมาป่าจอมหิว และมีออร่อยของจิ้งจอกน้อย)</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม</p> <p><u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u></p> <p>ตัวละคร: ปรับจากแกะเป็นแพะ ปรับจากหมาป่าเป็นเต่าใจร้าย</p>	4

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
ตัวละคร: หมาป่า/ แกะ ประเภท: นิทานสัตว์				<p>ฉาก: -</p> <p>เหตุการณ์:ปรับตอนจบจากหมาป่าถูกจับเป็นเต่านอนหลับ ปรับจากหมาป่าไขกรงเป็น ลูกแพะหนีโดยใช้กุญแจในกรง</p> <p><u>รายละเอียดของเรื่อง:</u></p> <p>รายละเอียดตัวละคร:ล้อลักษณะใจร้ายของหมาป่า เป็นลักษณะของเต่า</p> <p>รายละเอียดฉาก: -</p> <p>รายละเอียดเหตุการณ์: ขยายการดื่มชุป ดื่มให้อร่อยจนเดือด ยังให้น้ำชุปเดือดก่อน</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกแกะสามตัว</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกแกะสามตัวนี้แม่ไปเดินเล่นในป่าและเจอหมาป่าที่แกล้งทำตัวเป็นแกะ ลูกแกะถูกหมาป่าจับขังกรง หมาป่าต้มซุปเตรียมจะกินลูกแกะ ลูกแกะหลอกให้หมาป่าเปิดกรงเพื่อตัดขนไปถักเป็นเสื้อกันหนาว ลูกแกะถักเสื้อไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ลูกแกะเดินไปเจอฝูงแกะที่ออกมาตามหา ลูกแกะเดินร้องเพลงกลับบ้าน</p> <p>ตัวละคร: หมาป่า/ แกะ</p>	มะลิ	<p>ลูกแกะตัวหนึ่งกำลังเล่นกับเพื่อน หมียก็มาเคาะประตูแล้วก็บอกว่าแม่กลับมาแล้วจ้า ลูกแกะที่เป็นเพื่อนลูกแกะ อย่าเปิดประตูเพราะเป็นเสียงของหมาป่า มันก็กลับบ้าน อย่างเศร้าสร้อยที่ไม่ได้กินลูกแกะ แม่เคาะประตูแล้วก็บอกว่า เดี่ยวให้ลูกกลับบ้านจะได้กลับบ้าน เดี่ยวพุงนี้ค่อยไปเล่นกัน แล้วลูกเปิดก็มาเล่นด้วย ลูกเปิดก็มาเล่นด้วยถูกหมาป่าจับไป พอถึงบ้านของหมาป่า ลูกแกะก็อยู่ในกรง ลูกแกะบอกว่าจะถักเสื้อ น่าจะถอนขนก่อนแล้วค่อยเอาไปกิน ถ้าเป็นเสื้อกันหนาวดีกว่า ดีจะได้ใส่เสื้อกันหนาวกิน หมียใส่เสื้อไม่มีแขนเสื้อ ถึงไม่มีแขนเสื้อแต่มีที่ผูกเสื้อลูกแกะ ก็เข้าบ้านอย่างมีความสุข</p>	<p>มีการสร้างเรื่องใหม่ที่มีความเชื่อมโยงทางแก่นเรื่องกับประเภทของเรื่องเล่าอย่างชัดเจน โดยมีการใช้องค์ประกอบของเรื่องหรือ/และรายละเอียดของเรื่อง 2 ลักษณะขึ้นไปในการสื่อ การเล่นหรือการปรับเปลี่ยนตัวบทเดิมที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงอย่างชัดเจน</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท</p> <p><u>ตัวบทเดิม</u></p> <p>ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์</p> <p>แก่นเรื่อง: การจับกิน และการถูกจับขัง การหนี การเชื่อมที่ชัดเจน: การถูกจับไป การขังกรง การถักเสื้อ การหนีออกมาได้</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน:</p> <p><u>ตัวบทอื่น</u></p> <p>การเชื่อมที่ชัดเจน: แกะประตู แม่กลับมาแล้วอย่าเปิดประตู (แกะเจ็ดตัว)</p> <p>การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบทเดิม</p> <p><u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u></p> <p>ตัวละคร: ปรับจากแกะเป็นแพะ</p> <p>ปรับจากหมาป่าเป็นหมียป่า</p> <p>ฉาก: -</p> <p>เหตุการณ์: ปรับไปเดินเล่นในป่า เป็นมาเล่น</p>	4

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
ประเภท: นิทานสัตว์				ด้วยกัน ปรับตอนจบจากชนกลับไปที่ทุ่งหญ้า เป็น เข้าบ้านอย่างมีความสุข รายละเอียดของเรื่อง: รายละเอียดตัวละคร: - รายละเอียดฉาก: - รายละเอียดเหตุการณ์: -	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกแกะสามตัว</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกแกะสามตัวหนีแม่ไป เดินเล่นในป่าและเจอหมา ป่าที่แกล้งทำตัวเป็นแกะ ลูกแกะถูกหมาป่าจับขัง ทรงหมาป่าต้มซุปรีซม จะกินลูกแกะ ลูกแกะ หลอกให้หมาป่าเปิดกรง เพื่อตัดขนไปถักเป็นเสื้อ กันหนาว ลูกแกะถักเสื้อ ไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ลูก แกะเดินไปเจอฝูงแกะที่ ออกมาตามหา ลูกแกะเดิน ร้องเพลงกลับบ้าน</p>	<p>หมี</p>	<p>หมามันเดินไปในป่าแล้วมันก็ร้อง เพลง “งูไม่เจอ งูตัวเล็ก อยู่ในป่า เขวี่ ขงไข่แตก ไม่เจอเรา อยู่ที่บ้านสบาย จังเลย” งูก็ออกมาช่วยก็ผ่านไปแล้วก็ หยุด มองไปไม่เห็นมีใคร แล้วงูรีดขา เอาไปขังที่ห้องขังแล้วงูมันกำลัง เตรียมซุปรีซม เอาขนของหมากิน แล้ว กินไม่ได้ ขนของหมาแข็งมาก ตัดไม่ หลุด มันเลยใช้ตัว เอาขนของตัวอื่น มันเอาไก่ให้กิน มันเลยกินไก่ พอกิน ไก่อยู่ดีๆ ซักพักมันก็นอนหลับ หมา จับใส่กรง พอตื่นขึ้นมา หมาก็ลื้อก หมาก็ไปเจอฝูงหมาในทุ่งหญ้า แม่ ถามลูกหมาไปไหน ไปเจอจิ้งจอกงูไว้ งูกินไก่และตื่นมาไม่เจอหมา มันก็ ค่อยเอาตัวลื้อกไปห้องขัง เลื้อยไป มันหิวข้าวแล้วก็นอนตายอยู่ตรงนั้น</p>	<p>มีการสร้างเรื่อง ใหม่ที่มีความ เชื่อมโยงทาง แก่นเรื่องกับ ประเภทของ เรื่องเล่าอย่าง ชัดเจน โดยมี การใช้ องค์ประกอบ ของเรื่องและ/ หรือรายละเอียด ของเรื่อง 3 ลักษณะขึ้นไป ในการสื่อ การ เล่น หรือการ ปรับเปลี่ยนตัว บทเดิมอย่าง</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท <u>ตัวบทเดิม</u> ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์ แก่นเรื่อง: การจับกิน การถูกจับขังและการหนี การเชื่อมที่ชัดเจน: การเดินเข้าไปในป่า การเจอสัตว์ คู่อริ การถูกจับขัง การหนีออกมา การกลับมา เจอแม่ การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: ซุปรีซม (เมื่ออร่อยของจิ้งจอก น้อย และแกะน้อย โອชากับหมาป่าจอมหิว)</p> <p><u>ตัวบทอื่น</u> การเชื่อมที่ชัดเจน: - การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: -</p> <p>2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบท <u>เดิม</u> องค์ประกอบของเรื่อง: ตัวละคร: ปรับจากแกะเป็นหมา ปรับจากหมาป่า เป็นงู ฉาก: -</p>	<p>5</p>

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
ตัวละคร: หมาป่า/ แกะ ประเภท: นิทานสัตว์			ชัดเจน รวมทั้ง ใช้ประสบการณ์ เฉพาะคน สร้างสรรค์เรื่อง ให้กลมกลืนจน กลายเป็นเรื่อง ของตนเอง	เหตุการณ์:ปรับตอนจบจากหมาป่าถูกขังเป็นงูนอน ตายเพราะหิวข้าว รายละเอียดของเรื่อง: รายละเอียดตัวละคร: - รายละเอียดฉาก: สือเพลงเดิมโดยแต่งเป็นเพลงใหม่ที่ เข้ากับตัวละคร รายละเอียดเหตุการณ์: สือการตัดขนเพื่อหนีเอาตัว รอดเป็นให้งูตัดขนมากิน ปรับลักษณะการจับให้เข้ากับ ตัวละครจากหมาป่าใช้ตาข่ายเป็นงูรัดขา	

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
<p>ลูกแกะสามตัว</p> <p>เนื้อหาโดยสรุป:</p> <p>ลูกแกะสามตัวหนีแม่ไป เดินเล่นในป่าและเจอหมา ป่าที่แกล้งทำตัวเป็นแกะ ลูกแกะถูกหมาป่าจับขัง กรง หมาป่าต้มซุปเตรียม จะกินลูกแกะ ลูกแกะ หลอกให้หมาป่าเปิดกรง เพื่อตัดขนไปถักเป็นเสื้อ กันหนาว ลูกแกะถักเสื้อ ไม่มีแขนให้หมาป่าใส่ และจับหมาป่าขังกรง ลูก แกะเดินไปเจอฝูงแกะที่ ออกมาตามหา ลูกแกะเดิน ร้องเพลงกลับบ้าน</p>	ฝ่าย	<p>เปิดเดินเข้าไปในสวนของจระเข้ แล้วพอเสร็จแล้ว จระเข้เห็นแกะ (เปิด)อยู่หน้าบ้าน ลูกเปิดก็เกาะ ประตูก๊อๆ จระเข้ก็บอกว่าหิวอยู่ พอดีเลยไปกินด้วยกันไหม แล้ว พอเสร็จแล้วก็จับลูกเปิดใส่กรงไว้ พอเสร็จแล้วหมาป่า(จระเข้)ก็เลย จระเข้ก็ต้มน้ำซุปกับผักชี มันหอม ลูกเปิดบอกว่าเอาขนไปทำเป็นพัด ใหม่ ก็เลยบอกว่าดี ลูกเปิดก็เลย ขอกาวคุณหมาป่า(จระเข้)มาทา จระเข้ก็ครอบเดียวกาวกระเด็นใส่ หน้าเต็มไปหมด เลข ลูกเปิดก็เลย วิ่งหนีออกไปเลย จระเข้ก็เลยอยู่ ในกรงกาวเนียนปากไปหมดเลย หมาป่า(จระเข้)โดนกาวเต็มหน้า เต็มตาไปหมดเลย</p>	<p>มีการสร้างเรื่อง ใหม่ที่มีความ เชื่อมโยงทาง แก่นเรื่องกับ ประเภทของ เรื่องเล่าอย่าง ชัดเจน โดยมี การใช้ องค์ประกอบ ของเรื่องและ/ หรือรายละเอียด ของเรื่อง 3 ลักษณะขึ้นไป ในการสื่อ การ เล่น หรือการ ปรับเปลี่ยนตัว บทเดิมอย่าง</p>	<p>1.การเชื่อมโยงตัวบท <u>ตัวบทเดิม</u> ประเภท: นิทานเกี่ยวกับสัตว์ แก่นเรื่อง: การจับกิน การถูกจับขังและการหนี การเชื่อมที่ชัดเจน: การเดินไป เจอสัตว์คู่ตรงข้าม ถูก จับขัง หนีออกมาได้ การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน: <u>ตัวบทอื่น</u> การเชื่อมที่ชัดเจน:การเดินไปเกาะประตู การที่สัตว์คู่ ตรงข้ามกำลังหิว การชวนให้มากินด้วยกัน (แกะน้อย โอบกอดหมาป่าจอมหิว) การเชื่อมที่ไม่ชัดเจน:ตัวละครเปิดและจระเข้ (กุ๊กกิ๊ก) 2. การปรับแต่งและต่อเติมเรื่องใหม่ที่เชื่อมโยงกับตัวบท เดิม <u>องค์ประกอบของเรื่อง:</u> ตัวละคร: ปรับจากแกะเป็นเปิด ปรับจากหมาป่า เป็นจระเข้</p>	5

ตัวบทแรก	เด็ก	ตัวบทสร้างในเด็ก	ระดับความ แปลกใหม่	ระดับการเชื่อมโยง	คะแนน
ตัวละคร: หม่าป่า/ แกะ ประเภท: นิทานสัตว์			ชัดเจน รวมทั้ง ใช้ประสบการณ์ เฉพาะตน สร้างสรรค์เรื่อง ให้กลมกลืนจน กลายเป็นเรื่อง ของตนเอง	ฉาก: - เหตุการณ์: ปรับไปเดินเล่นในป่า เป็นเดินไปในสวน ปรับตอนจบจากถูกขัง เป็นกาวเพื่อนหน้า รายละเอียดของเรื่อง: รายละเอียดตัวละคร: - รายละเอียดฉาก: ปรับจากซุ๊ปหัวหอมเป็นซุ๊ปกับผักชี รายละเอียดเหตุการณ์: ปรับจากตัดขนไปทำเป็นเสื้อเป็น ตัดขนไปทำพัด	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 1

นิทานเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย

จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องได้	1.องค์ประกอบของเรื่อง ได้แก่ ตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงไก่ “กุก กุก กูก” 2. ครูถามเด็ก “ทายสิว่านิทานวันนี้จะเป็นเรื่องอะไร” และยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดูและถาม “ใครรู้จักไก่บ้าง”	1.หนังสือนิทาน ภาพเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย	1.การตอบคำถาม
2.เด็กสามารถเข้าใจรายละเอียดของตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์ได้	2. ตัวละครในเรื่อง ได้แก่ แม่จิ้งจอก ลูกจิ้งจอก และแม่ไก่ 3.ฉาก ของเรื่อง คือ โพรง สุนัขจิ้งจอกอยู่ในโพรง	<u>ขั้นสอน</u> 1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับไก่ และสุนัขจิ้งจอก ที่เด็กรู้จัก โดยใช้คำถาม “ไก่เป็นอย่างไร” “สุนัขจิ้งจอกเป็นอย่างไร” 2.ครูอ่านชื่อเรื่องนิทาน ชื่อผู้แต่งนิทาน และอ่านนิทานให้เด็กฟังโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ ใช้นิ้วชี้ตัวอักษร พร้อมทั้งให้เด็กสังเกตภาพจากนิทานที่อ่านในช่วงเหตุการณ์ที่แม่จิ้งจอกมองแม่ไก่ ครูหยุดให้เด็กเล่าเรื่อง	2.ภาพสุนัขจิ้งจอก และแม่ไก่จากนิทาน ภาพ	2.การเข้าร่วมกิจกรรม
3.เด็กสามารถเชื่อมโยงตัวละคร ฉาก และ	4.ในนิทานสุนัขจิ้งจอกชอบกินไก่ 5.ลูกสุนัขจิ้งจอกในเรื่องมีลักษณะแตกต่างกัน	3.ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบ “นิทานเรื่องนี้มีตัวอะไรบ้าง มันอยู่ที่ไหน สุนัขจิ้งจอกกับแม่ไก่กินอะไร มันทำอะไรบ้าง” ครูเปิดนิทานภาพประกอบการตอบของเด็ก 4.ครูชวนเด็กสังเกตลักษณะตัวละคร ไก่สุนัขจิ้งจอกและซูปผักในหนังสือนิทานภาพ เช่น “แม่ไก่มีอะไรอยู่ตรงนี้” “มีไว้ทำไม” “ซูปผักใส่อะไรบ้าง”	3.สีเทียน 4.กระดาษสี 5.สีไม้ 6.ตุ๊กตาไก่ และสุนัขจิ้งจอก	3.ผลงานและการอธิบายผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 1 (ต่อ)				
นิทานเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
เหตุการณ์กับ ประสบการณ์ของ ตนเองได้		<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปตัวละคร นกและรายละเอียดของตัวละคร และนก</p> <p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำอย่างน้อย 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน การวาดตัวละครลงกระดาษสีแผ่นเล็กด้วยสีไม้ การปั้นดินน้ำมัน การเล่นเกมบทบาทสมมติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p> <p>2.ครูสนทนากับเด็กเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลระหว่างเด็กทำกิจกรรมเสรี เกี่ยวกับไก่ และสุนัขจิ้งจอกที่เด็กรู้จักโดยเน้นความรู้เพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเข้าใจเรื่องได้ เช่น “ใครเคยเห็นไก่บ้าง” “ไก่ชอบกินอะไร” “สุนัขจิ้งจอกชอบกินอะไร” “ในเรื่อง สุนัขจิ้งจอกชอบกินอะไร” “หนูอยากให้ตัวไหนกินอะไร”</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 2				
นิทานเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่อง ในด้านเหตุการณ์	1.เหตุการณ์ในนิทานเป็นไปตามลำดับ 2.ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้แก่	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูร้องเพลง “กลัวยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ 2. ครูถาม “จำได้ไหมครั้งที่แล้วเราฟังนิทานเรื่องอะไร” “เด็กๆรู้จักเรื่องอะไรที่มีหมาจิ้งจอกหรือแม่ไก่ไหม” เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู	1.หนังสือนิทาน ภาพเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย 2.ภาพสุนัขจิ้งจอก และแม่ไก่จากนิทาน ภาพ 3.สีเทียน 4.เกมการศึกษา เรียงลำดับเหตุการณ์ 5 สีน้ำ	1.การตอบคำถาม 2.การเข้าร่วมกิจกรรม 3.ผลงานและการอธิบายผลงาน
2.เด็กสามารถลำดับเหตุการณ์ร่วมกันได้	- แม่จิ้งจอกออกไปหาอาหาร - ลูกจิ้งจอก	<u>ขั้นสอน</u> 1. ครูอ่านนิทานให้เด็กฟัง และหยุดเป็นจังหวะเพื่อให้เด็กที่จำเรื่องได้ช่วยเล่านิทาน ครูเล่าเสริมเมื่อเด็กจำไม่ได้ 2.ครูและเด็กร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์จากในนิทาน โดยให้เด็กช่วยกันดูภาพลำดับเหตุการณ์ในเกมการศึกษา ว่าเหตุการณ์ใดเป็นตอนแรก ตอนต่อมา และตอนจบ		
3.เด็กสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประสบการณ์ของตนเองได้	หนีออกมาเล่น - ลูกจิ้งจอก ร้องไห้และแม่ไก่ออกมา - แม่จิ้งจอกมองแม่ไก่	3.ครูถามคำถามหลักเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อให้เด็กต่อข้อความคิดจากนิทาน “ตอนแรกแม่จิ้งจอกบอกว่าอะไร” “ทำไมสุนัขจิ้งจอกจึงไม่กินแม่ไก่” 4.ครูถามเด็กโดยให้เด็กเชื่อมโยงว่าเห็นภาพเหตุการณ์แล้วนึกถึงนิทานที่เคยอ่านเรื่องอะไรบ้าง เหมือนหรือไม่เหมือนกันอย่างไร		

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 2(ต่อ)				
นิทานเรื่องม้อร่อยของจิ้งจอกน้อย				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	- ทั้งหมดกิน ซูปฟ์พร้อมกัน	<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบตามที่เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ และ ความเหมือนความแตกต่างจากนิทานที่เด็กรู้จัก</p> <p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำอย่างน้อย 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน วาดภาพสีน้ำ การเล่นเกมการศึกษาลำดับเหตุการณ์ การเล่นเกม บทบาทสมมุติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p> <p>2.ครูสนทนากับเด็กเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลระหว่างเด็กทำกิจกรรมเสรี เกี่ยวกับ เหตุการณ์ที่ซึ่งเป็นไปตามลำดับ โดยต่อเติมเรื่องจากผลงานเด็กเช่น เมื่อเด็กวาดรูป จิ้งจอกร้องไห้ ครูถามว่า “ทำไมจิ้งจอกจึงร้องไห้” “หลังจากนั้นเกิดอะไรขึ้น” “ตอนจบ เป็นอย่างไร”</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 3				
นิทานเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องในด้านเหตุการณ์ได้	1.เหตุการณ์ในนิทานมีรายละเอียด 2.รายละเอียดในนิทานสามารถ	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกเพลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ 2. ครูถามเด็ก “นิทานเรื่องอะไรเอ่ย มีสุนัขจิ้งจอกกับแม่ไก่”เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู <u>ขั้นสอน</u>	1.หนังสือนิทาน ภาพเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย 2. โต้ะนิทานตัวละครจิ้งจอกน้อย แม่ไก่	1.การตอบคำถาม 2.การเข้าร่วมกิจกรรม 3.ผลงานและการอธิบายผลงาน
2.เด็กสามารถเข้าใจรายละเอียดของเหตุการณ์ได้	ปรับเปลี่ยนได้	1. ครูเปิดนิทานให้เด็กดูตามลำดับและหยุดตรงเหตุการณ์ที่มีรายละเอียดสำคัญ และถามคำถามเชิงชวนให้เด็กสังเกตรายละเอียดจากภาพร่วมกัน เช่น “ดูสิลูกจิ้งจอกตัวไหนชนะที่สุด” “เด็กๆรู้ได้อย่างไรว่ามันชนะ มันทำอะไร” โดยเหตุการณ์สำคัญที่หยุดให้เด็กสังเกตประกอบด้วย ตอนแม่จิ้งจอกออกไปหาอาหาร ตอนลูกจิ้งจอกหนีออกมาเล่น ตอนลูกจิ้งจอกร้องไห้และแม่ไก่ออกมา ตอนแม่จิ้งจอกมองแม่ไก่ ตอนทั้งหมดกินซูปผักร่วมกัน	3.สีเทียน 4. โต้ะนิทาน 5.เกมการศึกษา	
3.เด็กสามารถปรับเปลี่ยน หรือสร้างเรื่องใหม่ซึ่งแตกต่างจากนิทานที่ตนเองรู้จักได้		3.ครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่า ชอบ/ไม่ชอบ เหตุการณ์จากเรื่อง และให้เด็กบอกตอนที่ชอบจากเรื่อง 4.ครูถามเด็กว่าถ้านำตอนที่เด็กชอบมาแต่งเป็นเรื่องของตัวเอง เรื่องจะเป็นอย่างไร อยากให้แม่จิ้งจอก กับลูกจิ้งจอกทำอะไรบ้าง	เรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย	

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 3(ต่อ)				
นิทานเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
		<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปรายละเอียดเหตุการณ์ และเหตุการณ์ที่เพื่อนๆชอบ</p> <p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำอย่างน้อย 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน เล่น โต้ะนิทาน การเล่นเกมการศึกษาสังเกตรายละเอียด การเล่นเกมบทบาทสมมุติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p> <p>2.ครูสนทนากับเด็กเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลระหว่างเด็กทำกิจกรรมเสรี เกี่ยวกับเหตุการณ์จากผลงานเด็ก เช่น เมื่อเด็กวาดรูปจิ้งจอกร้องไห้ ครูถามว่า “เรื่องเป็นอย่างไร”</p>		

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 4				
นิทานเรื่องกะน่อยโงะกับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องได้	1. องค์ประกอบของเรื่องได้แก่ตัวละคร และฉาก	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูร้องเพลง “กลั้วบวชชี” และแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงกะ “เบะ เบะ เบ๊ะ” 2. ครูถามเด็ก “ทายสิว่านิทานวันนี้จะเป็นเรื่องอะไร” และยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู “ใครรู้จักกะบั้ง” “กะเป็นอย่างไร” “ตัวอะไรชอบกินกะ”	1.หนังสือนิทาน ภาพเรื่องกะน่อยโงะกับหมาป่าจอมหิว	1.การตอบคำถาม 2.การเข้าร่วมกิจกรรม
2.เด็กสามารถเข้าใจรายละเอียดของตัวละคร และฉาก	2. ในนิทานหมาป่าชอบกินกะ 3.หมาป่าในนิทานอยู่ในบ้าน	<u>ขั้นสอน</u> 1. ครูสนทนาเกี่ยวกับกะและหมาป่าที่เด็กรู้จัก เพื่อดึงความรู้ของเด็ก 2.ครูอ่านชื่อเรื่องนิทาน ชื่อผู้แต่งนิทาน และอ่านนิทานให้เด็กฟังโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ ใช้นิ้วชี้ตัวอักษร พร้อมทั้งให้เด็กสังเกตภาพจากนิทานที่อ่าน 3.ครูถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบ “นิทานเรื่องนี้มีตัวอะไรบ้าง” “มันอยู่ที่ไหน” “หมาป่าอยากทำอะไร” ครูเปิดนิทานภาพประกอบการตอบของเด็ก 4.ครูชวนเด็กสังเกตลักษณะของตัวละคร กะและหมาป่าในหนังสือนิทานภาพ พร้อมทั้งถามคำถาม “หมาป่าเป็นหมาป่าอะไร” “หมาป่าแต่หมาความว่าอะไร” “หนูเคยอ่านเรื่องอะไรบ้างที่มีคนแก่”	2.สีเทียน 3.กระดาษสีและ สำลีสำหรับประดิษฐ์กะ 4.ดินน้ำมัน	3.ผลงานและการอธิบายผลงาน
3.เด็กสามารถเชื่อมโยงตัวละครและฉากกับนิทานภาพที่อ่านมาก่อนได้		<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปตัวละคร ฉากและรายละเอียดของตัวละคร และฉาก		

แผนการจัดการเรียนรู้ผู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 4(ต่อ)				
นิทานเรื่องแกะน้อยโอซากับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
		<p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำอย่างน้อย 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน การประดิษฐ์แกะโดยใช้สำลี การปั้นดินน้ำมัน การเล่นมุมบทบาทสมมติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p> <p>2.ครูสนทนากับเด็กเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลระหว่างเด็กทำกิจกรรมเสรี เกี่ยวกับแกะและหมาป่าเต่าที่เด็กรู้จัก โดยเน้นความรู้เพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเข้าใจเรื่องได้ เช่น “ใครเคยเห็นแกะบ้าง” “แกะชอบกินอะไร” “หมาป่าชอบกินอะไร” “ในเรื่องหมาป่าชอบกินอะไร” “หนูอยากให้อะไรกับใครบ้าง”</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 5				
นิทานเรื่องแกะน้อยโอชากับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องในด้านเหตุการณ์ได้	1.เหตุการณ์ในนิทานเป็นไปตามลำดับ	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ 2. ครูถามเด็ก “จำได้ไหมครั้งที่แล้วเราฟังนิทานเรื่องอะไร” เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู “เด็กๆรู้จักเรื่องอะไรที่เหมือนเรื่องนี้ไหม” “เหมือนอย่างไร”	1.หนังสือนิทาน ภาพเรื่องนิทาน ภาพเรื่องแกะน้อยโอชากับหมาป่าจอมหิว	1.การตอบคำถาม 2.การเข้าร่วมกิจกรรม
2.เด็กสามารถลำดับเหตุการณ์ร่วมกันได้	เหตุการณ์ของเรื่องแกะน้อยโอชากับหมาป่า	<u>ขั้นสอน</u> 1. ครูอ่านนิทานให้เด็กฟัง และหยุดเป็นจังหวะเพื่อให้เด็กที่จำเรื่องได้ช่วยเล่านิทาน ครูเล่าเสริมเมื่อเด็กจำไม่ได้ 2.ครูและเด็กร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์จากในนิทาน โดยให้เด็กช่วยกันดูภาพลำดับเหตุการณ์ในเกมการศึกษา ว่าเหตุการณ์ใดเป็นตอนแรก ตอนต่อมา และตอนจบ 3.ครูถามคำถามหลักเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อให้เด็กต่อยอดความคิดจากนิทาน “ตอนแรกหมาป่าบอกว่าอะไร” “ทำไมหมาป่าจึงไม่กินแกะ” 4.ครูถาม “เมื่อเด็กเห็นภาพเหตุการณ์แล้วนึกถึงนิทานที่เคยอ่านเรื่องอะไรบ้าง” เหมือนหรือไม่เหมือนกับเรื่องนี้อย่างไร” ถ้าเด็กตอบไม่ได้ครูใช้โดยทำเสียงสัตว์หรือชี้ให้เด็กดูนิทานเรื่องที่เรียนด้วยกัน	2. สีเทียน 3. สีน้ำ 4. เกมการศึกษา ลำดับเหตุการณ์จากนิทานเรื่องแกะน้อยโอชากับหมาป่าจอมหิว	3.ผลงานและการอธิบายผลงาน
3.เด็กสามารถเชื่อมโยงเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางองค์ประกอบระหว่างเรื่องได้เด็กสามารถเชื่อมโยงเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางองค์ประกอบระหว่างเรื่องได้	จอมหิวได้แก่ - หมาป่าเบื้อซูปผักและลูกแกะมาเคาะประตู - หมาป่ามองแกะ - แกะท้องร้อง - แกะสะอึก			

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 5(ต่อ)				
นิทานเรื่องมือร้อยของจิ้งจอกน้อย				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	แกะหลัก หมาป่าไล่แกะไปหมาป่าไปตามแกะ - ทั้งสองกินซูปผักร่วมกัน	<u>ขั้นสรุป</u> 1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบตามลำดับภาพเหตุการณ์ และความเหมือนความแตกต่างจากนิทานที่เด็กรู้จัก <u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u> 1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำอย่างน้อย 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน วาดภาพสีน้ำ การเล่นเกมการศึกษาลำดับเหตุการณ์ การเล่นมุมบทบาทสมมติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ 2.ครูสนทนากับเด็กเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลระหว่างเด็กทำกิจกรรมเสรีเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ซึ่งเป็นไปตามลำดับโดยต่อดีเรื่องจากผลงานเด็กเช่น เมื่อเด็กวาดรูปหมาป่ากับแกะ ครูถามว่า “มันทำอะไร แล้วหลังจากนั้นทำอะไรอีก และตอนจบเป็นอย่างไร”		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 12 วันที่ 1				
นิทานเรื่องแก่น้อยโอชากับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
<p>1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องในด้านเหตุการณ์ได้</p> <p>2.เด็กสามารถสังเกตรายละเอียดของเหตุการณ์ร่วมกันได้</p> <p>3.เด็กสามารถบอกและอธิบายตอนที่ตนเองชอบได้</p> <p>4.เด็กสามารถเล่านิทานที่ปรับเปลี่ยนเรื่องใหม่ได้</p>	<p>1.เหตุการณ์ในนิทานเป็นไปตามลำดับ</p> <p>2.เหตุการณ์ในนิทานสามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นเรื่องของตนเองได้</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ</p> <p>2. ครูถามเด็ก “นิทานเรื่องอะไรเอ่ยมีหมาป่ากับแกะ”เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู “เด็กๆรู้จักเรื่องอะไรที่เหมือนเรื่องนี้ไหม” เหมือนอย่างไร</p> <p><u>ขั้นสอน</u></p> <p>1. ครูเปิดนิทานให้เด็กดูตามลำดับและหยุดตรงเหตุการณ์ที่มีรายละเอียดสำคัญ และถามคำถามเชิงชวนให้เด็กสังเกตรายละเอียดจากภาพร่วมกัน เช่น “หมาป่ากำลังทำอะไร” “เด็กๆรู้ได้อย่างไรว่าหมาป่าจะกินแกะ” “หมาป่าทำอะไร” โดยเหตุการณ์สำคัญที่หยุดให้เด็กสังเกตประกอบด้วย ตอนหมาป่าเบื้อซุบผักและลูกแกะมาเคาะประตู ตอนหมาป่ามองแกะ ตอนแกะท้อร้อง แกะสะอึก แกะหลับ หมาป่าไล่แกะไปหมาป่า ไปตามแกะ ตอนทั้งสองกินซุบผักร่วมกัน</p> <p>3.ครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่า ชอบ/ไม่ชอบ เหตุการณ์จากเรื่อง และให้เด็กบอกตอนที่ชอบจากเรื่อง</p> <p>4.ครูถามเด็กว่าถ้านำตอนที่เด็กชอบมาแต่งเป็นเรื่องของตัวเอง เรื่องจะเป็นอย่างไร อยากให้หมาป่า กับลูกแกะทำอะไรบ้าง</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปรายละเอียดเหตุการณ์ที่เพื่อนๆชอบ</p>	<p>1.หนังสือ</p> <p>นิทานภาพ</p> <p>เรื่องนิทาน</p> <p>ภาพเรื่องแก่น้อยโอชากับหมาป่าจอมหิว</p> <p>2.ซีดีเทีย</p> <p>3.โต๊ะนิทาน</p> <p>4.เกม</p> <p>การศึกษา</p> <p>สังเกต</p> <p>รายละเอียดจากนิทาน</p> <p>เรื่องแก่น้อยโอชากับหมาป่าจอมหิว</p>	<p>1.การตอบ</p> <p>คำถาม</p> <p>2.การเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3.ผลงานและการอธิบายผลงาน</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ผู้พิการที่ 12 วันที่ 1(ต่อ)				
นิทานเรื่องกะน้อยโงะกับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
		<p>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำอย่างน้อย 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน เล่น โต้ะนิทาน การเล่นเกมการศึกษาสังเขตรายละเอียด การเล่นมุมบทบาทสมมุติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p> <p>2.ครูสนทนากับเด็กเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลระหว่างเด็กทำกิจกรรมเสรี เกี่ยวกับเหตุการณ์จากผลงานเด็ก เช่น เมื่อเด็กวาดรูปกะและกะประตุ ครูถามว่า “เรื่องเป็นอย่างไร”</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 12 วันที่ 2				
นิทานเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อยและนิทานเรื่องแกะน้อยโอซากับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
<p>1.เด็กสามารถเชื่อมโยงและเปรียบเทียบนิทานในองค์ประกอบของเรื่องในด้านเหตุการณ์และฉากได้</p> <p>2.เด็กสามารถบอกได้ว่าชอบเหตุการณ์ตอนใดและบอกได้ว่าอยากให้เรื่องเป็นอย่างไร</p> <p>3.เด็กสามารถปรับเปลี่ยนหรือสร้างเรื่องใหม่ซึ่งแตกต่างจากนิทานที่ตนเองรู้จักได้โดยเริ่มต้นจากเหตุการณ์ที่ชอบ</p>	<p>1. ส่วนที่เหมือนกันในเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อยและ เรื่องแกะน้อยโอซากับหมาป่าจอมหิว คือ ตัวตัวหนึ่งอยากกินสัตว์อีกตัวหนึ่ง แต่ไม่ได้กิน และมันกินซูปผักเหมือนกัน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ</p> <p>2. ครูถามคำถามนำ “จำได้ไหมนิทานเรื่องอะไรมีแม่ไปกับสุนัขจิ้งจอก” เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู “จำได้ไหมนิทานอะไรมีแกะกับหมาป่า”</p> <p><u>ขั้นสอน</u></p> <p>1. ครูถามคำถาม “สองเรื่องนี้ เหมือนหรือไม่เหมือนกันอย่างไร” ครูบันทึกคำตอบเด็กบนกระดานชาร์ท ครูชี้แนะเกี่ยวกับเหตุการณ์ถ้าเด็กไม่สามารถตอบได้ เช่น “สัตว์ทั้งสองเรื่องทำอะไรเหมือนกัน”</p> <p>2.ครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่า ชอบ/ไม่ชอบ เหตุการณ์จากเรื่อง และให้เด็กบอกตอนที่ชอบจากเรื่องชอบเรื่องไหนมากกว่าเพราะอะไร</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปความเหมือน ความต่างและความชอบของเพื่อน</p> <p>2.ครูถามเด็กว่า ถ้า เอตอนที่ชอบมาแต่งเป็นเรื่องของตัวเอง เรื่องจะเป็นอย่างไร</p> <p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำ 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน การวาดภาพสีน้ำการเล่นกระดานนิทานการเล่นมุมบทบาทสมมุติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p>	<p>1.หนังสือนิทานภาพเรื่องมืออ้อยของจิ้งจอกน้อย</p> <p>2.นิทานภาพเรื่องแกะน้อยโอซากับหมาป่าจอมหิว</p> <p>3. กระดานชาร์ท</p> <p>4.สีเทียน</p> <p>5.สีน้ำ</p> <p>6.กระดานนิทาน</p>	<p>1.การตอบคำถาม</p> <p>2.การเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3.ผลงานและการอธิบายผลงาน</p>

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 12 วันที่ 3				
นิทานเรื่องมือร้อยของจิ้งจอกน้อยและนิทานเรื่องแกะน้อยโอซากับหมาป่าจอมหิว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
<p>1.เด็กสามารถถ่ายทอดความเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องโดยการร่วมกันเล่านิทานที่มีตัวละครจากเหตุการณ์ได้</p> <p>2.เด็กสามารถร่วมกันแต่งนิทานตามลำดับเหตุการณ์ ซึ่งมีตอนเริ่มต้น กลาง ตอนจบได้</p> <p>3.เด็กสามารถปรับเปลี่ยน หรือสร้างเรื่องใหม่ซึ่งแตกต่างจากนิทานที่ตนเองรู้จักได้</p>	<p>1.เหตุการณ์ในนิทานประกอบด้วย ตัวละคร จากเหตุการณ์</p> <p>2.เหตุการณ์เป็นไปตามลำดับ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเป็นเสียงตัวละครต่างๆ</p> <p>2. ครูถามเด็ก “จำได้ไหมครั้งที่แล้วเราฟังนิทานที่คล้ายๆกันสองเรื่องมีเรื่องอะไรบ้าง”เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานทั้งสองเล่มขึ้นให้เด็กดู</p> <p><u>ขั้นสอน</u></p> <p>1. ครูถามว่านิทานทั้งสองเล่มมีตัวละครอะไรบ้าง โดยถามทีละเรื่อง</p> <p>2.ครูใช้กระดาษวาดภาพชวนเด็กเลือกตัวละครที่ชอบจากหลายๆเรื่อง</p> <p>3.ครูชวนเด็กแต่งเรื่องร่วมกันจากตัวละครที่เด็กเลือก</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปรายละเอียดเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่</p> <p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำ 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน การวาดภาพสีน้ำ การเล่นเกมการศึกษาลำดับเหตุการณ์ การเล่นเกมบทบาทสมมติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p>	<p>1.หนังสือนิทาน ภาพเรื่องมือร้อยของจิ้งจอกน้อย</p> <p>2.นิทานภาพ เรื่องแกะน้อยโอซากับหมาป่าจอมหิว</p> <p>3.สีเทียน</p> <p>4.สีน้ำ</p> <p>5.เกมการศึกษาเปรียบเทียบตัวละคร เหตุการณ์ และฉากของนิทานสองเรื่อง</p>	<p>1.การตอบคำถาม</p> <p>2.การเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3.ผลงานและการอธิบายผลงาน</p>

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 12 วันที่ 4				
นิทานภาพเรื่องที่เด็กอยากฟัง (ในงานวิจัยเด็กเลือกเรื่อง หมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว)				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
<p>1.เด็กสามารถเข้าใจองค์ประกอบของเรื่องด้านเหตุการณ์ได้</p> <p>2.เด็กสามารถลำดับเหตุการณ์ร่วมกันได้</p> <p>3.เด็กสามารถเชื่อมโยงเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางองค์ประกอบระหว่างเรื่องได้</p>	<p>1.เหตุการณ์ในนิทานเป็นไปตามลำดับ</p> <p>2.เหตุการณ์ในนิทานมีตอนเริ่มต้น กลาง ตอนจบ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ</p> <p>2. ครูให้เด็กเลือกนิทานเรื่องที่เด็กอยากฟัง ระหว่าง หมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว กับขนมปังกลมๆกลิ้งๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงทางอาร์คิเทกซ์ชาวลิตี โดยมีตัวละครหลักเหมือนกัน และมีเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวข้องกับการกินเหมือนกัน โดยให้เด็กๆเสนอเรื่องที่ยากฟัง</p> <p><u>ขั้นสอน</u></p> <p>1. ครูอ่านนิทานให้เด็กฟังโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ใช้นิ้วชี้ตัวอักษร พร้อมทั้งให้เด็กสังเกตภาพจากนิทานที่อ่าน</p> <p>2.ครูให้เด็กเชื่อมโยงกับเรื่องที่เด็กรู้จัก “เด็กๆนึกถึงเรื่องอะไรบ้าง”</p> <p>3.ครูถามเด็กว่าถ้า เขาตอนที่ชอบมาแต่งเป็นเรื่องของตัวเอง เรื่องจะเป็นอย่างไร อยากให้หมาป่า กับลูกแพะทำอะไรบ้าง</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปรายละเอียดเหตุการณ์ที่เพื่อนๆชอบ</p> <p><u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u></p> <p>1.ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำ 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน การวาดภาพสีน้ำ การ เล่นเกมการศึกษาสังเกตภาพเหมือน การเล่นเกมบทบาทสมมุติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ</p>	<p>1.หนังสือ</p> <p>นิทานภาพ</p> <p>เรื่องหมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว</p> <p>3.สีเทียน</p> <p>4.สีน้ำ</p> <p>5.เกม</p> <p>การศึกษา</p> <p>เรียงลำดับ</p> <p>เหตุการณ์จากเรื่องหมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว</p>	<p>1.การตอบ</p> <p>คำถาม</p> <p>2.การเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3.ผลงานและการอธิบายผลงาน</p>

แผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 12 วันที่ 5				
นิทานภาพเรื่องหมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัว				
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
1.เด็กสามารถเข้าใจรายละเอียดของตัวละคร จากและเหตุการณ์ได้	1.เหตุการณ์ในนิทานเป็นไปตามลำดับ	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูร้องเพลง “กล้วยบวชชี” และให้เด็กผลัดกันเลือกแปลงเนื้อเพลงเป็นเสียงตัวละครต่างๆ 2. ครูถามคำถาม “จำได้ไหมครั้งที่แล้วเราฟังนิทานเรื่องอะไร” เมื่อเด็กตอบครูยกหนังสือนิทานขึ้นให้เด็กดู “เด็กๆรู้จักเรื่องอะไรที่เหมือนเรื่องนี้ไหม” “เหมือนกันอย่างไร”	1.หนังสือ นิทานภาพ เรื่องหมาป่า กับลูกแพะ	1.การตอบ คำถาม 2.การเข้าร่วม กิจกรรม
2.เด็กสามารถบอกได้ว่าชอบเหตุการณ์ตอนใดและบอกได้ว่าอยากให้เรื่องเป็นอย่างไร	2.เหตุการณ์ในนิทานสามารถปรับเปลี่ยนได้	<u>ขั้นสอน</u> 1. ครูนำภาพเหตุการณ์มาให้เด็กดู และให้เด็กช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องร่วมกัน 2.ครูให้เด็กอภิปรายรายละเอียดของตัวละคร จาก และเหตุการณ์ 3.ครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่าชอบ/ไม่ชอบ เหตุการณ์จากเรื่อง และให้เด็กบอกตอนที่ชอบจากเรื่อง 4.ครูถามคำถาม “ถ้าเป็นเรื่องหมาป่ากับลูกแพะเจ็ดตัวของเด็กเอง เด็กๆอยากให้เรื่องเป็นอย่างไร”	เจ็ดตัว 2.สีเทียน 3.สีน้ำ 4.เกม การศึกษา สังเกต	3.ผลงานและ การอธิบาย ผลงานลูก แพะเจ็ดตัว
3.เด็กสามารถปรับเปลี่ยนหรือสร้างเรื่องใหม่ซึ่งแตกต่างจากนิทานที่ตนเองรู้จักได้		<u>ขั้นสรุป</u> 1.ครูและเด็กช่วยกันสรุปรายละเอียดจาก ตัวละครเหตุการณ์ที่เพื่อนๆชอบ 2.ครูให้เด็กแต่งเรื่องอย่างเสรี <u>ขั้นเลือกทำกิจกรรมเสรี</u> ครูแนะนำกิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างเสรี โดยเลือกทำ 2 กิจกรรม ได้แก่ การวาดภาพสีเทียน การวาดภาพสีน้ำ การเล่นเกมการศึกษาสังเกตรายละเอียดของเรื่อง การเล่นเกมบทบาทสมมติ และการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ	การศึกษา สังเกต รายละเอียด ของนิทาน เรื่องหมาป่า กับลูกแพะ เจ็ดตัว	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธันยา พิทยาพิทักษ์ เกิดวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2521 ที่จังหวัดจันทบุรี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2542 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัย Macquarie ประเทศออสเตรเลีย ปีการศึกษา 2547 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยม ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย